



Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Türk Dili Bilim Dalı

**1960-1980 YILLARI ARASI YEŞİLÇAM DÖNEMİ TÜRK
SİNEMASINDA ARGO SÖYLEMİ: TÜRKÂN ŞORAY FİLMLERİ
ÖRNEKLEMİ**

Alican ÖZKAN

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2017

1960-1980 YILLARI ARASI YEŞİLÇAM DÖNEMİ TÜRK SİNEMASINDA ARGO
SÖYLEMİ: TÜRKÂN ŞORAY FİLMLERİ ÖRNEKLEMİ

Alican ÖZKAN

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

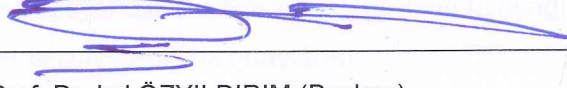
Türk Dili Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2017

KABUL VE ONAY

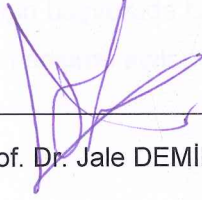
Alican ÖZKAN tarafından hazırlanan "1960-1980 Yılları Arası Yeşilçam Dönemi Türk Sinemasında Argo Söylemi: Türkân Şoray Filmleri Örnekleme" başlıklı bu çalışma, 08.09.2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.



Prof. Dr. Işıl ÖZYILDIRIM (Başkan)



Yrd. Doç. Dr. F. Binnur ERDAĞI DOĞUER (Danışman)



Prof. Dr. Jale DEMİRCİ

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Musa Yaşar SAĞLAM

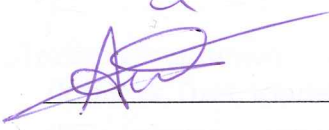
Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kağıt ve elektronik kopyalarının Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- ☐ Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim/Raporum sadece Hacettepe Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☒ Tezimin/Raporumun ...3... yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

09.09.2017



Alican Özkan

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

- **Tezimin/Raporumun tamamı dünya çapında erişime açılabilir ve bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir.**

(Bu seçenekle teziniz arama motorlarında indekslenebilecek, daha sonra tezinizin erişim statüsünün değiştirilmesini talep etmeniz ve kütüphane bu talebinizi yerine getirirse bile, teziniz arama motorlarının önbelleklerinde kalmaya devam edebilecektir)

- **Tezimin/Raporumun tarihine kadar erişime açılmasını ve fotokopi alınmasını (İç Kapak, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) istemiyorum.**

(Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir, kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir)

- **Tezimin/Raporumun.....08.09.2020.....tarihine kadar erişime açılmasını istemiyorum ancak kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisinin alınmasını onaylıyorum.**

- **Serbest Seçenek/Yazarın Seçimi**

12 / 10 / 2017


Alican ÖZKAN

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu, Tez Danışmanının Ünvanı, Adı SOYADI danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığını beyan ederim.



Alican ÖZKAN

ÖZET

ÖZKAN, Alican. *1960-1980 Yılları Arası Yeşilçam Dönemi Türk Sinemasında Argo Söylemi: Türkân Şoray Filmleri Örnekleme*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2017.

Osmanlı Devletinin büyük bir coğrafyada hüküm sürmesi ve bünyesinde bulunan, değişik kültüre sahip toplulukların bir arada yaşaması Türk argosunun zengin bir yapıya sahip olmasını sağlamıştır. Ancak kullanıcılarının genellikle halkın alt tabakalarından oluşması, içinde bulundukları kültür gereği argonun standart dile göre kaba bir yapıda olması nedeniyle halk tarafından bayağı olarak görülmüş, kayış dili, lisan-ı erazil, lisan-ı hezele, külhanbeyi ağzı şeklinde adlandırılmıştır. Bununla birlikte üçüncü şahıslardan gizlenme amacı ile üretilmiş olan argonun gün yüzüne çıkartılması ve Türk diline kazandırılması amacıyla, genellikle derlem ve sözlük çalışmaları yapılmıştır.

Türk sinemasında özellikle toplumsal gerçekçilik akımı ile karakteri olduğu gibi verme çabası ön plana çıkmış ve bu gaye ile karakterlerin mensubu olduğu toplum tabakasına uygun konuşma biçimleri oluşturulmuştur. Örneğin hırsızlık yapan bir kişinin saf, argodan yoksun, standart Türkçe ile konuşması yerine argo kelime ve deyimlerin var olduğu bir Türkçe ile konuşması sağlanmıştır. Ayrıca argonun içinde mizah ve mecaz barındırması sebebiyle komedi filmlerinde sıkça argoya başvurulmuştur.

Argonun sinemada kullanımının incelenmesi adına Türk sinemasının 1960-1980 yılları arası Türkân Şoray'ın rol aldığı filmler seçilmiştir. Türkân Şoray'ın örneklem olarak tercih edilmesinde melodramdan komediye birçok farklı tarzda filmde rol alması, farklı akımlara mensup yönetmenler ile çalışması etkili olmuştur. Tez kapsamında Şoray'ın rol aldığı 159 film incelenmiş ve filmlerde kullanılan kelimelerin tespiti yanında, sözlüklerde bulunmayan fakat filmlerde argo olarak kullanılan kelimelerin anlamlandırması yapılmıştır. Bu kelimeler “*” işareti ile belirtilmiştir. Tespit edilen kelimelerin anlamlandırması yapılırken baş kaynak olarak seçilen Hulki Aktunç-Büyük Argo Sözlüğü(Tanıklarıyla) eseri kullanılmış, Aktunç'un eserinde olmayan kelimeler için farklı kaynaklar taranmıştır. İncelenen filmlerin türleri, filmlerin hangilerinde argo söylem tespit edildiği, argo söylemlerin film türlerine, cinsiyete, statüye göre dağılımları grafiklerle gösterilmiştir.

Anahtar Sözcükler

Dil Türleri, Argo, Türk Argosu, Jargon, Türk Sineması, Yeşilçam, Türk Sinemasında Argo, Türkân Şoray

ABSTRACT

Ozkan, Alican. *The Use of Slang Between 1960-1980 Yesilcam Movies:Sample of Turkan Soray's Movies*, Master Thesis, Ankara, 2017.

The Ottoman Empire's domination in a large geography and the coexistence of different cultures in the world have enabled the Turkish Argos to have a rich structure. However, the fact that the users are from the lower layers of the people, because the culture they are in is rough according to the standard language, it is called *kayış dili*, *lisan-ı hezele*, *lisan-ı erâzil* by the public. Along with that, in order to bring out the slang produced with the aim of concealing from the third parties and bring it to the Turkish language, studies of compilation and lexicography have been carried out.

The Turkish cinema has made an effort to give the audience the character of being a character with the social realism movement ,and with this aim appropriate forms of speech have been formed for the community layer in which the characters belong. For example, a burglar is provided with the ability to speak with a Turkish language that has slang words and idioms instead of pure, argodaness, standard Turkish. In addition, because of the humor and metaphor in slang, there's often referred to slang in comedy films.

In order to examine the use of the slang in the cinema, the films in which Türkan Şoray played a part between the years 1960-1980 were chosen. Türkan Şoray films were preferred as a sample because Şoray has played a role in many different kinds of film from melodram to comedy, and worked with directors from different cultures. In this context of this thesis, 159 films in which Şoray played a role were examined and the meaning of the words used in the films were determined besides the words which are not in the dictionaries but used as slang in the film. These words are indicated by the "*" sign. While the meanings of the detected words were given, Hulki Aktunç-Büyük Argo Dictionary (with witnesses), which was selected as the main source, was used and different sources were searched for words not in Aktunç's work. The types of movies examined, the slang discography of the films, and the distribution of slang discs by film genres, genres and status are shown graphically.

Keywords

Language Types, Slang, Turkish Slang, Jargon, Turkish Cinema, Yeŝilam, Slang in Turkish Cinema, Türkân Şoray

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
BİLDİRİM.....	vi
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI.....	vii
ETİK BEYAN.....	viii
ÖZET	viii
ABSTRACT	x
İÇİNDEKİLER	xi
TABLolar DİZİNİ	xviii
GRAFİKLER DİZİNİ	xxiii
GİRİŞ	1
1.TÜRK SİNEMASI	3
1.1. TÜRK SİNEMASININ İLK YILLARI.....	3
1.2. TİYATROKULAR DÖNEMİ.....	4
1.2.1. Kontrol Komisyonları	6
1.3. GEÇİŞ DÖNEMİ	6
1.3.1. Düzenlenen İlk Yarışma.....	7
1.4. SİNEMACILAR DÖNEMİ VE SONRASI.....	8
1.4.1. 1970 Sonrası Dönemin Yönetmenleri ve Özellikleri	10
1.5. 1960-1980 YILLARI ARASI.....	11
2.ARGÖ	21
2.1. DİL VE DİL TÜRLERİ.....	21
2.2. ARGONUN TANIMI.....	22
2.3. ARGÖ İLE JARGON.....	26
2.4. ARGONUN KULLANIM AMAÇLARI	27
2.4.1. Gizlenme Amacı	27
2.4.1.1. Suç Dünyası	27
2.4.1.2. Ticaret Dünyası.....	27

3.4.1.3. İnançlar	27
3.4.1.4. Müstehcenlik.....	27
2.4.2. Farklı Görünme Amacı	28
2.4.3. Sanat ve Edebiyat.....	28
2.5. TÜRKÇENİN İLK SÖZLÜĞÜNDE GEÇEN ARGO KELİMELER	28
2.6. ARGO SÖZLÜKLERİ	31
2.6.1. Lügat-i Garîbe.....	31
2.6.2. Argo Lugati.....	31
2.6.3. Türk Argosu	32
2.6.4. Argo Lügatçesi.....	32
2.6.5. Büyük Argo Sözlüğü (Tanıklarıyla).....	33
2.6.6. Kadın Argosu Sözlüğü	33
2.7. ARGONUN SİNEMAYA ETKİSİ	34
3. TÜRKÂN ŞORAY	36
3.1. TÜRKÂN ŞORAY İLE TÜRK SİNEMASINDA ARGO ÜZERİNE	41
3.2. FİLMOGRAFİ	43
4. 1960-1980 YILLARI ARASI TÜRKÂN ŞORAY'IN ROL ALDIĞI FİMLER	49
4.1. KÖYDE BİR KIZ SEVDİM	49
4.2. AŞK RÜZGARİ	49
4.3. KADERİN ÖNÜNE GEÇİLMEZ	50
4.4. UTANMAZ ADAM	50
4.5. KARDEŞ UĞRUNA “YENGEM”	51
4.6. SİYAH MELEK/ZİNCİRLER KIRILIRKEN.....	51
4.7. HATIRLA SEVGİLİM	52
4.8. SEVİMLİ HAYDUT	53
4.9. GÖNÜLDEN GÖNÜLE	54
4.10. OTOBÜS YOLCULARI.....	54
4.11. GÜZELLER RESMİGEÇİDİ.....	56

4.12. MELEKLER ŞAHİDİMDİR	57
4.13. DİKENLİ GÜL.....	57
4.14. AŞK VE YUMRUK	60
4.15. AFACAN.....	61
4.16. BİZ DE ARKADAŞ MIYIZ?	62
4.17. ACI HAYAT.....	63
4.18. LEKELİ KADIN	65
4.19. AŞK YARIŞI	66
4.20. ZORLU DAMAT	68
4.21. ALLAH SEVİNİZ DEDİ.....	69
4.22. KIRMIZI KARANFİLLER.....	70
4.23. ÜMİTLER KIRILINCA	71
4.24. NE ŞEKER ŞEY.....	72
4.25. DİKMEN YILDIZI.....	74
4.26. BARDAKTAKİ ADAM.....	74
4.27. KÖROĞLU DAĞLAR KRALI	75
4.28. BENİ OSMAN ÖLDÜRDÜ.....	75
4.29. ÇAPKIN KIZ	76
4.30. KÜÇÜK BEYİN KISMETİ.....	78
4.31. SAYIN BAYAN.....	78
4.32. İKİ KOÇALI KADIN.....	80
4.33. ÇALINAN AŞK.....	81
4.34. BÜTÜN SUÇUMUZ SEVMEK	83
4.35. BADEM ŞEKERİ.....	83
4.36. GENÇ KIZLAR	85
4.37. ACI AŞK.....	86
4.38. AYŞECİK CANIMIN İÇİ.....	86

4.39. MUALLA.....	87
4.40. ADANALI TAYFUR KARDEŞLER	87
4.41. FISTIK GİBİ MAŞALLAH	89
4.42. KIZGIN DELİKANLI.....	90
4.43. ANASININ KUZUSU	91
4.44. KADER KAPIYI ÇALDI.....	92
4.45. GÖZLERİ ÖMRE BEDEL	94
4.46. GENÇLİK RÜZGARI.....	96
4.47. YILLARIN ARDINDAN.....	97
4.48. BÜCÜR	97
4.49. ÖKSÜZ KIZ	98
4.50. BOMBA GİBİ KIZ	98
4.51. EKMEKÇİ KADIN	100
4.52. ELVEDA SEVGİLİM	101
4.53. SEVEN KADIN UNUTMAZ	102
4.54. KOMŞUNUN TAVUĞU	103
4.55. SÜRTÜK.....	105
4.56. SİYAH GÖZLER.....	106
4.57. GARİP BİR İZDİVAÇ	107
4.58. VEDA BUSESİ	109
2.59. VAHŞİ GELİN	109
4.60. SANA LAYIK DEĞİLİM	110
2.61. ALTIN KÜPELER.....	111
4.62. AKŞAM GÜNEŞİ	112
4.63. KENARIN DİLBERİ.....	113
4.64. MELEKLERİN İNTİKAMI	116
4.65. ANALARIN GÜNAHI.....	117

4.66. DÜĞÜN GECESİ.....	117
4.67. GÜNAHKAR KADIN	119
4.68. SİYAH GÜL	121
4.69. ÇALIKUŞU	122
4.70. MEYHANENİN GÜLÜ	122
4.71. EL KIZI	125
4.72. ELİ MAŞALI.....	126
4.73. ÇAMAŞIRCI GÜZELİ	131
4.74. KARANFİLLİ KADIN.....	131
4.75. SİNEKLİ BAKKAL.....	132
4.76. ÖLÜMSÜZ KADIN	133
4.77. KELEPÇELİ MELEK	135
4.78. KARA DUVAKLI GELİN	135
4.79. BİR DAĞ MASALI.....	136
4.80. AYRILSAK DA BERABERİZ	137
4.81. ANA.....	138
4.82. AĞLAYAN KADIN	139
4.83. TAPILACAK KADIN	139
4.84. HER ZAMAN KALBİMDESİN	140
4.85. VESİKALI YARİM	141
4.86. KAHVECİ GÜZELİ.....	141
4.87. KADIN SEVERSE	142
4.88. KADIN İNTİKAMI	143
4.89. KADIN DEĞİL BAŞ BELASI.....	143
4.90. DÜNYANIN EN GÜZEL KADINI	148
4.91. CEMOM/AŞK ESKİ BİR YALAN	149
4.92. ARTIK SEVMEYECEĞİM.....	149

4.93. AĞLA GÖZLERİM.....	150
4.94. ABBASE SULTAN	152
4.95. AYŞEM	152
4.96. SONBAHAR RÜZGARLARI.....	153
4.97. SENİNLE ÖLMEK İSTİYORUM	154
4.98. SANA DÖNMEYECEĞİM.....	155
4.99. KÖLEN OLAYIM	156
4.100. GÜNAH BENDE Mİ?.....	157
4.101. BANA DERLER FOSFORLU	158
4.102. FOSFORLU CEVRIYEM.....	160
4.103. BURUK ACI.....	164
4.104. AŞK MABUDESİ.....	165
4.105. ATEŞLİ ÇİNGENE	167
4.106. MAZİ KALBİMDE YARADIR.....	168
4.107. KARA GÖZLÜM.....	169
4.108. MERHAMET	172
4.109. HERKESİN SEVGİLİSİ.....	173
4.110. HAYATIM SANA FEDA	174
4.111. BİRLEŞEN YOLLAR	174
4.112. BUĞULU GÖZLER	176
4.113. ARIM BALIM PETEĞİM	177
4.114. BÜLBÜL YUVASI.....	177
4.115. TATLI MELEĞİM.....	178
4.116. MAĞRUR KADIN.....	179
4.117. GÜLLÜ	180
4.118. BİR GENÇ KIZIN ROMANI	181
4.119. ATEŞ PARÇASI	182

4.120. GELİN ÇİÇEĞİ	183
4.121. YEDİ KOCALI HÜRMÜZ	184
4.122. MAVİ EŞARP	185
4.123. MELEK Mİ ŞEYTAN MI?	185
4.124. AĞLAYAN MELEK.....	187
4.125. UNUTULAN KADIN.....	188
4.126. GÜLÜM DALIM ÇİÇEĞİM	189
4.127. BİR KADIN KAYBOLDU	192
4.128. SEVMEK VE ÖLMEK ZAMANI.....	192
4.129. ZULÜM.....	193
4.130. VUKUAT VAR.....	194
4.131. SİSLİ HATIRALAR.....	194
4.132. DÖNÜŞ.....	195
4.133. ÇİLE.....	196
4.134. CEMO	196
4.135. YALANCI.....	197
4.136. SULTAN GELİN	198
4.137. NAMUS BORCU	199
4.138. MAHPUS	199
4.139. GÜLLÜ GELİYOR GÜLLÜ	200
4.140. GAZİ KADIN	201
4.141. DERT BENDE.....	202
4.142. AZAP.....	202
4.143. ASİYE NASIL KURTULUR	203
4.144. YÜREĞİMDE YÂRE VAR	204
4.145. ÇILGINLAR	205
4.146. ŞENLİK VAR/BALKIZ	206

4.147. ACELE KOCA ARANIYOR.....	207
4.148. DEVLERİN AŞKI.....	208
4.149. DEPREM	209
4.150. BODRUM HAKİMİ	210
4.151. SELVİ BOYLUM AL YAZMALIM	210
4.152. DİLA HANIM	211
4.153. BARAJ	211
4.154. TATLI NİGAR.....	212
4.155. SULTAN	213
4.156. BİR AŞK MASALI/FERHAT İLE ŞİRİN.....	215
4.157. CEVRİYEM	215
4.158. KÜSKÜN ÇİÇEK	218
4.159. HAZAL	218
SONUÇ	219
KAYNAKÇA.....	227
EK-1 ORJİNALLİK RAPORU.....	235
EK-2 ETİK KURUL İZNİ	237

TABLolar DİZİNİ

Tablo-1.....	43
Tablo-2.....	51
Tablo-3.....	52
Tablo-4.....	53
Tablo-5.....	54
Tablo-6.....	57
Tablo-7.....	58
Tablo-8.....	61
Tablo-9.....	63
Tablo-10.....	66
Tablo-11.....	67
Tablo-12	69
Tablo-13.....	71
Tablo-14.....	72
Tablo-15	73
Tablo-16	76
Tablo-17.....	76
Tablo-18	78
Tablo-19.....	80
Tablo-20.....	81
Tablo-21.....	82
Tablo-22.....	84
Tablo-23.....	85
Tablo-24.....	86
Tablo-25.....	87
Tablo-26.....	89
Tablo-27.....	91

Tablo-28.....	93
Tablo-29.....	94
Tablo-30	97
Tablo-31.....	98
Tablo-32.....	100
Tablo-33.....	103
Tablo-34.....	104
Tablo-35.....	105
Tablo-36.....	106
Tablo-37.....	108
Tablo-38.....	111
Tablo-39.....	112
Tablo-40.....	114
Tablo-41.....	117
Tablo-42.....	120
Tablo-43.....	121
Tablo-44.....	123
Tablo-45.....	125
Tablo-46.....	126
Tablo-47.....	127
Tablo-48.....	130
Tablo-49.....	131
Tablo-50.....	139
Tablo-51.....	143
Tablo-52.....	146
Tablo-53.....	149
Tablo-54.....	155

Tablo-55.....	156
Tablo-56.....	156
Tablo-57.....	157
Tablo-58.....	159
Tablo-59.....	162
Tablo-60.....	165
Tablo-61.....	168
Tablo-62.....	172
Tablo-63.....	173
Tablo-64.....	175
Tablo-65.....	177
Tablo-66.....	178
Tablo-67.....	182
Tablo-68.....	183
Tablo-69.....	183
Tablo-70.....	185
Tablo-71.....	186
Tablo-72.....	187
Tablo-73.....	189
Tablo-74.....	191
Tablo-75.....	192
Tablo-76.....	193
Tablo-77.....	195
Tablo-78.....	197
Tablo-79.....	198
Tablo-80.....	199
Tablo-81.....	203

Tablo-82.....	204
Tablo-83.....	205
Tablo-84.....	207
Tablo-85.....	208
Tablo-86.....	210
Tablo-87.....	211
Tablo-88.....	213
Tablo-89.....	215
Tablo-90.....	215
Tablo-91.....	216
Tablo-92.....	217
Tablo-93.....	219
Tablo-94.....	223
Tablo-95.....	224
Tablo-96.....	225
Tablo-97.....	227
Tablo-98.....	232

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik-1.....	231
Grafik-2.....	231
Grafik-3.....	231
Grafik-4.....	236
Grafik-5.....	236



GİRİŞ

Özel bir dil sayılan argo sürekli gelişen ve değişen yapısı ile Türk dili içerisinde çok geniş bir evrene sahiptir. Argo, insanı kendi kültürü ve konuşma biçimi ile birlikte anlatman isyeyen her alanda yer edinmeyi başarmıştır. Bu alanlardan biri olan sinema gerek toplumsal gerçekçilik gerekse başka sebepler ile insanı olduğu gibi beyaz perdeye yansıtma gayesi gütmüştür. Tez kapsamında argonun sinemadaki kullanım biçimini, hangi kelimelerin daha yoğun kullanıldığını, sözlüklerde yer edinmemiş ancak filmlerde kullanılan argo kelimelerin var olup olmadığını, kullanılan argo kelimelerin film türüne, karakterlerin cinsiyetine, gelir düzeyine göre dağılımlarının incelenmesi adına Türk sinemasının günümüzde Yeşilçam dönemi olarak bilinen 1960-1980 yılları arası dönemde çekilen filmleri incelenmesi kararlaştırılmıştır.

1960 yılı öncesi çekilen filmlerin çekim kalitesinin düşüklüğü, bütün filmlere ulaşılamaması, nitelikli argo kelime kullanımının az olması ve örneklem olarak alınan Şoray'ın sinema hayatına giriş yılı olması sebebiyle 1960 yılı başlangıç olarak alınmıştır. Bitiş yılı olarak 1980'in alınma sebebi ise seks filmleri furyası ile Yeşilçam filmlerinin giderek gerilemesidir. Ayrıca günümüzde çekilen filmlerin argo kullanımı yerine küfür ve hakaret yolu ile güldürü vb. sağlaması nedeniyle Türk argo kültürünün sinemada kullanımının yansıtılması adına bu tarih aralığı seçilmiştir. Fakat belirtilen yıllar arasında çekilen filmlerin çokluğu sebebiyle(yılda ortalama 150-60 adet film) örneklem seçilmesi zorunlu olmuştur. Tez kapsamında incelenmek istenen yıllar aralığında melodramdan komediye her türde çekilen filmde rol alması, yönetmenlik ve senaristlik deneyimi olması, birçok farklı akıma mensup yönetmen ile çalışması ve o dönemin neredeyse bütün jön ve artistleri ile film çevirmesi nedeniyle Türkân Şoray örneklem olarak seçilmiştir. Tezin yazım aşamasına geçilmeden önce belirtilen dönem aralığında tez kapsamına giren filmler tespit edilmiş ve tek tek izlenmiştir. Bu izleme sırasında argo olacağı düşünülen kelimeler listelenmiş ve argo olup olmadığı kaynaklardan araştırılmıştır. Argo olduğu tespit edilen kelimeler tez kapsamında kullanılmıştır.

Tezin birinci bölümünde en genel küme olduğu ve kullanılan argo kelimelerin dönemin şartlarından ayrı düşünülemeyeceği için, Türk sinemasının gelişim tarihi hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde argonun ne olduğu, jargon ile arasındaki ayrım ve yazılan argo sözlükler hakkında bilgiler verilmiştir. Üçüncü bölümde örneklem olarak alınan Türkân Şoray'ın hayatından bahsedilmiş ve kendisi ile gerçekleştirilen kısa bir röportaja yer verilmiştir. Dördüncü bölümde belirtilen tarih aralığında Türkân Şoray'ın tespit edilen 162 filminden incelenen 159 tanesi yer almıştır. "Billur Köşk", "Hayatımın Kadını", "Macera Kadını" filmleri bulunamamıştır. İncelenen 159 film kronolojik olarak listelenmiş öncesinde yönetmen, senarist,

tür, oyuncular, konu bilgileri verilmiştir. Daha sonra eğer var ise argo söylemler tablo halinde kelime, anlamı, söyleyen kişi, statüsü, söylenme sayısı biçiminde verilmiş; yok ise “Bu filmde herhangi bir argo unsura rastlanmamıştır.” şeklinde belirtilmiştir. Argo kelime ve deyimlerin anlamlandırması yapılırken, en güncel ve en geniş kaynak olan Hulki Aktunç-Büyük Argo Sözlüğü (Tanıklarıyla) eserinden yararlanılmıştır. Bu sözlükte bulunamayan kelimeler için sırası ile Ferit Devellioğlu-Türk Argosu, Filiz Bingölçe-Kadın Argosu,TDK Büyük Türkçe Sözlük kullanılmış ve bu kelimeler ”**” ile gösterilmiştir. İncelenen sözlüklerde bulunamayan fakat argo olduğunu düşünülen kelimeler için filmdeki konu bağlamından çıkarılan anlamlar verilmiştir. Bu kelimeler “*” işareti ile belirtilmiştir. Sonuç bölümünde ise hangi türde kaç adet film olduğu, kaç filmde argo söyleme yer verildiği, argo söylem bulunan filmlerin türlere göre dağılımı, hangi kelimelerin yoğunlukta kullanıldığı, argo kullanıcılarının yaşa ve gelir durumuna göre dağılımı verilmiştir. Ayrıca sözlüklerde bulunamayan fakat argo olduğu düşünülen 33 adet kelime ayrı bir tablo halinde anlamları, söylenme sayıları, söyleyen karakterler ile birlikte sunulmuştur.

1. TÜRK SİNEMASI

1.1. TÜRK SİNEMASININ İLK YILLARI

Türk toplumunun sinema sanatı ile ilk karşılaşması 1896 yılına, yani Osmanlı Devletine dayanmaktadır. Kendisi bir Fransız olan Bertnard'ın, devrin padişahı olan II. Abdülhamid'in devletin ana sarayı olarak kullandığı Yıldız Sarayında yaptığı ilk gösterimle başlamıştır. Daha sonra aynı yıl içerisinde Fransız Pathé Film Kurumunun İstanbul temsilcisi, aslen Romanyalı olan Sigmund Weinberg'in çabalarıyla Beyoğlu ve İstanbul yakalarında halka film gösterisi yapmasıyla devam etmiştir. 1987 yılında halka yapılan film gösteriminin el ilanı günümüze kadar ulaşmıştır. Ankara, Milli Kütüphanede muhafaza edilen el ilanı şu şekildedir:

“Beyoğlu'nda Galatasaray karşılarında Sponeck Salonunda İstanbul'da birinci defa olarak Paris ve bütün Avrupa'nın mazharı takdiri olmuş olan canlı fotoğraf lübiyatı her akşam icra olunur.”

Weinberg daha sonra 1908 yılında Pathé Sinemasını kurmuş ve bunu Palas Sineması, Majik Sineması; Kemal ve Şakir Seden'in Kemal Bey ve Ali Efendi sinemaları, takip etmiştir. (Onaran 1994: 11).

Çekilen ilk Türk Filmi 14 Kasım 1914 tarihinde Fuat Uzkinay tarafından çekilmiştir. “Ayestefanos'taki Rus Anıtının Yıkılışı” isimli film aynı tarihte I. Dünya Savaşının getirisiyle Yeşilköy'de (eski adı ile Aye Stefanos) bulunan dikili bir anıtın bombalanmasını konu almıştır (Özgüç 1993: 13). Ne yazık ki bu film günümüze ulaşamamıştır. Yazar Onat Kutlar Milliyet Sanat gazetesinde bu durumu şu şekilde belirtmiştir:

“1966'da bu filmin kopyasını, Ordu Foto Film Merkezi'nin arşivinde günlerce aradık, bulamadık. Birkaç yıl sonra, Merkez'den filmin bulunduğu bildirildi. Gerçekten de üzerinde 'Ayestefanos' yazılı bir kutu bulunmuştu. Ancak kutunun içinden bambaşka bir film çıktı (Milliyet Sanat 1984, S.106).”

Ertesi sene Enver Paşa'nın Merkez Ordu Sinema Dairesini kurması ile sinema sektörü kurumsallaşmış ve savaş ile ilgili belge ve haber filmleri çekilmeye başlanmıştır. Weinberg 1916 yılında öykülü film çekmeyi denemiş fakat oyuncularının askere alınması ile bu denemesi başarısız olmuştur. 1918 yılında “Himmet Ağanın İzdivacı” isimli tiyatro uyarlaması olan bu filmi Fuat Uzkinay tamamlamıştır (Özön 1968:13-14). Fakat bu filmin halka gösterimi yapılamamıştır.

Halka gösterimi yapılan ilk film, Divanyolunda şimdilerde Sağlık Müzesinin olduğu yerde ilk film stüdyolarından birini kuran Sedat Simavi tarafından çekilen “Pençe” filmidir. Film Mehmet Rauf’un evlilik ile evlilik dışı aşkın çatışmasının konu aldığı birbiri ile aynı çizgide ilerleyen iki olay örgüsünü ele aldığı dört perdelik, aynı isimli tiyatrosundan uyarlanmıştır. Sedat Semavi bu filmini 1916 yılında yarı askeri bir kuruluş olan ve gelir sağlamak amacıyla kurulan Müdafaa-i Milliye Cemiyetinde kayda almıştır(Özgüç 1990: 17).

I.Dünya Savaşı sonunda Osmanlı Devletinin yenik sayılmasının ardından Merkez Ordu Sinema Dairesinin ve Müdafaa-i Milliye Cemiyetinin sahip olduğu tüm sinema materyalleri Malul Gaziler Cemiyetine devredilmiştir. Bu cemiyet adına tiyatro oyuncusu ve film yönetmeni olan Ahmet Fehim Efendi 1919 yılında “Mürebbiye” ve “Binnaz” isimli iki adet film kayda almıştır. Ayrıca Şadi Karagözoğlu, “Bican Efendi Vekilharç”, “Bican Efendi Mektep Hocası”, “Bican Efendi’nin Rüyası” üçlemesini çekmiştir (Özön 2010: 54).

Kurtuluş Savaşı’nın sonunda Yunan Ordusunun yenilmesiyle beraber sinema materyalleri TBMM’nin Ordu Film Alma Dairesine aktarılmıştır. Hatta “İstiklal” isimli büyük belgesel film bu dönemde kayda alınan savaş belgeselleri ile 1922’de kurulan ve ilk özel film şirketi olan Kemal Film’in kayda aldığı savaş haberleri birleştirilerek oluşturulmuştur (Özön 2010: 55).

1.2. TİYATROULAR DÖNEMİ

Sinema tarihçileri 1922-1939 yılları arasında bulunan döneme Tiyatrocular Dönemi ismini vermiştir. Bu ismin verilmesinin sebebi, tiyatroya ait konuların, tiyatro yönetmenleri ile teknik açıdan önceki dönemlerden biraz daha iyi bir şekilde verilmesidir (Onaran, 1936: 233). Döneme damgasını vuran yönetmen Muhsin Ertuğrul’dur. Ertuğrul 17 sene boyunca Türk sinemasına egemen olmuştur. Tiyatrocular Dönemi diye anılan bu dönem aslında Muhsin Ertuğrul Dönemidir.

Muhsin Ertuğrul, Tefeyyüz Mektebi, Dar-ül Edeb, Soğukçeşme ve Topkapı Rüştîyeleri, Mercan İdadisinde eğitim görmüş olup 17 yaşında, Burhanettin Tiyatrosunda Arthur Conan Doyle’ın “Sherlock Holmes” oyununda “Bob” rolüyle ilk kez sahneye çıkmıştır. Belirli dönemler içinde Almanya ve Sovyetler Birliğinde sahne almış ve çeşitli filmler çekmiştir (Özgüç 1993: 15). 1922 yılında ülkeye dönmesinin ardından Türkiye’de çektiği ilk filmi olan “İstanbulda Bir Faica-i Aşk” ya da diğer adı ile “Şişli Güzeli Mediha Hanım’ın Facia-i Katli” filmini çekmiştir. Filmin senaryosu İstanbul’da meydana gelen bir aşk cinayetinden esinlenmiştir. Bu bakımdan özgün senaryoya sahip ilk film özelliğini taşımaktadır (Özgüç 1990: 28).

Ertuğrul 17 sene boyunca Samson (1919), İstanbul'da Bir Facia-i Aşk (1922), İstanbul'da İstirap (1922), Boğaziçi Esrarı (1922), Leblebici Horhor (1923), Kızkulesi Faciası (1923), Ateşten Gömlek (1923), Sözde Kızlar (1924), Tamilla (1924), Bir Sigara Yüzünden (1928), Ankara Postası (1928), Kaçakçılar (1929), İstanbul Sokaklarında (1931), Bir Millet Uyanıyor (1932), Karım Beni Aldatırsa (1933), Naşit Dolandırıcı (1933), Söz Bir Allah Bir (1933), Leblebici Horhor (1933), Cici Berber (1933), Fena Yol (1933), Milyon Avcıları (1934), Aysel Bataklı Damın Kızı (1934-1935), Aynaroz Kadısı (1938), Tosun Paşa (1939), Bir Kavuk Devrildi (1939), Allah'ın Cenneti (1939) filmlerinin yönetmenliğini yapmıştır (<http://www.kameraarkasi.org>).

Ateşten Gömlek filmi Halide Edip'in aynı isimli romanından uyarlanmıştır. Filmin konusu: "Kurtuluş Savaşı'nda başından yaralanmış bir yedek subay olan Peyami'nin Ankara'da yazdığı hatıralarından oluşmuştur: Peyami, işgal yıllarında İstanbul'daki evlerinde, İzmir'de kocası ve çocuğu Yunanlılar tarafından öldürüldükten sonra kendilerine sığınan Ayşe ve arkadaşı İhsan'la yurt savunması konusunda görüşmeler yapar, Fatih ve Sultanahmet mitinglerine katılır, sonra da bir yedek subay olarak Anadolu'ya geçer. ilkin gittikleri Adapazarı civarında düşmanla çarpışan müfrezelerden birinin başında bulunan Ahmet Rıfki, Ayşe'den aldığı ilham ve vatan sevgisiyle çarpışırken vurularak ölür. Ayşe, gerek İhsan, gerekse Peyami için, vatan sevgisiyle kadın sevgisinin birbirine karıştığı bir ilham kaynağı olmuştur.

1923 yılında çekilen film Kurtuluş Savaşı sonrası oluşan milli bilincin aktarılmasının yanı sıra akıcı üslubu ve oyuncularıyla da dikkat çekmiştir. Muhsin Ertuğrul'un da İhsan rolünü üstlendiği filmde Türk Sinema Tarihinde ilk kez Türk, müslüman kadın oyuncular yer almıştır. Ayşe rolünü Bedia Muvahhit, Kezban rolünü Neyyire Neyyir üstlenmiştir. Bu tarihe kadar kadın oyuncuların filmlerde oynaması tıpkı tiyatrodaki olduğu gibi hoş karşılanmıyordu. Bu yüzden yönetmenler yabancı kökenli oyuncularla çalışmak zorunda kalıyorlardı. Muhsin Ertuğrul'un Ateşten Gömlek filmi ile birlikte bu durumun değiştirilmesindeki ilk adım atılmıştır.

1931 yılında çekilen "İstanbul Sokaklarında" filmi ile Muhsin Ertuğrul sesli sinema macerasına başlamıştır. Filmin çekimleri İstanbul, Bursa, Kahire, İskenderiye ve Atina'da gerçekleştirilmiştir. Filmin seslendirmesi ise Paris'te bulunan Epinay Stüdyolarında yapılmıştır (Onaran, 1994:28). "İstanbul Sokaklarında" filminin ilk sesli film olması ve melodramları sayesinde geniş bir izleyici kitlesine ulaşmıştır.

1932 yılına gelindiğinde ise Ertuğrul, "Ateşten Gömlek" ve "Ankara Postası" filmlerine rağmen Kurtuluş Savaşı'nı tam olarak anlatamadığı düşüncesi ile "Bir Millet Uyanıyor" filmini

kayda almıştır. Bu film daha sonra çekilen Kurtuluş Savaşı konulu filmlerin feyz aldığı çok başarılı bir örnek olmuştur (Onaran, 1994:29).

1.2.1. Kontrol Komisyonları

Tiyatrocular Dönemi yahut Muhsin Ertuğrul Dönemi olarak anılan bu döneme kadar çekilen filmlerin herhangi bir resmi denetimden geçtiğini söylemek çok yanlış olacaktır. Ülkemize sinemanın girişinden I.Dünya Savaşına kadar “Mürebbiye” filminin gösterilmemesi ve yabancı kökenli yapımcı ve yönetmenlere uygulanan bazı kısıtlamalar dışında herhangi bir sansür bulunmamaktadır. O dönemlerde yapılan filmler yapıldıkları biçimleriyle herhangi bir kısıtlama engelleme ile karşılaşmadan gösterime girmiştir (Özön 2010:48).

Cumhuriyetin ilanıyla birlikte sinema sektörünü denetleme yetkisi valilikler tarafından kullanılmıştır. Fakat bu dönemde de yapılan denetlemeler merkezi olmaktan çok film hangi kentte gösterilecekse önce o kentte bulunan iki polis tarafından seyredilip gösterilip gösterilmeyeceğine karar verilmiştir.

Tiyatrocular Döneminin sonlarına doğru devlet bu denetleme işini toplumsal bir politika olarak görmüş ve yasa tasarısı hazırlıklarına girmiştir. Bu düzenlemelerin hızlanmasına neden olan olaylardan birisi de Muhsin Ertuğrul tarafından çekilen “Aynaroz Kadısı” isimli filmidir. 1939 yılında Büyük Millet Meclisinde filmin millet ar ve haya duygularını incittiği gerekçesiyle yasa tasarısının bir an önce hazırlanması talep edilmiştir. Bunun üzerine “Filmlerin ve Film Senaryolarının Kontrolüne Dair Nizamname” çıkarılmıştır. Nizamname ile birlikte içinde İçişleri Bakanlığı, polis yetkilileri, Genel Kurmay Başkanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Basın Yayın Genel Müdürlüğü temsilcilerini barındıran bir komisyon kurulmuş, ve denetim bu komisyona verilmiştir(Onaran 1994:33).

Komisyon tarafından bir filmin yasaklanması 5 maddeye dayanmaktadır:

1. Din propagandası yapmak
2. Askerlik şerefini ihlal edici konular
3. Terbiye ve adaba aykırı olmak. İntizamı bozmak
4. Memleketimiz aleyhine durum ve düşünceleri yansıtmak
5. Gösterilecek filmlerin yıpranmış ve gözleri yoracak derecede eskimiş olması (Tikveş 1968:12).

1.3. GEÇİŞ DÖNEMİ

Bu dönem 1939 yılında başlamıştır. Bitiş yılı ise araştırmacılar arasında farklılık göstermektedir. Bitiş yılında ise araştırmacılar arasında bir anlaşmazlık mevcut olup genel olarak 1948-1952 yılları arasını önermişlerdir. Bu araştırmacılardan biri olan Nijat Özön bitiş yılı olarak 1950'yi almıştır ve bu tezde de bu sınıflandırma örnek alınmıştır. Bu dönemde

çekilen sinemalar önceki döneminde olduğu gibi tiyatro zihniyetinden yavaş yavaş kendini koparmaya başlamıştır ve Muhsin Ertuğrul tekelinden çıkmıştır. Ayrıca dönemin yılları göz önüne alındığında II. Dünya Savaşının buhranlı günlerini kapsadığı görülmektedir. Bu da savaşın başladığı tarihe kadar Batı yoluyla ülkemize gelen sinema ve tiyatroların yön değiştirerek Mısır üzerinden gelmeye başlamasına sebebiyet vermiş ve Mısır sinemasının ülkemize girişine zemin hazırlamıştır. Bu sayede Türk sineması yeni akımlarla karşılaşmıştır. Muhsin Ertuğrul bu dönemde de çalışmalarına devam etmiştir. Geçiş Döneminde “Şehvet Kurbanı”, “Akasya Palas”, “Nasrettin Hoca Düğünde”, “Kahveci Güzeli”, “Kıskanç”, “Yayla Kartalı”, “Kızılırmak-Kara Koyun”, Evli Mi Bekar Mı”, filmlerin yönetmen koltuğunda oturmuştur.

Ertuğrul ile birlikte Faruk Kenç, Baha Gelenbevi, Şadan Kâmil, Turgut Demirağ, Şakir Sırmalı, Çetin Karamanbey, Aydın Arakon, Orhon Murat Arıburnu gibi yönetmenler bulunmaktadır.

1.3.1. Düzenlenen İlk Yarışma

1946 yılında kurulan Yerli Film Yapanlar Cemiyeti tarafından 1948 yılında Türk Sinema Tarihinin ilk film yarışması düzenlendi. Bu yarışmanın düzenlenmesindeki amaç Türk sinemasına canlılık getirmek ve yeni filmlerin çekilmesi için teşvik oluşturmaktır. Yarışmaya katılan filmlerin incelenmesi için kurulan jüride Turgut Demirağ, Refik Kemal Arduman, Kenan Erginsoy, İlhan Arakon, Emin Bara, Mahmut Morali, Sezai Solelli, Zahir Güvemli, Zeki Faik İzer, Kenan Temizkan, Mustafa Şekip Tunç ve Mahzar Şevket İpşiroğlu yer almıştır.

Yarışmada;

En İyi film: Unutulan Sır (SEMA Filmin),

İkinci iyi film: Bir Dağ Masalı (AND Filmin),

En çok muvaffak rejisör: Turgut DEMİRAĞ (Bir Dağ Masalı filmiyle),

En muvaffak kadın karakter artisti: Cahide SONKU (Yuvamı Yıkamazsın filmiyle),

En muvaffak genç kadın artist: Nevin AYPAR (Bir Dağ Masalı filmiyle),

En muvaffak erkek karakter artisti: Talat ARTEMEL (Unutulan Sır filmiyle),

En muvaffak genç erkek artist: Kadri EROĞAN (Bir Dağ Masalı filmiyle),

En muvaffak eser müellifi: Reşat Nuri GÜNTEKİN (Bir Dağ Masalı filmiyle),

En muvaffak film operatörü: Kriton İLYADİS (Unutulan Sır filmiyle),

En muvaffak Ses Operatörü: Yorgo İLYADİS (Unutulan Sır filmiyle),

En güzel film şarkısı: Sadi İŞILAY (Unutulan Sır’da “Nene Gerek” şarkısı ile),

En muvaffak film montajı: Özen SERMET (Bir Dağ Masalı filmiyle),

En muvaffak film dekoratörü: Kadri EROĞAN (Yuvamı Yıkamazsın filmiyle),

En muvaffak senarist: Turgut DEMİRAĞ (Bir Dağ Masalı filmiyle),

En iyi laboratuvar: SES Film (Necip Erses) stüdyosu,

Seçilmiştir (Gökmen 1989:211).

1.4. SİNEMACILAR DÖNEMİ VE SONRASI

Sinema Araştırmacıları bu dönemin başlangıç tarihi konusunda ortak bir görüşe sahip değildir. 1952 yılını baz alan araştırmacılar bunu Ömer Lütfi Akad’ın “Kanun Namına” filmine dayandırmaktadır. Fakat Nijat Özön başlangıç tarihi olarak 1950 yılını vermiş bunun sebebi olarak da Akad’ın “Kanun Namına” filmi yerine kendisinin sinema sektörüne girişini baz almıştır. Dönem 1970 yılında son bulur. 1970-1984 arası döneme ise Genç/Yeni Sinema Dönemi denilmektedir(Özön 1985).

Sinemacılar Döneminin oluşmasına ortam hazırlayan en önemli unsur hükümetin sinema sektörü mensuplarının isteklerine karşılık vererek 1948 yılında Belediye Gelirler Kanununda çıkan yasa ile, yerli filmlerden alınan vergi %25’e düşürülürken, yabancılardan alınan verginin %75’e yükseltilmiştir(Öztürk,2005:91).

Alican Sekmeç ve Okan Ormanlı tarafından Şadan Kâmil ile gerçekleştirilen söyleşide Kâmil bu indirimi ve Dünya Savaşı sonrası ortamı şu şekilde değerlendirmektedir:

“Efendim şimdi yabancı filmlere karşı Türk filmlerini korumak için o zaman böyle bir şey yapıldı. Benim düşünceme göre Türkiye’de İkinci Dünya Harbi’nden sonra bir rahatlama oldu. Efendim üç sene askerde tuttular beni. Almanlar Edirne hudutuna kadar geldiler. Yani harp hazırlığı istanbul falan terk edilecek boğazların arkasında müdafaaya çekilecek. Öyle bir şey düşünmüşler o zaman. Bütün bunlar bitince toplum psikolojik olarak rahatlama girdi. İkincisi iş hayatı açılmaya başladı. İmalathaneler artmaya başladı. Elektrik oraya buraya gitmeye başladı. Mesela jeneratör geldi. Portatif jeneratör. Jeneratörün gelmesi demek her yere bir sinema kurulması demekti o zaman için. Köy köy dolaşan filmciler vardı. Bir arabaya veyahut da bir eski kamyonete bir jeneratör koyuyorsun bir de projeksiyon makinası köylerde kahve kahve dolaşıyorsun. Sinema kendiliğinden kahve gösterileri ile halka ulaştı. Halkın da sanki böyle bir eğlenceye ihtiyacı vardı. Akşamları açık hava sinemaları hınca hınç dolardı. Çünkü insan evinden çıkamıyordu. Harp zamanı. Muayyen saatten sonra karartma yapılıyordu. Çıkamayacaksınız deniyordu. Bu rahatlama

ile insanlar evlerinden çıkar oldular. Sinemalara akın etmeye başladılar. Zamanla film sayısı da artmaya başladı, çünkü ihtiyaç artmaya başlamıştı. Yabancı filmler harp sırasında az gelmeye başlamıştı. Gelenler ise çok pahalıydı. Üstelik yabancı filmler daha çok ekonomik açıdan rahat bir sınıfın izlediği filmlerdi. Yabancı filmler o dönemde Fransızca seyredilirdi. Hatta Türkçeleştirilmiş olanlara gitmezdi bu muayyen sınıf Fransızcası nerede oynuyor ise oraya giderlerdi. Halbuki Fransızcası da dublajdı. O filmler aslen İngilizce idiler. Sonra orijinal dilinde Almanca ve İngilizce filmlere de gidilirdi. Bu filmler o kadar arttı ki artık hepsine Türkçe dublaj yapılmaya başlandı bir süre sonra, ayrıca tıpkı yerli filmlerde yapıldığı gibi 16mm kopyaları da basıldı, seyyar göstermek için. Bu durum da film ihtiyacını arttırıyordu. Böylece ticaret açısından filmcilik çok çekici bir konu haline gelmişti. Burada en mühim şey ham film idi. Çünkü o ithal getirilmek zorundaydı. Onun dışında başka bir şeye ihtiyaç yoktu. İlaçlar da kolay bulunuyordu zaten. Laboratuvarlarda öyle ölçüyle tartıyla falan değil de avuçla katılırdı bu ilaçlar. Yahu geç geliyor film falan... At biraz daha yahu... az çıktı ısıtiver biraz daha biraz daha ile devam eder giderdi. Resimler çıkıyor mesela kimisi koyu yani o zaman ışık düzenlemesi otomatik değil elle yapılırdı. Ankoş dediğimiz şeritle yapardık bu işi... Bu rahatlama durumu daha çok film yapılmasına neden oldu dediğim gibi. Tabi ki bu kolda çalışanlar da para kazanmaya başlamışlardı. Sonra bir zaman geldi ki çekilen film sayısında inanılmaz bir artış oldu. Biz bu duruma sosis makinası diyorduk. Çünkü sistem tıpkı böyle üretim yapıyordu (Sekmeç, Ormanlı, 2000: S14, s20). ”

Osman Seden ise bu yasa ile gelen indirim hakkında şunları dile getirmiştir:

“1947-1948 yılı yerli ürünlerin, Amerikan ve diğer filmlerle piyasada iyice yarışmağa başladığı yıllar oldu. Rüsum indiriminden yararlanan yerli yapıtlar, bu avantaja ek olarak iyi iş yapmaya başlayınca piyasada önce bir şaşkınlık, sonra bir meraktır başladı. Büyükler, yani İpekçi Kardeşler (Fitaş), Lale Film, Kemal Film, Özen Film işi umursamadılar. ‘Bir hevestir, gelir geçer,’ dediler. Bir takım yatırımcılar, çoğu senede bir iki Arap filmi ithal edip tencerede pişirerek kapağında yiyecek şirketler ise yerli filme yatırıma başladılar. O zamanlar Anadolu’daki büyük işletme şirketleri henüz kurulmamıştı. Filmci filmini İstanbul’dan Anadolu’daki sinemalara gönderirdi. Yerli filmlerin sinemalarda gösterilmesi yüzdelik hesabı ile olduğundan (%50 - %50) Anadolu’ya giden her kopya ile birlikte bir de hasılatın şirket adına düşen payı tahsil edecek ve filmlerin oynama süresi zarfında sinema kapısında durup kesilen biletleri kontrol edecek memura ihtiyaç hasıl oldu ve böylece ‘pursantaj’ (yüzdelik memurluğu) adı verilen bir meslek doğmuştu.. Bu pursantaj memurlarından bir çoğu seneler sonra Türk filmciliğinde büyük sermayedar, büyük işletmeciler ve büyük sinemacı olarak boy göstereceklerdir. Türk filmlerindeki bu kıpırdanma, etkisini en çok Mısır filmleri üstünde gösterdi. Arap filmlerinin Beyoğlu’ndaki mabedi sayılan Taksim Sineması, önce eş dostun, sonra da piyasanın yerli yapıtlarına hafta tahsis eder oldu (Maraşlı 2006:90). ”

Verginin düşürülmesi ile birlikte para kazanma gayesi ile yapımcılar şirketlerini günümüzde İstiklal Caddesi olarak bilinen caddenin tam ortasında bulunan Yeşilçam Sokağına açmaya başladılar. Bu da Türk Sinemasında Yeşilçam Filmleri olarak bilinen çağı başlatmıştır..

Bu dönem içinde 1950 yılında ilk canlandırma filmi olan Turgut Demirdağ'ın "Evvel Zaman İçinde", ve ilk renkli film olan, 1953 yılında çekilen Muhsin Ertuğrul'un "Halıcı Kız" filmleri çekilmiştir. 1951 yılında Atıf Yılmaz'ın "Mezarımı Taştan Oyun" filmi ilk büyük gişe başarısını elde etmiştir. Daha sonraları artist yarışmaları düzenlenmiş ve düzenlenen bu yarışmalar ile günümüzde çok büyük bir üne sahip isimler sinema dünyasına kazandırılmıştır. Örneğin Ayhan Işıyan (Ayhan Işık), Mahir Özerdem ve Belgin Doruk 1951 yılında Yıldız Mecmuasının düzenlemiş olduğu yarışmada birinci olarak sinema sektörüne adım atmışlardır(Özgüç 1990: 24).

Sinemacılar Döneminde Geçiş Dönemi yönetmenlerinin yanında Lütfi Ömer Akad, Metin Erksan, Atıf Yılmaz Batıbeki, Osman Fahir Seden, Memduh Ün, Nevzat Pesen, Orhan Elmas, Ertem Göreç'in yanı sıra tiyatrocu ekolünden gelen Vedat Örfi Bengü, Adil Köknar(Adolf Körner), Seyfi Havaeri ve Muharrem Gürses yer almıştır.

1.4.1. 1970 Sonrası Dönemin Yönetmenleri ve Özellikleri

1970 yılından itibaren Yılmaz Güney ile başlayan Genç/Yeni Sinemacılar Dönemi; Sinemacılar Dönemi yönetmenlerinin eski kuşak,Yılmaz Güney, Halit Refiğ, Duygu Sağıroğlu, Süreyya Duru, Vedat Türkali, İhsan Yüce, Şerif Gören, Zeki Ökten, Fevzi Tuna, Yücel Çakmaklı, Bilge Olgaç, Türkân Şoray, Kartal Tibet gibi isimlerin orta kuşak, Ömer Kavur, Erden Kıral, Yavuz Özkan, Ali Habip Özgentürk, Tunç Okan, Korhan Yurtsever, Tarık Dursun Kakinç, Tuncel Kurtiz gibi yönetmenlerin genç kuşak olarak adlandırıldığı dönemdir. Özellikle 1975 sonrası yönetmenleri dönemin getirdiği çalkantılar ve buhranlardan nasiplerini almış; buna rağmen dört dörtlük olmasa da kendilerini kanıtlamışlardır.

Bu dönemdeki yönetmenlerin hemen hemen çoğu aynı özellikleri taşımaktadır:

- Büyük bir bölümü 1945 yılı civarında dünyaya gelmiştir.
- Bir çoğu bu dönemde ilk ya da ikinci filmlerini çevirmişlerdir.
- Kısa film ve belgesel alanlarında deneyimleri vardır.
- Yeşilçam Dönemini çok iyi analiz etmişlerdir.
- Bu dönemde çektikleri filmlerin kaynaklarını Yeşilçam dışından sağlamışlardır.
- Yönetmenliğin yanında yapımcılık görevini de üstlenmişlerdir.
- Filmlerini genellikle toplumsal, siyasal, ekonomik tabanlara oturtmuşlardır.
- Mekan olarak kırsal kesimlerin en geri kalmış bölgeleri olması sebebiyle Doğu ve Güneydoğu Anadolu'yu kullanmışlardır.

- Feodal yapı, ağalık düzeni, geri kalmışlık, toprak mülkiyeti, katı gelenek ve görenekler, bu geleneklerin içinde kadının yeri konuları işlenmiştir.

1.5. 1960-1980 YILLARI ARASI

Yeşilçam Dönemi günümüzde çoğu kişi tarafından hala beğeni ile seyredilmektedir. Gerek konuları gerekse çekimlerdeki amatörliğe rağmen nesiller boyunca izleyicilerin gönüllerinde taht kurmuştur. “Güzel olduğunuz kadar küstahsınız da”, “Sizi çok sevdim amca, size baba diyebilir miyim?”, “Senin annen bir melekti yavrum.”, “Nayır, nolamaz!”, “Nen var kuzum?” ve daha nice repliği zihinlerimize kazınmıştır. İş bu sebeple 1960-1980 yılları arasında Türk sinema hayatında meydana gelen olayların kronolojik olarak verilmesini gerekli görmekteyiz. Bu sayede tezimizi kapsayan yıllar daha iyi anlaşılacaktır.

1960¹

- Bu yıl Be-Ya Film, Saner Film, Uğur Film, Yerli Film, Erler Film, Metro Film, Site Film, Şan Film, Kurt Film adlarında 9 adet film şirketi kurulmuştur.
- 1960 yılında toplam 78 adet film çekilmiştir.
- Memduh Ün tarafından çekilen Ayşecik filmi ile başrolü çocuk olan filmler furyası başlamıştır.
- Zeynep Değirmencioğlu, Ayşecik filmi ile ilk çocuk başrol sahibi olmuştur.
- Gönül Yazar ve Türkân Şoray ilk filmlerinde oynamışlardır.
- Türker İnanoğlu, Hüsnü Cantürk, Burhan Bolan, Yavuz Yalınkılıç, Fikret Uçak ilk defa yönetmen koltuğuna oturmuşlardır.
- 27 Mayıs 1960 tarihinde askeriye'nin yönetime el koymasının ardından Metin Erksan'ın “Gecelerin Ötesi” filmi ile toplumsal gerçekçilik akımı başlamıştır.
- Atilla Tokatlı'nın yönetmenliğini yaptığı “Denize İnen Sokak” filmi gişede başarısızlıkla sonuçlansa da Venedik ve Karlovy-Vary film şenliklerinde şeref diploması almıştır

¹ 1960-1980 arası kronolojik olarak oluşturulan bu kısmın yazımında aşağıdaki kaynaklardan yararlanılmıştır:

Onaran, Alim Şerif, Türk Sineması Cilt I, Kitle Yayınları, 1994

Özön, Nijat. *Türk Sineması Kronolojisi 1895-1966*. Ankara: Bilgi Yayınevi, 1968.

www.kameraarkasi.org

1961

- Türker İnanoğlu tarafından çekilen “Hancı” ve Ümit Utku tarafından çekilen “Yaban Gülü” filmlerinin büyük gişe hasılatları kazandığı bu yılda toplam 113 adet film çekilmiştir.
- Nejdett Saydam’ın yönetmenliğini yaptığı “Küçük Hanımefendi” filmi ile bu türdeki filmlerin modası başlamıştır.
- Belgin Doruk “Küçük Hanımefendi” filmi ile yeni bir ün kazanmıştır.
- “Kolsuz Bebek” filmi ile Münir Hayri Egeli ilk kez birbirinden bağımsız üç öykülü film denemesini gerçekleştirmiştir.
- Muzaffer Tema, Kenan Pars, Halit Refiğ, Natuk Baytan, Süreyya Duru, Ülkü Erakalın yönetmenliğe başlamışlardır.
- İstanbul Üniversitesi Sanat Festivali kapsamında düzenlediği Yerli Filmler Yarışmasında:
 - ❖ En başarılı film: Kırık Çanaklar (Memduh Ün)
 - ❖ En başarılı yönetmen: Memduh Ün
 - ❖ En başarılı senaryo: Metin Erksan (Gecelerin Ötesi)
 - ❖ En başarılı görüntü yönetmeni: Turgut Ören (Ölüm Peşimizde)
 - ❖ En başarılı kadın oyuncu: Lale Oraloğlu (Kırık Çanaklar)
 - ❖ En başarılı erkek oyuncu: Eşref Kolçak (Namus Uğruna)
 - ❖ En başarılı yardımcı kadın oyuncu: Mualla Kaynak (Kırık Çanaklar)
 - ❖ En başarılı yardımcı erkek oyuncu: Kadir Savun (Gecelerin Ötesi)
 - ❖ Jüri özel armağanı: Atilla Tokatlı, Selçuk Bakkalbaş (Denize İnen Sokak)
 - ❖ İstanbul Belediyesi özel armağanı: Zeynep Değirmencioğlu (Ayşecik)

ödülleri dağıtılmıştır. Ayrıca İzmir’de düzenlenen Sanat Film Festivalinde ilk defa düzenlenen Fuar Filmleri Yarışmasında:

- ❖ En başarılı film: Denize İnen Sokak (Atilla Tokatlı)
- ❖ En başarılı senarist: Selçuk Bakkalbaş (Denize İnen Sokak)
- ❖ En başarılı kameraman: Enver Burçkin.
- ❖ En başarılı kadın oyuncu: Nurhan Nur.
- ❖ En başarılı erkek oyuncu: Ulvi Uraz (Denize İnen Sokak)

ödüllere layık görülmüştür.

1962

- Artist Film, Kazankaya Film ve Sibel Film şirketleri kurulmuştur.
- Bu yıl toplamda 131 film çekilmiştir.
- Artist Dergisinin düzenlemiş olduğu yarışma sonucu Filiz Akın ve Tanju Gürsu sinema dünyasına adım atmıştır.
- Edebiyat-sinema ilişkisi çerçevesinde Metin Erksan'ın Fakir Baykurt'un eserinden uyarlanan "Yılanların Öcü" , Nevzat Pesen'in John Steinbeck'in "Fareler ve İnsanlar" kitabından uyarlanan "İkimize Bir Dünya" filmleri çekilmiştir.
- İlk özel sinema olan "Kulüp Sinema 7" bu tarihte kurulmuştur.

1963

- Ses film yarışması sonucu Ajda Pekkan ve Tamer Yiğit sinema dünyasına girmiştir
- Bu yıl 128 adet film çekilmiştir.
- 1963 yılına kadar sinemada genellikle kötü karakterlerde rol alan Öztürk Serengil, sıradan bir lahmacuncu olan Adanalı Tayfur tiplmesiyle altın çağına girmiştir.
- Zeki Ökten ve İlhan Engin ilk yönetmenlik deneyimlerini gerçekleştirmişlerdir.
- Metin Erksan'ın çektiği "Acı Hayat" ve "Susuz Yaz" yılın en başarılı filmleri olmuştur.
- Nilüfer Aydan, Halit Refiğ'in yönetmenliğini yaptığı "Şehirdeki Yabancı" filmi ile Moskova Film Şenliğinde şeref diplomasına layık görülmüştür.

1964

- Toplumsal içeriğe sahip filmlerin ağırlıkta olduğu 180 adet film çekilmiştir.
- "Susuz Yaz" filmi ile Metin Erksan Berlin Film Şenliğinde Altın Ayı ödülü sahibi olmuştur.
- Hülya Koçyiğit ise aynı filmdeki performansı sayesinde yılın kadın sanatçısı ödülüne layık görülmüştür.
- Bu yıla damga vuran üç adet film vardır. Bunlar Halit Refiğ tarafından çekilen "Gurbet Kuşları", Metin Erksan tarafından çekilen "Suçlular Aramızda" ve Ertem Göreç tarafından çekilen "Karanlıkta Uyananlar" filmleridir.

- Günümüzde hala önemli bir yere sahip olan Antalya Film Festivalinin ilki bu yıl içinde düzenlenmiştir. Bu festival kapsamında:
 - ❖ En iyi film: Gurbet Kuşları (Halit Refiğ)
 - ❖ En iyi yönetmen: Halit Refit (Gurbet Kuşları)
 - ❖ En iyi görüntü yönetmeni: Ali Uğur (Acı Hayat)
 - ❖ En iyi kadın oyuncu: Türkân Şoray (Acı Hayat)
 - ❖ En iyi erkek oyuncu: İzzet Günay (Ağaçlar Ayakta Ölür)
 - ❖ En iyi yardımcı kadın oyuncu: Yıldız Kenter (Ağaçlar Ayakta Ölür)
 - ❖ En iyi yardımcı erkek oyuncu: Ulvi Uraz (Yarın Bizimdir)
- ödülleri verilmiştir.

1965

- Bu yıl içinde toplam 213 adet film çekilmiştir.
- Çekilen sinemanın bu kadar fazla olmasının en büyük sebebi Semih Evin ile başlayan iç içe çekilen filmler modasıdır. Bu dönemden başlayarak aynı oyuncular, aynı mekanlar kullanılarak çekimi dört ila altı gün arası süren konfeksiyon sinemasıdır.
- Bu kadar fazla filmin çekilmesi ayrıca çok fazla akımın da aynı sene içerisinde görülmesine yol açmıştır. Nuri Akıcı'nın Hazreti Yusuf'un hayatını anlatan filmi ile başlayan hazretler sineması bunlardan biridir.
- Türk Sinematek Derneğinin kuruluşu bu yıl içerisinde olmuştur.
- II. Antalya Film Festivalinde en iyi film ödülünü Turgut Demirağ'ın "Aşk ve Kin" filmi; 34. İzmir Enternasyonal Fuarı I. Film Şenliğinde ise Lütfi Akad'ın "Üç Tekerlekli Bisiklet" filmi almıştır. Ayrıca Gaziantep Film Festivali ilk kez düzenlenmiş ve en iyi film ödülünü Halit Refiğ'in "Kırık Hayatlar" filmi almıştır.

1966

- Önceki yılın rekorunu kırarak bu yıl içerisinde toplam 240 adet film çekilmiştir.
- Yücel Uçanoğlu, Nazmi Özer, Ferit Ceylan, Yavuz Figenli ile beraber Yılmaz Güney'in "At, Avrat, Silah" filmi ile yönetmenlik hayatına başlaması bu yıla denk gelmektedir.

- Üçüncüsü düzenlenen Antalya Film Festivalinde en iyi film ödülü Haldun Dormen'in yönetmenliğini yaptığı "Bozuk Düzen" filmine verilmiştir.

1967

- Bu yıl içerisinde toplam 208 adet film çekilmiştir.
- Yeni bir moda olarak dış kaynaklı çizgi roman kitaplarından uyarlanan kahraman filmleri çekilmiştir.
- Bu yıl dördüncüsü düzenlenen Antalya Film Festivalinde verilen en iyi film ödülü konularına göre çeşitlendirilmiştir. Yılmaz Duru'nun "Zalimler" filmi en iyi dram filmi, Ertem Eğilmez'in "Bir Millet Uyanıyor" filmi en iyi tarihi film, Haldun Dormen'in "Güzel Bir Gün İçin" filmi en iyi komedi filmi seçilmiştir.
- Ayrıca Atıf Yılmaz "Ah Güzel İstanbul" filmi ile İtalya'da düzenlenen Komik ve Mizahi Filmler Yarışmasında Gümüş Ağaç ödülünü kazanmıştır.

1968

- Renkli filmlere ağırlık verilen bu yılda toplam 117 adet film çekilmiştir.
- Aykut Düz, Çetin İnanç, Melih Gülgen yönetmenlik hayatlarına başlamışlardır.
- Antalya Film Festivalinde en iyi film ödülünü Yılmaz Duru'nun yönetmenliğini yaptığı "İnce Cumali" filmi kazanmıştır.
- Paris'te Türk Film Arşivi, Dışişleri Bakanlığı ve Fransız Kültür Bakanlığı ortaklığı ile Türk Filmleri Haftası düzenlenmiştir.

1969

- Önceki iki senede olan düşüşten sonra 1969 yılında toplam 230 film çekilmiştir.
- Önceki dönemlerde çıkan yabancı kaynaklı çizgi roman kahramanlarına alternatif olarak "Tarkan" filmleri bu yıl ortaya çıkmıştır.
- Halit Refiğ tarafından çekilen "Bir Türke Gönül Verdim" filmi yıla damga vuran filmidir.
- Metin Erksan'ın "Kuyu" filmi bu yıl ilk defa düzenlenen Altın Koza Türk Film Festivalinde birincilik ödülü ile onurlandırılmıştır.

- Her yıl geleneksel olarak düzenlenen Antalya Film Festivalinde bu yıl en iyi film seçilmemiştir. İkincilik ödülünü “Bin Yıllık Yol” ile Yılmaz Duru alırken Memduh Ün “İnsanlar Yaşadıkça” filmi ile üçüncülüğe layık görülmüştür.

1970

- Bu yıl toplam 226 adet film çekilmiştir.
- Temel Gürsu “Dikkat Kan Aranıyor” filmi ile Yücel Çakmaklı “Birleşen Yollar” filmi ile bu yıl içerisinde ilk yönetmenlik deneyimlerini yaşamışlardır.
- Ertem Göreç “Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler” filmi ile masal filmleri dönemini başlatmıştır.
- Bu yıl içerisinde Yılmaz Güney iki ayrı yarışmada en iyi film ödülüne layık görülmüştür. Bunlardan ilkinin 2. Adana Film Festivali tarafından “Umut” filmi, diğeri ise 7. Antalya Film Festivali tarafından verilen “Bir Çirkin Adam” filmiyle kazanmıştır. Ayrıca “Umut” filmi Fransa’da düzenlenen Grenoble Film Şenliğinde jüri özel ödülünü kazanmıştır.

1971

- Çekilen sinema sayısı bu yıl 265’e yükselmiştir.
- Tarık Akan, Murat Soydan ve Arzu Okay oyunculuk hayatlarına başlamıştır.
- Adana Film Festivalinde en iyi film ödülü “Ağır” filmi ile yine Yılmaz Güney’in olmuştur. Antalya Film Festivalinde ise birinciliği “Ankara Ekspresi” filmi ile Muzaffer Aslan almıştır.

1972

- Bu yıl Türk sinema tarihinde bir yılda çekilen film sayısı rekorunu 299 adet film ile elinde bulundurmaktadır.
- Yine bu yıl içerisinde toplam 185 film renkli olarak çekilmiş ve siyah beyaz çekilen filmleri geride bırakmıştır.
- Türkân Şoray “Dönüş” filmi ile ilk kez yönetmen koltuğuna oturmuştur.

- Atıf Yılmaz “Zulüm” filmi ile 9. Antalya Film Festivalinde, Yılmaz Duru “Kara Doğan” filmi ile 4. Adana Film Festivalinde en iyi film ödülünü almıştır.

1973

- Siyah beyaz filmlerin 30 adet ile sınırlı kaldığı bu yıl toplamda 209 film çekilmiştir.
- Dinsel filmler tekrar yükselişe geçmiştir.
- Antalya Film Festivalinin en iyi film ödülü “Hayat mı Bu?” filmi ile Orhan Aksoy, Adana Film Festivalinin en iyi film ödülü “Gelin” filmi ile Lütfi Akad almıştır.

1974

- 183’ü renki 6’si siyah beyaz olmak üzere toplam 189 adet film çekilmiştir.
- Türk İşçileri Sendikasına Film-Sen’in katılmasıyla sinemada sendikalaşma başlamıştır.
- Gülşen Bubikoğlu ve Kemal Sunal 1974 yılında oyunculuğa adım atmıştır.
- Oksal Pekmezoğlu “Beş Tavuk Bir Horoz” filmi ile seks komedileri modasını başlatan isim olmuştur.
- Yılmaz Güney’in çekmiş olduğu “Arkadaş” filmi ticari açıdan en çok gelir sağlayan film durumuna gelmiştir.
- Antalya Film Festivalinde en iyi film ödülünü “Düğün” filmi ile Lütfi Akad almıştır.
- Adana Film Festivali bu yıl bitirilmiştir.

1975

- Siyah beyaz filmlerin tarihe karıştığı bu yılda toplam 255 adet film çekilmiştir.
- Kulüp Sinema 7 bu yıl içerisinde Sinema-TV Enstitüsü olmuş ve Halit Refiğ, Lütfi Akad, Metin Erksan gibi hocalar açılan kurslarda ders vermiştir.
- Fikret Hakan ve Ayhan Işık yapımcılığa el atarken Müjde Ar da oyunculuğa başlamıştır.

- Ertem Eğilmez tarafından çekilen ve hala günümüzde kalitesinden bir şey kaybetmeyen “Hababam Sınıfı” filmleri yılın en popüler filmleri olmuştur.
- Komediye dayalı seks filmlerinin modası ise Nazmi Özer tarafından çekilen “Civciv Çıkacak Kuş Çıkacak” filmi ile tırmanışa geçmiştir.
- Antalya Film Festivalinde Şerif Gören’in “Endişe” filmi en iyi film ödülünü almıştır.

1976

- Bu yıl içerisinde toplam 164 adet film çekilmiştir.
- Başarılı oyunluklarının yanında Cüneyt Arkın ve Kartal Tibet bu yıl içerisinde yönetmenlik deneyimlerini gerçekleştirmişlerdir.
- Bu yıl on üçüncüsü düzenlenen Antalya Film Festivalinde Atıf Yılmaz’ın “Deli Yusuf” filmi en iyi film ödülünü almıştır.
- Yine bu yıl ilki düzenlenen İstanbul Film Festivali kapsamında en iyi film seçilemezken ikinci film Ülkü Erakalın’ın “Ben Sana Mecburum” filmi, üçüncü film ise yine aynı yönetmenin “Yazgı” filmi olmuştur.

1977

- Bu yıl içinde çekilen film sayısı toplam 124 adettir.
- Türk sinemasının klasiklerinden sayılan ve Atıf Yılmaz’ın yönetmenliğini yaptığı “Selvi Boylum Al Yazmalım” filmi çekilmiştir.
- Antalya Film Festivalinde en iyi film ödülü Süreyya Duru’nun “Kara Çarşaf Gelin” filmine verilmiştir.

1978

- Bu yıl toplam 126 adet film çekilmiştir.
- Bulut Aras oyunculuk kariyerine, Erden Kıral ise yönetmenlik kariyerine başlamıştır.
- Komedi türü seks filmlerinin yanına başrolünde genellikle Cüneyt Arkın’ın bulunduğu mafya dizileri de sayısını arttırmaya başlamıştır.
- Kültür Bakanlığı içinde Sinema Dairesi kurulmuştur.

- Ayrıca yine bu yıl Kültür Bakanlığı tarafından “Sosyal Güvence” yasası çıkarılmıştır.
- Sinema sendikaları arasında Türkiye Film İşçileri Sendikası eklenmiştir.
- Antalya Film Festivalinde en iyi film seçilmezken ikinci film Atıf Yılmaz’ın “Selvi Boylum Al Yazmalım” üçüncü film ise Korhan Yurtsever’in “Fıratın Cinleri” filmi seçilmiştir.

1979

- Bu yıl içinde toplam 195 adet film çekilmiştir.
- Çekilen filmlerin 131 adetini seks filmleri oluşturmuştur.
- Naki Yurter’in yönetmenliğini yaptığı “Öyle Bir Kadın ki” filmi ile pornografik filmler başlamış ve Zerrin Egeliler bir yıl içinde oynadığı 37 film ile dünya rekoru sahibi olmuştur.
- Bu yıl on altıncısı düzenlenen Antalya Film Festivaline katılan filmlere Sansür Kurulu tarafından müdahale edilmesi sebebiyle katılımcılar yarışmadan çekilme kararı almıştır. Bu yüzden sadece kısa film yarışması yapılabilmiş ve birincilik ödülü Süha Arın’ın yönetmenliğini yaptığı “Tahtacı Fatma” filmine verilmiştir.
- Yine bu yıl Kültür Bakanlığı tarafından düzenlenen Nasrettin Hoca Çizgi Filmleri Yarışması yapılan ilk çizgi film yarışması olmuştur. Bu yarışmada birinciliği Tunç İzberk’in “Hoca ile Hırsızlar”, Tonguç Yaşar’ın “Suçlu Kim?” filmleri paylaşmıştır.

1980

- Bu yıl toplam 68 adet film çekilmiştir.
- “Bir Günün Hikayesi” filmi ile Sinan Çetin ve “Kurban Olduğum” filmi ile Şahin Gök yönetmenlik hayatlarına başlamışlardır.
- 12 Eylül 1980 tarihinde askeri yönetimin başa geçmesi nedeniyle ülkede sıkı yönetim ilan edilmiş ve bu sebepten dolayı Antalya Film Festivali yapılamamıştır.
- Ali Özgentürk tarafından çekilen “Hazal” filmi ise Fransa’da yapılan film festivallerinden iki, İspanya’da yapılan film festivalinden bir, Almanya’da yapılan film festivalinden üç, Hollanda’da yapılan film festivalinden bir, İtalya’da yapılan film festivalinden bir olmak üzere toplam 6 adet ödül almıştır.



2. ARGO

2.1. DİL VE DİL TÜRLERİ

Dil olgusu çok geniş bir tanım yelpazesine sahiptir. TDK'nın Güncel Türkçe Sözlüğünde “dil” kelimesi için toplam 15 adet tanım bulunmaktadır. Bununla birlikte TDK'nın Büyük Türkçe Sözlüğünde Güncel Türkçe Sözlük hariç 39 madde başı bulunmaktadır. Sözlükçülük dışında bilimsel kaynaklarda yapılan tanımlarda ise dilin tam bir tanımı yerine bir özelliğinin ön plana çıktığı tanımlar yer almaktadır. Bu bağlamda Nurettin Demir ve Emine Yılmaz 'ın Türk Dili El Kitabı eserinde günümüz dilciliğinde öne çıkan tanımlar yer almıştır. Bu tanımların ışığında dil; doğuştan gelen, sistemli, insana özgü, üretken, toplumsal özelliği olan, sözlü bir iletişim aracıdır, diyebiliriz (Demir, Yılmaz 2010:15-16). Aksan ise eserinde;

“Dil, düşünce, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan, çok yönlü, çok gelişmiş bir dizgedir. (Aksan 2009:55).”

şeklinde tanımlamıştır.

Bu tanımlarla birlikte dilin aynı toplum içinde, kişiden kişiye değişebilen bir yapısı bulunmaktadır. Öyle ki aynı anne babadan olma aynı kültür ve eğitim çevresinde yetişen iki bireyin dili kullanımı birbirinden farklıdır. O halde aynı anadile sahip ve farklı kültürlerde yetişen bireylerde görülen farklılıkların olması doğaldır. Bu farklılıklar ise o ülkede konuşulan standart dilin içinde bir takım özel diller yaratmıştır.

Özel dillerin ne olduğu tanımına geçmeden önce ortak dil ya da diğer adı ile standart dilden bahsedilmesi gerekmektedir. Standart dil, bir ülke sınırları içerisinde bir ağızın resmi konuşma ve yazı dil olarak seçilmesidir. Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ortak dil olarak İstanbul Ağızı belirlenmiştir (Aksan 2009: 83). Yılmaz ve Demir ise standart dil için “*öğeleri yerel ve sosyal tabakalara has izler taşımayan, ağızlar üstü, norm oluşturunca, yani varyasyonu azaltıcı bir prestij varyanttır (Yılmaz, Demir 2010:21).*” biçiminde bir tanım vermişlerdir.

Özel diller ise standart dil içinde standart dilden ayrı olarak bireyin mensubu olduğu bir toplumda o topluma ait özellikleri barındıran dil biçimidir. Bu alana ait araştırmalar için ise sosyolekt terimi kullanılmaktadır. Heinke “*bir grubun bütün dil varlığı, bir grubun dili*” biçiminde tanımlamaktadır(Aksan 2010:87). Özel dil; içinde gizli dil, argo ve jargonu barındırmaktadır. İlerleyen bölümlerimizde argo ve jargon arasında bulunan farklara yer verilmiştir. Gizli dil ise yine argo ile aynı amaçla üretilmiş kişilerin konuşmalarını üçüncü şahıslardan saklamak amacıyla kullanılan bir dildir. Bu konuda en kapsamlı araştırma Ahmet Caferoğlu’na aittir. Caferoğlu, argo, jargon(meslek dili) , meslek dili, sosyal dil, gizli dil gibi konularda birçok derleme imza atmıştır. Bu derlemlerden Burdur’da keşfettiği Kalaycı dili üzerine araştırmalar yapmış ve 5 özelliğini çıkarmıştır(Caferoğlu, 1943: 14-15).

Daha sonraki araştırmalarında Geygel yöreklerinin gizli diline, Kuzeydoğu Anadolu göçebelerinin gizli diline,Eskişehir ve Düzce abdallarının ve elekçilerinin gizli diline, Erkilet Çerçilerinin gizli diline, tahtacıların ve çepnilerin gizli diline ulaşmış ve bu konuda derlemler yapmıştır (Demir 2002: S.1, s 422-428).

2.2. ARGONUN TANIMI

Türkiye Türkçesi her yönden olduğu gibi argo yönünden de zengin bir dildir. Argoya dilimizde eski zamanlardan bu yana külhanbeyi ağzı, tulumbacı ağzı, ayak takımı ağzı, lisân-ı hezele, lisân-ı erâzil gibi isimler verilmiştir (Devellioğlu 1980:24). Bu isimler dolayısıyla argo kaba, düzensiz, küfürlü kelime ya da deyim manasında algılanmaktadır. Hatta bu anlamı Türkçe Sözlük, Büyük Lügat gibi sözlüklerde de geçmektedir. Devellioğlu “Türk Argosu” eserinde:

“...konuşma dilinde argoyu hakir görmek ve bunu edebi dilin sadece soysuzlaşmış bir bozuntusu saymak doğru olmaz. O insanın ruhunun derinliğini anlatmaya yeterli olmadığı halde müstebit kurallarla külçeleşmiş edebi dile karşı yapılan tepkilerden biridir. Bu bakımdan argo aynı kifayetsizliğe karşı cubisme, futurisme, dadisme ve surrealisme gibi öncü hareketleriyle aynı safta yer alır. İnsan ruhunun duyguları, heyecanları, iç yaşayışları ve düşünceleri birer tablo halinde belirir. İnsan bu yaşayışlarını olduğu gibi ifade etmeye çabalar. Bu çabalama araçlarına serbestçe başvurulur ve dile tahvil edilir. Argo da ifadenin zenginliğini renkliliğini ve bütünlüğünü temin etmek için

başvurulan bu çarelerden biridir. Onu bu açıdan görmek doğru olur. Argoyu göz önünde bulundurmadan insan ruhunun bu mekanizmasını layıkıyla incelemeye imkan yoktur(Devellioğlu 1980: 48).”

şeklinde savunmuştur. Bu sebepten ötürü tezin bu bölümünde değişik kaynaklardan elde edilen argo kelimesinin tanımına yer verilmesi uygun görülmüştür.

“Neues Grosses Volks Lexikon”un birinci cildinin 199. sayfasında;

“Sınıfsal, mesleki ya da yöresel olarak sınırlı bir insan topluluğunun kullandığı özel dil. Almancada Rotwelsch, İngilizcede slang diye adlandırılır (a.g.e, C.1, s.199).”

G-C Merriam Co. Tarafından yayımlanan “Webster’s New Collegiate Dictionary”de;

“Bir toplumsal grubun, özellikle de hırsızların, serserilerin vb. kullandığı göreneksel slang (a.g.e).”

Nouveau Larousse Universelle’nin birinci cildinin 98. sayfasında:

“Çoğu zaman zengin anlatımlı, hırsızlara ait özel dil. Bazı sosyal kesimlerde kullanılan, kaba, bayağı biçimlerde süslenmiş anlatım tarzı (a.g.e, C.1, s.98).”

İnönü Ansiklopedisi’nin üçüncü cildinin 289. sayfasında;

“Önce özellikle Fransız dili fitolojisinde, sonra kaplamı genişletilmek suretiyle de genel dilcilikte, Türkolojide ve başka kollarda, dilin tabakalanması bahsinde kullanılan bir terim. Eskiden önce esnafın, sonra da dilenci, serseri, külhanbeyi, hırsız, kaçakçı ve genel olarak şehir takımının kendi yaşayış tarzı isteğine uyarak, etrafındakilerin anlayamayacağı bir şekilde ve kendi aralarında konuştuğu aşağılık, özel ve gizli dil (a.g.e, C.3 s.289).”

Ferit Devellioğlu’nun “Türk Argosu” eserinin 9. sayfasında;

“Toplumda belli bir gruba veya sosyal bir sınıfa mahsus olan ve genel dilin koynunda asalak bir kelime hazinesi bulunan konuşma sistemlerine argo adı verilir, hırsız argosu, talebe argosu, asker argosu vb. gibi. (a.g.e, 9)”

Vecihe Hatiboğlu’nun “Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü” eserinin 15. sayfasında;

“Kullanılan ortak dilden ayrı olarak, belirli toplulukların ses bilgisi, yapı bilgisi, söz dizimi ve anlam bakımından özellikler gösteren dili veya sözcük dağarcığı (a.g.e, 15)”

Meydan Larousse Büyük Lügat ve Ansiklopedi’nin birinci cildinin 643. sayfasında;

“Aynı meslek veya topluluğa (atelye, okul, kışla vb.) mensup olan şahısların benimsedikleri özel terimlerin bütünü. –Kaba konuşma, kültürsüz ve aşağı tabakanın ağzı (a.g.e C.1 s.643).”

Tahir Nejat Gencan, Haydar Ediskun, Baha Dürder, Enver Naci Gökşen tarafından yazılan “Yazın Terimleri Sözlüğü” eserinin 16. sayfasında;

“1. Başiboşlar, hırsızlar gibi toplum düzeninin dışında kalan kişilerin kendi aralarında kullandıkları özel dil: bu dili belirleyen sözcük ve deyimler. 2. Aynı meslekten olan kişilerin kendi aralarında kullandıkları özel sözcük ve deyimler (a.g.e, 16).”

TDK tarafından yayımlanan “Güncel Türkçe Sözlük” adlı eserin argo maddesinde;

“1. Her yerde ve her zaman kullanılmayan veya kullanılmaması gereken çoklukla eğitimsiz kişilerin söylediği söz veya deyim. 2. Kullanılan ortak dilden ayrı olarak aynı meslek veya topluluktaki insanların kullandığı özel dil veya söz dağarcığı, jargon. 3. (Mec.) Serserilerin, külhanbeylerinin kullandığı söz veya deyim (a.g.e).”

Ana Britanica Genel Kültür Ansiklopedisi'nin birinci cildinin 266. Sayfasında;

“Bir toplumda geçerli genel dilden ayrı, ama ondan türemiş olan, yalnızca belirli çevrelerce kullanılan, toplumun her kesimince anlaşılmayan, kendine özgü sözcük, deyim ve deyişlerden oluşan özel dil (a.g.e, C.1, s.266).”

şeklinde tanımlanmıştır.

Tanımlara bakıldığında her tanımın aslında argonun belirli bir kısmını açıkladığını görmekteyiz. Bunun sebeplerinden en önemlisi argonun gizli bir dil olması ve sürekli değişkenlik göstermesidir. Argo dilin en canlı kısmıdır, diyebiliriz. Çünkü argoyu kullanan çevreler anlatmak istediklerini mensubu oldukları topluluk dışında kalan bireylerin anlayamayacağı kelimelerle anlatmış, herkes tarafından anlaşıldığında yerine yeni kelimeleri getirmiştir.

Bizce argo eski tarihlerden bu yana varlığını sürekli yenileyerek sürdürmüş, ana dilin içinde standart dilde bulunan veya diğer dillerden aktarılan kelimelere yeni anlamlar kazandırılan kelimelerdir. Argo kelimeler kullanıcıları tarafından çeşitli sebeplerle içinde bulundukları grup dışında kalan kişilerden söylenileni gizlemek amacıyla ortaya çıkarılmıştır. Yüksek derecede yaratıcılık, beceri ve dili kullanma gücü gerektiren argo kelimeler; kullanımı, kelimeye kazandırılan yan anlam, söz oyunu, anlam kaymaları ile şiirlere benzetilebilir.

Uluslararası düzeyde argoya bakacak olursak, Andersson ve Trudgill (1990:80) argonun M.Ö 385 yılına, Aristophanes'e kadar gittiğini ve Aristophanes'in yoğun bir şekilde argo kullandığını eserlerinde belirtmişlerdir. Ayrıca Shakespeare'in de eserlerinde argo kullanımlar geçtiğini belirtmişlerdir. Örneğin “stupid(aptal)” kelimesi yerine “clay-brained(aptal)” kelimesi kullanılmıştır (Andersson;Trudgill 1990: 80).

Ayrıca argonun yapısına baktığımızda daha çok erkek egemen bir kullanıma sahip olduğunu gözlemlemekteyiz. Türkiye dışı yapılan araştırmalarda erkek egemen bir söyleme sahip olmakla birlikte kadınlar arasında kullanılan

argonun günden güne arttığı tespit edilmiştir (Grossman; Tucker 1997: 102-108). Türk argo kültüründe de erkek egemen bir söylem olmasıyla birlikte kadınlar tarafından kullanılan argo kelimelerin sayısı azımsanmayacak derecededir. Bingölçe'nin eseri (2001) bunu kanıtlar niteliktedir.

2.3. ARGO İLE JARGON

Argonun tanımının yanında açıklanması gereken bir diğer husus ise argo ve jargon arasındaki ayrımıdır. Çoğu zaman bu iki terim birbirine karışmaktadır.

Yapılmış olan argo tanımları ışığında jargon için; argodan farklı olarak daha küçük grupları içine alan belirli bir mesleğe ait kişilerin o mesleğin terimlerini kapsayan kelimeler grubudur, diyebiliriz. Bir jargona ait kelimeler (örneğin hırsız jargonu, öğrenci jargonu v.b) argoya geçebilir. Bu yönüyle baktığımızda argoyu bir gezegene benzetebiliriz. Jargon ise bu gezegenin içinde bulunan toprak parçalarıdır. Yani kısaca argo içinde birçok jargon barındırır. Jargon daha özelken argo daha geneldir. Çobanoğlu;

“...argo, söz konusu ‘konuşma grup’larının (speech community) özel kelime haznelerinden ortaya çıkar ve gruba has olarak kaldığı müddetçe ‘jargon’ olarak adlandırılır. Ancak o belli bir grubun malı olmaktan çıkıp genel sirkülasyona geçtiği zamansa ‘jargon’ olarak değil ‘argo’ olarak adlandırılır (Çobanoğlu, 2016: 66).”

şeklinde argo ve jargon arasındaki farkı tanımlamıştır.

Hem argo hem de jargon kelimesi dilimize Fransızcadan gelmiştir. Argo ilk olarak 1928 yılında dilenci jargonunda bulunan ve anlamı “dilenci” olan “argotier” ve fiil hali olan “argoter” kelimelerinde görülür. Jargonun ise ilk kez Fransız şair Mrie de France'nin eserlerinde görüldüğü, 14. yy'a kadar “kuş dili” anlamında kullanıldığı, daha sonra bugün kullanılan anlamına dönüştüğü Mesut Şen tarafından söylenmektedir (Şen, 2016:20).

2.4. ARGONUN KULLANIM AMAÇLARI

2.4.1. Gizlenme Amacı

2.4.1.1. Suç Dünyası

Argo çoğunlukla gizlenme olarak kullanılırken bu oran suç dünyasında daha da artmıştır. Suç dünyasının içinde bulunan kişiler sadece kendi aralarında anlaşp, polise yakalanma korkusu ile standart dilde bulunan bir kelime için birçok argo kelime üretmiştir. Örneğin bir uyuşturucu türü olan esrar kelimesi için Hulki Aktunç tarafından tespit edilen 108 adet kelime vardır. Güvenlik güçleri için kullanılan argo kelimeler 34 adettir (Aktunç 2015).

2.4.1.2. Ticaret Dünyası

Ticaret dünyasında başarılı olmanın kurallarından biri de özgün işler yapmaya dayanmaktadır. Kişi kendi çalışıp bir noktaya getirdiği işlerde, ya da toptancısı ile yaptığı, sadece o kişiye has anlaşmalarda gizliliğe ihtiyaç duymaktadır. Bu gizlilik ışığında yaptığı konuşmalarında da argo kelimeler kullanmaktadır. Ahmet Caferoğlu tarafından keşfedilen ve Türk Dili ve Edebiyatı Dergisinin dördüncü sayısında yer alan “Erkilet Çerçilerinin Argosu 'Dilce'” makalesinde verilenler bu konuya örnek teşkil etmektedir(Caferoğlu 1952 S.4 s.334-344): .

3.4.1.3. İnançlar

Toplumsal geneli tarafından kabul edilen din, mezhep v.b dışında kalanlar kendilerini koruma amacı ile gizli dil kullanmayı zaruri görmüşlerdir. Bu sayede toplum tarafından dışlanmadan kendi inançlarına sahip kişilerle inanç konusunda iletişim sağlamışlardır (Özkan, 2016:37).

3.4.1.4. Müstehcenlik

Cinsellik ve cinsellik ile ilgili konular geçmiş zamanlardan bu yana insanın olduğu her yerde varlığını göstermiştir. Bu insanın en doğal dürtülerinden biridir ancak insanın en özel duygularından biri olması sebebiyle toplum içinde konusunun geçmesi müstehcen olarak sayılmıştır. Bununla birlikte hakaret yollu kullanılan kelimeler ve küfür de toplum içerisinde kullanılması hoş karşılanmayan yani müstehcen bir konuşma tarzıdır. Bu yüzden bu konulardan bahsetmek isteyen birey içinde yaşadığı toplum tarafından dışlanmamak ve iletişimde bulunduğu grup dışında anlaşılmamak gayesiyle argoya

başvurmuştur. Osmanlı Devleti döneminde verilen “lisân-ı erâzil” argonun bu yönü sebebiyledir(Özkan, 2016: 37).

2.4.2. Farklı Görünme Amacı

Geçmişten bu yana çeşitli gruplarca kullanılan argo kelimeler o grup dışında kalan büyük çoğunluğunu çocuk ve gençlerin oluşturduğu kişilerce hep ilgiyle karşılanmıştır. Ergenlik dönemindeki bir bireyin yeni arayışlara yönelmesi, kendi ortamından farklı görünme çabası yadsınamaz bir gerçektir. Bu yüzden kimi bireyler bu özel dilin kullanıldığı ortam içinde bulunmadığı halde kelimelerini öğrenmiştir. Öğrendikleri bu kelimeleri kendi ortamlarında kullanmışlardır. Bunların sonucu olarak özel dile has bazı kelimeler günümüzde genel dilde de bulunmaktadır (Özkan, 2016: 38).

2.4.3. Sanat ve Edebiyat

Argonun yüksek derecede yaratıcılık, beceri ve dili kullanma gücü gerektirdiğini daha önce söylemiştik. Hal böyle olunca edebiyat ve sanat ile ilgilenen bireylerin bundan uzak durmasını beklemek yanlış olacaktır. Ahmet Vefik Paşa, Enderunlu Fazıl, Neyzen Tevfik, Mehmet Akif, Peyami Safa, Hüseyin Rahmi gibi kişiler tarafından kullanılan argonun temelde 4 adet görevi tespit edilmiştir:

1. Karagöz, Ortaoyunu ya da halk tiyatrolarında genellikle külhanbeyi, tulumbacı gibi tiplerin konuşmalarında yanlış anlaşılmalara dayanan güldürü unsuru olarak kullanılmıştır.
2. Toplumsal gerçekçilik akımı ile günlük hayatı, o hayatın içindeki bireyi olduğu gibi aktarmak için kullanılmıştır
3. Yeni arayışlar içinde olan şair ve yazarların içinde bulundukları akıma karşı çıkma amacıyla kullanılmıştır
4. Bireyin toplumdan uzaklaşmasının, o topluma ait olmamasının gösterilmesi amacıyla kullanılmıştır(Kefeli, 2016: 200).

Hatta Necdet Rüştü Efe, Hilmi Tuner gibi şairler sadece argo içerikli şiirler yazma denemelerinde bulunmuşlardır(Devellioğlu 1980: 67-73).

2.5. TÜRKÇENİN İLK SÖZLÜĞÜNDE GEÇEN ARGO KELİMELER

1072-1074 yılları arası Kaşgarlı Mahmud tarafından yazılan Divan-ı Lügat’it Türk eseri Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazılmış, Türkçenin ilk sözlüğü olma özelliğini

taşımaktadır. Bu eser sadece Türk Dilini değil Türk kültürünü, yaşayış biçimini de yansıtmaktadır. Eseri yazabilmek için Türklerin yaşadığı bölgeleri tek tek gezmiş ve birçok not almıştır.

Türk dünyasının her köşesine gidip oralardan notlar çıkardığı bu eserinde argo kelimeler de mevcuttur. Biz de tezimizde büyük bir dilci olan Kaşgarlı Mahmud'un eserinde geçen argo kelimeleri belirtmek istedik. Aşağıda sıralanan kelimelerde Hulki Aktunç'un Büyük Argo Sözlüğü(Tanıklarıyla) adlı eseri (2015: 15-17) ve TDK tarafından yayımlanan Divan-ı Lügati't-Türk (2014) eserinden yararlanılmıştır.

axsum/ahsuñ: Sarhoşlukta kavga eden

bedük bağırılığ: Kimseye boyun eğmeyen kişi

beçel: Sünnet edilmiş kadın, hadım edilmiş erkek, iğdiş edilmiş at ve başka hayvanlar.

böñ: İri yarı, yoğun, obur kişi. Aktunç eserinde(2015: 15) bunun asıl halinin “küçük demir çomak, demir baston” anlamına gelen şebîñ kelimesi olduğunu söylemektedir.

bürge kişi: Bir yerde durmayan, zevzek, taşkın kimse

banak: Kekez kimse, korkak, gevşek

çawa: Delikanlılara verilen adlardan biri

çekik: Küçük çocuk çükü anlamındadır. Ayrıca Aktunç “nokta” ve “serçeye benzer bir kuş” anlamlarını taşıdığını da söylemiştir(Aktunç. 2015: 15).

çöp çep kişi: Değersiz kimse

çulk esgürük: Cılk sarhoş, bütün bütün sarhoş

ekek işler: Ortaya düşmüş kadın

ekeklik: Kadının arsızlığı, yüz­süz­lüğü

ersek işler: Ortaya düşmüş azgın kadın

inci: Bk. Yinçü

kançık: Dişi köpek(kadına hakaret amaçlı)

kapak: Kızın bekareti.

karala-: Pislemek

kart er: huysuz adam

katıl-: Erkek ve kadının çiftleşmesi

Keylig kişi: Şaşkın veya yabani gibi iki tarafına bakarak yürüyen adam

kılınç: Kadının naz ve kırışması.

Kırt kişi: Kötü huylu pinti.

kiçin-: Orospu olmak, gidişmek, kaşınmak

kizlençü: Gizli. Aktunç eserinde(2015: 16) “kizlençü kelinde” sözünden yola çıkarak emin olmamakla birlikte “Bekâret zarı” anlamı olduğunu söylemiştir.

komşuy: idrarını yapamayan kişi

köt iç: Genç çocuğa söğüldüğü zaman kullanılır. “Kıç gibi kokmuş” anlamına gelir.

kötlük: Puşt.

kürs(e)mek: (Genç erkekler için) kanlandı, etlendi

oxşagu: Kadın

oynak işler: Oynak kadın

oynaş: Başka biriyle sevişen kadın.

sırıçga er: Gevşek tembel adam.

taşaklıg: Güçlü, mert, cesur.

tebiz: Haset eden

tılak: Kadının avret yeri.

yaldırık/yaldruk işler: Süslü kadın

yap yup: Hile

yayıg kişi: Huyu dönek adam, kâh şuna kâh buna meyleden kişi.

yığaç: Erkeklik organı, penis.

yinçü: Cariye.

yumurtga: İnsan ve hayvanlarda haya, billur.

2.6. ARGO SÖZLÜKLERİ

Türkçenin ilk sözlüğünde Kaşgarlı Mahmud yukarıda sıraladığımız kelimeleri sözlüğünde verirken bunlar argodur ya da halk dilidir şeklinde sınıflandırmadan vermiştir. Bununla birlikte Türkçede bulunan argo kelimeler üzerine çeşitli sözlük çalışmaları yapılmıştır. Tez kapsamında bahsi geçen sözlüklerin anılması gerekli görülmüştür.

2.6.1. Lügat-i Garîbe

A. Fikri tarafından 1307-1890 yılları arası kaleme alınan eserdir. Kitap 28 sayfadan oluşmaktadır. Kitabın bu kadar az sözcük içermesini A. Fikri eserinin “İfade-i Mahsusa” bölümünde eserde geçen kelimelerin hoppa, hafif mizaçlı kişiler tarafından kullanılmasından dolayı sadece halkın geneli tarafından bilinen ve umuma aykırı olmayan kelimeleri aldığını belirtmiştir(Fikri 1891:2).

A. Fikri eserinde argo niteliği taşımayan “alay: Eğlenmek, tahkir etmek”, “arı: seri, çabuk”, ”aşa: bayağı, adi, edna”, “atak: canını tehlikeden sakınmayan, canı tez”, “efe: kabadayı, yiğit” gibi kelimeleri de argo kapsamında vermiştir(Fikri 1890: 4-8).

Eserde günümüzde unutulmuş ancak yazıldığı dönemde argo olarak kullanılan kelimeler de mevcuttur. Örneğin borç anlamına gelen “asma” kelimesi “asma dikmek” şeklinde borcunu vermemek anlamında kullanılmıştır.

2.6.2. Argo Lugati

Osman Cemal Kaygılı tarafından hazırlanan bu eserin basımı yapılmamıştır. Sadece 24 Temmuz 1932-20 Ağustos 1932 tarihleri arasında “Haber” gazetesinde tefrika

edilmiştir. 600’e yakın kelime mevcuttur ve bu kelimelerin cümleler ile örneklendirilmesi yapılmıştır(Yüksekkaya, 2016: 91).

2.6.3. Türk Argosu

Ferit Devellioğlu tarafından yazılan sözlüğün ilk basımı 1941 yılında yapılmıştır. Sözlükte bulunan maddelerin yanında kelimenin kökeni, türü ve biliniyorsa hangi grup tarafından kullanıldığı belirtilmiştir. Kelimeler çoğunlukla cümleler ile örneklendirilmiştir. Kendisinden sonra gelen Aktunç’un sözlüğünden sonra en kapsamlı yazılan sözlüktür. Sözlükte günümüzde kullanılmayan kelimeler bulunmaktadır.

Sözlükte günümüzde kullanılmayan argo kelimelere rastlanmaktadır. Örneğin “afiş yutmak: yalana, dolana, hileye kanmak”, “amorti çarpmak: yanına yaşlı bir kadın düşmek”, “aptes aldirmek: kadınlı erkekli bir eğlencenin dönüşünde arabayı yıkatmak”, “asma sakal- takma bıyık: yalan dolan palavra”, “aşiremento etmek: çalmak, habersiz almak, hırsızlık etmek”, “aynalı pembe: hafif meşrep kadın, fahişe”, “az gelişmiş ülke: ufaktefek çelimsiz kimse”, “bulgurculuk: soygunculuk” gibi(Devellioğlu 1980: 56-66). Bu kelimelerden “afiş yutmak” deyiimi genel dile geçmiş ve TDK tarafından hazırlanan sözlükte argo olarak nitelendirilmeden verilmiştir(Gürsoy Naskali, Sağıol Yüksekaya 2016: 92).

2.6.4. Argo Lügatçesi

1958 tarihinde basılan sözlüğün yazarı Seyfettin Şimşek’tir. Önsözünde:

“İşte bunun gibi kahvede, sinemada, otelde, tramvayda, takside, vapurda, parkta v.s. umumi yerlerde her gün duyup bir çoklarının mânalarını çözemediğimiz argo tabirlerinin mukabillerini araştırarak(pis argo hariç) bu küçük lügatçeyi meydana getirebildim(Şimşek 1958:3).”

diyerek oluşturduğu sözlüğün sınırlarını belirtmiştir. Kitap 19 sayfadan oluşmaktadır. Şimşek önsözünde kitabı tamamlanmış olarak görmediğinden ve argo kullanımının tercih edilmemesi gerektiğinden bahsetmektedir(Şimşek 1958:3).

Kitapta argo kültürüne ait olamayacak kelimelere de yer verilmiştir. “anca”, “omuzdaş”, “çilingir sofrası” bunlardan birkaçıdır. Sözlükte verilen kelimeler genellikle cümlelerle örneklendirilmiştir.

2.6.5. Büyük Argo Sözlüğü (Tanıklarıyla)

Hulki Aktunç tarafından yazılan bu sözlüğün ilk basımı 1990 yılında onuncu baskısını ise 2015 yılında yapmıştır. Eserin önsözünde argonun çeşitli kaynaklardan tanımlarına yer vermiş ve daha sonra kendi tanımını belirtmiştir. Ayrıca “Alan Argosu ve Genel Argo” olarak iki kavram önerisi vermiş olan Aktunç Divan-ı Lügat’it Türk’teki argo sayılabilecek kelimeleri taramış ve bunları eserinde vermiştir.

Aktunç 1970 yılında Devellioğlu’nun sözlüğünü incelemeye başlayıp eksiklerini not ederken notlarının sözlüğün iki katına ulaşması ile bu sözlüğü yazmaya başladığından söz eder ve bununla birlikte gazete, dergi, kitap taramalarından da yararlanmıştır.(Aktunç 2015:21).

Sözlükte yer alan maddelerde önce türü(isim, sıfat v.b.) daha sonra anlamları ve tanıklı cümleler verilmiştir. Maddenin en sonunda ise başka kullanımları varsa onlar belirtilmiştir. 415 sayfadan oluşan kitabın sözlük kısmı 249 sayfadır. İlk olarak alfabetik olarak argo kelimeler sıralanmış daha sonra kavramsal dizin verilmiştir.

Aktunç argo, jargon, kaba dil, küfür gibi kategorilerin bazen birbirine çok yaklaştığını eğer tanıklı cümlesini bulmuş ise bunları da sözlüğüne eklediğini belirtmektedir(Aktunç 2015:26).

2.6.6. Kadın Argosu Sözlüğü

Filiz Bingölçe tarafından yazılan bu sözlükte adından da anlaşılacağı gibi sadece kadınlar tarafından kullanılan argo kelimelere yer verilmiştir. Sözlüğün neredeyse tamamı birebir karşılıklı konuşmalara dayanır. Çok az bir bölümü ise kaynak taraması ile elde edilmiştir. Bingölçe özellikle İstanbul ve Ankara’da gibi büyük şehirlerde kapı kapı dolaşıp bu sözlüğün mataryellerini toplamıştır. Mataryelleri toplarken “Kendi aranızda konuşurken’yA ne dersiniz?”, “Erkeklerin anlamayacağı biçimde söylemek istediğinizde nasıl söylersiniz?”, “..... gibi durumlar için ne söylersiniz?” gibi sorulara cevaplar aramıştır(Bingölçe 2001:7-8).

Ayrıca bu sözlüğün enteresan bir hikâyesi bulunmaktadır. 30 Kasım 2001 yılında Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kitabın toplatılması için mahkemeye başvurulmuştur. Mahkeme kitabın “halkın ar ve haya duygularını incitmediği gibi cinsel arzuları tahrik ve istismar eder nitelikte bulunmadığı, genel ahlak kurallarına da aykırı olmadığı, yazarın bu eserle amacının, kadınların aralarında kullanıldığını iddia ettiği argo sözlerin anlamlarını okuyanlara açıklamak olduğu”nu bildirerek reddetmiştir. Daha sonra Savcılık “müstehcen kitap yayınlama” suçundan Filiz Bingölçe ve kitabın yayıncısı Semih Sökmen’e dava açmış ve Başbakanlığa bağlı Munzır Kurulu da aleyhlerinde rapor vermiştir. Bingölçe ve Sökmen Munzır Kurulunun bilirkişilerden oluşmadığı gerekçesiyle karara itiraz etmişlerdir. Bunun üzerine mahkeme bilirkişi kurulu olarak İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne müracaat etmiş ve beraat kararı alınmıştır(www.metiskitap.com).

İşte bu sözlüğün başından geçen bu olay tezin başında da belirtildiği gibi argonun ne demek olduğunu bilmemekten, argoyu sadece küfür ve cinsellik olarak görmekten kaynaklanmaktadır. Bu bakış açısının değişmesi için bu alanda araştırmaların artırılması gerekmektedir.

2.7. ARGONUN SİNEMAYA ETKİSİ

Sinemada insan kimi zaman vatani kurtaran bir kahraman, kimi zaman aşkının peşinden koşan bir genç kimi zaman ise hırsızlık yapan, adam öldüren, kötü işler yapan biri olmuştur. Hal böyle olunca yukarıda tanımını verdiğimiz ve açıklamaya çalıştığımız argonun sinemaya girmesi kaçınılmaz olmuştur. Özellikle 1960 yılından sonra başlayan “Toplumsal Gerçekçilik” akımı ile insanı olduğu gibi beyaz perdeye yansıtmak gayesi ile argo kelimelerin kullanımı artmıştır. Çünkü filmde bulunan bir hırsızın yaşadığı, içinde bulunduğu toplum koşulları onu standart dil kullanımından çok kendi aralarında anlaşılabilecekleri ve kendi gibi olmayandan gizlenebilecekleri bir özel dil kullanımına itmiştir. Bütün bu koşulların varlığı sebebiyle de bu karakterin olduğu gibi verilmesi amacıyla kullandığı argo kelimele ve tamlamalar çekilen filmlerde kendine yer bulmuştur. Örneğin filmde hırsız, yankesici gibi karakterlerde bulunan bir kişi, polis ve diğer güvenlik güçleri için “aynasız”, “dayı”, “yeşil bacak” v.b kelimeler, gitmek yerine “tüymek”, “arazi olmak”, “voltasını almak” gibi kelimeler kullanmıştır.

Argo; sinemamızda komedi filmlerinde, dram filmlerine nazaran daha çok kullanılmıştır. Çünkü dram filmlerinde kültürden çok konu ön plana çıkarılmış ve karakterlerin içinde bulundukları duygu-durum değişiklikleri herkesin anlayacağı standart dilde verilmeye çalışılmıştır. Komedi ağırlıklı filmlerde ise genellikle baş karakterlerden en az biri halktan olmuş ve zengin-fakir ayrımını belirginleştirmek için argo söylemlere sıkça yer verilmiştir.

Argonun sinemada kullanım amaçlarından bir diğeri ise karaktere sempati katma amacıdır. Bu konuda Öztürk Serengil, Vahi Öz, Sadri Alışık, Kemal Sunal, Türkân Şoray gibi oyuncuların rol aldığı komedi ağırlıklı filmleri örnek gösterebiliriz. Çünkü bu tarz filmlerde baş karakter fakir, mahalle kültürü ile yetişmiş, seyircinin kendini özleştirebileceği bir yapıdadır. Argo kelimeler kimi zaman Karagöz oyunlarında olduğu gibi yanlış anlaşılmalardan oluşan güldürü amacıyla; kimi zaman da karakterin belirginleştirilmesi için kullanılmıştır.

3. TÜRKÂN ŞORAY

Türk Sinemasının Sultanı ünvanına sahip, bakışlarıyla filmini izleyen herkesi etkileyen kimisi için Fosforlu Cevriye, kimisi için Güllü, kimisi içinse köylü kızı Asya olan “gözleri ömre bedel” sinema oyuncumuz Türkân Şoray’ın hayatını ayrı bir bölümde incelemeyi uygun gördük. Çünkü kendisine ait filmler tezimizin örneklemini oluşturmakla birlikte 1960 yılından günümüze Türk sinema tarihinde yer alan önemli çınarlardan biridir. Biz de bu bölümümüzde Şoray’ın hayatını ve tez kapsamında kendisi ile yaptığımız ropörtajı veriyoruz.

Türkân Şoray 28 Haziran 1945 yılında İstanbul’da dünyaya gelmiştir. O yıllarda babası Halit Şoray devlet demir yollarında memur olarak çalışırken annesi Meliha Şoray ise ev hanımıydı. Daha sonra maddi yetersizliklerden ötürü Halit Bey memurluk görevini bırakıp polisliğe geçmiş annesi ise ev gelirine destek olmak için bir lastik fabrikasında çalışmaya başlamıştır. Öğrenimine Rahmi Taş Okulunda başlayan Şoray, ailesinin sürekli mahalle değiştirmesinden dolayı öğrenimine çeşitli okullarda devam etmiş en son 1956 yılında Feriköy İlkokulundan mezun olmuştur. Okul yıllarında sessiz, uysal bir çocukluk geçiren Şoray, daha ilk okul yıllarından sanatla ilgili yeteneklerini ortaya koymuştur. Daha birinci sınıfta Cumhuriyet Bayramı töreninde okuduğu şiir, beşinci sınıfta okul müsamesesinde oynadığı rol bunu kanıtlar niteliktedir(Şoray 2012:8)

Fatih Kız Liseine başlamasının ardından Halit Bey ve Meliha Hanım aralarındaki geçimsizlik sebebiyle boşanmıştır. Türkân ve kardeşi Nazan anneleriyle beraber Karagümrük’te bulunan Sarmaşık Sokak’ta bir kiralık eve taşınmıştır. Annesi Meliha Hanım boşanmanın ardından Aksaray’da bir iplik atölyesinde iş bulmuştur. Fakat kazandığı para ne yazık ki bunlara yetmemektedir. Şoray’ın okulu yeni evlerine uzak olduğu için okul günleri dedesi Şükrü Sav’ın evinde kalmış ve sadece haftasonları kendi evine gidebilmiştir.

Anne ve babasının ayrılması, daha sonra annesi ile Karagümrük’teki eve taşınması aslında Türkân Şoray’ın sinema hayatının ilk adımı olmuştur. Şoray’ın içten içe resim, müzik, dans gibi sanatlara ilgi duyması ve taşındıkları evin sahibinin o dönemin ünlü sinema oyuncularından Emel Yıldız’ olması ile birleşince Şoray için sinema hayatı kaçınılmaz olmuştur. Türkân Şoray; zaman içinde abla kardeş gibi olduğu Emel Yıldız’ın yeni bir filmin ilk çekimlerinin yapılacağı sete götürmek için Meliha Hanımdan izin almasıyla sinema dünyasına giriş yapmıştır. Film setindeki o günü Şoray kitabında şu şekilde anlatmıştır:

“O gün Emel Yıldız’ın beni götürdüğü filmin setinde ne olup bittiğini bilmeden bir kenarda oturmuş şaşaklıkla etrafı seyrediyorum.

*Koşuşan insanlar, koca koca lambalar, yerlerde uzun uzun kablolar.
Ve arada bir bana bakan birkaç kişi(Şoray 2012: 14). ”*

Türker İnanoğlu ise o gün Şoray’ı gördüğünde bakışlarından çok etkilendiğini o zamana kadar sinema sektöründe böyle bir güzelliğe denk gelmediği belirtmiştir (Scagnomillo 2004).

Bir sonraki gün film setinde Şoray’ı beğenenler annesi Meliha Hanım ile görüşmeye gelmiş ve filmde oynamasını teklif etmişlerdir. Meliha Hanım Türkân’ın okulu ve geçim sıkıntıları arasında kaldığı için cevabını ancak iki gün sonra verebilmiştir. Maddi sıkıntılar daha ağır basmış ve Meliha Hanım gönülsüzce evet kararını vermiştir.

Bu karardan sonra 1960 yılında Türker İnanoğlu tarafından çekilen Baki Tamer, Salih Tozan, Erol Taş, Asım Nipton, Mualla Sürer’in oynadığı “Köyden Bir Kız Sevdim” filmi Şoray’ın oyunculuk kariyerine başladığı ilk film olmuştur.

Film çekiminin ilk günü Şoray ile sete giden ama heyecanlı olduğu için setin dışında bekleyen Meliha Hanım o günü şu şekilde aktarmıştır:

“Kalbim duracak gibiydi, tırnaklarımı elime geçirmiştım. Yönetmen kamera, stop dedikçe bayılacak gibi oluyordum. Sanki Türkân değil de ben sınav veriyordum. Sette bulunan Salih Tozan, Ahmet Tarık Tekçe, Erol Taş gözlerini Türkân’dan ayıramıyordu. Heyecan içinde ne diyeceklerini bekliyordum. Şahane, güzel bir kız, yetenekli de’ dediklerini duyunca rahat bir soluk aldım(Şoray 2012: 17). ”

Türkân Şoray bu filminden sonra sinemada “Altın Çocuk” diye anılan Göksel Arsoy ile “Aşk Rüzgarı” filmini çekmiştir. Bu filmin Şoray’ın hayatındaki yeri farklıdır. Çünkü kendisi ilk kez bu film ile seyirci ile tanışmış ve filmin gala gecesinde seyircilerin kendisi ile ilgili reaksiyonlarına birebir şahit olmuştur. Ayrıca bu film ile birlikte magazin basınında dikkat çekmiş ve “Sinema”, “Ses”, “Artist” gibi dergilere kapak olmuştur.

Bu filmde sonra Şoray “Kaderin Önüne Geçilmez”, “Utanmaz Adam”, “Siyah Melek”, “Sevimli Haydut”, “Otobüs Yolcuları”, “Melekler Şahidimdir”, “Kardeş Uğruna”, “Hatırla Sevgilim”, “Güzeller Resmigeçidi”, “Gönülden Gönüle”, “Dikenli Gül”, “Aşk ve Yumruk”, “Afacan”, “Allah Seviniz Dedi” filmlerinde rol almıştır.

“Otobüs Yolcuları” filmi ilk olarak Belgin Doruk ile çekilmesi düşünülmüş fakat öpüşme sahnelerinin varlığı sebebiyle Doruk bu teklifi kabul etmemiştir. Daha sonra Ayhan Işık’ın Türkân Şoray’ı teklif etmesi ile rol Türkân Şoray’a verilmiştir. Senaryonun teslim edilmesinden sonraki gün Şoray rolü ve senaryo hakkında konuşmak için toplantıya çağırılmıştır. Vedat Türkali o anı şu şekilde aktarmaktadır:

“ film çekiminin haftasına doğru Türkân Şoray çağırıldı. Anlaşma yapıldı. Yaşı elverişli olmadığı için, yasaya göre annesi imzalamıştı anlaşmayı. Türkân’a senaryoyu verdim, okuyup gelmesini, anlamadığı yerler üstünde öteki arkadaşlarla yaptığımız gibi konuşacağımızı, gerekirse tartışacağımızı söyledim. Ertem, 15-16 yaşındaki, dünyadan habersiz bir kızla böyle uğraşmaya degeceğinden kuşkuluydu. Benim için bir denemeydi hiç değilse. Belki de öğretmenliğimden, yıllar yılı gençlerle çalışmamdan, onlara güvenmemden geliyordu bu deneme isteği. Ertesi gün senaryoyu getirdi Türkân; bana tekstile ilgili öyle sorular yöneltti ki gerçekten şaşırdım. Okuduğu bir şeyin sorulacak yerlerini bulup çıkartmak, okuyucunun yeteneğini belirten önemli bir ölçüttür. Kuşkuya düştüm. Bu kız birine okutmuş, ondan öğrenmişti soracağı yerleri, sorma biçimini. Üsteledim, soruşturdum biraz; belli ki kendi çalışmıştı senaryo üstünde. Bir gecede, nerde, kime okutacaktı. Sorduğum bütün sorulara verdiği yanıtlar da belli ediyordu üstün yeteneğini. O gün bu olayı Ertem’e altını çizerek anlattığımı sanıyorum. Otobüs Yolcuları filmi, başta yönetmen Ertem Göreç olmak üzere hepimiz gibi, genç Türkân Şoray’ın da başarı filmi oldu(Türkali 1984:6-7).”

“Otobüs Yolcuları” filmin teklifi geldiği dönemde Şoray’ın bir talibi çıkmış ve annesi gelen film tekliflerine red cevabı vermeye başlamıştır. Türkân Şoray’ı seven işadamı ne yazık ki ondan bu karşılığı alamamıştır. O dönemde bu iş adamını devreye sokup “Otobüs Yolcuları” filmi için annesine olumlu yanıt verdirmiş ve işadamı da Meliha Hanım’ın sözü ile “ortada kalakalmıştır(Şoray 2012: 30).”

1962 yılında bir film setinde tanıştığı Rüchan Adlı, Şoray’ın hayatında önemli değişiklikler getirmiş ve daha sonraları çıkan Şoray Kanunları’nın oluşturulmasında rol oynamıştır.

Şoray’ın ilk yıllarında çektiği önemi büyük filmlerden biri de Metin Erksan’ın yönetmenliğini yaptığı “Acı Hayat” filmidir. Şoray, bu filmi “klasik drama türünün kalıplarını aşan bir başyapıt” olarak tanımlamıştır(Şoray 2012: 35). Bu filmdeki rolü ile Şoray 1964 yılında ilk defa düzenlenen Antalya Film Festivalinde en iyi kadın oyuncu ödülünü kazanmıştır.

Çevirdiği filmler sayesinde iyice tanınmış ve ailesinin maddi durumunu düzeltmiştir. Bu sayede ailesi Fatih’ten Şişli’ye taşınmış, kardeşi Nazan özel okula gitmiştir. Şoray’ın ünlü olmasıyla birlikte halk annesine “Ana kraliçe” diye seslenmiştir.

Şoray, 1965 yılında Fatma Girik, Filiz Akın ve Hülya Koçyiğit ile birlikte Türk sinemasının en iyi dört kadın oyuncularında girmiştir.

Fatma Girik aldığı rollerde genellikle alt tabakaya yakın, kolay yıkılmayan karakterleri oynarken, Filiz Akın dış görünüşü bu tarza izin vermemiş daha çok modern, zengin, rollerde yer almıştır. Hülya Koçyiğit çok geniş bir oyunculuk yelpazesine sahip olup her kesimden role yakışmıştır. Türkân Şoray ise çekici, güzel, alımlı bir kadın karakteri yaratmış ve bunu hem dram filmlerinde hem de komedi filmlerinde rolünü hakkıyla yerine getirmiştir. Hem zengin kız olmuş hem de fakir kız olmuştur.

1965 yılında oynadığı “Sürtük” filmi ile gişe rekorları kırmış ve gazino filmleri dönemini başlatmıştır. Bu filmden sonra Şoray film yapımcıları tarafından bir gözde bir para makinası olarak görülmüş ve birbirine benzeyen ticari amaç taşıyan birçok film yapılmıştır.

Yaptığı filmlerin benzer konuları içermesi ve halk tarafından özdeşleştirilmesi ile Şoray yeni bir döneme girmiştir. Filmlerini izleyen kişilerin düşüncelerini önemsemesi ülkenin örf, adet ve geleneklerini gözetmesi sebebiyle yapacağı filmlerin anlaşmalarına yeni maddeler getirmiştir. Bu maddeler daha sonra “Şoray Kanunları” olarak geçmiştir.

1. Türkân Şoray film senaryolarını film çekim tarihinden en az bir ay önce beğenir.
2. Türkân Şoray, Senaryoyu beğenmediği takdirde yeni senaryo verilecektir.
3. Her senaryoda beğendi mutabakatı şarttır.
4. Filmde öpüşme ve açık sahneden olmayacaktır.
5. Filmdeki modern giysiler Türkân Şoray’a tarihsel olanlar ise şirkete aittir.
6. Film çekimi İstanbul dahili olup Türkân Şoray İstanbul dışına çıkamaz.
7. Çalışma saatleri sabah 8 ile akşam 19 arasıdır.
8. Pazar günleri Türkân Şoray çalışmaz.
9. Türkân Şoray adı jenerik, afiş ilan ve sinema fenerlerinde başta ve tek olarak yazılacaktır.
10. Filmin her oynadığı yerde 9. madde uygulanacaktır.
11. Filmlerin seslendirilmesinde Türkân Şoray’ın sesi için kendi mutabakatı şarttır.
12. Şirket filmi kendi hesabına çeker. Eğer başka şirketle ortak yapıma gidilirse Türkân Şoray’ın mutabakatı şarttır.
13. Film renkli ise Türkân Şoray’ın mutabakatı ile çekim günleri uzayabilir.
14. Çekilecek filmin rejisörü ve baş erkek oyuncusu için Türkân Şoray’ın mutabakatı şarttır.

15. Bu şartlara riayet etmeyen film şirketi 100 bin lira ödemeyi taahhüt eder.
16. İhtilaf vukuunda merci mahkemeleri İstanbul mahkemeleridir.
17. Türkân Şoray şirketlerden film başına 60 bin lira alır.
18. Türkân Şoray mecburi gecikmeleri 10 günden fazla beklemez.

Bu maddelerin kararlaştırılmasından sonra yapımcı şirketler kendi aralarında anlaşıp Türkân Şoray'ı yapacakları filmlerde oynatmama kararı almışlarsa da bu etkili olamamıştır.

Kemal Bilbaşar'ın aynı adı taşıyan romanından uyarlanan ve Atıf Yılmaz tarafından çekilen “Cemo” filmi Türkân Şoray için çok acı bir deneyime sahiptir. Final sahnesinin çekimi sırasında attan düşerek ciddi bir kaza geçirmiştir. Türkân Şoray eserinde o anı şu şekilde aktarmıştır:

“Filmin çekimleri neredeyse bitmişti, bir tek final sahnesi ile Cemo'nun at üstünde kocasıyla yarış sahnesi kalmıştı. Ben film süresince sırtımda tüfek, dağ tepe at üstünde çalışmış, ata da alışmıştım. Fikret Hakan da çok güzel ata biniyordu. 'Kamera' dendi, atları dört nala sürmeye başladık. Film süresince daima yalnız koşan atımın Fikret'in atıyla koşması gerekiyordu. O güne kadar tam 20 gün bindiğim uysal at, sahibinin dediğine göre yanında bir at görünce huysuzlanırmış; yarış atıymış. Aniden Fikret Hakan'ın atı beni geçince, bindiğim at birden parlayıp çılgın gibi koşmaya başladı. Benim artık atı zaptetmeye gücüm yetmiyordu, dizginlere hakim olamayınca beni üstünden atıverdi, adeta kayaların üstüne uçtum. O sırada sette dinlendiği sırada benim düştüğümü gören filmdeki diğer oyuncu arkadaşım Melda Sözen bayılmış. Attan düştükten sonrasını hatırlamıyorum(Şoray 2012:123-124).”

Düşme anında kaşına giren kayanın alınması için 3 saatlik bir ameliyat geçiren Şoray'ın daha sonra boyun omurlarında kayma olduğu anlaşılmış ve felç tehlikesi olduğu için hiç hareket etmemesi söylenmiştir. Fakat yine de İstanbul'a dönmek isteyen Şoray için özel bir uçak hazırlanmış fakat en ufak sarsılmanın bile tehlikeli olabileceği bu yolculuk için Şoray'dan “İstanbul uçak yolculuğuna durumu bilerek çıkıyorum. Yolculuktan dolayı sıhhatime bir zarar gelirse kimse mesul değildir. Bütün mesuliyet tarafıma aittir. Bu yolculuğa kendi isteğimle çıkıyorum.” Yazılı ve imzalı bir kağıt alınmıştır.

Geçirdiği tedavilerden sonra iyileşen Şoray “Dönüş” filmi ile sinema hayatına geri dönmüştür. Bu filmin bir diğer önemli özelliği ise Şoray'ın ilk yönetmenlik deneyimini yaşamasıdır. Film çoğu kişiden daha çekimleri sırasında olumsuz eleştiriler almasına rağmen Halit Refiğ, Metin Erksan ve Yılmaz Güney gibi dönemin önde gelen yönetmenleri tarafından takdir ile

karşılanmıştır. Ayrıca 1973 yılında yapılan “Moskova Film Festivali” kapsamında ödülü mevcuttur. Oyunculuğa daha ağırlık veren Şoray Moskova Film Festivali ile aynı yılda “Azap” filminin yönetmenliğini yapmış fakat bu ilki kadar başarılı olamamıştır.

Daha sonra Kadir İnanır ile çektiği Bodrum Hakimi, Dila Hanım, Deprem, Devlerin Aşkı ve ona ayrı bir başarı getiren hala daha insanların aklından çıkmayan Selvi Boylum Al Yazmalım filmlerinde rol almıştır.

1980’den sonra Türkân Şoray hem sinema hem de özel hayatında değişikliğe gitmiştir. “Şoray Kanunları” diye anılan maddeler hükmünü kaybetmiştir. 1983 yılında Rüçhan Adlı ile 20 yıl süren ilişkileri son bulmuş aynı sene Cihan Ünal ile evlenmiştir. Bu evlilikten Yağmur isminde bir kızı olmuştur. 1984 yılında ise her daim yanında olan, onu setlerde yalnız bırakmayan annesi Meliha Hanım vefat etmiştir. Oyuncu olarak yer aldığı “Mine” adlı film ile kadın filmleri akımını başlatmıştır.

Son yıllarda “İkinci Bahar” adlı tv dizisinde rol almış, “Sinemam ve Ben” isimli kendi hayatını anlatan kitabını yazmış ve 2016 yılında daha çocukluk yıllarından beri eğilimi olduğu müzikten uzak kalamamış ve “Türkân Şoray Söylüyor” albümünü çıkartmıştır.

Türkân Şoray’ın filmografine geçmeden önce kendisi ile tez kapsamında yaptığımız röportajımızı eklemeyi uygun görmekteyiz.

3.1. TÜRKÂN ŞORAY İLE TÜRK SİNEMASINDA ARGO ÜZERİNE

1. **Merhaba Türkân Hanım, öncelikle geçirmiş olduğunuz rahatsızlıktan ötürü geçmiş olsun dileklerimi iletmek istiyorum. Ayrıca beni kırmayıp sorularıma cevap verdiğiniz için çok teşekkür ederim. Öncelikle argo üzerine düşünceleriniz nelerdir?**

Toplumda normal konuşulan dilin dışında bazı kesimlerin ürettikleri özel bir dil. Hatta bir sosyal kesimin olayları başkalarının anlamaması için ürettiği özel bir dildir de diyebiliriz. Mesela hırsızların polise “aynasız” veya paraya “papel” demesi gibi.

2. **Filmlerinizde kullanılan argolar filmin çekildiği dönemde kullanılan argolar mıydı? Yani kaynağı halk mıydı yoksa argo sözlükleri mi?**

Tabi ki halktı. O yıllardaki senaryolarda konuya göre argo sözcükler hikayenin içine serpiştiriliyordu. Dolayısıyla halkın kullandığı argo terimlerdi.

3. **Toplumsal Gerçekçilik ışığında senaryolarda argo kelime ve tamlamaların kullanımı sizce gerekli midir? Neden?**

Toplumsal Gerçekçilik ışığındaki senaryolarda eğer alt kültür düzeyinde belli bir sınıfı anlatıyorsak onların günlük hayatındaki kullandıkları argo dilini de yansıtmamız gerekir ki inandırıcı olsun.

4. **Gülüm Dahım Çiçeğim filminde Kasımpaşalı bir kızı canlandırmıştınız. Fimin konusu tamamen argo üzerineydi. Bu filmdeki rolünüze nasıl çalıştınız? O kültürdeki insanları sinemaya yansıtırken ne gibi yardımlar aldınız?**

Argo zaman zaman içinde küfür de barındırır. O dönem oynadığım bazı filmlerde eğitim seviyesi ya da gelir düzeyi düşük bir ortamdaki karakteri canlandırıyorsam günlük yaşamda argo ve küfür de oluyordu. Bu tür rollerde zorlandığımı itiraf edeyim. Kelimeleri kullanırken beden dili de çok önemli. Argo kelimeler de külhanbey tavrıyla oynamak lazım. Benim utangaç bir yapım var. Fakat bu roller geldiği zaman “Bu aslında sen değilsin bir başkası” diye içimden kendimi inandırarak bu rolleri canlandırıyorum. Özel bir yardım almadım ama o güne kadar gözlemlediğim argo dili kullanan insanların bana faydası oldu.

5. **Sizce argo kelime ve tamlamaların melodramlardan çok komedi filmlerinde kullanılmasının asıl sebebi nedir?**

Çünkü argo içinde mizah da barındırır.

6. **1960’tan itibaren filmlerinize baktığımızda genellikle İstanbul semtlerinde ortaya çıkan argo kelimelerin kullanıldığını görmekteyiz. Bunun sebebi senaryo yazarlarının İstanbul kültürüne aşina olması mıdır?**

Evet, dediğiniz gibi İstanbul kültürüne aşina olunmasıdır.

7. **1960-1980 arası dönemde Sansür Kurulu tarafından yasaklanan ve çıkarılan argo kelime ve tamlamalar oldu mu? Hatırladıklarınız var mı?**
Benim filmlerimde böyle bir sansür uygulaması olmadı. O dönemde daha çok Sansür Kurulu ideolojik bakış açısıyla filmlere sansür uyguluyordu.

3.2. FİLMOGRAFİ

Tablo-1:

YIL	FİLM ADI
1960	Köyde Bir Kız Sevdim Aşk Rüzgarı
1961	Otobüs Yolcuları Melekler Şahidimdir Siyah Melek(Zincirler Kırılırken) Hatırla Sevgilim Utanmaz Adam Sevimli Haydut Kaderin Önüne Geçilmez Gönülden Gönüle Dikenli Gül Aşk ve Yumruk Afacan Kardeş Uğruna
1962	Biz de Arkadaş mıyız? Acı Hayat Lekeli Kadın Billur Köşk Bir Haydut Sevdim Bardaktaki Adam Aşk Yarışı Zorlu Damat Allah Seviniz Dedi Kırmızı Karanfiller

	Dikmen Yıldızı Ümitler Kırılınca Ne Şeker Şey
1963	Sayın Bayan Küçük Beyin Kısmeti Köroğlu Dağlar Kralı İki Kocalı Kadın Genç Kızlar Çapkın Kız Çalınan Aşk Bütün Suçumuz Sevmek Beni Osman Öldürdü Badem Şekeri Ayşecik Canımın İçi Acı Aşk
1964	Mualla Bücür Adanalı Tayfur Kardeşler Fıstık Gibi Maşallah Yılların Ardından Öksüz Kız Macera Kadını Kader Kapıyı Çaldı Gözleri Ömre Bedel Gençlik Rüzgarı Bomba Gibi Kız Anasının Kuzusu Kızgın Delikanlı
1965	Ekmekçi Kadın Veda Busesi

	Seven Kadın Unutmaz Vahşi Gelin Sürtük Siyah Gözler Sana Layık Değilim Komşunun Tavuğu Hayatımın Kadını Garip Bir İzdivaç Elveda Sevgilim
1966	Günahkar Kadın Çamaşırıcı Güzeli Siyah Gül Meyhanenin Gülü Meleklerin İntikamı Kenarın Dilberi Karanfilli Kadın El Kızı Eli Maşalı Düğün Gecesi Çalığışu Anaların Günahı Altın Küpeler Akşam Güneşi
1967	Tapılacak Kadın Sinekli Bakkal Ölümsüz Kadın Kelepçeli Melek Kara Duvaklı Gelin Her Zaman Kalbimdesin Bir Dağ Masalı

	Ayrılsak da Beraberiz Ana Ağlayan Kadın
1968	Vesikalı Yarım Kahveci Güzeli Kadın Severse Kadın İntikamı Kadın Değil Baş Belası Dünyanın En Güzel Kadını Ayşem Aşk Eski Bir Yalan Artık Sevmeyeceğim Ağla Gözlerim Abbase Sultan
1969	Sonbahar Rüzgarları Seninle Ölmek İstiyorum Sana Dönmeyeceğim Kölen Olayım Günah Bende mi? Fosforlu Cevriye Buruk Acı Bana Derler Fosforlu Ateşli Çingene Aşk Mabudesi
1970	Tatlı Meleğim Merhamet Mazi Kalbimde Yaradır Mağrur Kadın Kara Gözlüm Herkesin Sevgilisi

	Hayatım Sana Feda Bülbül Yuvası Buğulu Gözler Birleşen Yollar Arım Balım Peteğim
1971	Yedi Kocalı Hürmüz Ağlayan Melek Unutulan Kadın Sevmek ve Ölmek Zamanı Melek mi Şeytan mı? Mavi Eşarp Gülüm Balım Çiçeğim Güllü Gelin Çiçeği Bir Kadın Kayboldu Bir Genç Kızın Romanı Ateş Parçası
1972	Zulüm Vukuat Var Sisli Hatıralar Dönüş Ççile Cemo
1973	Yalancı Sultan Gelin Namus Borcu Mahpus Güllü Geliyor Güllü Gazi Kadın Dert Bende

	Azap Asiye Nasıl Kurtulur
1974	Yüreğimde Yâre Var Çılgınlar Şenlik Var/Bal Kız
1975	Acele Koca Aranıyor
1976	Devlerin Aşkı Deprem Bodrum Hakimi
1977	Selvi Boylum Al Yazmalım Dila Hanım Baraj
1978	Tatlı Nigar Sultan Bir Aşk Masalı Cevriyem
1979	Küskün Çiçek Hazal

4. 1960-1980 YILLARI ARASI TÜRKÂN ŞORAY'IN ROL ALDIĞI FİLMLER

4.1. KÖYDE BİR KIZ SEVDİM

Çekildiği Yıl: 1960

Yönetmen: Türker İnanoğlu

Senaryo: Mustafa Çetinkaya

Tür: Dram

Oyuncular: Baki Tamer, Türkân Şoray, Salih Tozan, Zeki Çan, Erol Taş, Hülya Oktar, Necati Dalkıran, Asım Nipton, Atilla Engin

Konusu: Birlikte büyüdüğü üvey kardeşine aşık olan Ali ve çalıştıkları çiftliği ele geçirmek için türlü karanlık işler çeviren üç kötü adamın öyküsünü anlatmaktadır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.2. AŞK RÜZGARI

Çekildiği Yıl: 1960

Yönetmen: Nevzat Pesen

Senaryo: Nevzat Pesen

Tür: Romantik Komedi

Oyuncular: Suna Pekuysal, Türkân Şoray, Göksel Arsoy, Semih Sezerli, Turgut Özatay, Leyla Sayar, Adalet Cimcoz, Suna Uslu, Yalçın Kaya

Konusu: Şarkıcı olan sevgilisi Cahide(Leyla Sayar) olmasına rağmen Sedat(Göksel Arsoy) trende Nil(Türkân Şoray), Nalan(Suna Uslu) ve Suna(Suna Pekuysal) adında üç genç kız ile tanışır ve yaşananlar sonucu sevgilisini terk ederek Nalan ile evlenmesini anlatmaktadır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.3. KADERİN ÖNÜNE GEÇİLMEZ

Çekildiği Yıl: 1961

Yönetmen: Hüsnü Cantürk

Senaryo: Hüsnü Cantürk

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Eşref Kolçak, Öztürk Serengil, Ahmet Tarık Tekçe, Suzan Avcı, Mustafa Dağhan, Nuri Genç, Betül Cici, Adil Güldürücü

Konusu: Bir değirmen sebebiyle iki köyün birbirine düşman olması ve bu iki köyden birbirini seven iki gencin köyün ileri gelenleri ve diğerlerine karşı mücadelesi anlatılmaktadır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.4. UTANMAZ ADAM

Çekildiği Yıl: 1961

Yönetmen: Abdurrahman Palay

Senaryo: Abdurrahman Palay

Tür: Dram

Oyuncular: Abdurrahman Palay, Türkân Şoray, Sadri Alışık, Lale Oraloğlu, Gazanfer Özcan, Reşit Baran, Semih Sezerli, İbrahim Delideniz, İsmet Ay, Turhan Göker, Leman Akçatepe, Zeki Tüney, Osman Türkoğlu, Süheyl Eğriboz, Selahattin Yazgan, Muammer Gözalan, Cumhuriyet Kersin, İpek Ölçen, Hayri Arlı

Konusu: Altın Mekik Dokuma Fabrikasında çalışan Kemal'in yeni bir dokuma makinası icat etmiştir. Yeni makine ile hayatlarının değişeceğini çocuklarına istedikleri her şeyi alabileceğinden bahseder. Fakat ertesi gün Kemal'in uyuduğu, kızı Sevim ve eşi Ayşe'nin dışarıda olduğu bir vakit patronu Mehmet Ali Bey gelerek küçük Ahmet'i kandırıp planları çalar. Bunu fark eden Kemal Ahmet'e kızarak onu döver ve patronunun yazıhanesine gider. Patronunu ilk aramasında bulamaz ve eve döner. Eve döndüğünde Ahmet'in kendini astığını görür. Tekrar patronunun yanına gider fakat patronu onu tuzığa düşürerek hapse düşmesini sağlar. Bu noktadan sonra Sevim (yeni adı ile Halime) ve Ayşe'nin para kazanmak için çeşitli işlerde çalışmalarını ve meyhanede çalıştıkları sırada Sevim'i zorla bir birlikte olmak için bir odaya götürdüklerini gören annesi Ayşe elindeki şişeyle adamlara saldırır ve hapse girer.

Sevim yalnız kalmış ve hayatını devam ettirmek için zengin bir koca arayışına girmiştir. Kılık değiştirip dilencilik yaparak zengin olan bir kişi kimliğini belli etmeden ve onun kim olduğunu bilmeden Sevim’e sahip çıkar. Bu sırada dilencilikte Adem isimli bir dilenci ile tanışarak ona sırrını ve insanlar hakkında bütün bildiklerini öğretir. Sevim olanlardan habersiz bu korumacı hayattan sıkılarak Mehmet Ali Bey’in oğlu Cengiz ile kaçma planları yaparken her şey ortaya çıkar.

Tablo-2

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Numara:	Hile, dalavere	Meyhaneci	Meyhaneci	1
Dolma yut-:	Yalana kanmak, hileye aldanmak	Taksici	Taksici	1
Tüy-:	Gitmek, defolmak	Taksici	Taksici	1
Çek-	İçmek, içki içmek	Özel şöför	Özel şöför	1
Kaç-	Gitmek	Doktor	Doktor	1

4.5. KARDEŞ UĞRUNA “YENGEM”

Çekildiği Yıl: 1961

Yönetmen: Sami Ayanoğlu

Senaryo: Sami Ayanoğlu

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Turgut Özatay, Sami Ayanoğlu, Sevgi Umur, Erol Günaydın

Konusu: Bir çiftlikte geçen filmde yaşlı bir adam ve aşık olduğu genç kızın hikayesi konu edilmiştir.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.6. SİYAH MELEK/ZİNCİRLER KIRILIRKEN

Çekildiği Yıl: 1961

Yönetmen: Sami Ayanoğlu

Senaryo: Yılmaz Tümtürk

Tür: Tarihi, Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Orhan Günşiray, Öztürk Serengil, Ahmet Tarık Tekçe, Sami Ayanoğlu, Boğadır Ayanoğlu, Sadri Karan, Nuri Genç, İclal Genç, Eşref Vural, Dursune Şirin, Mustafa Dağhan, Osman Türkoğlu, Turan Vural, Tahiyet Saleem, Jeyan Mahfi Tözüm, Hakkı Haktan

Konusu: Milli mücadele dönemi İstanbulunda geçen filmde Kuva-yi Milliye Anadoluya silah ve mühimmat kaçırmaktadır. Bu kişiler arasında ise uzun siyah pelerin, siyah kalpak ve yüzünü gizlemek için siyah atkı takan bir kişi vardır. Bu kişinin Kuva-yi Milliye Anadoluyu koruması, padişahın ordusuna karşı savaşması ve babası Miralay Rauf Bey gibi kendisi de Kuva-yi Milliye Anadoluyu olan Nesrin ile aşklarını anlatır.

Tablo-3

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Gacı	Kadın	İrfan	Çingene Kılığındaki Vatansever	1

4.7. HATIRLA SEVGİLİM

Çekildiği Yıl: 1961

Yönetmen: Arşavir Ayanak

Senaryo: Lale Oraloğlu

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Fikret Hakan, Ahmet Tarık Tekçe, Suzan Avcı, Salih Tozan, Mustafa Dağhan, Osman Ayanak, Aysel Tanju, Ümran Taşkent, Güler Ersoy

Konusu: Fikret(Fikret Hakan)'ın babası ve Türkân(Türkân Şoray)'ın babası kardeşler ve aynı evde oturan zengin bir ailedir. Fikret ilk başlarda Suzan(Suzan Avcı)'dan hoşlanmasına rağmen sonraları Türkân'a ilgi duymuştur. Fakat Ahmet(Ahmet Tarık Tekçe)'nin Türkân'a tecavüz etmesi ile Türkân evden kaçarak bir doktorun yanında

çalışmaya başlamıştır. Bir gün Ahmet ağır yaralı olarak hastaneye gelir ve yaptıklarının pişmanlığı ile ölüm döşeğinde Türkân'ı nikahını alır ve bütün mirasını Türkân'a bırakır. Bu miras ile Türkân bir hastane açar ve Fikret aramaları sonucu onu bularak evlenirler.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.8. SEVİMLİ HAYDUT

Çekildiği Yıl: 1961

Yönetmen: Asaf Tengiz

Senaryo: Asaf Tengiz

Tür: Macera

Oyuncular: Ayhan Işık, Türkân Şoray, Hüseyin Baradan, Avni Dilligil, Hulusi Kentmen, Suna Selen, Danyal Topatan, İhsan Torun, Selahattin İçsel, Leyla Türkan, Haydar Karaer, Niyazi Vanlı, Ayfer Timuçin, Ali Seyhan, Faik Coşkun, Reşit Çıldam, Talia Saltı, Mahmure Handan, Muzaffer Yenen, Mehmet Ali Akpınar, Araksi Hebo, Zeki Tüney, Kemal Şan, Güler Ersoy, İhsan Alayçora, Kazım Akkuş, Hüseyin Demirayat, Ahmet Başaran, Yusuf Buran, Hayri Saraç, Hayri Esen

Konusu: Film, küçük yaşta yolları ayrılan iki kardeşin hikâyesini anlatır. Osman daha bir çocukken babası eşkıyalar tarafından öldürülür, kardeşi ise kaçırılır. İntikamını almak için büyüyünce zaptiye zabiti olur. Ne var ki askeri kurallara uymadığı gerekçesiyle ordudan atılır. Beş yıllığına sürgüne gönderilir. Ancak sürgüne gitmeden kuzeninin yardımıyla firar eder. Köylülere zulmeden eşkıyalarla savaşmak için dağa çıkar. Eşkıyalarla mücadele eden Osman, yıllar sonra kardeşine kavuşacaktır.

Tablo-4

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Tüy-	Gitmek, savuşmak, kaçmak		Haydut	1
Ensele-	Yakalamak, tutmak		Haydut	1
Eşek cennetine gönder-	Öldürmek, öteki dünyaya yollamak		Haydut	1

Marsık	Esmer, kara tenli		Haydut	1
Zımbala-	Bıçaklamak, özellikle tabancayla yaralamak, öldürmek		Haydut	2
Keş	Sigara, içki, uyuşturucu kullanmaya tutkun kimse, tiryaki		Haydut	1
*Çulsuz	Sözlüklerde “Çul: giysi giyecek” anlamına gelmektedir. Çulsuz ise malı mülkü giyecek kıyafeti olmayan anlamında kullanılmış olabilir.		Haydut	1

4.9. GÖNÜLDEN GÖNÜLE

Çekildiği Yıl: 1961

Yönetmen: Süha Doğan

Senaryo: Süha Doğan

Tür: Romantik

Oyuncular: Leyla Sayar, Türkân Şoray, Efgan Efekan, Hüseyin Baradan, Salih Tozan, Atıf Kaplan, Şaziye Moral, Semih Sezerli, Özdemir Han, Şakir Arseven, Muammer Gözalan, İhsan Devrim, Dursune Şirin, Yavuz Cener, Faik Coşkun, Selehattin İçsel, Erol Keskin

Konusu: İki bölümden oluşan filmin birinci bölümünde 1890 yılı Osmanlı Devleti döneminde Bestekar Şevki Bey(Efkan Efekan) ve onun paşa kızı Nazan(Türkân Şoray) ile sonu mutsuz biten aşkını, ikinci bölümünde ise 1960’lı yıllarda Şevki Beyin torunu fakir bestekar Suat(Efkan Efekan) ve zengin, köşkte yaşayan Leyla(Leyla Sayar) arasında mutlu biten aşkı anlatmaktadır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.10. OTOBÜS YOLCULARI

Çekildiği Yıl: 1961

Yönetmen: Ertem Göreç

Senaryo: Vedat Türkali

Tür: Dram

Oyuncular: Ayhan Işık, Türkân Şoray, Salih Tozan, Suna Pekuysal, Selahattin Yazgan, Ahmet Tarık Tekçe, Senih Orkan, Avni Dilligil, Reha Yurdakul, Suphi Kaner, Atıf Kaptan, Diclehan Baban, Giray Alpan, Renan Fosforluoğlu, Rıza Tüzün, Asım Nipton, Mualla Sürer, Nuri Genç, Zeki Tüney, Halil Erol, Özdemir Aydın, Filiz Kandora, Nezihe Güler, Hakkı Haktan, Mehmet Ali Akpınar, Ziya Metin, Sabahat Işık, Kamer Sadık, Mahmure Handan, Hakkı Kıvanç, Selahattin Gelgeç, Müşerref Çapın, Talia Saltı, Yaşar Şener

Konusu: Belediyede şöförlük yapmasına rağmen aydın bir insan olan Kemal(Ayhan Işık)'in sürdüğü otobüse belirli saatlerde aynı insanlar binmektedir. Yolcularından biri olan ve üniversite öğrencisi olan Nevin(Türkân Şoray)'e ilgi duymaya başlar. Nevin amcası ile birlikte kalmaktadır. Babası ise site yapma bahanesi ile fakir mahalle halkını sömüren bir üçkağıtçıdır. Kemal ezilen halk ile birlik olup haklarını araması ve Nevin ile aralarında geçenler anlatılmaktadır.

Tablo-5

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Sinema	İlginç olay ya da ortam		İşçi başı	1
Şıllık	Aşırı, bayağı biçimde süslenip boyanmış kadın	Selim	Serseri	1
Dalgaya düş-	Dalgınlık yüzünden bir şeyi unutmak	Selim	Serseri	1
Kocakarı	Eş, karı, zevce, anne, valide	Selim	Serseri	1
Bozul-	Sinirlenmek, kızmak		İşçi başı	1
Uyut-	Aldatmak, kandırmak	Kemal	Otobüs Şöförü	1
Hava al-	Umduğunu bulamamak, sonuca ulaşamamak,	Selim	Serseri	1

	olumsuz sonuç almak, başaramamak			
Hikaye	Yalan, gerçek dışı olay	Selim	Serseri	1
Dümen	Hile, dalavere	Selim	Serseri	1
Bas-	Defolmak, çekip gitmek	Halim	Şantiye Şefi	1
Kafa ütüle-	(birisini) Gevezelik, dır dır ederek rahatsız etmek	Halim	Şantiye Şefi	1

4.11. GÜZELLER RESMİGEÇİDİ

Çekildiği Yıl: 1961

Yönetmen: O. Nuri Ergün

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Macera

Oyuncular: Ahmet Tarık Tekçe, Nilüfer Sezer, Türkân Şoray, Rauf Alazan, Faik Coşkun, Nubar Terziyan, Osman Türkoğlu, Yüksel Tanık, Hasan Danabaşoğlu, Saim Bilge, Orhan Aykanat, Sevim Tanürek, Kaplan Tarsuslu, Semra Atılay, Nurinisa Tokses, Aynur Akın, Güler Gürses, Celal Adanalı, Azize Tözem, Şemsi Yastıman, Feridun Karakaya, Canan Erdura, Yaşar İzgi, Metin Bükey, Ali Kocadinç, Ümit Şener Necati İlktaç

Konusu: Arabistan'ın zengin kralı çok hasta ve ölmek üzeredir. Üvey oğlu Ebu Ahmet(Ahmet Tarık Tekçe) babasının ölüp mirasın kendisine kalmasını beklemektedir. Kral ölür ve vasiyeti açılır ve tüm mirasının İstanbul'da yaşayan fakat ismini nerede yaşadığını bilmediği akrabası Ayşe(Türkân Şoray)'ye bırakır. Ayşe hakkında tek bilinen dans ve şarkıcılığa meraklı olması ve bacağında yıldız şeklinde bir doğum lekesi olmasıdır. Ahmet bu durumu kabul edemez ve İstanbul'a gidip bir yarışma ile Ayşe'yi bulmayı ve onu öldürmeyi planlar. Film bu planları ve yaşananları anlatmaktadır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.12. MELEKLER ŞAHİDİMDİR

Çekildiği Yıl: 1961

Yönetmen: Süha Doğan

Senaryo: Süha Doğan

Tür: Macera,Suç

Oyuncular: Göksel Arsoy, Mualla Kaynak, Türkân Şoray, Atıf Kaptan, Hulusi Kentmen, Öztürk Serengil, Şaziye Moral, Semih Sezerli, Özdemir Han, Muazzez Bora, Nazım Bora, Orhan Erdamar, Necdet Tosun, Adalet Cimcoz, Hakkı Haktan, Nubar Kamçılı

Konusu: Murat(Göksel Arsoy) vatanına bağlı, şehit çocuğu olan bir deniz üstteğmenidir. Askeriyeye ait 3 adet şilebin patlaması ile Murat'ın patlamayı gerçekleştiren örgüte casus olarak girmesini anlatmaktadır.

Tablo-6

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Kafayı bul-	Çakırkeyf ya da sarhoş olacak kadar içki içmek		Gemi İşçisi	1

4.13. DİKENLİ GÜL

Çekildiği Yıl: 1961

Yönetmen: Arşavir Alyanak

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Duygusal Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Orhan Günşiray, Ahmet Tarık Tekçe, Suna Selen, Sami Hazinses, Handan Adalı, Necdet Tosun, Salih Tozan, Gürdal Onur, Mehmet Arslan, Aysel Tanju, Nubar Kamçılı, Ömer ve Nadya Çifti

Konusu: Fuat(Orhan Günşiray), genç bir yazardır. Bir gün polislerden saklanmak için teknesine giren hırsız bir kız olan Gül(Türkân Şoray)’e yardım eder ve onu evine alır. Gül’ü yaşadığı hayattan kurtarmak ister. Bu süreçte Gül ve Fuat’ın duygusal olarak yaklaşması ve başlarından geçen olaylar anlatılmaktadır.

Tablo-7

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Balık	1.Kolayca kandırılabilir kimse, enayi, hödük. 2.Kolayca elde edilebilecek kimse ya da şey.	1.İzzet 2.Gül	Hırsız Hırsız	2
Aynasız	Polis	İzzet	Hırsız	1
Tabanları yağla-	Kaçmak, defolmak	İzzet	Hırsız	1
Çarp-	Çalmak	Gül	Hırsız	1
Yavşak	Edilgen eşcinsel erkek	Gül	Hırsız	1
Nalları dik-	Ölmek	Gül	Hırsız	1
Kolpo	1.Fırsat, durum. 2.Açmaz, içinden çıkılması güç durum. 3.Hile,tuzak	Gül	Hırsız	1
Çene eskit-	Konuşmak	Gül	Hırsız	1
Dümen	Hile,dalavere	Gül	Hırsız	2
Tıkırı yerinde ol-	Para bakımından iyi durumda olmak	Gül	Hırsız	1

Afi kes-	1.Gösteriş yapmak, fiyaka yapmak. 2.Yalan söylemek. 3.Kabadayıca davranmak, külhanbeyi tavırları göstermek	Gül	Hırsız	1
Kafa şişir-	Birisini dırdır ederek rahatsız etmek	Gül	Hırsız	1
Kirişi kır-	Gitmek, savuşmak, kaçmak	Necdet İzzet	Hırsız Hırsız	1
Yeşillen-	1.Aruz duymak, istediğini belli etmek. 2.(Birisine) aşk sevgi, cinsel istek duymak	Gül	Hırsız	1
Kaşkavallık	Bönlük, salaklık, kavrayışı kıt olma	İzzet	Hırsız	1
Gazla-	Gitmek	İzzet	Hırsız	1
Hanımevladı	Olağandan daha terbiyeli çocuk, genç	Gül	Hırsız	1
Yaylan-	Gitmek, savuşmak, yürümek	İzzet	Hırsız	1
Moruk	Yaşlı kimse, ihtiyar	Gül	Hırsız	1
Kıyak	İyi, hoş, üstün	Gül	Hırsız	1
Taş tut-	Parası olmak, para kazanmak	Gül	Hırsız	1
O biçim	“çok fazla, iyi, hoş” anlamlarında kullanılan deyim	Gül	Hırsız	1
Ensele-	Yakalamak, tutmak	-	Dedektif	1

**Aşır-	Çalmak(TDK anlamı)	Gül Faruk Bey	Hırsız İş Adamı	2
*Hikayenin sonu bamyta tarlasında bitmek	“Bamyta tarlası” argo sözlükte mezarlık olarak anlamlandırılmakla birlikte bu deyim “bir işin bir olayın sonunun kötü bitmesi” anlamı taşıdığı düşünülmektedir.	İzzet	Hırsız	1
*Teneşirlik et-	Öldürmek anlamı taşıdığı düşünülmektedir	İzzet	Hırsız	1
Tıraş et-	Birisinden para veya çıkar elde etmek	İzzet	Hırsız	1

4.14. AŞK VE YUMRUK

Çekildiği Yıl: 1961

Yönetmen: Aram Gülyüz

Senaryo: Atilla Tokatlı

Tür: Macera,Suç

Oyuncular: Orhan Günşiray, Türkân Şoray, Peri Han, Suphi Kaner, Kenan Pars, Ahmet Tarık Tekçe, Erol Keskin, Ziya Metin, Aysel Tanju, Bülent Oran, Hüseyin Güler, Abdullah Ataç, Bedros Çiçekyan, Mustafa Dağhan

Konusu: Erol zengin olan eski bir arkadaşının doğum gününe gider. Çok sarhoştur. Doğum günü partisine gelen ilk kişidir ve o gece arkadaşını para için öldürüldüğüne şahit olur. Arkadaşını öldüren çete üyelerine fark ettirmeden para çantası ile içki çantasını değiştirir ve orada sızar. Durumu anlamayan çete üyeleri onu orada bırakır ve içki çantasını alarak evden uzaklaşırlar. Sabah olduğunda cinayet Erol’un üzerine

kalmıştır. Polisten kaçan Erol arkadaşının katillerini araması ile başından geçen olaylar anlatılır.

Tablo-8

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Şalgam	Aptal, enayi, budala	Erol	Orta Sınıf	1
Kıyak	İyi, hoş, üstün	Erol	Orta Sınıf	1
Dalga	İçinde bulunulan durum, söz konusu edilen iş	Erol	Orta Sınıf	1
Pas	(Bir olay, bir durum, hayat koşulu için) uygun ortam, uygun fırsat	Suphi	Orta Sınıf	1
Yaylan-	Gitmek, savuşmak, yürüyüp ortadan kaybolmak	Erol	Orta Sınıf	1
Tavuğuna kışt de-	(birisinin) işine karışmak, çıkarına engel olmak	Suphi	Orta Sınıf	1
Yuttur-	İnandırmak	Suphi	Orta Sınıf	1

4.15. AFACAN

Çekildiği Yıl: 1961

Yönetmen: Şinasi Özönük

Senaryo: Şinasi Özönük

Tür: Macera

Oyuncular: Özkan Yılmaz, Turgut Özatay, Türkân Şoray, Hülya Demirtay, Birsen Menekşeli, Suphi Kaner

Konusu: Filmde cinayet işlenirken yanlışlıkla orada bulunan ve katiller tarafından fark edilen bir kızın katillerden kaçarken başından geçenler konu edilmiştir.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.16. BİZ DE ARKADAŞ MIYIZ?

Çekildiği Yıl: 1962

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Erdoğan Tünaş

Tür: Romantik Komedi

Oyuncular: Göksel Arsoy, Türkân Şoray, Peri Han, Öztürk Serengil, Sami Hazinses, Necdet Tosun, Meral Sayın, Hulusi Kentmen, Nubar Terziyan, Handan Adalı, Dursune Şirin, Selahattin İçsel, Mualla Sürer, Hayri Esen, Uğur Kıvılcım,

Konusu: Filmde üvey annesi tarafından iftiraya uğrayarak babası tarafından evden kovulan ve sokaklarda edindiği iki gariban arkadaşı ile sokaklarda yaşamaya çalışırken inşaatta iş bulan ve patronun kızına aşık olan bir gencin hikayesi anlatılmaktadır.

Tablo-9

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Marizle-	Dövmek	Kansız Mustafa	Köşk Çalışanı	2
Tavla-	(Birisini) arkadaşlığa, birlikte olmaya razı etmek	Kansız Mustafa	Köşk çalışanı	1

Sepetle-	Kovmak, başından savmak, gitmesini sağlamak	Kansız Mustafa	Köşk çalışanı	1
Kontak	Deli, çıldırmış	Ali Bey Necdet Bey	İş Adamı İş Adamı	2

4.17. ACI HAYAT

Çekildiği Yıl: 1962

Yönetmen: Metin Erksan

Senaryo: Metin Erksan

Tür: Dram

Oyuncular: Ayhan Işık, Ekrem Bora, Türkân Şoray, Nebahat Çehre, Hüseyin Baradan, Handan Adalı, Asım Nipton, Memduh Alpar, Osman Türkoğlu, Faik Coşkun, Ahmet Turgutlu, Baran Kutluk, Hamit Türker, Demir Şahmercan, Adnan Uygur, Edit Laleşen, Sami Acun, Gülten Ceylan, Talia Saltı, Muadelet Tibet, Fatma Ceylan, Nejat K. Çeken

Konusu: Bir kuaför salonunda manikürcü olarak çalışan Nermin(Türkân Şoray) ve bir gemi tersanesinde kaynakçı olarak çalışan Mehmet(Ayhan Işık) evlenmek isterler. O dönemde evlenmek başını sokabilecekleri bir ev bulmaktan geçmektedir. Fakat maddi imkansızlıklarla beraber Nermin'in bütçelerinin yeteceği evlerden çok apartman dairelerinde oturmak istemesi Mehmet için işleri iyice zorlaştırmaktadır. Bu süreç içerisinde zengin bir ailenin çocuğu olan Ender(Ekrem Bora) Nermin'e ilgi duyar ve evlenme vaadiyle kandırarak onu iğfal eder. Nermin Ender ile olan ilişkisini ilk etapta saklamaya çalışsa da bu olaydan sonra her şeyi ona anlatır ve Mehmet'ten ayrılır. Ender'in ailesi Nermin'i kabul etmediği için Nermin artık bir sığıntıdan başka bir şey değildir. Bu sırada Mehmet işten eve gittiği bir sırada bir piyango bileti satıcısının ısrarı üzerine bilet alır. İkramiyenin bu bilete çıkması ile Mehmet zengin olur. İntikam için Ender'in kız kardeşi Filiz(Nebahat Çehre)'i ayartarak aynı enderin Nermin'e yaptığı gibi onu iğfal eder. Nermin'in bütün af dilemelerine rağmen onu affetmez ve Nermin intihar eder. Filmin sonunda ise Ender, Mehmet ve Filiz Nermin'in mezarında durmaktadır. Ne olursa olsun Mehmet'in Nermin'i unutamadığını anlarız ve Filiz'in elinden tutarak mezarlıktan ayrılır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!



4.18. LEKELİ KADIN

Çekildiği Yıl: 1962

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Erdoğan Tünaş

Tür: Dram

Oyuncular: Neriman Köksal, Türkân Şoray, Kenan Pars, Tanju Gürsu, Sami Hazinses, Uğur Kıvılcım, Hulusi Kentmen, Mualla Sürer, Erkan Yolaç, Eşref Vural, Mahmure Handan, Muzaffer Yenen, Birol Işın

Konusu: Türkân yatılı okulda okumaktadır. Annesi Selma(Neriman Köksal) bir pavyonda şarkıcılık yapmakta ve bu gerçeği kızından saklamaktadır. Bu yüzden tatillerde bile kızının okuldan ayrılmasına izin vermemektedir. Türkân annesine beslediği saf duygular ile hasretine dayanamayarak bir gün okuldan gizlice ayrılır ve evine gelir. Bu sırada aşık olduğu doktoru(Tanju Gürsu) da annesinin işi yüzünden kaybetmiştir. Bunun üzerine annesinin yanından ayrılarak okula geri döner. Annesinin hasta olması üzerine hastanede onu ameliyat edecek doktor Türkân'ın sevdiği adam çıkar. Selma bütün her şeyi ona anlatır ve kötü yola düşmediğinden namusunu koruduğundan bahseder. Türkân ise dadısı ve okul müdiresi sayesinde annesinin yanına döner ve tekrar hayata bağlanmaya çalışırlar.

Tablo-10

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Voltasını al-	Gitmek, savuşmak	Selma	Pavyon Şarkıcısı	1
*Civataları sık-	Sözlüklerde bulunmamakla birlikte Aktunç'un sözlüğünde geçen "civataları gevşemek: kendisini tutamayarak gülmek" kelimesinin karşıt anlamı olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda konuşmamak, ağzını sıkı tutmak anlamlarında da kullanılabileceği düşünülmektedir.	Kenan	Pavyon Patronu	1

4.19. AŞK YARIŞI

Çekildiği Yıl: 1962

Yönetmen: Mehmet Dinler

Senaryo: Fuat Özlüer, Osman F. Seden

Tür: Romantik Komedi

Oyuncular: Hulusi Kentmen, Türkân Şoray, Fikret Hakan, Efkan Efekan, Uğur Kıvılcım, Hüseyin Peyda, Hüseyin Baradan, Tevhit Bilge, İlhan Hemşeri, Zeki Sezer, Orhan Aykanat, Hüseyin Keşif, Nezihe Güler, Hüseyin Salıcı, Memduh Alpar, Meriç Başaran, Rıza Şenışık, Talat Gürtunca, İlhan Asım, Yavuz Karakaş, Atakan Burgaz, Ayhan Erkal, Ahmet Çetin, Hamdi Şarlıgil, Mualla Sürer, Semra Sar,

Konusu: Fikret(Fikret Hakan) ünlü bir futbolcu, Nihat(Efkan Efekan) ise ünlü bir mimardır. İki karakter de bir okulda öğretmenlik yapan ve mahalleye kütüphane kurma

çabaları içindeki Zeynep(Türkân Şoray)’e aşık olmuştur. Bu ikili Zeynep’i elde etmek için türlü şeyler yapacaktır. Zeynep ise tercih yapabilmek için ikisi ile vakit geçirmek istediğini söyleyip bu durumu körükleyecektir. Bu sırada Fikret’in futbol oynadığı kulübün başkanı Fikret’i bu durumdan kurtarmak için ona bir komplot kurar ve bir kadın ile fotoğraflarını medyaya sızdırır. Zeynep bu olaydan sonra Nihat’ı tercih edecek ve Fikret iyice performanstan düşecektir. Bunun üzerine patronu her şeyi Zeynep’e açıklar ve onları kavuşturur. Nihat ise sekreteri Gönül(Semra Sar)’ün ona olan aşkını anlar ve ona gider.

Tablo-11

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
**Dikine ustura vur-	Kelimenin Aktunç’ta olmaması üzerine diğer sözlükler taranmış ve Filiz Bingölçe’nin Kadın Argosu Sözlüğü eserinde “Dikine Tıraş: bir konuda tersine konuşmak” ile aynı anlamı taşıdığı düşünülmektedir	Fikret	Futbolcu	1
Kofti	Anlamsız, değersiz, işe yaramaz, uyduruk	Fikret	Futbolcu	1
İnek	Aptal, bön kimse	-	Öğrenci	1
Dümen	Yalan, hile, dalavere	Fikret	Futbolcu	2
Su koyuver-	Tatsızlık çıkarmak, durumun gereklerine uygun davranmamak		Kulüp Başkanı	1
Tavla-	(Birisini) arkadaşlığa, birlikte olmaya razı etmek		Futbolcu	1
Kafese koy-	Davranışları ve konuşmasıyla etkileyip istediğini yaptırmak		Futbolcu	1
Yolsuz	Parasız, züğürt		Futbolcu	1
Kocakarı	Anne, valide		Futbolcu	1

Sarkıntılık	Sırnaşma, musallat olma davranışı	Fikret	Futbolcu	1
Dikizle-	Bakmak, gözlemek	Fikret	Futbolcu	1
Pas ver-	Birisiyle sevgi ilişkisi, cinsel bağlantı v.b kurma amacıyla takınılan tavır, verilen işaret, söylenen söz	Fikret	Futbolcu	1
Ofsayta düş-	Bir işi, bir eylemi sonuna kadar götürememek	Nihat	Mimar	1
Mariz	Dayak	.. Nihat	Futbolcu Mimar	1
Altı kapıya al-	Çıkacak yol bırakmamak, sıkıştırmak	Fikret	Futbolcu	1
Hacamat et-	Yaralamak	Fikret	Futbolcu	1
Helalim	Güzel	Fikret	Futbolcu	2

4.20. ZORLU DAMAT

Çekildiği Yıl: 1962

Yönetmen: Hulki Saner

Senaryo: Orhan Aksoy, Hulki Saner

Tür: Romantik Komedi

Oyuncular: Ayhan Işık, Türkân Şoray, Suphi Kaner, Diler Saraç, Hulusi Kentmen, Cevat Kurtuluş, Kadir Savun, Nezahat Tanyeri, Bahri Özkan, Hakkı Kıvanç, Şunis Bayraktar, Niyazi Vanlı, Selahattin Geçgel, Hüseyin Zan

Konusu: Gönül(Türkân Şoray) şımarık, atlara ve at yarışına meraklı zengin bir kızdır. Necdet (Ayhan Işık) ise en iyi atlara sahip bir at çiftliği sahibidir. Gönül kaybettiği bir

at yarışı sonrası Necdet'in atlarına talip olduğunu ve onları satın alacağını kaba bir dille söyler. Bunun üzerine Necdet ismini Hasan olarak değiştirerek Gönül'e kendini tanıtır. İlk başlarda gönül eğlendirme amacıyla başlayan hikaye sonu gerçek aşk ile bitecek bir konu işlenir.

Tablo-12

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Zilli	1.Kız, kadın. 2.Gürültücü, şirret,edepsiz	Abdullah	Seyis	1
Racon kes-	Rol yapmak, ... gibi davranmak	Mustafa	Çiftlik çalışanı	1
Çarşamba pazarı	Düzensiz, karmaşık, dağınık yer	Gönül	Zengin aile kızı	1
Abayı yak-	Aşık olmak, sevdalanmak, sevmek	Mustafa	Çiftlik çalışanı	1
Muşmula surat	Kırıışık, buruşuk yüzlü kimse	Rıza	Zengin iş adamı	1

4.21. ALLAH SEVİNİZ DEDİ

Çekildiği Yıl: 1962

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Nejat Saydam

Tür: Dram

Oyuncular: Ayhan Işık, Türkân Şoray, Fatma Andaç, Şaziye Moral, Aliye Rona, Hüseyin Baradan, Salih Tozan

Konusu: Arabistan Prensesi(Türkân Şoray) istemediği biri ile evlendirilmek istenir. Filmde Bunu kabul etmeyen Prensesin her şeyi arkasında bırakarak İstanbul'a kaçması ve orada başından geçen olaylar anlatılır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.22. KIRMIZI KARANFİLLER

Çekildiği Yıl: 1962

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Ülkü Erakalın

Tür: Melodram

Oyuncular: Yılmaz Duru, Türkân Şoray, Suphi Kaner, Ali Şen, Uğur Kıvılcım, Mualla Sürer, Zuhâl Üstüntaş, Aysel Tanju, Mediha Demirkıran

Konusu: Türkân(Türkân Şoray) ailesini kaybettikten sonra teyzesinin yanına yerleşir. Ancak teyzesi(Mualla Duru), Türkân'ı akrabası olarak değil hizmetçisi olarak görmektedir. Komşusu olduğu konakta Yılmaz(Yılmaz Duru) adında genç iş adamı vardır. Yılmaz çok popülerdir ve etrafındaki bütün kızlar onunla evlenmek ister. Yılmaz ise etrafındaki kızlardan farklı gördüğü Türkân'ı sevecektir. Filmde Türkân ve Yılmaz'ın tanışma ile başlayıp evlilik ile biten hikayesi anlatılmaktadır.

Tablo-13

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Ense tıraşını gör-	“birisini kovmak” anlamında kullanılan deyim	Suphi	Zengin Aile Çocuğu	1
**Aşır-	TDK’da argo kelime olarak “çalmak” anlamı verilmiştir.	Salih Amca	Bahçıvan	1

4.23. ÜMİTLER KIRILINCA

Çekildiği Yıl: 1962

Yönetmen: Orhan M. Arıburnu

Senaryo: Vedat Türkali

Tür: Dram

Oyuncular: Eşref Kolçak, Türkân Şoray, Fatma Bilgen, Sedat Demir, Hakkı Kıvanç, Seniş Orkan, Asım Nipton, Yücel Hekimoğlu, Faik Coşkun, Muammer Gözalan, Kadriye Tuna, Niyazi Vanlı, Hale Ercan, Ahmet Mergen, Yavuz Karakaş, Talia Saltı, Selahattin İçsel, Kamer Sadık

Konusu: Nejat(Eşref Kolçak), tıp fakültesinde okuyan fakir bir gençtir. Maddi sıkıntılar nedeniyle okulu bitirmeden memleketine dönmeye karar verir. Ancak fakülteden arkadaşı Oya(Türkân Şoray) onun memleketine dönmesine mani olur ve onu yengesi Melahat(Fatma Bilgen) ile tanıştırır. Oya Nejat'ı sevmesine rağmen Melahat ile evlenmelerine mani olamaz. Melahat'ın ilaç karaborsacılığı yaptığını öğrenen Nejat bir arkadaşının yardımıyla ilaçların tutulduğu depoya girer. Arkadaşının öldürülmesi ve suçun Nejat'a kalması ile Nejat tutuklanır. Mahkemede her şeyin anlaşılması ile Nejat serbest kalır. Bir gemi ile kaçmaya çalışan Melahat yakalanır ve Oya Nejat'a kavuşur.

Tablo-14

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Hava al-	Umduğunu bulamamak, sonuca ulaşamamak	Ahmet	Doktor	1
Kazıkla-	Bir nesneyi, bir hizmeti ederinden fazlaya satmak	Hasan	Doktor	1
Şıllık	Aşırı ve bayağı biçimde süslenip boyanmış kadın	Melahat	Zengin iş Kadını	1

*Yavrucak	Kelimenin Aktunç'un sözlüğündeki “yavru: toy, deneyimsiz acemi” kelimesi ile aynı anlamda olduğu düşünülmektedir.	Melahat	Zengin İş Kadını	1
Avanta	Kolayca sağlanan yarar, karşılıksız kazanılan çıkar	Salih	Doktor	1
Aynasız	Kötü, olumsuz	Salih	Doktor	1
Dikizle-	Bakmak, gözetlemek	Salih	Doktor	1

4.24. NE ŞEKER ŞEY

Çekildiği Yıl: 1962

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Komedi

Oyuncular: Göksel Arsoy, Türkân Şoray, Öztürk Serengil, Efgan Efehan, Vahi Öz, Ahmet Tarık Tekçe, Nur İnel, Candan Sabuncu, Suzan Avcı, Mürüvvet Sim, Mualla Süner, Zeki Tüney, Selahattin İçsel, Zeki Sezer, Faruk Panter, Orhan Aykanat, Talia Saltı, Nezihe Güler, Mustafa Dağhan, Nermin Özses, Memduh Alpar, Hulusi Kentmen(Jenerik Anlatım)

Konusu: Hacı Mansur Ağa(Vahi Öz) ve ailesi Çukurova'nın zengin ailelerindendir. Yaşadığı ekonomik sıkıntılardan dolayı oğlu Tayfur(Öztürk Serengil)'u Zeynel Abidin Bey(Ali Şen)'in büyük kızı Canan(Türkân Şoray) ile evlendirmek ister. Tayfur ise bir bar şarkıcısı olan Şingirdak Melahat(Suzan Avcı)'i sevmektedir. Canan Tayfur

hakkında birçok şey duymuş ve onun serseriliği yüzünden kendini Jale isminde evin hizmetçisi olarak tanıtmıştır. Amacı Tayfur'u gizlice tanımaya çalışmaktır. Tayfur ise Zeynel Abidin Beyin evine gitmeden askerlik arkadaşı Canavar Nazım(Göksel Arsoy) ile karşılaşır ve para karşılığı kendi yerine geçmesini ister. Filmde iki ailenin çocukları arasında geçen yakınlaşmalar ve olaylar dizisi anlatılmaktadır.

Tablo-15

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Bomba	Çok güzel, cinsel bakımdan çekici	Tayfur	Zengin aile çocuğu	1
Taş arabası	Bön, aptal, avanak	Tayfur	Zengin aile çocuğu	1
Dümen	Hile, dalavere	Tayfur	Zengin aile çocuğu	2
Yaş	Olumsuz	Tayfur	Zengin aile çocuğu	1
Mantar	Yalan, hile	Nazım	İşsiz Kasımpaşalı Delikanlı	1
Yürüt-	(Bir şeyi) sahibinin haberi olmadan almak	Nazım	İşsiz Kasımpaşalı Delikanlı	1
Tongaya bastır-	Hileyle aldatmak		Pavyon garsonu	1
Çak-	Sezmek, anlamak, kavramak	Nazım	İşsiz Kasımpaşalı Delikanlı	1
Parlat-	İçki içmek	Hacı Mansur	Zengin iş adamı	1

4.25. DİKMEN YILDIZI

Çekildiği Yıl: 1962

Yönetmen: Asaf Tengiz

Senaryo: Asaf Tengiz

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Önder Somer, Fehmi Tengiz, Salih Tozan, Özer San, Güler Ersoy, Mümtaz Ener, Reha Kırıl

Konusu: Film Aka Gündüz'ün aynı isimli romanından uyarlanmış olup Yüzbaşı Murat(Önder Somer) ve Yıldız(Türkân Şoray)'ın Kurtuluş Savaşı gölgesinde yaşadıkları aşkları anlatmaktadır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.26. BARDAKTAKİ ADAM

Çekildiği Yıl: 1962

Yönetmen: Orhan Elmas

Senaryo: Selma Madencioğlu

Tür: Polisiye

Oyuncular: Türkân Şoray, Öztürk Serengil, Eşref Kolçak, Necdet Çağlar, Gönül Bayhan, Altan Erbudak

Konusu: Kanun dışı yaşayan bir adamın bu hayattan kurtulma amacı ve bu yolda başından geçenler anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.27. KÖROĞLU DAĞLAR KRALI

Çekildiği Yıl: 1963

Yönetmen: Mehmet Dinler

Senaryo: Fikret Arıt, Bülent Oran

Tür: Tarihi

Oyuncular: Türkân Şoray, Fikret Hakan, Atıf Kaplan, Hüseyin Peyda, Candan Sabuncu, Nur İnel, Cenk Er, Tamer Balcı, Hüseyin Baradan, Sadi Şener, Hasan Ceylan, Ahmet Turgutlu, Muadelet Tibet, Osman Türkoğlu, İhsan Torun, Talia Saltı, Kadriye Tuna, Faik Coşkun, Araksi Hebo, Cemal Konca, Hülya Boran, Bahri Bingöllü, Hikmet Gül

Konusu: Yusuf(Hüseyin Peyda), Bolu Beyi(Atıf Kaplan)'nin seysisidir. Bolu Beyi, Yusuf'tan eşsiz bir at bulup getirmesini ister. Fakat Yusuf'un getirdiği atı beğenmez ve Yusuf'un gözlerine mil çektirerek kör eder. Onu getirdiği atın sırtına bindirip köyüne yollar. Yusuf, oğlu Ali(Fikret Hakan)'ye verdiği talimatlarla Bolu Beyi'nin beğenmediği atı kısa sürede eşsiz bir küheylan haline getirir. Ali, Köroğlu namını alarak ata biner ve arkadaşı Ayvaz ile birlikte babasının intikamını almak için yola çıkar. Bolu Beyi'nin zulmünden bıkan ahali Köroğlu'nun başlattığı isyanı destekleyecektir.

Tablo-16

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Tokmak	Erkeklik organı	Köroğlu	Eşkıya	1

4.28. BENİ OSMAN ÖLDÜRDÜ

Çekildiği Yıl: 1963

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, İzzet Günay, Muhterem Nur, Efgan Efehan, Hulusi Kentmen, Hüseyin Baradan, Mine Soley, Ahmet Tarık Tekçe, Hüseyin Peyda, Mualla Sürer, Aziz Basmacı, Vahi Öz, Sunay Uslu, Birsen Menekşeli, Öztürk Serengil, Devlet

Devrim, Tümay Tuncalp, Mümtaz Ener, Meriç Başaran, Leman Akçatepe, Mürüvvet Sim, Mehmet Ali Akpınar, Talia Saltı, Atilla Yelkenci

Konusu: Vahap Bey çok zengin bir iş adamıdır ve çevresi onun mirasında gözü olan akrabaları ile doludur. Bir gün Vahap Beyin balık tutmak amacı ile açıldığı denizden dönmemesi üzerine açılan vasiyetnamesinde, mirasını etrafındaki çocuklarına ve akrabalarına değil de kimsenin bilmediği bir oğluna bıraktığı öğrenilir. Bunun üzerine Vahap Beyin avukatının sekreteri(Türkân Şoray) Osman(İzzet Günay)'ı Vahap Beyin köşküne getirir. Vahap Beyin diğer oğulları ve aile üyeleri Osman'ı öldürmek ya da baştan çıkarmak için çeşitli planlar yapmaya başlar. Köşkte maskeli birinin dolaşıp insanları öldürmesi ve cesetlerin bulunduğu yere "Beni Osman Öldürdü" yazması ile olaylar daha da karışacaktır.

Tablo-17

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Zilli	1.Kız, kadın. 2. Gürültücü, edepsiz, şirret	Osman	Fakir mahalle insanı	1
Kafesle-	(Birisini) yalanla dolanla aldatarak çıkar sağlamak. 2.Davranışları ve konuşmasıyla etkileyip istediğini yaptırmak	Bedia	Zengin aile mensubu	1
Tavuk	Kadın, evli kadın, hayat kadını, fahişe	Türkân	Sekreter	1

4.29. ÇAPKIN KIZ

Çekildiği Yıl: 1963

Yönetmen: Memduh Ün

Senaryo: Ayşe Şasa, Bülent Oran

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Tamer Yiğit, Ahmet Tarık Tekçe, Semih Sezerli, Vahi Öz, Aziz Basmacı, Hulusi Kentmen, İsmet Ay, Haydar Karaer, Mustafa Dağhan, Mehmet Ali Akpınar, Hüseyin Güler, Danyal Topatan, Faik Coşkun, Orhan Aykanat, Abdurrahman Palay, Gülten Ceylan, Ahmet Koç, Enver Dönmez, Zuhall Tan, Sevdall Nur, Adnan Uygur, Memduh Alpar, Orhan Çoban, Zeki Sezer

Konusu: Haşim Bey(Vahi Öz) çok zengin bir iş adamıdır ve siyasete atılmak ister. Fakat kızı Suna(Türkân Şoray) şımarıklığı ile onun siyaset hayatında en büyük engeldir. Kızı şımarıklığı yüzünden sürekli karakolluk olmaktadır ve Haşim Bey buna engel olamamaktadır. Bir gün arabası ile yolda giderken Ekrem(Tamer Yiğit)'in kaza yapmasına sebep olur ve aralarında büyük bir tartışma çıkar. Ekrem aracının masraflarını almak için Haşim Beye gider. Haşim Bey Ekrem'in yiğit ve mert tavrından etkilenir, onu ve arkadaşşı Zeki(Semih Sezerli)'yi kızının korumalığını yapması için tutar. Filmde Ekrem ve arkadaşının Suna'yı içinde bulunduğı yakışksız durumlardan kurtarması ve Suna'nın Ekrem'i kovdurmak için çevirdiğı türlü oyunlar anlatılmaktadır.

Tablo-18

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişı	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Tıraş	Boş yere uzun uzun konuşma, gevezelik	Ekrem	Şöför/Koruma	1
Kıyak	İyi, hoş, üstün	Cafer	Kamyon Şöförü Taksi Yolcusu	2
Kesil-	(Birisine) derin sevgi duymak; hayran aşık olmak	Cafer	Kamyon Şöförü	1
Partallan-	Ne yapacağını şaşırmak, şaşkın bir biçimde çabalamak	Abdi	Dilenci	1
Yeşillen-	(birisine) Sevgi, aşk, cinsel istek	Zeki	Şöför	1

	duymak			
Bozuk çal-	Sinirlendiğini, öfkелendiğini belli etmek	Zeki	Şöför	1
Su koyuver-	Tatsızlık çıkarmak	Ekrem	Şöför	1
Dökül-	Kısa aralıklarla araçtan birer ikişer inmek	Ekrem	Şöför	1
Tabanvay	Yürüme, yayan gitme	Ekrem	Şöför	1

4.30. KÜÇÜK BEYİN KISMETİ

Çekildiği Yıl: 1963

Yönetmen: Hulki Saner

Senaryo: Orhan Aksoy, Hulki Saner

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Ayhan Işık, Atıf Kaplan, Hulusi Kentmen, Cevat Kurtuluş, Uğur Kıvılcım, Lebibe Çakın, Mediha Tantalón, Tuncer Akoral, Cavit Yürür, Gülseren Esen, Hakkı Kıvanç, Hayri Esen

Konusu: İki zengin iş adamı Selim Bey(Hulusi Kentmen) ve Murat Bey(Atıf Kaplan) çok yakın arkadaşdır. Selim Bey oğlu Suat(Ayhan Işık)'ı Murat Beyin kızı Pervin(Türkân Şoray) ile evlendirmek ister. Suat ve Pervin birbirlerini hiç görmemişlerdir. Pervin Suat'ın çok çapkın biri olduğunu öğrenince kılık değiştirerek kendini kekeme ve çirkin bir kız olarak tanıtır. Filmde Pervin'in kendini başka biri olarak tanıtarak Suat'ı kandırması ile gelişen olaylar anlatılmaktadır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.31. SAYIN BAYAN

Çekildiği Yıl: 1963

Yönetmen: Mehmet Dinler

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Tamer Yiğit, Gülistan Güzey, Ayten Çankaya, Süleyman Turan, Öztürk Serengil, Hulusi Kentmen, Vahi Öz, Yıldız Kafkas, Hüseyin Güler, Mümtaz Ener, Ahmet Turgutlu, İsmail Cavcı, Selahattin İçsel, Mustafa Dağhan, Zeki Alpan, Hüseyin Zan, Vahit Volkan, Adnan Mersinli, Muzaffer Yenen, Hüseyin Salıcı, Celal Ersöz, Muhammed Gözalan, Yılmaz Kurt, Nermin Özses, Talia Saltı, Necip Tekçe, Refik Kansal, Ayşen İleri, Kaya Volkan

Konusu: Filmde, birbirini hiç görmemiş bir anne kızın hayatı anlatılır. Türkân'ın anne ve babası o daha bebekken ayrılmıştır. Babasıyla birlikte İzmir'de yaşayan Türkân, zengin bir iş adamının oğlu olan Orhan'la nişanlıdır. Bu evliliğe babasının ısrarıyla razı olmuştur. Güzel kızın annesini görmesine hiç izin verilmemiştir. Anne kız yıllardır mektuplar aracılığıyla haberleşmektedir. Türkân'a varlıklı, mutlu bir hayat sürdüğünü yazan annesi aslında yokluk içinde yaşamaktadır. Türkân'ın babasından düğün hediyesi olarak tek bir isteği vardır: Düğünde annesini yanında görmek. Nişanlısıyla birlikte İstanbul'a annesini davet etmeye giderken başına geleceklerden haberi yoktur.

Tablo-19

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Uçlan-	Vermek	Tayfur Doğan	Taksi Şöförü Taksi Şöförü	2
Taş Arabası	Bön, aptal, avanak	Doğan	Futbolcu	2
Duman	Perişan, kötü		Futbolcu	1
*Çivi çak-	Değirmek, parmak basmak kullanıldığı düşünülmektedir.	Ahmet	Tefeci	1
Tav et-	İnandırmak, kandırmak	Tayfur	Taksi Şöförü	1
Dümen	Rol	Doğan	Taksi Şöförü	1
Başla-	Sövmeye, küfre	Doğan	Taksi Şöförü	1

	girişmek			
--	----------	--	--	--

4.32. İKİ KOCALI KADIN

Çekildiği Yıl: 1963

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Atilla Oğuz, Ayten Ürkmez

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Tanju Gürsu, Efgan Efehan, Salih Tozan, Talia Saltı, Fuat İmer, Cevat Kurtuluş, Mehmet Arslan, Niyazi Vanlı, Lütfü Engin, Faik Coşkun, Zuhâl Üstünbaş, Alaattin Altınok, Zeki Tezcan

Konusu: Sibel(Türkân Şoray)’in ilk kocası Murat(Tanju Gürsu) bir iş seyahatinde geçirdiği kazada ölür. Yalnız kalan Sibel kocasının yakın arkadaşı ve iş ortağı Bülent(Efgan Efehan) ile evlenir. Aradan beş yıl geçer ve ilk kocası Murat ansızın geri döner. Geçirdiği kazadan kurtulmuş ve yıllarca Sibel’e haber verememiştir. Bir anda iki kocası olan Sibel, iki erkek arasında seçim yapmak zorunda kalacaktır.

Tablo-20

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Düş-	Gelmek, varmak		Meyhane Çalışanı Meyhane Patronu	2
Numara	Hile, dalavere	Bülent	İş Adamı	1
Perdah	Yalan, temelsiz söz	Mehmet	Hırsız	1
*Sakalı sert ol-	Parası çok olmak anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Mehmet	Hırsız	1

İfadesini al-	Dövmek, hırpalamak	Bülent	İş Adamı	1
----------------------	-----------------------	--------	----------	---

4.33. ÇALINAN AŞK

Çekildiği Yıl: 1963

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Erdoğan Tünaş

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Sadri Alışık, Tamer Yiğit, İzzet Günay, Hüseyin Baradan, Eşref Vural, Hasan Ceylan, Necdet Tosun, Hayri Caner, Mehmet Arslan, Haydar Karaer, Nubar Kamçılı, Kamer Sadık, Orhan Çoban, Ahmet Koç, Giray Alpan

Konusu: Filmde, gazete ilânıyla bir birliktelik yaşayan iki gencin hikâyesi anlatılır. Aysel(Türkân Şoray) ve Murat(Tamer Yiğit) gazetede gördükleri evlilik ilânıyla birbirlerini tanırlar. Uzun süre mektuplaşarak görüşürler. En son yüz yüze tanışmaya karar verirler. Ne var ki buluşacakları gün Aysel çok hastalanır. Murat’a haber vermek için Aysel’in yerine buluşmaya ablası Günsel(Türkân Şoray) gider. Ancak Günsel o günden sonra Murat’a aşık olur ve Aysel’den hiç bahsetmeyerek Murat ile evlenir. Aysel bu duruma sesini çıkarmaz fakat içten içe Murat’ı hala sevmektedir. Günsel Murat’ı borç batağına sokar ve onu Necmi(Sadri Alışık) isimli bir uyuşturucu satıcısı ile aldatmaya başlar. Filmde gelişen olaylar anlatılır ve Günsel’in ölümü ve Necmi’nin yakalanması sonrası Aysel ile Murat’ın kavuşmaları anlatılır.

Tablo-21

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Bitirim	Kumar, uyuşturucu alım	Murat	Tamirhane Sahibi	1

	satımı, dolandırıcılık gibi işlerde bilgili(kimse)			
Tav ol-	Eğilimli, hazır, yatkın olmak	Ali	Taksi Şöförü	1
Bomba	Çok güzel, cinsel bakımdan çekici	Ali	Taksi Şöförü	1
Faça	Yüz, surat, çehre	Ali	Taksi Şöförü	1
Afili	Gösterişli, hoş	Ali	Taksi Şöförü	1
Tekle-	Kekelemek, konuşurken bir an ne diyeceğini bilmemek	Ali	Taksi Şöförü	1
Hava al-	Umduğunu bulamamak	Ali	Taksi Şöförü	1
Aç-	İyi gelmek, yaramak	Ali	Taksi Şöförü	1
Kafayı çek-	İçki içmek	Murat	Tamirhane Sahibi	1
Avanta	Kolayca sağlanan yarar	Ali	Taksi Şöförü	1
Pasaportunu ver-	Kovmak	Necmi	Uyuşturucu Satıcısı	1
Temizle-	Öldürmek	Kuru	Mafya Adamı	1
Kazıkla-	Çok sert fren yaparak durmak	Hasan	Mafya Adamı	1

4.34. BÜTÜN SUÇUMUZ SEVMEK

Çekildiği Yıl: 1963

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Feyzi Tuna

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Tanju Gürsu, Çolpan İlhan, Serpil Gül, Semih Sezerli, Yaşar Şener, Afif Yesari, Handan Adalı, Nubar Terziyan, Sabahat Işık, Mualla Sürer, Zuhâl Tan

Konusu: Murat(Tanju Gürsu) babası ölünce İstanbul'a göç eder. Amcası Kemal(Nubar Terziyan)'in fabrikasında çalışmaya başlar. Kemal, yeğeninin işleri öğrenmesi için onu işçi olarak çalıştırır. Yeğeni olduğunu da herkesten gizler. Bu süreçte Murat fabrika işçileriyle arkadaş olur. Onlarla aynı mahallede yaşar. Mahallede Türkân(Türkân Şoray) isimli bir kıza aşık olur. Fakat bir süre sonra amcası Murat'ı kızı Nazan(Çolpan İlhan) ile evlendirme kararı alır. Murat istememesine rağmen mahalleyi ve Türkân'ı terk ederek amcasının evine yerleşir. İki hayat arasında kalan Murat Nazan ile yüzük takacakken Türkân'ın ölüm haberiyle her şeyin farkına varır ve kendi memleketine döner.

Tablo-22

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Çakıl-	Sezilmek, anlaşılma	Semih	Fabrika Ustası	1

4.35. BADEM ŞEKERİ

Çekildiği Yıl: 1963

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Komedi

Oyuncular: Vahi Öz, Türkân Şoray, Fatma Girik, Efgan Efekan, Fikret Hakan, Öztürk Serengil, Ahmet Tarık Tekçe, Hulusi Kentmen, Nubar Terziyan, Mualla Sürer, Memduh Ünsal, Suzan Avcı, Leman Akçatepe, Sevda Nur, Gülseren Esen, Cemil Paskap, Nur İnsel, Memduh Alpar

Konusu: Posbıyık Hulusi Paşa(Hulusi Kentmen) ve Çukurovalı Horoz Ali Paşa(Vahi Öz)'nın aileleri arasında yüzyıllardır düşmanlık bulunmaktadır. İki aile, 15. yüzyıldan beri birbirlerinin çocuklarını öldürmektedirler. 1962'de ülkenin iki farklı noktasına sürülmüş olan iki aile İstanbul'a taşınır. Ailelerin genç yaşta iki erkek, iki de kız çocuğu vardır. Babaları, çocuklarını diğer aileden intikam almaları için görevlendirir. Fakat çocuklar birbirlerine sevdalanırlar. Bir yandan babalarının düşmanlığı sürerken, çocuklar da sevdiklerine kavuşmanın yollarını ararlar.

Tablo-23

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Abidik gubidik	Saçma sapan	Tayfur Osman	Zengin aile çocuğu Zengin aile çocuğu	12
Tavla-	Uygun duruma getirmek, razı etmek	Tayfur Ahmet	Zengin aile çocuğu Zengin aile çocuğu	2
Dümen	Yalan, hile	Tayfur	Zengin aile çocuğu	1
İşlet-	Kandırmak	Güler	Zengin aile çocuğu	1
Kazıkla-	Kandırmak	Horoz Ali	Zengin iş adamı	1
Masal	Asılsız, uydurma	Osman	Zengin aile çocuğu	1

4.36. GENÇ KIZLAR

Çekildiği Yıl: 1963

Yönetmen: Nevzat Pesen

Senaryo: Nihal Yeğınobalı

Tür: Romantik Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Hülya Koçyiğit, Kadriye Tuna, Tansu Sayın, Feridun Çölgeçen, Tülin Özek, Semra Durmuş, Selma Durmuş, Tülin Dilek, Mualla Omay, Müşerref Birsen, Liza Sezar, Sevil Aksan, Ayşe Soley, Nadide Başoğlu, Hatice Yavuzer, Saime Asma, Sula Çakıroğlu, Sen Orcan, Meral Candanbağı, Muzaffer Yenen, Semih Sezerli, Faik Coşkun, Ayla Oranlı, Zuhal Tan, Bedia Muvahhit, Nedret Güvenç, Gülten Ceylan, Uğur Kıvılcım, Ediz Hun, Emel Işık

Konusu: İskender(Ediz Hun) genç bir aktördür. Babasının eski bir arkadaşı olan Tiyatro Okulu müdiresini kıramayarak okulda diksiyon dersi vermeyi kabul eder. İskender'in okula gelmesiyle bütün kızlar İskender'e aşık olurlar ve onu elde etmek için aralarında iddiaya girerler. Behlül(Türkân Şoray) ve Oya(Hülya Koçyiğit) çok yakın arkadaşlıklar ve onlar da İskender'e aşık olanlar arasındadırlar. Fakat arkadaşlarının oyununa gelen Oya İskender'e aşkıdan dolayı intihara kalkışır. İskender ise Behlül'den hoşlanmaya başlamıştır. Bir gün Behlül'ün hasta olduğu bir vakit İskender'in onu ziyaret ettiği sırada Oya ikisini birlikte görür ve kendini yüksek bir yerden atar. Fakat ölmez ve onunla ilgilenen okul hemşiresinin annesi olduğunu öğrenir. İskender ise evlidir ve bir kız çocuğu vardır. Annesi çok hastadır ve ölümü ile İskender ile Behlül kavuşurlar.

Tablo-24

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Tongaya bas-	Hileye aldanmak, tuzağa düşmek	Naciye	Öğrenci	1
Numara	Hile, yalan, uyduruk,	Naciye	Öğrenci	2

	dalavere	Pervin	Öğrenci	
--	----------	--------	---------	--

4.37. ACI AŞK

Çekildiği Yıl: 1963

Yönetmen: Hulki Saner

Senaryo: Hulki Saner

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Sadri Alışık, Ahmet Mekin, Efgan Efehan, Diler Saraç, Handan Adalı, Osman Alyanak, Ali Şen

Konusu: Film dönemin klasik dram türünü yansıtmakta olup birbirini seven fakat önlerindeki engeller yüzünden kavuşamayan iki genç aşığın hikayesini anlatmaktadır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.38. AYŞECİK CANIMIN İÇİ

Çekildiği Yıl: 1963

Yönetmen: Hulki Saner

Senaryo: Hulki Saner, Hamdi Değirmencioğlu, Erdoğan Tünaş, Orhan Aksoy

Tür: Komedi

Oyuncular: Ayhan Işık, Türkân Şoray, Zeynep Değirmencioğlu, Seniha Orkan, Vahi Öz, Atıf Kaplan, Lebibe Çakın, Osman Baş, Yavuz Karakaş, Hakkı Kıvanç, Nubar Kamçılı, Zeki Sezer, Orhan Aksoy, Hamdi Değirmencioğlu, Hakan Çarkçı

Konusu: Orhan(Ayhan Işık) iki arkadaşı ile birlikte dolandırıcılık ile hayatını sürdürmektedir. Ayşe(Zeynep Değirmencioğlu) adında bir kızı olmasına rağmen onu umursamamış ve yıllardır görmemiştir. Karısının ölümünden sonra onu yatılı okula vermiştir. Ayşe ise babasının hasretiyle yanıp tutuşmaktadır. Ayşe'nin dayısı Orhan'ın nasıl bir insan olduğunu bildiği için Ayşe'yi nüfusuna aldirmek ister fakat bunun için Orhan'ın onayına ihtiyaç vardır. Orhan bu olay karşılığında yüklü miktarda para ister fakat Ayşe'yi görünce vazgeçer ve onu yanına alır. Filmde Ayşe'nin Orhan'ı bu kötü

durumdan kurtarması ve sevgilisi Elif(Türkân Şoray) ile barışması sonucuyla biten olaylar anlatılmıştır.

Tablo-25

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Keklik	Bilgisiz, deneyimsiz kimse	Orhan Kemal	Dolandırıcı Dolandırıcı	2

4.39. MUALLA

Çekildiği Yıl: 1964

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Dram

Oyuncular: Ediz Hun, Kenan Pars, Aliye Rona, Türkân Şoray, Suzan Avcı, Nilgün Esen, Feridun Çölgeçen, Uğur Kıvılcım

Konusu: Filmde daha önce hiç tanımadığı bir fakir kız ile evlenen ve onu tanıyarak seven bir yazarın yaşadıkları anlatılmaktadır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.40. ADANALI TAYFUR KARDEŞLER

Çekildiği Yıl: 1964

Yönetmen: Zafer Davutoğlu

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Öztürk Serengil, Efgan Efehan, Ahmet Tarık Tekçe, Kadir Savun, Gülseren Esen, Hüseyin Baradan, Sevda Ferdağ, Handan Adalı, Zeki Tüney, Haydar Karaer, Cemal Akyıldız, Ahmet Turgutlu, Talia Saltı, Zeki Sezer, Nusret

Özkaya, Yüksel Tanık, Hasan Nurdan, Faruk Panter, Yavuz Karakaş, Bedri Çavuşoğlu, İhsan Bayraktar, Abbas Goralı

Konusu: Adana’da yaşayan Deli Hüsrev(Ahmet Turgutlu)’in Necmi(Öztürk Serengil) ve Tayfur(Öztürk Serengil) adında ikiz çocuğu olur. Düşmanı çocuklarını kaçırma amacıyla Hüsrev evde yokken onun evini basar ancak sadece Tayfur’u kaçıırır. Tayfur’u kendi adamıyla İstanbul’a yollamasından sonra Necmi ve Tayfur birbirlerinden haber almadan büyürler. İkisinin de göğsünde çarpı işareti bulunmaktadır. Tayfur İstanbul’da lahmacunculuk yaparak para kazanmaktadır. Necmi ise mafya babasının olmuştur. Filmde bir şekilde Necmi ile Tayfur’un kesişen yollarında yaşadıkları olaylar anlatılmıştır.

Tablo-26

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Boz-	Küçük düşürmek, güç duruma düşürmek	Necmi	Mafya Babası	1
*Patlangoz	1.Kötü, acayip 2.iyi, hoş, mantıklı anlamlarında kullanıldığı düşünülmektedir.	Necmi	Mafya Babası	22
Dümen	Hile, dalavere	Necmi	Mafya Babası	1
O biçim	Çok fazla, iyi, hoş	Necmi Kamil	Mafya Babası Mafya sağ kolu	5
Cebellezi	Karşılıksız olarak kolayca kazanılmış şey.	Necmi	Mafya Babası	1
Sepetle-	Kovmak, başından savmak	Necmi	Mafya Babası	1
O biçim et-	Bir kimseyi kendisiyle cinsel ilişkide bulunarak	Necmi Kamil	Mafya Babası Mafya sağ kolu	5

	tatmin etmek	Tayfur	Lahmacuncu	
Temizle-	Öldürmek	Tayfur Necmi Kamil	Lahmacuncu Mafya Babası Mafya sağ kolu	4
Bitirim	Kumar, uyuşturucu alım satımı, dolandırıcılık gibi işlerde deneyimli (kimse)	Tayfur	Lahmacuncu	1
Marsık	Esmer, kara tenli, zenci		Mafya adamı	3
Aynasız	Hoş olmayan	Kamil	Mafya sağ kolu	1
Uçlan-	Vermek	Kamil	Mafya sağ kolu	1
Beleş	Parasız, bedava	Necmi	Mafya babası	1
Çivile-	Gammazlamak, ihbar etmek	Kamil	Mafya sağ kolu	1
Salatalık	Aptal	Kamil	Mafya sağ kolu	6
,şlet-	Birisini şaka yollu kandırmak	Ahmet	Zengin iş adamı	1

4.41. FISTIK GİBİ MAŞALLAH

Çekildiği Yıl: 1964

Yönetmen: Hulki Saner

Senaryo: Hulki Saner

Tür: Komedi

Oyuncular: İzzet Günay, Türkân Şoray, Sadri Alışık, Vahi Öz, Mualla Sürer, Hasan Ceylan, Asım Nipton, Mehmet Ali Akpınar, Cevat Kurtuluş, Sohban Koloğlu,

Konusu: Naci(İzzet Günay) ve Fikri(Sadri Alışık) komedyenlik ile geçimini sürdürmeye çalışan iki yakın arkadaştır. Çalıştıkları yerden paralarını alamayan ikili başka bir iş esnasında bir cinayete şahit olurlar ve mafya peşlerine düşer. Çareyi kadın kılığına girip sadece bayanlardan oluşan bir orkestraya katılarak İzmir’e giderler. Filmde Naci(Naciye)’nin Oya(Türkân Şoray)’ya duyduğu ilginin yanında başından geçenler anlatılmaktadır.

Tablo-27

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Uyut-	Aldatmak, kandırmak	Fikri	Komedyen	1
Sızdır-	Deneyimsiz oyuncuyu belli etmeden yavaş yavaş yenmek, azar azar yolmak	Fikri	Komedyen	1
Yem	Soyulacak kimse	Naci	Komedyen	1
Kafayı çek-	İçki içmek	Naci	Komedyen	1
İslat-	Dövmek, dayak atmak		Gazino Çalışanı	1
Temizle-	Öldürmek	Hasan Selim	Mafya Adamı Mafya Adamı	2
Tüy-	Gitmek,savuşmak	Selim	Mafya Adamı	1
Zilli	Kız, kadın	Fikri	Komedyen	1
Arakla-	Tavlamak	Fikri	Komedyen	1

4.42. KIZGIN DELİKANLI

Çekildiği Yıl: 1964

Yönetmen: Ertem Göreç

Senaryo: Vedat Türkali

Tür: Dram

Oyuncular: Göksel Arsoy, Türkân Şoray, Hüseyin Peyda, Hüseyin Baradan, İlhan Hemşeri, Sami Hazinses, Suna Pekuysal, Mümtaz Ener, Murat Tok, Selahattin İçsel, İhsan Gedik, Hidayet Pelit

Konusu: Murat(Göksel Arsoy) Amerika’da Yüksek Ziraat eğitimi görmektedir. Babasının vefat etmesi üzerine akrabaları babasının bütün mal varlığını aralarında paylaşmışlardır. Bunu öğrenen Murat akrabalarından hesap sormak için köyüne geri döner. Avukat Sevil(Türkân Şoray) ile babasının toprakları için hukuki süreç başlatır fakat olay araştırıldıkça toprakların asıl sahibinin köylüler olduğu ortaya çıkacaktır. Murat’ın hak aramasına katılan köylüler takma adı Tepegöz(Hüseyin Baradan) olan bir eşkıya tarafından zorla köylerinden çıkartılmaya çalışılır. Filmde Murat ve Sevil’in hem hukuk hem de hukuk dışı mücadelesi anlatılır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.43. ANASININ KUZUSU

Çekildiği Yıl: 1964

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Suavi Sualp

Tür: Duygusal Komedi

Oyuncular: İzzet Günay, Türkân Şoray, Güler Ünlüsoy, Vahi Öz, Bedia Muvahhit, Semih Sezerli, Mualla Süre, Kaya Volkan, Mahmure Handan, Celal Ersöz, Cevat Kurtuluş, Uğur Kıvılcım, Asım Nipton, Handan Adalı, Jale Öz, Talia Saltı, Gülten Ceylan, Gülgün Erdem, Faik Coşkun, Ateş Böcekleri, Hasan Ceylan, Birsan Kaplagı, Sıdıka Duruer, Fahriye Tamkan, Niyazi Vanlı, Zeki Tüney, Eser Giray, Baykal Kent, Giray Alpan

Konusu: Necati(İzzet Günay), varlıklı bir ailenin tek oğludur. Annesi(Bedia Muvahhit) ve dadısı(Mahmure Handan) tarafından özenle büyütülmüştür. Bir şirkette yönetici olmasına rağmen hala yün fanila giydirilmekte ve yemeğini sefer taşı ile götürüp dışarda yemesi yasaklanmıştır. Sürekli annesi ve dadısının kontrolü altındadır. Bir gün

Meral(Türkân Şoray) şirkete sekreter olarak işe başlar. Necati'nin bu halini gören Meral onu küçümser ve dalga geçer. Kardeşleri(Güler Ünlüsoy, Celal Ersöz) ile bahse girmesi sonucu Necati'yi tavlamaaya karar verir. Filmde Güler'in Necati'nin hayatına girmesi ile geçirdiği değişim anlatılmıştır.

Tablo-28

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Kerizci	Şarkıcı, çalgıcı	Eşref	Orta Halli Aile Babası	1
Muşmula	Yaşlı, ihtiyar	Safi	Zengin iş adamı	1
Kıyak	İyi, hoş	Oktay Necati	Futbolcu, Şirket Yöneticisi	2
Parlat-	İçki içmek	Safi	Zengin İş Adamı	1
Açmaza al-	Hile yaparak, kandırarak zor duruma düşürmek	Adnan	Müzişyen	1
Gırgıra al-	Alaya almak, matrak geçmek	Adnan	Müzişyen	1
Iska geç-	Hedefe ulaşamamak	Oktay	Futbolcu	1
Şiş-	Mahçup olmak, bozulmak	Oktay	Futbolcu	1
Tereyağı	Bön, aptal, anlayışsız kimse	Taraftar	İşçi	1
Silkele-	Dövmek	Adnan	Müzişyen	1
Yaya-lan-	Gitmek, savuşmak		Gazino çalışanı	1

4.44. KADER KAPIYI ÇALDI

Çekildiği Yıl: 1964

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Dram

Oyuncular: Ekrem Bora, Türkân Şoray, Muzaffer Tema, Haydar Karaer, Feridun Çölgeçen, Danyal Topatan, Yaşar Şener, Vahi Öz, Necdet Tosun, Salih Karadeniz, Hüseyin Baradan, Gürel Ünlüsoy

Konusu: Bir kazada sakat kalan Necmi(Muzaffer Tema), bir çiftlik sahibidir ve karısı Leyla(Türkân Şoray)'ya yetemediğini düşünmektedir. Necmi'nin durumunu bilen bütün çiftlik çalışanları Leyla'ya ilgi duymaktadır. Ancak Leyla'nın gözü Necmi'den başkasını görmemektedir. Bir gün çiftliğe Murat isminde gizemli bir seyis gelir. İnsanlarla muhattap olmaz ve geceleri ahırda yatar. Leyla ise Murat'ın bu gizemli tavrından etkilenir. Necmi Leyla'nın Murat'a karşı bir şeyler hissettiğini anladığında ise bir ikileme düşmüştür. Hem Leyla'nın sakat olmayan biri ile mutlu olmasını ister hem de onu kıskanır. Bu ikilem ise Leyla ile Murat'ın birleşmesine sebep olacak ve Necmi'nin hayatına mal olacaktır.

Tablo-29

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleye n Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Tav ol-	(Birisine) Eğilim duymak, onunla ilişki kurmaya anık olmak	Necdet	Aşçı	1
Tın tın	İçinde bir şey olmayan, boş	Necdet	Aşçı	1
Kıyak	İyi, hoş, üstün		Çiftlik çalışanı	1
Fitil	Çok sinirli, pek öfkelenmiş		Çiftlik çalışanı	1
Kafayı çek-	İçki içmek	Hasan	Çiftlik ağası	1
Kerata	İlgili olduğu kadın tarafından aldatılan erkek	Hasan	Çiftlik ağası	1
Dehle-	Kovmak, başından savmak	Hasan Murat	Çiftlik ağası Seyis	2

Asıl-	(Birisine) yakın arkadaş olmak için sözle davranışla istediğini belli etmek, tavlamaya çalışmak		Çiftlik çalışanı	1
Hava al-	Umduğunu bulanmamak sonuca ulaşmamak	Hasan	Çiftlik ağası	1
İfadesi tamam ol-	Cinsel ilişkide kullanılmış, düzülmüş olmak		Çiftlik çalışanı	1
Sepet havası çal-	Kovmak, okuldan atmak, işten çıkarmak	Murat	Seyis	1
Beş kardeş	Şamar, tokat		Eski çiftlik çalışanı	1
Numara	Yalan, hile, dalavere	Hasan	Çiftlik ağası	1
Beleş	Parasız, bedava	Hasan	Çiftlik ağası	1
Keyfi gıcır ol-	Neşeli olmak, durumu iyi olmak	Hasan	Çiftlik ağası	1
Bit at-	Kuşku verici, merak uyandırıcı bir şey söylemek	Hasan	Çiftlik ağası	1
Dalga	Şey, nesne(herhangi bir şey)		Çiftlik çalışanı	1
Perdahla-	(birisini) Parlak sözlerle inandırmak, kandırmak, yalan söylemek		Berber	1
Parça	Güzel, alımlı kız, kadın		Berber	1

4.45. GÖZLERİ ÖMRE BEDEL

Çekildiği Yıl: 1964

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Suavi Sualp, Sadık Şendil

Tür: Dram

Oyuncular: Ekrem Bora, Türkân Şoray, Cüneyt Arkın, Nedret Güvenç, Hüseyin Baradan, Mahmure Handan, Talia Saltı, Memduh Alpar, Sabahat Işık, Vahit Volkan, Osman Han, Remzi Fırtına, Savaş Tuğ

Konusu: Turgut(Ekrem Bora) çetesi ile hırsızlık yapmaktadır. Leyla(Türkân Şoray) Turgut'un sevgilisi olmakla birlikte çetenin hırsızlık işlerine yardım etmektedir. Turgut bir gün meşhur bir piyanist olan Suat(Cüneyt Arkın)'ın evini soyma kararı alır. Bunun için de Leyla'yı adamı kandırması ve belirledikleri yere getirmesi için gönderir. Fakat Leyla artık bu işleri yapmak istememektedir. Suat ile sohbetlerinde ondan etkilenir ve Turgut ile adamlarının yakalanması sonucu rahat bir nefes alır. Filmde geçmişinden kurtulmaya çalışan ve ünlü bir piyanistte aşkı bulan Leyla'nın yaşadıkları anlatılmıştır.

Tablo-30

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Yol-	(Birisinin) Parasını almak, birisinden karşılıksız çıkar sağlamak, para sızdırmak	Turgut	Hırsızlık Çetesinin Başı	1
Kaz	Aptal, dangalak	Turgut	Hırsızlık Çetesinin Başı	1
Numara	Yalan, hile, dalavere	Turgut	Hırsızlık Çetesinin Başı	1
Dümen	Yalan, hile, dalavere	Turgut	Hırsızlık Çetesinin Başı	1
Çuvalla-	Hata yapmak, yanlış davranıp başarısızlığa uğramak	Leyla	Hırsızlık çete üyesi	1
Asıl-	Üstelemek, ısrar	Leyla	Hırsızlık çete	1

	etmek, inat		üyesi	
Vitrin	(Kadında, kızda) önden görünüm	Leyla	Hırsızlık çete üyesi	1
İşporta	Gezgin, fahişe, sürtük	Leyla	Hırsızlık çete üyesi	1
Ense tıraşını gör-	Gittiğini defolduğunu görmek, kovmak	Leyla	Hırsız çete üyesi	1

4.46. GENÇLİK RÜZGARI

Çekildiği Yıl: 1964

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Nejat Saydam

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Neriman Köksal, Süleyman Turan, Reha Yurdakul, Ertuğrul Bilda, Ahmet Turgutlu, Hüseyin Zan, Asım Nipton, Hüseyin Salıcı, Fatoş Öztan, Osman Türkoğlu, Nubar Kamçılı, Ayhan Altunç, Baykal Kent, Jeyan Mahfi Tözüm, Merih Dinçoy, Mustafa Yavuz, Selahattin İçsel, Nuri Altınok

Konusu: Mehmet Ali(Ediz Hun) ve Fatma(Türkân Şoray) birlikte ve birbirlerini sevmektedir. Fakat küçük bir tartışma sonucu araları açılır ve ikisi de ayrı ülkelere eğitime giderler. Döndüklerinde ise hayat onları tekrar karşılaştıracaktır. Filmde çocukluğundan beri birbirini seven iki insanın birbirine kavuşma süreci anlatılmıştır.

Tablo-31

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Ense yap-	Yatıp dinlenmek, keyfine bakmak	Charlie	Zengin Amerikalı	1
Asıl-	Üstelemek, ısrar	Gülçin		1

	etmek, inat			
--	-------------	--	--	--

4.47. YILLARIN ARDINDAN

Çekildiği Yıl: 1964

Yönetmen: Ümit Utku

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Dram

Oyuncular: Göksel Arsoy, Türkân Şoray, Gürel Ünlüsoy, Erkan Yolaç, Suphi Tekniker, Mine Sun, Meral Sayın, Nur İnel, Ayşegül Devrim, Gülen Kıpçak, Nubar Terziyan, Hakkı Kıvanç, Faik Coşkun

Konusu: Berna(Türkân Şoray) ailesini trafik kazasında kaybeder ve ağır bir bunalıma girer. Doktoru Berna'ya hava değişimi vererek onu İstanbul'dan uzaklara gönderir. Gittiği yerde Suat(Erkan Yolaç) ile tanışana kadar günlerini kitap okuyarak geçirmiştir. Suat'ın ilgisi ile Berna Suat'a aşık olur ve onunla birlikte olur. Fakat hamile olduğunu öğrenince Suat haber vermeden onu terk edip kayıplara karışır. Aradan senelerin geçmesi ile Berna Yılmaz(Göksel Arsoy) ile tanışır. Filmde Berna'nın yaşadığı bu olaylar ışığında Yılmaz'a yeniden aşık olması konu edilmiştir.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.48. BÜCÜR

Çekildiği Yıl: 1964

Yönetmen: Arşavir Alyanak

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Fikret Hakan, Suphi Kaner, Ayfer Koray, Handan Adalı, Seniha Orkan, Osman Alyanak, Diler Saraç, Cin Ali, Ayfer Feray

Konusu: Filmde kimsesiz olan ve sokak satıcılığı ile geçimini sürdüren bir kız ile ailesini terk eden bir mühendisin şans eseri karşılaşarak zaman içinde birbirlerine aşık olmaları yolunda yaşadıkları anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.49. ÖKSÜZ KIZ

Çekildiği Yıl: 1964

Yönetmen: Orhan Aksoy

Senaryo: Hamdi Değirmencioğlu

Tür: Melodram

Oyuncular: Ediz Hun, Türkân Şoray, Zeynep Değirmencioğlu, Hulusi Kentmen, Reha Yurdakul, Ferah Nur

Konusu: Filmde öz annesini üvey annesi olarak bilen Ayşe(Zeynep Değirmencioğlu)'nin yaşadığı dramatik olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.50. BOMBA GİBİ KIZ

Çekildiği Yıl: 1964

Yönetmen: Orhan Aksoy

Senaryo: Bülent Oran, Orhan Aksoy

Tür: Duygusal Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Sadri Alışık, İzzet Günay, Vahi Öz, Asım Nipton, Afif Yesari, Hakkı Kıvanç, Zeki Tüney, Yaşar Şener, Hüseyin Zan, Doğan Tamer, Ahmet Koç, Hüseyin Güler, Nusret Özkaya, Bedri Çavuşoğlu, Hülya Demirtay, Doğan Akbaş, Emin Demirtay, Hayrettin Akbay, Necdet Ertan

Konusu: Erol(İzzet Günay) sevgilisi tarafından terk edilmiş hayatını hile ve kumar ile kazanan mahalle delikanlısıdır. Köprü altında bir kumar partisi sonunda kumar oynadığı

üç kişi tarafından köşeye sıkıştırılmışken tanımadığı bir kişi tarafından kurtarılır. Hayatını borçlu olduğu bu adam ona bir adres vermiş ve gelmesini istemiştir. Erol verilen adrese gittiğinde zenginlerin gittiği bir kumarhane ile karşılaşır bu esrarengiz adam ise kumarhanenin patronu Kenan(Sadri Alışık)'dır. Kenan, Erol'a birlikte çalışmayı teklif eder. Bu süreçte iki yakın dost olan Kenan ve Erol'un arasına ise Leyla(Türkân Şoray) girecektir.

Tablo-32

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Dubara	Hile		Kumarbaz	1
Tüy-	Kaçmak		Kumarbaz	1
Voltasını al-	Gitmek, savuşmak	Erol	Kumarbaz	1
Sökül-	Vermek		Kumarbaz	1
Toz ol-	Gitmek, kaçmak, ortadan kaybolmak	Kenan	Kumarhane Sahibi	1
Mektep et-	Satmak	Erol	Kumarbaz	1
Çakmak	Anlamak	Erol ...	Kumarbaz Kumarbaz	2
Mazot al-	1.Tiryakisi olduğu içki, sigara, uyuşturucu v.b. içmek. 2. Yemek yiyerek karnını doyurmak	Erol	Kumarbaz	1
Cebellezi et-	Cebine atmak, alıp cebine koymak	Erol	Kumarbaz	1
Boş koy-	Önem vermemek, eslememek	Erol	Kumarbaz	1
Harbi	Doğru, yalansız	Erol	Kumarbaz	1
Numara	Hile, dalavere	Erol	Kumarbaz	1
Postala-	Göndermek,	Erol	Kumarbaz	1

	yollamak, sevk etmek			
Dalga	1.İçinde bulunulan durum. 2. Ne idiğı belirsiz durum, tekinsiz vaziyet	 Erol	Piyanocu Kumarbaz	2
İfadesini al-	Dövmek, hırpalamak	Erol	Kumarbaz	1
Açmaza getir-	Hile yaparak, kandırarak zor duruma düşürmek	Erol	Kumarbaz	1
Çarşamba pazarı	Düzensiz, karmaşık, dağınık yer	Erol	Kumarbaz	1
Bas-	Defolmak, çekip gitmek	Erol	Kumarbaz	1
Kıyak	İyi, hoş, üstün	Erol	Kumarbaz	1
Dümen	Yalan, hile, dalavere	Erol	Kumarbaz	1

4.51. EKMEKÇİ KADIN

Çekildiğı Yıl: 1965

Yönetmen: Zafer Davutoğlu

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, İzzet Günay, Çolpan İlhan, Kenan Pars, Efgan Efekan, Kadir Savun, Hüseyin Baradan, Nubar Terziyan, Senih Orkan, Mürüvvet Sim, Nezihe Güler, Ergül Buharalı, Cahit Irgat, Feridun Çölgeçen, Talia Saltı, Faik Coşkun, Osman Türkoğlu, Mümtaz Ener, Hüseyin Güler, Zeki Alpan, Hayri Esen, T. Fikret Uçak, Muammer Gözalan, Celal Ersöz, Zeki Tüney, Selahattin İçsel, Talat Gözbak, Muzaffer Yenen, Fadıl Garan, Ali Seyhan, Ünal Gürel, Mine Sun, Volkan Kayhan, Bedri Çavuşoğlu, Orhan Çoban, Yusuf Sezer, Hüseyin Kaşif, Murat Tok, Kaya Volkan

Konusu: Ayşe(Türkân Şoray) kocası öldüğü için çocuklarına bakabilmek için fabrikada çalışmaktadır. Fabrika işçilerinden olan Nazmi(Kenan Pars) Ayşe'yi sevmektedir ve ona her fırsatında evlenme teklif etmektedir. Ayşe ise bu işeğini her defasında reddeder. Nazmi bir gün fabrika da yeni keşfedilen makinanın planlarını çalarak fabrikayı ateşe verir ve kendi kimliğini de planları çaldığı kişinin cesedine bırakarak kayıplara karışır. Fabrikada kaldığı için cinayet de yangın da Ayşe'nin üstüne kalır ve Ayşe hapse düşerek kendi çocuklarından ayrı bir hayata başlar. Bu olayların üstüne Nazmi kimliğini Cevat olarak değiştirerek yurt dışına kaçır. Aradan yılların geçmesi ile Ayşe'nin kızı Leyla(Türkân Şoray) ve Nazmi'nin oğlu Kemal(İzzet Günay) ile evlenme hayalleri kurmaktadır. Ayşe ise hapishaneden çıkmış ve kendine bir ekmek fırınında ekmek dağıtım işi bulmuştur. Filmde bu olaylar ışığında Ayşe'nin temize çıkması ve Leyla ile Kemal'in kavuşmaları anlatılmıştır.

Tablo-33

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Dökül-	İfşa etmek, sırrını açıklamak, itiraf etmek	Salim	Dolandırıcı	1
Beleş	Parasız, bedava	Kemal	Mühendis	1

4.52. ELVEDA SEVGİLİM

Çekildiği Yıl: 1965

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Osman F. Seden, Özdemir Birsell, Nejat Saydam, İlhan Engin

Tür: Dram

Oyuncular: İzzet Günay, Türkân Şoray, Ediz Hun, Kadir Savun, Nubar Terziyan, Ferah Nur, Hüseyin Güler, Mustafa Dağhan, Ali Seyhan, Niyazi Vanlı, Erdoğan Seren, Vahit Volkan, Mustafa Yavuz, Mehmet Büyükgüngör, Yavuz Karakaş, Kazım Kartal, İhsan Bayraktar, Zeki Tüney, Ünal Gürel, Haydar Karaer, Hüseyin Salıcı, Nusret Özkaya, Nermin Özses, Hakkı Haktan

Konusu: Selimoğulları ailesinden Nuri(Mehmet Ali Akpınar), Kadiroğulları ailesinden Turgut'u vurarak öldürür. Mahkemede akrabalarının yalancı şahitlikleri sayesinde kurtulur. Bu olaylar ışığında filmde Kadiroğulları mensubu Doktor Osman(Ediz

Hun)'ın amca kızı Türkân(Türkân Şoray)'ı sevmesi Türkân'ın ise onu bir ağabey olarak görerek düşman ailenin mühendis oğlu Kemal(İzzet Günay) ile yakınlaşmaları ve ailelerini karşılarına alışı anlatılmaktadır.

Tablo-34

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Çaktır-	Farkına vardırarak, belli etmek	Osman	Doktor	1

4.53. SEVEN KADIN UNUTMAZ

Çekildiği Yıl: 1965

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Fannie Hurst, Osman F. Seden,

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Muzaffer Tema, Çolpan İlhan, Talat Gözbak, Mümtaz Ener, Mualla Sürer, Nubar Terziyan, Mine Sun, T. Fikret Uçak, Haydar Karaer, Nermin Özses, Tanju Çöğen, Emire Erhan

Konusu: Türkân(Türkân Şoray) bir bankada sekreter olarak çalışmaktadır. Tesadüfler eseri bir gün Kemal(Ediz Hun) ile tanışır. Kemal ise zengin amcasının yanında çalışmaktadır. İkili kısa sürede yakınlaşarak evlenmeye karar verirler. Türkân üvey annesi ve kızkardeşine bakmakla yükümlü olan Türkân İstanbul'a geldiğinde ise Kemal'in evli olduğunu öğrenir. Filmde bu ikili arasındaki aşk ve ayrılığın konusu işlenmiştir.

Tablo-35

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Ye-	Aldanmak, kanmak	Güler	Zengin aile kızı	1
Sula-	Vermek, para vermek	Selim		1
Numara	Yalan, hile, dalavere	Güler	Zengin aile kızı	1

4.54. KOMŞUNUN TAVUĞU

Çekildiği Yıl: 1965

Yönetmen: Zafer Davutoğlu

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Tunç Okan, Çolpan İlhan, Kadir Savun, Sadri Alışık, Vahi Öz, Nubar Terziyan, Mualla Sürer, Senih Orkan, Selahattin İçsel, Feridun Çölgeçen, Haydar Karaer, Celal Ersöz, Faik Coşkun, Osman Türkoğlu, Talat Gözbak, Mustafa Dağhan, Ahmet Koç, Kaya Volkan, Hikmet Gül, Sıdika Duruer

Konusu: Kocasından ayrılan Türkân(Türkân Şoray) yeni bir eve yerleşir. Çocukluktan beri beraber büyüdüğü Nevin(Çolpan İlhan) ile komşu olur. Bu sırada Türkân'a dayısından yüklü bir miktar miras kalmıştır. Fakat dayısının tek şartı Türkân'ın bir süre evli olmasıdır. Bir baba gibi sevdiği avukatı Türkân'a yalancı bir evlilik yapmasını önerir ve aday da Nevin'in eşi Sadi(Sadri Alışık)'dir. Türkân'ın mirası alamaması durumunda ise miras kuzeni Kamil(Senih Orkan)'e kalacaktır. Türkân ise mirası alması için kurduğu bu oyunda eski kocasının aşkını da sınama kararı almıştır. Filmde kurulan bu oyunların eşliğinde kuzenleri tarafından gözetlenen iki evde Türkân, Şadi, Nevin ve Kemal(Tunç Okan)'in yaşadıkları olaylar anlatılmıştır.

Tablo-36

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Mal	Bacak, kalça, göğüs	..	Radyo Sunucusu	1
Su koyuver-	Tatsızlık çıkarmak, durumun gereklerine uygun davranmamak	Şadi	Şirket Çalışanı	1
Ek-	Vurmak	Nurettin	Avukat	1

Sepetle-	Kovmak, başından savmak, gitmesini sağlamak	Nurettin	Avukat	1
Dümen	Yalan, hile	Şadi	Şirket Çalışanı	1
Çuvalla-	Hata yapmak, yanlış yapıp başarısızlığa uğramak	Şadi	Şirket Çalışanı	1
Çak-	Sezmek, anlamak, kavramak	Şadi	Şirket Çalışanı	1
Asıl-	Yakın arkadaş olmak için sözle, davranışla istediğini belli etmek	Kamil	Miras bekleyen aile mensubu	1
Sulan-	Sözle, davranışla sarkıntılık etmek	Kamil	Miras bekleyen aile mensubu	1
Numara	Hile, dalavere	Şadi	Şirket Çalışanı	1
Yumul-	Bir kadını, kızı öpmek, üzerine kapanmak, altına almak	Şadi	Şirket Çalışanı	1
Dümen	Hile, dalavere	Osman	Miras bekleyen aile mensubu	1
Yuttur-	İnandırmak, kandırmak	Türkân	Zengin aile mensubu	1
Sök-	Geçerli olmak	Türkân	Zengin aile mensubu	1
Dalga	İlgi, ilinti	Osman	Miras bekleyen aile mensubu	1
Yut-	İnanmak, kanmak	Osman	Miras bekleyen aile mensubu	1
Tavla-	Uygun duruma getirmek, yakınlaştırmak, razı	Kemal		1

	etmek			
Şıfıntı	Kolayca ilişki kurulan kız ya da kadın; orospu		Kaynana	1
Ense tıraşını gör-	Gittiğini görmek	Kamil	Miras bekleyen aile mensubu	1

4.55. SÜRTÜK

Çekildiği Yıl: 1965

Yönetmen: Ertem Eğilmez

Senaryo: Sadık Şendil

Tür: Romantik Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Ekrem Bora, Cüneyt Arkın, Melahat İçli, Ferah Nur, Asım Nipton, Faik Coşkun, Volkan Kayhan, Fadıl Garan, Memduh Alpar, Moris, Nermin Özses, Hikmet Gül, Orhan Çoban, Mahmure Handan

Konusu: Gazinocular kralı Ekrem(Ekrem Bora) Bey bir akşam salaş bir meyhaneye gider ve orada sesi güzel fakat eğitimi olmayan Naciye(Türkân Şoray)'yi dinler. Şarkısından sonra Naciye'nin yanına giderek ona kendi gazinosunda şarkı söylemesi için teklifte bulunur. Amacı onu yetiştirip ünlü bir solist yapmaktır. Naciye Ekrem Beyin teklifini kabul ederek dans, musiki ve adabı muaşeret dersleri almaya başlar. Filmde bu süreç içerisinde Naciye'nin meyhanelerden gazinolara doğru giden hikayesinde doğallığı ile patronu Ekrem ve piyano ve şan hocası Cüneyt(Cüneyt Arkın)'in ilgisini çekerek yaşadığı aşk hikayesi anlatılır.

Tablo-37

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Godoş	Muhabbet tellalı, pezevenk	Naciye	Şarkıcı	1
O biçim	Cinsel ilişkiyle ilgili durum, olay, nesne	Naciye	Şarkıcı	1
Sulan-	(Birisine) Cinsel	Naciye	Şarkıcı	1

	istek duyduğunu belli etmek, sözle davranışla sarkıntılık etmek			
Kıvr-	Elde etmek, kazanmak	Naciye	Şarkıcı	1
Yem	Soyulacak kimse, dolandırılacak kişi	Naciye	Şarkıcı	1
Yol-	(Birisinin) parasını almak; birisinden karşılıksız çıkar sağlamak	Naciye	Şarkıcı	1
Antika	Garip, şaşırtıcı şey	Naciye	Şarkıcı	1
İş	Hile, düzen, dalavere	Melahat	Şarkıcı	1
Sıfırı tüket-	Bitmek, son bulmak; iflas etmek	Naciye	Şarkıcı	1
Şiş-	Mahçup olmak, bozulmak	Naciye	Şarkıcı	1
Daniska	(Bir konunun, işin) temeli, özü	Naciye	Şarkıcı	1
Harbi	Doğru, yalansız	Ekrem	Gazinocular Kralı	1
Kof	Anlamsız, değersiz, işe yaramaz	Ekrem	Gazinocular Kralı	1

4.56. SİYAH GÖZLER

Çekildiği Yıl: 1965

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: İrfan Ünal, Nejat Saydam

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Fikret Hakan, Nedret Güvenç, Reha Yurdakul, Nilüfer Koçyiğit, Talia Saltı, Nermin Özses, Suna Sunay, Naciye Topal, Selahattin Gürsoy, Devrim Toto, Cahit Irgat, Sabahat Işık

Konusu: Fikret(Fikret Hakan), Londra’da mühendislik eğitimi alır. Tatil için geldiği İstanbul’da yıllardır hayalini kurduğu, tanımadan sevdiği bir kızla tanışır. Türkân(Türkân Şoray), bir mağazada tezgâhtarlık yapmaktadır. Önceleri Fikret’in ilgisinden emin olamaz. Ancak Fikret, onu samimiyetine ikna eder. Tatil bittiğinde iki genç evlenmeye karar verir. Fikret’in okulunu tamamlamak için bir yıllığına Londra’ya gitmesi gerekmektedir. Hasretle geçen senenin sonunda, İstanbul’a Fikret yerine kötü bir haber ulaşır. Genç adamın da içinde bulunduğu uçak düşmüştür. Türkân için yaşamanın anlamı artık kalmamıştır. Filmde bu olaylar ışığında uçak kazasından kurtulan Fikret’in uçak kazasından sonra kötü yola düşen sevgilisini kurtarma yolunda yaşadıkları anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.57. GARİP BİR İZDİVAÇ

Çekildiği Yıl: 1965

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Nejat Saydam

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Tamer Yiğit, Pervin Par, Semih Seren, Süleyman Turan, Esen Püsküllü, Aliye Rona, Handan Adalı, Dursune Şirin, T. Fikret Uçak, Fadıl Garan, Araksi Hebo, Hüseyin Salıcı

Konusu: Zeynep(Türkân Şoray) annesinin vefat ettiği gün kendisinin evlatlık olduğunu öğrenmesi üzerine intihar etmeye kalkışır fakat onu arkadaşı Haluk(Tamer Yiğit) kurtarır. Haluk ise içine kapanık etrafından farklı bir yapıda olan bir erkektir. Nişanlısı Handan(Pervin Par) Haluk’un bu tarzını sevmeyen hoppa bir kızdır. Bu yüzden kendi kafasına yakın bulduğu biriyle Haluk’u aldatır. Bu olaylardan sonra Haluk ve Zeynep anlaşmalı olarak evlenme kararı alır. Filmde anlaşmalı evliliklerinden sonra birbirine aşık olan fakat Handan ve sevgilisi tarafından ayrılmaya çalışılan çiftin hikayesi anlatılır.

Tablo-38

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Herkese şapır şupur	“Bu olanak herkese kolayca sağlanıyor da bana niçin tanınmıyor” anlamında söylenir	Naciye	Zengin aile kızı	1
Ayaz	Kötü, fena, elverişsiz durum	İzzet	Zengin aile çocuğu	1
Ne şehit oldu ne gazi	Bknz: Niyazi: Boşu boşuna kayba uğrayan, yaralanan ya da ölen kimse		Dadı	1
Biti kanlan-	Hayatın bir önceki dönemine göre daha sağlıklı, daha iyi durumda, daha paralı olmak	Mehpare	Gazino Çalışanı	1
Çul	Giysi, giyecek	Mehpare	Gazino Çalışanı	1
Voliyi vur-	Vurgun yapmk	Mehpare	Gazino Çalışanı	1
Tüylü	Paralı, zengin	Mehpare	Gazino Çalışanı	1
İnek	Aptal, bön	Mehpare	Gazino Çalışanı	1
Kafese al-	1. Yalanla, dolanla aldatarak çıkar sağlamak. 2. Davranışları ve konuşmasıyla etkileyip istediğini yaptırmak	Mehpare	Gazino Çalışanı	1
Duman et-	Perişan etmek, çok	İzzet	Zengin aile	1

	kötü duruma sokmak		çocuğu	
--	--------------------	--	--------	--

4.58. VEDA BUSESİ

Çekildiği Yıl: 1965

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Tunç Okan, Erol Tezeren, Aliye Rona, Sami Hazinses, Uğur Kıvılcım, Faik Coşkun, Feridun Çölgeçen, Memduh Ün, Orhan Çoban, Memduh Alpar, Talia Saltı, Sabahat Işık, Haydar Karaer, Mahmure Handan

Konusu: Ekrem(Tunç Okan) eşini çok sevmektedir ve mutlu bir birliktelikleri vardır. Bir gün geçirdikleri trafik kazasında hem eşini kaybeder hem de yüzü bakılamayacak derecede kötü bir yara alır. Ekrem kendini odasına kapatmış ve ağır bir depresyon içine girmiştir. Annesi bir gün gazetede bir resim yarışmasını kazanan genç ressam Türkân(Türkân Şoray)'ı görür. Türkân tıpa tıp Ekrem'in kaybettiği eski eşine benzemektedir. Türkân'ın adresini bularak ona para karşılığında Ekrem'in yanında olmasını ve onu tekrar hayata döndürmesini teklif eder. Türkân bunu kabul etse de Ekrem'i gördüğünde dehşete kapılır. Ne kadar denese de Ekrem'in yüzüne bakamaz. Ekrem ne olursa olsun Türkân'a aşık olmuştur fakat ona da bu konuda ders vermek ister. Filmde bu olayların ışığında estetik ameliyat olarak kendini kardeşi olarak tanıtan Ekrem'in annesi ile birlikte kurduğu oyun ile Türkân'ı elde etmesi anlatılmıştır.

Tablo-39

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Şişle-	Kesici, delici bir araçla yaralamak, öldürmek	Ekrem	Zengin aile çocuğu	1
Parça	Güzel alımlı (kız, kadın)	Ekrem	Zengin aile çocuğu	1

2.59. VAHŞİ GELİN

Çekildiği Yıl: 1965

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Nejat Saydam

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Sevdâ Ferdağ, Ayfer Feray, Nuri Altınok, Gürel Ünlüsoy, Yusuf Sezgin, Ali Şen, Feridun Çölgeçen, İsmail Varol, Nimet Üstüngör, Nezihe Güler, Bedros Çiçekyan, Selahattin İçsel, Memduh Alpar, Mustafa Yavuz

Konusu: Ayşegül(Türkân Şoray) daha küçük bir bebekken annesi Ümran(Ayfer Feray) tiyatrocı olma hayalleriyle evi terk eder. Babası Rıfkı Arsev bunun üzerine çok zengin bir insan olmasına rağmen şehir hayatından ve insanlardan nefret ederek Ayşegül'ü de alarak bir dağ kulübesine yerleşir ve Ayşegül'ü burada yetiştirir. Ayşegül gençlik yıllarına kadar hayatta sadece babasını ve Ormancı Ali Amcasını görmüştür. Bir gün dağda bir duman daha görülür. Genç iş adamı olan Metin(Ediz Hun) iflas etmiş ve nişanlısı Leyla(Sevdâ Ferdağ) tarafından terk edilmiştir. Rıfkı Bey kızına asla o yabancıların yanına gitmemesini, onunla konuşmamasını söyler fakat Ayşegül dayanamaz ve onu görmeye gider. Bir gün Rıfkı Bey çığ altında kalır ve ölmeden hemen önce Metin'e kızını ile evlenmesini vasiyet eder. Filmde bu olayların ışığında dağda büyümüş bir kız ile genç iş adamının arasında geçen olaylar anlatılır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.60. SANA LAYIK DEĞİLİM

Çekildiği Yıl: 1965

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Sadri Alışık, Önder Somer, Gülbin Eray, Cahit Irgat, Nubar Terziyan, Mümtaz Ener, Selahattin İçsel, Hüseyin Peyda, Leman Akçatepe, Celal Ersöz, Memduh Alpar, Ali Seyhan, Erdoğan Seren, Haydar Karaer, Aziz Basmacı, Feridun Çölgeçen, Mustafa Dağhan, Hüseyin Zan, Lütfü Engin, Abdullah Ferah, Mehmet Büyükgüngör, Kaya Volkan

Konusu: Osman(Sadri Alışık) ve Ekrem(Önder Somer) karakter olarak birbirlerinden çok farklı iki kardeştir. Osman şöförlük yaparak geçimini sağlar ve zengin bir ailenin kızı olan Türkân(Türkân Şoray)’ı çok sevmektedir. Türkân’a bir türlü açılmayan Osman askere gittiğinde kardeşi Ekrem Türkân ile sevgili olur ve daha sonra nişanlanırlar. Bu noktadan sonra Osman’ın tek gayesi Türkân’ın mutluluğu olacaktır. Fakat kardeşi Ekrem Türkân’ı değil Türkân’ın servetini istemektedir. Filmde bu olaylar neticesinde Osman’ın Türkân’ı mutlu etmek için vermiş olduğu mücadelede yaşadıkları anlatılmaktadır.

Tablo-40

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Midye çıkar-	Gözleri dalmak, dalgın olmak	Osman	Şöför	1
O biçim	Çok, fazla, iyi, hoş anlamlarında kullanılan deyim	Osman	Şöför	1
Afili	Gösterişli, hoş	Osman	Şöför	1
Faç	Kişideki genel görünüm	Osman	Şöför	1
Ye-	İnanmak, kanmak	Osman	Şöför	1
Dalga	Hile, düzen	Osman	Şöför	1
Kıyak	İyi, hoş, üstün	Osman	Şöför	1
Harca-	Öldürmek, ağır yaralamak	Sevda	Şarkıcı	1
Kabak	Aptal, salak, bön	Osman	Şöför	1

2.61. ALTIN KÜPELER

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Orhan Aksoy

Senaryo: Orhan Aksoy, Ahmet Üstel

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Süleyman Turan, Cahit Irgat, Gürel Ünlüsoy, Hakkı Kıvanç, Hüseyin Güler, Necabettin Yal, Gülten Ceylan, Haydar Karaer, Hasan Ceylan, Mustafa Yavuz, Vahit Volkan, Emire Erhan, Niyazi Vanlı

Konusu: Birinci Dünya Savaşı sırasında Pirot kasabasını düşman kuvvetleri ele geçirmiştir. Kasabada esnafılık yapan Hacı Ömer(Cahit Irgat) düşmanın planlarını bilen Osmanlı ajanıdır. Planları Hacı Ömer'den almak için Turgut(Ediz Hun) ve Murat(Güler Ünlüsoy) gizli göreve gönderilir. Planları esnaf kılığında Pirot'a gidip planları alarak geri dönmektir. Fakat Hacı Ömer'in yakalanması ile planlar bozulur ve Turgut ve Murat yakalanır. Kapatıldıkları mahsende Hacı Ömer'in Saboçay isimli bir yere götürüldüğünü öğrenirler. İki arkadaş mahsenden kaçarak dikkat çekmemek adına Saboçay'a ayrı ayrı gitme kararı alırlar. Turgut yolda Aylin isimli bir çingene kızına rastlar ve çingene kılığına girerek Saboçay'a ulaşır. Filmde bu olaylar ışığında Turgut'un Hacı Ömer'den planları alarak Osmanlı'ya geri dönmesi anlatılır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.62. AKŞAM GÜNEŞİ

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Zafer Davutoğlu

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, İzzet Günay, Serpil Gül, Yusuf Sezgin, Suna Pekuysal, Nubar Terziyan, Parla Şenol, Selma Güneri, Ergun Köknar, Refik Kemal Arduman, Mine Sun, Mürüvvet Sim, Mümtaz Ener, Ersun Kazançel, Ergül Buharalı, Gürel Ünlüsoy, Nermin Özses, Talia Saltı

Konusu: Nazmi(İzzet Günay)'nin anne ve babası ölmüş, amcasının yanında büyümüştür. Askeriyede görev alarak subaylık yapmaktadır. Dünyanın çeşitli yerlerinde görev yaptıktan sonra Kore Savaşı'nda yaralanıp bacağından sakatlanır ve emekliye

ayrılır. Ömrünün geri kalanını Anadolu’da bir kasabada babasından kalan çiftlikte geçirmek ister. Anadolu’ya gitmek istemeyen sevgilisi Nazan(Selma Güneri) onu terk eder. Amcasının kızı Şükran(Serpil Gül) ile evlenir. Amcasının diğer kızı Naciye’nin Avrupa’da tahsil gören yetim kızı Julide(Türkân Şoray)’nin çiftliğe gelişi ile Nazmi ve Julide arasında yaş farkının da yaratmış olduğu imkansızlıklar içinde büyük bir aşk başlar. Filmde bu olaylar ışığında Nazmi ile Julide’nin imkansız aşkları konu olarak işlenmiştir.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.63. KENARIN DİLBERİ

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Göksel Arsoy, Kenan Pars, Gürel Ünlüsoy, Senih Orkan, Hulusi Kentmen, Nubar Terziyan, Mualla Sürer, Mürüvvet Sim, Necdet Tosun, Hayri Caner, Gülten Ceylan, Emire Erhan, Nevzat Okçugil, Muammer Gözalan, Selahattin İçsel, Ertuğrul Bilda, Ergül Buharalı, İlhan Hemşeri, Hüseyin Güler, Necabettin Yal

Konusu: Ekrem(Göksel Arsoy), Amerika’da eğitim gören aynı zamanda orada şarkıcılık yapan bir gençtir. Zengin bir iş adamı olan Aziz Bey(Hulusi Kentmen)’in uyuşturucu bağımlısı Necla(Türkân Şoray) ile nişanlıdır. Türkân(Türkân Şoray) ise Necla’ya tıpatıp benzeyen, sokaklarda işportacılık ve şarkıcılık yapan yoksul bir genç kızdır. Aziz Bey tesadüfen Türkân ile karşılaşır ve ona Necla’nın uyuşturucu tedavisi bitene kadar para karşılığında yerine geçmesini teklif eder. Filmde bu olaylar ışığında Türkân’ın Necla’nın yerine geçerek Ekrem ile aşk yaşaması ile başlayan olaylar anlatılır.

Tablo-41

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Dalga	1.Şey, nesne 2.Hile, düzen	Herkül Melih	Darbukacı Uyuşturucu Satıcısı	2

Morto ol-	Ölmek	Herkül	Darbukacı	1
İnek	Aptal, bön, salak	Tosun	Zurnacı	1
Paslaş-	Birbiriyle ilgi kurma amacıyla karşılıklı işaretleşmek, uygun tavır takınmak, ilişki kurma eğilimini belli etmek; işaretleşmek	Türkân	Şarkıcı	1
*Yeşil bacak	Filmde “polis” anlamında kullanılmış olup sözlüklerde “karabacak” şeklinde yer almıştır	Türkân	Şarkıcı	1
*Püfçü	Filmde “esrarkeş” anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Türkân	Şarkıcı	1
O biçim	Önüne gelenle yatıp kalkan kadın, orospu, aşifte	Türkân	Şarkıcı	1
Yaş	Olumsuz, tekinsiz ilişki	Türkân Necmi	Şarkıcı Serseri	2
Dalga	Sevgili	Türkân	Şarkıcı	1
El peşrevi	(Birisinin) cinsel bölgelerini elleme, okşama	Türkân	Şarkıcı	1
Kofti	Anlamsız, değersiz, işe yaramaz	Herkül	Darbukacı	1
Çak-	Sezmek, anlamak, kavramak	Aziz Bey	Zengin İş Adamı	1
Su koyuver-	Tatsızlık çıkarmak, durumun gereklerine	Türkân	Şarkıcı	1

	uygun davranmamak			
Numaracı	Hileci, düzenbaz, dalavereci	Ekrem	Zengin Sanatçı	4
Tereyağı	Bön, aptal, anlayışsız	Türkân	Şarkıcı	1
Numara	Yalan, hile, dalavere	Ekrem	Zengin Sanatçı	9
Bas-	Defolmak, çekip gitmek	Aziz Bey	Zengin İş Adamı	1
Yumul-	Bir kadını, kızı öpmek, üzerine kapanmak, altına almak	Türkân	Şarkıcı	1
Sökül-	Vermek, para vermek	Türkân	Şarkıcı	1
Yuvarla-	İçki içmek, özellikle bir “tek” rakıyı bir yudumda içmek	Ekrem	Zengin Sanatçı	1
Kubar	Esrar, toz halindeki esrar	Melih	Uyuşturucu Satıcısı	1
Bitirim	Bilgili, akıllı, zeki	Melih	Uyuşturucu Satıcısı	1
Yuttur-	İnandırmak, kandırmak	Necmi		1
Yol-	(Birisinin) parasını almak, birisinden karşılıksız çıkar sağlamak	Ekrem	Zengin Sanatçı	1

4.64. MELEKLERİN İNTİKAMI

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Kenan Pars, Muzaffer Tema, Nedret Güvenç, Süleyman Turan, Gürel Ünlüsoy, Nubar Terziyan, Kadir Savun, Feryal Koçyiğit, Hüseyin Güler, Selahattin İçsel, Faruk Panter, Talia Saltı, Muammer Gözalan, Mehmet Ali Akpınar, Gülbin Eray, Hüseyin Zan, Ali Seyhan, Kaya Volkan, Feridun Çölgeçen, Ömer Kaya, Hüseyin Güner, Köksal Önen, Cahit Irgat, Ertuğrul Bilda

Konusu: Türkân(Türkân Şoray) ve Osman(Muzaffer Tema)'nın her biri ayrı bir olaya bulaşmış 3 tane çocukları vardır. Bu çocuklardan Tarık(Süleyman Turan) hırsızlık yapan biri, Turgut(Gürel Ünlüsoy) hayatını züppelikte harcayan biri kızları Perihan(Türkân Şoray) ise başına buyruk biridir. Yıllar önce Türkân'ı vaatleriyle kandırıp iffal eden Cahit(Kenan Pars)'in tuzağına Perihan da düşmek üzeredir. Filmde üç ay ömrünün kaldığını öğrenen Türkân'ın evlatlarını kendi hastalığını gizleyerek kurtarma çabaları işlenmiştir.

Tablo-42

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Masal	Asılsız, uydurma, yalan söz, haber	Mehmet Ali	İş Adamı	1
Kafesle-	Yalan dolanla aldatarak çıkar sağlamak	Turgut	Zengin Aile çocuğu	1

4.65. ANALARIN GÜNAHI

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Hulki Saner

Senaryo: Adnan Saner

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Yusuf Sezgin, Aliye Rona, Reha Yurdakul, Renan Fosforluoğlu

Konusu: Sevim(Türkân Şoray)'in annesi onun ünlü olup çok para kazanması için Sevim'i film setlerine gazinolara götürmektedir. Sonunda amacına ulaşır ve Sevim ünlü bir şarkıcı olur. Fakat annesinin isteklerinin yanında Sevim çocukluktan beri beraber büyüdüğü Metin(Yusuf Sezgin)'e aşıktır. Annesi ünlü olduğunda görüşmelerine izin vermez ve Metin iş için Almanya'ya giderken uçağı düşer ve Metin'in öldüğü düşünülür. Sevim'in annesi(Aliye Rona) Metin'in ölmediği gerçeğini bilmesine rağmen bu gerçeği kızından saklar. Bu arada Türkân menejeri Hasan(Reha Yurdakul) ile evlenir ve kendini alkole verir. Bu sırada Metin de başka biri ile evlenmiştir. Filmde bu olayların ışığında Sevim ve Metin'in tekrar kavuşma yolunda yaşadığı sıkıntılar işlenmiştir.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.66. DÜĞÜN GECESİ

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Zeki Müren, Ajda Pekkan, Kadir Savun, Nubar Terziyan, Ali Şen, Feridun Karakaya, Hüseyin Zan, Renan Fosforlu, Feridun Çölgeçen, Ergül Buharalı, Erdoğan Seren, İlhan Hemşeri, Tuncer Necmioğlu, Faruk Panter, Ahmet Turgutlu, Selahattin İçsel, Cemil Paskap, Aynur Aydan, Hüseyin Salıcı, Gülten Ceylan

Konusu: Zengin bir ailenin şehir adabı ile yetişmiş oğlu Zeki(Zeki Müren), babasının zoru ile köyde doğup büyümüş ve erkek gibi iş gören Zeynep(Türkân Şoray) ile evlenmek zorunda kalır. Bir okestrada şarkıcılık ile geçimini sürdüren Zeki, evlendikleri gün Zeynep'i terk eder. Zeynep bunu kendine yediremeyip yurt dışına giderek adabı muaşeret ve diğer eğitimleri alır ve Tülin ismi ile Zeki'nin şarkı söylediği gazinonun başına geçer. Bu süre zarfında Zeki çok ünlü bir şarkıcı olmuş ve Güner(Ajda Pekkan) ile aşk yaşamaya başlamıştır. Evlenmelerindeki tek engel ise bir türlü bulamadıkları Zeynep'tir. Filmde Zeynep'in Zeki'den intikam alma amacı ile yaptıkları yanında ona karşı beslediği aşk anlatılmıştır.

Tablo-43

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Çul	Kıyafet		Zengin iş adamı	1
Bitirim	Nurettin	Nurettin	Zengin iş adamı	1
Ye-	Aldanmak, kanmak	Nurettin Güner	Zengin iş adamı Zengin aile kızı	2
Numara	Yalan, hile	Nurettin	Zengin iş adamı	1
Yelloz	Rahat davranan hafif meşrep(kız, kadın)	Güner	Zengin aile kızı	3
Zilli	Kız, kadın, gürültücü, edepsiz, şirret	Güner	Zengin aile kızı	1
Hanımevladı	Olağandan daha terbiyeli çocuk, genç		Mafya adamı	2
Kofti	Anlamsız, değersiz, işe yaramaz, uyduruk	Zeki	Sanatçı	1

Harbi keriz	Doğru yapılan iş	Zeki	Sanatçı	1
Feleğin iskelesi ters dön-	Feleği şaşmak	Zeki	Sanatçı	1
Tozunu silkele-	Dövmek		Mafya adamı	1
Dümeni kır-	Yönünü değiştirmek	Kadir	Çiftlik sahibi	1

4.67. GÜNAHKAR KADIN

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Filiz Akın, Sadri Alışık, Kuzey Vargın, Feridun Çölgeçen, Semih Sezerli, Uğur Kıvılcım, Hüseyin Baradan, Memduh Alpar, Kamran Usluer, Rıza Tüzün, Birsan Kaplangı, Hayri Arlı, Haydar Karaer

Konusu: Türkân(Türkân Şoray), kardeşi Filiz(Filiz Akın)'i okutabilmek için bir gazinoda şarkıcılık yapmaktadır. Gazino patronu Türkân'a şarkıcılığın yanında konsomatrislik yapması için baskı yapmaktadır. Çünkü gazino müşterileri sesine ve görüntüsüne hayran oldukları bu kişiyi masalarında görmek ister ve bu konuda gazino sahibine baskı yapar. Türkân ise sert bir şekilde bu teklifleri her defasında reddetmektedir. Bir süre sonra kardeşi Filiz mezun olarak bir şirkette işe başlar. İşe başladıktan sonra patronu Ayhan(Kuzey Vargın)'a aşık olur. Ayhan ile iyi muhabbetinden sonra kendisine çok şey borçlu olduğu Türkân'ı sekreter olarak şirkete aldırır. Türkân'ın da kardeşi gibi Ayhan'dan hoşlanması ve Ayhan'ın da Türkân'a karşı bir şeyler hissetmesi üzerine Filiz'in de Ayhan'dan hoşlandığını bilen Türkân işten ayrılarak gazinoya geri döner. Gazinoda şarkı söylerken Filiz'in görmesiyle lekeli damgasını yer ve kardeşinden uzaklaşır. Ayhan'ın ise hapishanede olan Osman isimli bir ağabeyi vardır. Filmde bu olaylar ışığında Osman ve Türkân'ın tanışması ve iki kardeşin birbirine kavuşması işlenmiştir.

Tablo-44

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen	Karakterin	Söylenme
-------------	---------------	----------	------------	----------

		Kişi	Statüsü	Sayısı
Şipşak	Hemen, derhal, çabucak	Türkân	Gazino şarkıcısı	1
Şıfıntı	Kolayca ilişki kurulan kız ya da kadın. Orospu	Hüsnü Bey	Zengin iş adamı	1
Feleği şaş-	1.Dengesini yitirmek, neye uğradığını anlayamamak.2.(bir kızın, kadının) cazibesine kapılmak kendinden geçmek	Osman	Zengin ailenin serseri oğlu	1
*Ütü bas-	*Aktunç'un sözlüğünde bulunan "Kafa ütülemek: Gevezelik, dırıldır ederek rahatsız etmek" ile aynı anlamda kullanıldığı düşünülmektedir.	Osman	Zengin ailenin serseri oğlu	1
Civatası gevşek ol-	Çok konuşmak	Osman	Zengin ailenin serseri oğlu	1
*Midye bağla-	Pas tutmak, uzun zamandır işlev görmemek anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Osman	Zengin ailenin serseri oğlu	1
Çarık	Cüzdan		Serseri	1
*Lacivert git-	Filmde kötü gitmek anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Osman	Zengin ailenin serseri oğlu	1
Numara	Hile, dalavere	Osman	Zengin ailenin serseri oğlu	1
Martaval	Asılsız, yalan,	Osman	Zengin ailenin	1

	uydurma söz		serseri oğlu	
--	-------------	--	--------------	--

4.68. SİYAH GÜL

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: İlhan Engin

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şorayi Kartal Tibet, Meral Sayın, Çolpan İlhan, Nubar Terziyan, Feridun Çölgeçen, Güven Erte, Ercan İnangiray, Sevim Sevil, Hüseyin Zan, Faik Coşkun, Hakkı Kıvanç, Haydar Karaer

Konusu: Murat(Kartal Tibet), av dönüşü geceyi geçirme amacıyla küçük bir kasaba oteline gelir ve bu otelin sahibinin kızı olan Gül(Türkân Şoray) ile tanışır. Murat ve Gül bu tanışma sonucu birbirlerini sever ve evlenmeye karar vererek birlikte olur. Fakat Murat İstanbul'a döndüğünde kendi kızı ile evlenmesini arzu eden amcası onu bir iş için Avrupa'ya gönderir. Döndüğünde ise Murat, genel müdür olacaktır. Bu sırada Gül hamile kalmıştır ve umutla Murat'ı beklemektedir. Bu olayın öğrenilmesi üzerine Gül'ün babası kalp krizi geçirerek vefat eder ve Gül de oteli satarak İstanbul'a gelir. Murat'ı bulamayan Gül Melahat(Suzan Avcı) ablası sayesinde gazinoda şarkıcılık yapmaya başlar. Murat ise Avrupadan döndüğünde Gül'ü arayacaktır.

Tablo-45

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Su koyuver-	Tatsızlık çıkarmak, durumun gereklerine uygun davranmamak	Melahat	Gazino şarkıcısı	1
Dalga	İlgi, ilinti		Gazino patronu	1
Taş arabası	Bön, aptal, avanak	Melahat	Gazino şarkıcısı	1

4.69. ÇALIKUŞU

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Kartal Tibet, Devlet Devrim, Bedia Muvahhit, Mürüvvet Sim, Feridun Çölgeçen, Mualla Süner, Candan Sabuncu, Nurlan San, Kerim Afşar, Nevin Nuray, Hüseyin Kaşif, Gülten Ceylan, Renan Fosforluoğlu, Şaziye Moral, Kadriye Tuna, Mümtaz Ener, Zeki Sezer, Leman Akçatepe, Sabahat Işık, Ali Seyhan, Necdet Mahfi Ayral, Aliye Rona, Zeynep Değirmencioğlu, Nedret Güvenç, Serpil Gül, Nubar Terziyan, Efgan Efehan, Fadıl Garan, Giray Alpan, Selahattin İçsel, Muammer Gözalan, Arda Şenol, Çolpan İlhan, Nermin Özses, Cahit Irgat, Vahi Öz, Tolga Tigin, Gürel Ünlüsoy, İlhan Hemşeri, Parla Şenol, Muzaffer Tema, Hümaşan Hiçan, Kadir Savun, Cahide Sonku, Neriman Köksal, Samiye Hün, Suna Pekuysal, Yılmaz Gruda, Mine Sun, Emel Turgut, Ferah Nur, Şakir Arseven, Hüseyin Salıcı, Kani Kıpçak, Nur İnsel, Önder Somer, Mehmet Büyükgüngör, Hayri Esen

Konusu: Reşat Nuri Güntekin'in aynı isimli romanından uyarlanan film iki bölüm şeklinde yayınlanmıştır. Küçük yaşlarda ailesini kaybederek teyzesinin evinde büyüyen Feride(Türkân Şoray), davranışları ve karakteri sebebiyle Çalikuşu lakabını alır. Lise yıllarında, önceleri alay ettiği kuzeni Kamran(Kartal Tibet) ile yakınlaşır. Kamran yıllar boyunca Feride'nin peşinde koştuğundan sonra ikili nişanlanır. Evlilik hazırlıkları yapan Feride, Kamran'ın başka bir kadınla ilişkisi olduğunu öğrenir. Bunun üzerine, evden ayrılarak Anadolu'nun çeşitli kentlerinde öğretmenlik yapmaya başlar. Filmin birinci bölümünde Feride'nin okul-Kamran ilişkisi, ikinci bölümünde ise Anadolu'da yaptığı öğretmenlikler sırasında başından geçenler işlenmiştir.

Tablo-46

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Yut-	İnanmak, kanmak	Hayrullah Bey	Askeri Doktor	1
Masal	Asılsız, uydurma, yalan söz, haber	Hayrullah Bey	Askeri Doktor	1

4.70. MEYHANENİN GÜLÜ

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Nevzat Pesen

Senaryo: Suavi Sualp

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Engin İnal, Ali Şen, Devlet Devrim, Mürüvvet Sim, Meral Küçükeroğlu, İclal Genç, Hüseyin Güler, Ahmet Turgutlu, Mehmet Büyükgüngör, Cessi Suat, Selahattin İçsel, Talia Saltı, Zeki Sezer, Faik Coşkun, İhsan Bayraktar, Gülgün Erdem, Abdullah Ferah

Konusu: Gül(Türkân Şoray) babası Kemal(Ali Şen) ile bir kasabada meyhane işletmektedir. Kasabadaki herkes Gül'ü çok sever. Söylediği şarkılar ve karakteri ile kasabadaki herkesin gönlüne taht kurmuştur. Bir ağanın oğlu olan Kadri(Hüseyin Güler) Gül'ün tek sorunudur. Çünkü Kadri Gül ile evlenmek isterken Gül onu istemez. Bir gece İstanbul'dan gelen ve bir iş adamı olan İrfan(Engin İnal), Gül'ün yaşadığı hayatı değiştirmesinde etkili olacaktır. Babası baskılara dayanamayıp Gül'ü Kadri ile sözleşmesinden sonra Gül can dostu olarak gördüğü ördeği Gamsız'ı da alarak İrfan'ın yanına İstanbul'a kaçar. Filmde bu olaylar ışığında Gül'ün İrfan'ın evinde yaşadıkları ve sonunda İrfan ile evlenmeleri ile biten olaylar anlatılmıştır.

Tablo-47

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Caka	Gösteriş, kurumlanma, fiyaka	Gül Necmi	Meyhaneci Kızı Daktilocu	3
Yangın ol-	Aşık olmak	Kadri	Ağa oğlu	1
Düdük makarnası	Aptal, düşüncesiz,salak, bön	Gül	Meyhaneci Kızı	1
Cila çek-	İçki içtikten ya da uyuşturucu kullandıktan sonra içkinin, uyuşturucu kullandıktan sonra içkinin, uyuşturucunun etkisini artıracak(bazen de azaltacak) bir şey	Gül	Meyhaneci Kızı	1

	yemek ya da içmek			
Düş-	Gelmek, varmak	Kemal	Meyhaneci	1
Asıl-	(Birisine) yakın arkadaş olmak için sözle, davranışla isteğini belli etmek	Sebahattin	Serseri	2
Mashara	Manita, sevgili		Serseri	1
Keriz	Aptal, kolayca aldanan saf kimse		Serseri	1
Kaynat-	(Birisinin) bir eşyasını, parasını kendisine mal etmek, alıp geri vermemek	Gül	Meyhaneci Kızı	1
Islat-	Dövmek, dayak atmak	Gül	Meyhaneci Kızı	1
Teres	Pezevenk	Kemal	Meyhaneci	1
Kereste	1.İri yarı, iri yapılı 2.Görgüsüz kaba kimse	Gül	Meyhaneci Kızı	1
*teyzen güzel mi?	Aktunç'un sözlüğünde bulunan "Anan güzel mi: kendini akıllı zannediyorsun ama ben aldanmam" anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Gül	Meyhaneci Kızı	1
Papel	Para, kağıt para, bir liralık kağıt para		Muavin	1
Nah	"hayır, değil, olmaz" anlamlarında söylenir.	Gül	Meyhaneci kızı	1
*camekan güzeli	Filmde aşırı süslü, makyajlı kadın anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Gül	Meyhaneci kızı	1
Ekşi-	(Birisine) askıntı	Gül	Meyhaneci kızı	1

	olmak, (birisiyle) rahatsız edici ölçüde ilgilenmek			
Sepetle-	Kovmak, başından savmak, gitmesini sağlamak	Gül	Meyhaneci kızı	1
Yok deve!	“Bu kadar da olmaz, çok abarttın” anlamında söylenir.	Kemal	Meyhaneci	1
Dümbelek	1.Edilgin eşcinsel(erkek) 2.Pezevenk 3.Aptal, salak, bön	Gül	Meyhaneci kızı	1
Kafa çek-	İçki içmek	Büyükanne	Zengin aile mensubu	1

4.71. EL KIZI

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Nejat Saydam

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ekrem Bora, Tunç Oral, Çolpan İlhan, Suzan Avcı, Cahide Sonku, Nevin Nuray, Handan Adalı, Hikmet Gül, Nezihe Güler, Muammer Gözalan, İsmail Varol, Taner Erhal, Vahit Volkan, Erol Solak, Feridun Çölgeçen, Nermin Özses, Remziye Fırtına, Sadettin Erbil,

Konusu: Teyzesinin evinde yaşayan Nazan(Türkân Şoray), hukuk fakültesi öğrencisi olan Mashar(Ekrem Bora ile birbirlerini sevmektedir. Nazan’ın hamile olduğunun öğrenilmesi ile teyzesi onu evden kovar. Nazan çareyi İzmir’e Mashar’ın yanına gitmekte bulur ve orada evlenirler. Fakat Mashar’ın annesi oğlunu paylaşamayan ve gelininden nefret eden bir annedir. Bu yüzden Nazan’a bir oyun oynayarak Mashar ile ayrılımlarını sağlar. Filmde Mashar’ın annesi Saime Hanımın(Cahide Sonku) oyunları neticesinde hapishaneye düşen ve başına kötü olaylar gelen Nazan’ın yaşadıkları anlatılmaktadır.

Tablo-48

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Fırıldak	Oyun, hile, dalavere	Saime	Zengin aile mensubu	1
Numara	Hile, dalavere	Sami	Şöför	1
Kıral	1.Çok iyi nitelikli, üstün özellik taşıyan yaşam koşulları elverişli(kimse) 2.Üstün nitelikli(nesne)		Meyhane çalışanı	1
Deve	Aptal, salak		Serseri	2
Yol	Hile, tuzak		Serseri	1
Dalga	İçinde bulunulan durum, söz konusu edilen iş	Naciye	Gazino müdür eşi	1

4.72. ELİ MAŞALI

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Hulki Saner

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Yılmaz Köksal, Reha Yurdakul, Cevat Kurtuluş, Muammer Gözalan, Nuri Özpınar, Ferah Mehtaplı, Sabina, Celal Yonat, Mahmure Handan, Sabahat Işık, Nubar Kamçılı, Meral Kurtuluş, Recep Köseoğlu, Bedri Çavuşoğlu, İsmail Varol, Doğan Tamer, Ülkü Akbaba, Levent Haskan, Leman Akçatepe, Adnan Mersinli, Ali Demir, Remziye Fırtına

Konusu: Nermin(Türkân Şoray) ve Ömer(Ediz Hun) daha küçük bir çocukken birbirlerini sevmişlerdir. Fakat Nermin'in fabrikatör Süleyman Beyin(Muammer Gözalan) kızı olması Ömer'in ise fakir bir aileden gelmesi onları ayırmıştır. Yıllar sonra Nermin sosyete yaşantıya sahip bir genç kızken Ömer ise bir araba tamirhanesinde çalışan mahalle delikanlısı olmuştur. Filmde Ömer ile tekrar karşılaşan Nermin'in kılık değiştirip argo kelimeler öğrenerek Eli Maşalı ismi ile Ömer'in sevgisini tekrar

kazanmak için yaptıkları ve bununla birlikte babasının servetine göz diken Orhan'ın kirli oyunları anlatılmaktadır.

Tablo-49

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Ayaz	Kötü, fena, elverişsiz	Yerden Bitme	Ayakkabı Boyacısı	1
*ayakkabının falına baktır-	Ayakkabılarını boyatmak	Yerden Bitme	Ayakkabı Boyacısı	1
Dalga	İlgi, ilinti	Ömer	Araba Tamircisi	1
Tav ol-	İnanmak, kanmak	Yerden Bitme	Ayakkabı Boyacısı	1
Arakla-	Bir kız ya da kadını tavlama	Jale	Konsomatris	1
Dava	Sevgili, flört, metres	Jale	Konsomatris	1
Posta	Parti, bir oyunluk süre	Ömer	Araba Tamircisi	2
Faça	İşkambil destesinin en altına açılan kağıt	Nermin	Zengin aile kızı	1
Façasını al-	(Birisini) döverek, hırpalayarak görünümünü bozmak	Nermin	Zengin aile kızı	1
Faka bas-	Tuzağa düşmek, kanmak	Nermin	Zengin aile kızı	1
Falçata	Her türlü kesici araç, bıçak, kama, sustalı v.b	Nermin	Zengin aile kızı	1
Fasafiso	Önemsiz, değersiz, yararsız	Nermin	Zengin aile kızı	1

Uçlan-	Vermek	Nermin	Zengin aile kızı	2
Harbi	Doğru, yalansız	Ömer	Araba tamircisi	1
*Boş çuval	Aptal, bön, salak anlamlarında kullanıldığı düşünülmektedir.	Nermin	Zengin aile kızı	1
Çak-	Sezmek, anlamak, kavramak	Nermin	Zengin aile kızı	1
Paçoz	Fahişe	Leyla	Meyhane dansçısı	1
*Yer solucanı	Kısa boylu kimse anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Nermin	Zengin aile kızı	1
Gazla-	Gitmek, savuşmak	Nermin Yerden Bitme	Zengin aile kızı Ayakkabı boyacısı	2
Dalga geç-	Önemsiz işlerle uğraşarak zamanını boşa harcamak	Ömer	Araba tamircisi	1
Kır-	Kaçmak, savuşup ortadan kaybolmak	Nermin	Zengin aile kızı	1
Kafayı bul-	Çakırkeyf ya da sarhoş olacak kadar içki içmek	Ömer	Araba tamircisi	1
Kodes	Cezaevi, tutukluevi, hapisane	Ömer	Araba tamircisi	1
Masal	Asılsız, uydurma, yalan	Nermin	Zengin aile kızı	1
Avantacı	Asalak, çıkarıcı, bir şeyi kolayca elde etmek isteyen	Yerden Bitme Nermin	Ayakkabı boyacısı Zengin aile kızı	2

Yuvarla-	İçki içmek, özellikle “tek” rakıyı bir yudumda içmek	Yerden Bitme	Ayakkabı boyacısı	1
Numara	Hile, dalavere	Ömer Nermin Orhan	Araba tamircisi Zengin aile kızı Zengin iş adamı	5
Arakla-	Çalmak	Nermin Ömer	Zengin aile kızı Araba tamircisi	5
Tırtıkla-	Çalmak	Yerden Bitme	Ayakkabı boyacısı	1
Hıyar	Değersiz, niteliksiz kimse	Yerden Bitme	Ayakkabı boyacısı	1
Moruk	Yaşlı kimse, ihtiyar	Nermin Ömer	Zengin aile kızı Araba tamircisi	2
Matrak geç-	Alay etmek	Nermin	Zengin aile kızı	1
Kıral	Çok iyi nitelikli, üstün özellikler taşıyan(kimse)	Nermin Yerden Bitme	Zengin aile kızı Ayakkabı boyacısı	5
Arakçı	Hırsız	Nermin	Zengin aile kızı	2
Afi kes-	Gösteriş yapmak, fiyaka yapmak	Yerden Bitme	Ayakkabı boyacısı	1
Sipsi	Sigara	Nermin	Zengin aile kızı	1
Ciğeri bayram et-	Bir süre sigara içmedikten sonra, yakılan ilk sigaradan çok zevk almak	Nermin	Zengin aile kızı	1
Caka sat-	Gösteriş yapmak, böbürlenmek, kurumlanmak	Nermin	Zengin aile kızı	2

Hikaye	Kişinin ilgi duyduğu nesne ya da kimse	Ömer	Araba tamircisi	1
Civataları gevşe-	Özdenetimini yitirecek kadar gevşemek, kendisini bırakmak	Ömer	Araba tamircisi	1
Arakçılık	Hırsızlık	Ömer	Araba tamircisi	1
*baygın ol-	Aşık olmak, sevmek anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Ömer	Araba tamircisi	1
Kıyak	İyi, hoş, üstün	Ömer	Araba tamircisi	1
Dalgasını taşı-	Esime durumunda bir kişiye durumunu bozacak şeyler yapmak	Nermin	Zengin aile kızı	1
Kazık ye-	İnandığı, güvendiği birisi tarafından beklemediği bir anda aldatılıp zarar görmek	Ömer	Araba tamircisi	1
Tongaya düşür-	Hileyle aldatmak, dalavereyle kandırmak	Ömer	Araba tamircisi	1
Hanım evladı	Olağandan daha terbiyeli çocuk, genç	Nermin	Zengin aile kızı	1
Anzorot	Rakı	Nermin Süleyman	Zengin aile kızı Fabrikatör	4
Deve	Aptal, salak	Nermin	Zengin aile kızı	2
Hıyar ağası	Katmerli hıyar	Nermin	Zengin aile kızı	1
Tıraş et-	Yalan söylemek	Nermin	Zengin aile kızı	1
Herifçioğlu	Kızılan, öfke duyulan bir adamdan	Ahmet	Fabrika işçisi	1

	bahsedilirken kullanılır.			
Temizle-	Öldür-	Yerden Bitme	Ayakkabı boyacısı	1
Polim yap-	Yalan söylemek	Nermin	Zengin aile kızı	1
Racon kes-	Kural koymak, yöntem belirlemek	Nermin	Zengin aile kızı	1
O biçim	“çok fazla, iyi, hoş” anlamlarındaki deyim	Yerden Bitme	Ayakkabı boyacısı	1
*çeyiz kal-	Filmde içkisizlikten ağzı kurumak anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Süleyman	Fabrikatör	1

4.73. ÇAMAŞIRCI GÜZELİ

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Hulki Saner

Senaryo: Erdoğan Tunaş

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Avni Dilligil, Feridun Çölgeçen, Saadet Sun, Cın Ali

Konusu: Filmde sokaklarda şarkı söyleyerek geçimini sağlayan genç bir kızın, tesadüfler sonucu hayatının değişmesi ve genç bir milyoner ile karşılaşp birbirlerine aşık olmaları konu edilmiştir.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.74. KARANFİLLİ KADIN

Çekildiği Yıl: 1966

Yönetmen: Nevzat Pesen

Senaryo: Nevzat Pesen

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Yusuf Sezgin, Beklan Algan, Diclehan Baban, Leman Akçatepe, Feridun Çölgeçen, Oya Palay, Hüseyin Baradan, Oya Atakurt

Konusu: Meral(Türkân Şoray) ve Ali(Yusuf Sezgin) birbirlerini sevmektedir. Ali, pilotluk ile geçimini sağlamaktadır. Bir gün Ali'nin uçağının kaza yaptığı ve Ali'nin de kurtulamadığı haberi gelmesi üzerine Meral'in dünyası yıkılır. Ali'nin amcaoğlu olan Kemal(Beklan Algan) Meral'e ilgi duymaktadır ve bu süre zarfında da onu yalnız bırakmaz. Bir süre sonra Meral ve Kemal evlenirler ve bu evlilikten çocukları olur. Fakat Ali ölmemiş, kazadan yaralı kurtulmuştur. Aradan yıllar geçtikten sonra Meral'e geri döner. Filmde bu olaylar ışığında Meral'in Ali ve Kemal arasında kalması ile yaşadığı olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.75. SİNEKLİ BAKKAL

Çekildiği Yıl: 1967

Yönetmen: Mehmet Dinler

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Erol Günaydın, Toygar Belevi, Funda Gürçen, Feridun Karakaya, Kadir Savun, Mürüvvet Sim, Ali Şen, Nubar Terziyan, Süleyman Turan, Feridun Çölgeçen, Samiye Hün, Mehmet Ali Akpınar, Hüseyin Güler, Oktay Yavuz, Seyfi Havaeri, Günay Güner

Konusu: Halide Edip Adivar'ın aynı isimli romanının uyarlaması olan filmde Karagöz oyunu oynatan ve orta oyunlarında zennelik yapan, bu yüzden Kız lakabını alan Tevfik(Erol Günaydın) ile imam İlhami Efendinin(Ali Şen) kızı Emine(Çolpan İlhan)'nin çocukları olan din ve musiki ile yetiştirilen Rabia(Türkân Şoray) ile eski bir peder olan fakat dine inanmayan Pelegrini(Ediz Hun)'nin aralarında geçen aşk ve muhabbetler sonunda Pelegrini'nin Osman adını alarak müslüman olması anlatılmıştır. Bu ana konunun etrafında ise Osmanlı Devletinin Meşrutiyet Dönemine geçişi sırasında

Genç Osmanlılar olarak bilinen aydın kesim ile padişaha bağlı kesimin aralarındaki çekişmeler konu edinilmiştir.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.76. ÖLÜMSÜZ KADIN

Çekildiği Yıl: 1967

Yönetmen: Mehmet Dinler

Senaryo: Erdoğan Tünaş

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ekrem Bora, Nubar Terziyan, Şaziye Moral, Birol Işın, Muammer Gözalan, Nezihe Güler, Gülgün Erdem, Cevat Kurtuluş, Meral Kurtuluş, Meral Sayın, Ali Seyhan, Ayfer Feray

Konusu: Nevin (Türkân Şoray) ve Murat (Ekrem Bora) birbirlerini çok seven ve iki ay sonra evlenecek olan bir çifttir. Fakat Nevin çok hastadır ve üzülmemesi için bunu Murat'tan saklamaktadır. Hastalığına çare bulunamayan Nevin düğün gecelerinde gelinliğini çıkaramadan hayata gözlerini yumar. Murat, Nevin'in ölümünden sonra kendini alkole verir ve hayata küser. Filmde bu olaylar ışığında Murat'ın tesadüfen karşılaştığı ve tıpkı ölen eşi Nevin'e benzeyen Serap ile tanışması ve buhranından kurtulup Serap'a aşık olması konu edilir.

Tablo-50

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Zampik	Çapkın erkek, zampara	Murat	İş adamı	1
Kafayı çek-	İçki içmek		Doktor	1
Mangır	Para, kağıt para	Serap Necla	Fahişe Fahişe	3
Çalış-	İşe yaramak, işlevi olmak	Serap	Fahişe	1

Arpa	Para	Serap	Fahişe	1
Dalga	İçinde bulunulan durum, söz konusu edilen iş	Serap	Fahişe	1
Kıyak	İyi, hoş, üstün	Serap	Fahişe	2
Tayfa	Herhangi bir kimse	Serap	Fahişe	3
Antika	Garip, şaşırtıcı (şey ya da kimse)	Serap	Fahişe	1
Tosla-	Rastlamak, karşılaşmak	Serap	Fahişe	1
Keriz	Aptal, kolayca kanan saf (kimse)	Serap	Fahişe	1
Maden	Parası bol kimse	Serap	Fahişe	1
Afili	Gösterişli, hoş	Serap	Fahişe	1
Ye-	Aldanmak, kanmak	Serap	Fahişe	1
Mostra	Kişinin dış görünümü, yüzü, giysileri, kılık kıyafeti	Serap	Fahişe	1
Aynalı	1.Alımlı, çekici, güzel (kimse) 2.İyi, hoş (durum, şey	Serap	Fahişe	1
Zilli	Kadın, kız	Serap	Fahişe	2
Zırtapoz	Değersiz, aşağılık (kimse)	Serap	Fahişe	1
Düdük	Aptal, salak, bön	Serap	Fahişe	1
Bozul-	Sinirlenmek, öfkelenmek	Serap	Fahişe	2
Uza-	Gitmek, uzaklaşmak	Serap	Fahişe	1
Ense tıraşını	1.(Birisinin) gittiğini,	Serap	Fahişe	1

gör-	defolduğunu görmek 2.(Birisini) kovmak			
Dayı	Külhanbeyi, gücüne güvenerek etrafında egemenlik kuran kimse	Serap	Fahişe	1
Duman et-	Perişan etmek, çok kötü duruma sokmak	Serap	Fahişe	1
Dikizle-	Bakmak, gözetlemek, gözlemek	Necla	Fahişe	1

4.77. KELEPÇELİ MELEK

Çekildiği Yıl: 1967

Yönetmen: Mehmet Dinler

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Tijen Par, Muzaffer Tema, Aliye Rona, Nubar Terziyan, Zeki Sezer, Serpil Gül, Ali Ekdal, Feridun Çölgeçen

Konusu: Nazım(Türkân Şoray) üniversiteden mezun olmuş stajyer bir savcıdır. Bir şirkette sekreterlik yapan Nevin(Türkân Şoray) ile birbirlerini sevmektedir ve evlilik planları yapmaktadır. Nazım'ın eğitimini tamamlaması için Avrupa'ya gitmesi gerekmektedir. Çift bu eğitim seyahatini balayı olarak planlamaktadır. Fakat Nazım'ın kumar bağımlısı babası bütün servetini kumarda kaybeder ve kendi borçlarını kurtarması için Nazım'ın Semra ile evlenmesi gerektiğini söyler. Nazım babasının intihar etmesine razı olmaz ve Semra ile evlenmeyi kabul eder. Filmde bu olaylar ışığında Nevin'in Nazım'dan intikam almak için oynadığı oyunlar içinde yine Nazım'ı kurtarmak için işlediği cinayet sonucu idam edilmesi anlatılır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.78. KARA DUVAKLI GELİN

Çekildiği Yıl: 1967

Yönetmen: Mehmet Dinler

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Efgan Efehan, Sezer Güvenirgil, Muzaffer Tema, Aliye Rona, Tijen Par, Nubar Terziyan, Cahit Irgat, Reha Yurdakul, Hakkı Kıvanç, Renan Fosforluoğlu, Mustafa Yavuz, Cemil Paskap, Muzaffer Yenen, Ali Ekdal, Lütfü Engin, Ali Seyhan, Hakkı Haktan

Konusu: Nevin(Türkân Şoray)'in kocası işçi olarak çalıştığı bir fabrikada bir komploya şahit olduğu için patronu Kenan(Muzaffer Tema) tarafından öldürülür. Mahkemede yalancı şahitlikle kurtulur ve akşamına Nevin tarafından silahlı saldırıya uğrar. Nevin o akşam 4 kişiyi öldürmüş ve Kenan'ı da yaralamıştır. Nevin mahkemeye çıkarılarak hapse atılır. Sivas cezaevine gönderilirken iki kızını Kadir(Nubar Terziyan)'e bırakır ve kendisinin öldüğünü söylemesini ister. Aradan geçen yılların ardından Nevin'in kızları büyümüştür. Perihan(Türkân Şoray), kardeşi Nihal'i okutmak için her şeyini vermiş ve patronu Kenan tarafından evlenme vaadiyle kandırılıp işgal edilmiştir. Kenan Perihanla birlikte olduğu sırada Nilah'le de sevgilidir. Perihan'dan sonra Nihal'i de kendi emelleri uğruna kullanmak ister. Filmde bu olaylar ışığında hapisneden çıkarak kızlarının hayatını kurtarmaya çalışan Nevin'in yaşadıkları anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.79. BİR DAĞ MASALI

Çekildiği Yıl: 1967

Yönetmen: Turgut Demirağ

Senaryo: Turgut Demirağ

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Murat Soydan, Kuzey Vargın, Ali Şen, Mualla Sürer, Erol Tezeren, Yavuz Karakaş, Muammer Gözalan, Kadriye Tuna, Sami Hazinses, Turgut Baydar, Yaşar Şener, Haydar Karaer, Ahmet Turgutlu, Selahattin İçsel, Hikmet Gül, Oktay Yavuz, Yusuf Ekşi

Konusu: Lale(Türkân Şoray) sevgilisi Ekrem(Kuzey Vargın) ile mutlu bir hayat sürerken Ekrem'in onu aldattığını öğrenmesi üzerine tıp fakültesini dördüncü senesinde bırakarak Anadolu'ya öğretmen olarak gider. Gittiği köyde bulunan okulu en başından toplayıp düzenleyerek o köyün okulunu ve eğitimini düzenleyen bir öğretmen olur. Filmde Lale hakkında yapılan şikayetleri incelemek için gönderilen müfettiş Nuriye Hanımın(Mualla Sürer) aslında hiçbir şeyin şikayetlerdeki gibi olmadığını anlayacağı olaylar ışığında Lale'nin Murat doktor ile tanışması ve birbirlerini sevmesi konu edilmiştir.

Tablo-51

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Sökül-	Vermek, para vermek	Sıçan Ali	Eşkîya	1
Düdük	Aptal, düşüncesiz (kimse)	Şükrü Efendi	Eski din hocası	1

4.80. AYRILSAK DA BERABERİZ

Çekildiği Yıl: 1967

Yönetmen: Muzaffer Arslan

Senaryo: Muzaffer Arslan, Bülent Oran

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Tugay Toksöz, Semih Sezerli, Selahattin İçsel, Muazzez Doğan, Zeki Sezer, Muammer Gözalan, Mehmet Büyükgüngör, Talia Saltı

Konusu: Aynı çadır tiyatrosunda çalışan şarkıcı Fatma(Türkân Şoray) ile udî Mehmet(Tugay Toksöz) birbirlerini sevmektedir. Bir gün karşılıklı olarak ünlü bir plak şirketinde deneme kaydı yapma teklifiyle karşılaşır. Mehmet bir yandan Fatma'nın yeteneğini değerlendirip rahat bir yaşam sürmesini ister diğer yandan ise eğer böyle bir şey olursa beraber olamayacaklarını düşünür. Bu ikileme rağmen Fatma'yı kayda

götürür. Kayıt günü plak şirketinin sahibi Harun Bey(Ediz Hun) Fatma'yı aşağılar ve Fatma da gururunu koruyarak oradan çıkar. Bu hareketi Harun Beyi çok etkiler ve Fatma'nın peşinden çadır tiyatrosuna giderek ona teklifini yeniler. Fatma Mehmet'in de zoruyla kabul eder. Filmde bu olaylar ışığında Fatma'nın ünlü bir şarkıcı olmasından dolayı Mehmet'in kendini ona layık görmemesinden dolayı ondan uzaklaşması ve Harun Beyin Fatma'ya aşık olması üzerine Fatma'nın iki erkek arasında kalması konu edinmiştir.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.81. ANA

Çekildiği Yıl: 1967

Yönetmen: Lütfü Ö. Akad

Senaryo: Lütfü Ö. Akad

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Yılmaz Duru, Erol Taş, Kadir Savun, Selahattin İçsel, Gonca Alyanak, Osman Alyanak, Sırrı Elitaş, Asım Nipton, Talia Saltı, Orhan Çoban, Abdurrahman Palay, Hakkı Haktan

Konusu: Döndü(Türkân Şoray), kocası Şevket(Erol Taş) ve çocukları peşlerindeki kan davalıları yüzünden Anadolu'nun köylerinde göçebe hayatı yaşamaktadır. Fakat kaldıkları köy kan davalıları tarafından bulunur ve Şevket öldürülür. Filmde Döndü'nün erkek çocuğunu korumak için yaptıkları işlenmiştir.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.82. AĞLAYAN KADIN

Çekildiği Yıl: 1967

Yönetmen: Osman F. Seden, Semih Evim

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, İzzet Günay, Suzan Avcı, Salih Güney, Çolpan İlhan, Neriman Köksal, Muzaffer Tema, Kuzey Vargın, Kadir Savun, Mualla Sürer, Muammer Gözalan, Mümtaz Ener, Süha Doğan, Hulusi Kentmen, Asım Nipton, Refik Kemal Arduman, Mehmet Ali Akpınar, Zeki Tüney, Niyazi Gökdere, Vasfi Uçaroglu, Hüseyin Güler, Cevat Kurtuluş, Selahattin İçsel, Mehmet Büyükgüngör, Hakkı Haktan

Konusu: Filmde sekreter Şükran(Türkân Şoray)'ın zengin bir ailenin oğlu olan Osman(İzzet Günay) ile olan birlikteliklerini Osman'ın babasının onaylamaması ile başlayan olaylar Şükran'ın annesinin hayat kadını olması dolayısıyla ayrılık ile bitmiş ve kızları sayesinde tekrar karşılaşmaları ve birbirlerine kavuşmaları ile biten konular işlenmiştir.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.83. TAPILACAK KADIN

Çekildiği Yıl: 1967

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Nejat Saydam

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Muzaffer Tema, Ali Şen, Ergun Köknar, Sunay Sun, Nihal Kaplangı, İsmail Varol, Zeki Dinçsoy, Osman Gürgüç, Abdullah Pak, Vahit Volkan, Celal Yonat, Talia Saltı, Müşerref Çapın, Murat Soydan

Konusu: Türkân(Türkân Şoray) şöhreti ülke çapında bir gazino şarkıcısıdır. Etrafında sürekli hayran kitlesi bulunmaktadır. Bir gün çalıştığı gazinonun sahnesinde gördüğü Ömer(Murat Soydan)'den etkilenir. Fakat Ömer verem hastasıdır. Uzun zamandır Türkân'a aşık olan Ömer'in hastalığı Türkân'ın ilgisi ile daha da artmıştır. İlk önceleri Türkân'ın ilgisine dirense de daha sonra kendini Türkân'a kaptırır. Filmde bu olaylar

ışığında Türkân ve Ömer'in aşkları ve Türkân'a aşık olan patronunun Türkân'ı bırakmamak için yaptıkları anlatılmaktadır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.84. HER ZAMAN KALBİMDESİN

Çekildiği Yıl: 1967

Yönetmen: Duygu Sağıroğlu

Senaryo: Sefa Önal

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ekrem Bora, Tanju Korel, Kuzey Vargın, Şakir Arseven, Güzin Özipek, Suzan Avcı, Aydın Tezel, Bilal İnci, Erdoğan Seren, Hüseyin Zan, Behçet Nacar, Abdullah Ferah, Yusuf Çağatay

Konusu: Fatma(Türkân Şoray), Murat(Tanju Korel) ile mutlu bir evlilik geçirmektedir. Ancak uyuşturucu kaçakçılığı yapan Murat bir çatışmada hayatını kaybeder. Bu olay üzerine karakola giden Fatma vefat eden kocasının oturdukları mahalleden Suzan(Suzan Avcı) ile ilişkisi olduğunu öğrenir. Bunun üzerine kardeşi Suzan yüzünden hapiste olan Ahmet(Ekrem Bora)'e Suzan'dan intikam almasında yardım eder. Filmde bu olaylar ışığında Ahmet ve Suzan'ın zamanla birbirlerine aşık olması işlenmiştir.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.85. VESİKALI YARIM

Çekildiği Yıl: 1968

Yönetmen: Lütfü Ö. Akad

Senaryo: Safa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, İzzet Günay, Ayfer Feray, Selahattin İçsel, Behçet Nacar, Semih Sezerli, Aydemir Akbaş, Hakkı Kıvanç, Turgut Baydar, Orhan Çoban, Necip Tekçe, Ahmet Şenses, Yaşar Şener, İlhan Hemşeri, Osman Han, Doğan Tamer, Ali Demir, Aynur Akarsu, Hakkı Haktan, Behice İmer.

Konusu: Halil(İzzet Günay) arkadaşlarının zoru ile bir akşam gazinoya gider. Gittiği gazinoda Sabiha(Türkân Şoray) isimli bir konsomatris ile tanışarak ona aşık olur. Bu gecedan sonra sürekli Sabiha'yı görmek için oraya gider ve sonunda Sabiha da ona aşık olur. Filmde Sabiha ve Halil'in geçmiş hayatlarını geride bırakarak mutlu olma çabaları anlatılmıştır.

Tablo-52

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Kesil-	Kumarda alışverişte para vermek, ödemek	Sabiha	Konsomatris	1
Tosla-	Rastlamaki karşılaşmak	Sabiha	Konsomatris	1
Tav ol-	İnanmak, kanmak, eğilim duymak	Müjgan	Konsomatris	1
Vesikalı	Genel evde çalışma izni olan kadın	Sabiha	Konsomatris	1

4.86. KAHVECİ GÜZELİ

Çekildiği Yıl: 1968

Yönetmen: Muzaffer Arslan

Senaryo: Bülen Oran

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Murat Soydan, Yusuf Sezgin, Pervin Par, Muzaffer Tema, Nedret Güvenç, Ayfer Feray, Cevat Kurtuluş, Feridun Çölgeçen, Nihal Kaplangı, Natuk Bayhan, Kayhan Yıldızoğlu, Kadri Ögelman, Muammer Gözalan, Selahattin İçsel, Hüseyin Kutman, Vasfi Uçaroglu

Konusu: Nermin(Türkân Şoray)'in babası bir otelde müdür olarak çalışmaktadır. Nermin de aynı otelde kahve servisi yapmaktadır. Kendi güzelliği ile adı kısa zamanda "Kahveci Güzeli" olarak anılmaya başlanmıştır. Otel sahibinin oğlu Ekrem(Yusuf Sezgin) Nermin'i sevmektedir ve onunla evlenmek ister. Fakat Nermin'in Ekrem'de gönlü yoktur. O hayallerinde yaşattığı erkeği beklemektedir. Bir gün Ayhan(Murat Soydan) isimli bir muhabir otele gelir ve Nermin ile karşılaşır. İkisi de birbirinin hayallerinde yaşattığı insan olduğunu anlar. Filmde bu olaylar ışığında Ayhan'ın Vietnam'a savaş muhabiri olarak gönderilmesi ve birbirlerine kavuşmak için yaşadıkları anlatılır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.87. KADIN SEVERSE

Çekildiği Yıl: 1968

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Sefa Önal

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Mine Mutlu, Meral Sayın, Şaziye Moral, Sabahat Işık, Muzaffer Yenen, Ekrem Bora, Cenk Er, Mine Soley, Oktay Yavuz

Konusu: Kendisi bir doktor olan Ferit(Ekrem Bora), dağdaki kulübesinin yakınlarında soğuktan donmak üzere olan bir kız bulur ve müdahale ederek onu ölmekten kurtarır. Kurtardığı kız Nevin(Mine Mutlu) isminde arkadaşlarıyla tatile gelmiş bir kolej öğrencisidir. Ferit Nevin'i kendi kulubesinde ağırlamış ve birlikte geçirdikleri gece sonrası evlenmeye karar vermişlerdir. Fakat Ferit'in yaşça büyük olması ve bir ilişkisi olması bu evliliğe engel olmuştur. Bu olay üzerine Nevin sessizce kulübeden gitmiştir. Ferit her yerde onu aramasına rağmen Nevin'in İngiltere'ye tahsilini tamamlaması için gitmesiyle onu bulamamıştır. Nevin'in annesi Leyla(Türkân Şoray) Nevin'i tek başına

büyütmüştür. Nevin'in İngiltere'de olduğu bir zamanda Ferit ile tanışmış ve ona aşık olmuştur. Filmde bu olaylar ışığında anne ve kızın aynı adama aşık olması ve bunun sonucunda yaşanan olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.88. KADIN İNTİKAMI

Çekildiği Yıl: 1968

Yönetmen: İlhan Engin

Senaryo: İlhan Engin

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ekrem Bora, Önder Somer, Reha Yurdakul, Funda Postacı, Aynur Aydan, Sevgi Can, Engin İnal

Konusu: Selim Bey(Ekrem Bora)'ın şoförü kendisini Selim Bey olarak tanıtarak Selma(Funda Postacı)'yı kendisine aşık eder. Fakat söylediği yalanın ortaya çıkması Selma'nın hayatına mal olur. Selma'nın ablası Handan(Türkân Şoray) bu olayda Selim'in parmağının olduğunu düşünür ve ondan intikam almak ister. Bu sırada şoförü Almanya'ya kaçır. Filmde bu olaylar ışığında mühendis olan Selim'in hiçbir şeyden haberi olmadan kendisinden intikam almak isteyen Handan'ın aşkını kazanmaya çalışması ve bunun devamındaki olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.89. KADIN DEĞİL BAŞ BELASI

Çekildiği Yıl: 1968

Yönetmen: Ülkü Erakalın

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Engin Çağlar, Suna Pekuysal, Piraye Uzun, Handan Adalı, Sami Hazinses, Muzaffer Civan, Nizam Ergüden, Sabahat Işık, Oktay Yavuz, Talia

Saltı, Nezihe Güler, Meral Kurtuluş, Hakkı Haktan, Uğur Kıvılcım, Necdet Yakın, Güzin Özipek, Faik Coşkun

Konusu: Naciye(Türkân Şoray) namı değer Çengi Naciye, işlemediği bir suç yüzünden hapisaneye atılmış bir idam mahkumudur. İdam edileceğini bildiği için hiç kimseden korkusu olmayan en ufak haksızlıkta baş kaldıran bir karakteri vardır. Murat(Engin Çağlar) ise zengin ve hovarda bir gençtir. Kendisine kalan mirası alabilmesi için evlenmesi gerekir. Bu yüzden avukatı hem mirası alabilmesi hem de evlilikten kurtulabilmesi için gazetede haberini gördüğü Naciye ile evlenmesini teklif eder. Teklifi ilk önce reddeden Murat sonunda buna razı olur ve Naciye ile evlenir. Fakat tam idam günü Naciye'nin suçsuz olduğu anlaşılır ve serbest bırakılır. Filmde bu olaylar ışığında Naciye'nin Murat'ın aşkını kazanması için yaptığı oyunlar anlatılır.

Tablo-53

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Öt-	Konuşmak, söylemek	Naciye Sabahat	Dansöz Çalgıcı	2
Madara et-	(Birisinin) sahtekarlığını ortaya çıkarmak	Naciye	Dansöz	2
Madiden	Gerçek dışı, şaka olarak, şakadan	Naciye	Dansöz	5
Dümen	Yalan, hile	Naciye	Dansöz	2
Gazla-	1.Gitmek 2.Kaçmak, savuşmak	Naciye	Dansöz	1
Ense tıraşını gör-	“birisini kovmak” anlamında kullanılan deyim.	Naciye Sabahat	Dansöz Çalgıcı	2
Maytaba al-	Alay etmek	Naciye	Dansöz	1
Dalga	İlgi,ilinti	Naciye	Dansöz	3
Nanay	Yokluk, olmama	Naciye	Dansöz	2
Mostralık	Benzerlerinden daha iyi, daha güzel görünen kimse ya da	Naciye	Dansöz	1

	nesne			
Balya	Para	Naciye	Dansöz	1
Abayı yak-	Aşık olmak, sevdalanmak	Şaziye	Mahkum	1
Matrak geç-	Alay etmek, eğlenerek (boşa) vakit geçirmek, şaka yapmak	Naciye	Dansöz	1
Matrak	Eğlenceli, neşeli (nesne, kimse, olay)	Naciye	Dansöz	1
Düdük	Aptal, düşüncesiz kimse	Naciye	Dansöz	1
*Gül bahçesi	Filmde vajina anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Naciye	Dansöz	1
Kafa ütüle-	(Birisini) Gevezelik, dırdır ederek rahatsız etmek	Naciye	Dansöz	1
Baro	Erkek	Sabahat	Çalgıcı	1
*Şavşak	Filmde aptal, salak, enayi anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Naciye	Dansöz	3
Volta	(Emir biçiminde) “yürü, git, defol, uzaklaş” anlamında söylenir	Naciye	Dansöz	2
Taş arabası	Bön, aptal, avanak	Naciye	Dansöz	1
Hıyar	Görgüsüz, kaba saba (kimse)	Naciye	Dansöz	1
Röntgenci	Dikizci, gözetleyici	Naciye	Dansöz	1
Düttürük	Dengesiz, zırzop	Naciye	Dansöz	1
Asıl-	Aşık olma anlamı	Naciye	Dansöz	1
Yeşillen-	(Birisine) sevgi, aşk, cinsel istek duymak;	Naciye	Dansöz	2

	bu isteği belli etmek			
Pas ver-	(bir olay, bir durum, hayat koşulu için) uygun ortam, uygun fırsat	Naciye	Dansöz	1
Anan güzel mi?	“Kendini akıllı sanıyorsun ama ben aldanmam” anlamında kullanılır.	Naciye	Dansöz	1
Kayıntı	Yemek, yiyecek	Naciye	Dansöz	1
Düş-	Gelmek, varmak	Naciye	Dansöz	1
Fasülye mi dedin	Yalınış, uygunsuz bulunan bir sözü belirtmek için kullanılır	Naciye	Dansöz	1
Sövüşle-	Çalmak, soygunculuk etmek, yankesicilik yaparak birisinin eşyasını, parasını elde etmek	Naciye	Dansöz	1
Mantara bas-	Yalana kanmak, aldanmak	Naciye	Dansöz	1
Dümbelek	Aptal, bön (kimse)	Naciye	Dansöz	1
Kodes	Cezaevi, tutuk evi, hapisane	Naciye	Dansöz	1
Sepetlen-	Kovulma, bir yerden uzaklaştırılmak, başından savılmak	Naciye	Dansöz	1
Çak-	Sezmek, anlamak, kavramak	Naciye	Dansöz	2
Mangır	Para, kağıt para	Naciye	Dansöz	1
İnek	Aptal kimse, bön	Naciye	Dansöz	1
Piyaz	Pohpohlama, maksatlı iltifat, amacı ve boş	Sabahat	Çalgıcı	1

	övgü			
Afi	Fiyaka, gösteriş, caka	Sabahat	Çalgıcı	1
Ayak	Hile, dümen	Sabahat Murat	Çalgıcı Zengin iş adamı	2
Dızgallı	Sakallı(adam), yaşlı(adam)	Sabahat	Çalgıcı	1
Silkele-	(birisini) dövmek	Sabahat	Çalgıcı	1
*Tüyü tersine dön-	Çok sinirlenmek, kızmak anlamında kullanıldığı düşünülmektedir	Naciye	Dansöz	1
Mortla-	Ölmek	Sabahat	Çalgıcı	1
Çin işi japon işi	1.Cinsel ilişki 2.Cinsellikle ilgili herhangi bir nesne (resim, araç gereç v.b)	Sabahat	Çalgıcı	1
Salatalık	Aptal, salak	Naciye	Dansöz	1
Su koyuer-	Tatsızlık çıkarmak, durumun gereklerine uygun davranmamak	Sabahat	Çalgıcı	1
Herifçioğlu	Kızılan, öfke duyulan bir adamdan söz ederken kullanılır	Naciye Sabahat	Dansöz Çalgıcı	2
*Çenesi gevşe-	Filmde çok konuşmak anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Keşafettin	Külhanbeyi	1
Maval	Yalan, inandırıcı olmayan, uyduruk söz; boş laf, haber v.b	Keşafettin	Külhanbeyi	1
Dingil	1.Aptal, salak 2.Kaba saba, taşralı	Keşafettin	Külhanbeyi	1
Yengen	Güç durumda, kötü durumda anlamında	Keşafettin	Külhanbeyi	1

	kullanılır			
Mostra	Kişinin dış görünümü; yüzü; giysileri, kılık kıyafeti	Murat	Zengin iş adamı	1
Numara	Hile, dalavere	Murat	Zengin iş adamı	1
Kaşkoriko	Hile	Murat	Zengin iş adamı	1
Anır-	Gürültülü ve çirkin bir sesle konuşmak, gülmek, bağırarak, şarkı söylemek	Naciye	Dansöz	1

4.90. DÜNYANIN EN GÜZEL KADINI

Çekildiği Yıl: 1968

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Erdoğan Tünaş

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Murat Soydan, Muzaffer Tema, Yusuf Sezgin, Bedia Muvahhit, Muammer Gözalan, Talia Saltı, Faik Çoşkun, Semih Sezerli, Serdar Gökhan, Muzaffer Yenen, Ali Demir, Remziye Fırtına, Vahit Volkan, Refet Gülerman, Leman Öztürk, Celal Yonat, Jale Öz, Selahattin İçsel, Mehmet Büyükgüngör, Memduh Ünsal, Baykal Kent

Konusu: Türkân(Türkân Şoray) tıpkı annesi gibi ünlü bir ses sanatçısı olmak ister. Bu gayeyle annesinden müzik dersleri almaktadır. Bir gece annesi çok hasta olmasına rağmen sahneye çıkar. Fakat sahnede fenalaşır. Müşteriler arasında bulunan Fikret(Murat Soydan) yardım eder ve Türkân'ın annesini hastaneye götürür. Filmde annesinin hastanede ölümünden sonra Türkân'ın Fikret ile birlikte İstanbul'a gitmesi ve ünlü bir ses sanatçısı olma yolunda ilerlemesi ve Fikret ile olan aşkı anlatılmıştır.

Tablo-54

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
-------------	---------------	---------------	--------------------	-----------------

Moruk	Yaşlı kimse, ihtiyar	Türkân	Şarkıcı	1
Yaylan-	Gitmek, savuşmak, yürüyüp ortadan kaybolmak		Gazino Müşterisi	1
Parça	Güzel, alımlı (kız ya da kadın)	Fikret	İş adamı	1
Zilli	Gürültücü, edepsiz (kız ya da kadın)	Türkân	Şarkıcı	1

4.91. CEMOM/AŞK ESKİ BİR YALAN

Çekildiği Yıl: 1968

Yönetmen: İlhan Engin

Senaryo: İlhan Engin

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ekrem Bora, Salih Güney, Oktay Gürsel, Zeynep Tedü, Güzin Özipek, Dünder Aydın, Haydar Karaer, Sabahat Işık, Nizam Ergüden, Volkan Kayhan, Mehmet Büyükgüngör, Hüseyin Zan, Ali Demir, Celal Yonat, Hakkı Haktan

Konusu: Handan(Türkân Şoray) ve Kemal(Ekrem Bora) birbirlerini seven iki gençtir. Handan evde dikiş dikerek geçimini sağlamaktadır. Kemal ise bir fabrikada işçi olarak çalışmaktadır. Çift evlenmek için para biriktirirken Handan'ın kardeşi Ahmet(Salih Güney) bir hırsızlık olayına karışarak hapse düşer. Avukat masraflarının karşılanması için Handan'ın gazonoda şarkıcılık yapmaya başlaması ile Kemal ve Ahmet onu terk eder. Filmde bu olaylar ışığında karakterlerin yaşadıkları değişimler ve tekrar karşılaşmaları anlatılmıştır.

Tablo-55

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Marizle-	Dövmek	Kemal	Tefeci	1

4.92. ARTIK SEVMEYECEĞİM

Çekildiği Yıl: 1968

Yönetmen: Muzaffer Arslan

Senaryo: Burhan Bolan, Muzaffer Arslan, Bülent Oran

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Cüneyt Arkın, Ömer Dönmez, Münir Özkul, Önder Somer, Kayhan Yıldızoğlu, Muammer Gözalan, Selehattin İçsel, Ali Demir, Sema Yaprak, Duygu Sağıroğlu

Konusu: Leyla(Türkân Şoray) ve ikiz kardeşi Nesrin(Türkân Şoray) farklı karakterlerlere sahiptir. İkisi de Kemal(Cüneyt Arkın)'e aşıktır. Nesrin'in Kemal ile sevgili olması üzerine Leyla aşkını kalbine gömer. Aradan geçen zamanın ardından Leyla'nın kardeşini görmeye geldiği sırada Nesrin'in aşığı Cahit ile kaçacağını öğrenir. Onu vazgeçirmeye çabalar fakat Nesrin kararlıdır. Beraber araba ile havaalanına yetişmeye çalışırken kaza yaparlar. Kazada Nesrin hayatını kaybederken Leyla ağır yaralı olarak kurtulur. Filmde bu olaylar ışığında Leyla'nın Nesrin'in yerine geçmesi ile gelişen olaylar anlatılır.

Tablo-56

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Tüy-	Gitmek, defolmak	Nesrin	Zengin hovarda kız	1
Avanta	Kolayca sağlanan yarar, karşılıksız kazanılan çıkar	Ahmet	Fakir Çalgıcı	1
Bozul-	Sinirlenmek, öfkelenmek	Ahmet	Fakir Çalgıcı	1
Yut-	İnanmak, kanmak	Cem	Zengin aile oğlu	1

4.93. AĞLA GÖZLERİM

Çekildiği Yıl: 1968

Yönetmen: Mehmet Dinler

Senaryo: Erdoğan Tünaş

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Murat Soydan, Tanju Gürsu, Tunç Oral, Hüseyin Baradan, Leman Akçatepe, Necip Tekçe, Mualla Sürer, Asım Nipton, Muammer Gözalan, Sedat Demir, Osman Alyanak, Selahattin İçsel, Ali Demir, Nermin Özses, Oktay Yavuz, Muzaffer Yenen, Sohban Koloğlu, Remziye Fırtına

Konusu: Leyla(Türkân Şoray) bir fabrikatörün oğlu olan Necmi(Tanju Gürsu) ile aşk yaşamaktadır. Fakat Necmi ailesinin tepkisini göze alamayarak Leyla'yı karnında bebeği ile terk eder. Leyla bu olay üzerine Yusuf(Hüseyin Baradan) ile evlenir fakat Yusuf Leyla'nın hamile olduğunu anladığında onu babasının evine geri götürür. Yusuf'un kardeşinin hapse düşmesi ve mahkemesindeki savcının Necmi olması ile Yusuf bu olay ile Necmi'yi tehdit etse de amacına ulaşamaz ve Leyla'nın kızını Necmi'den intikam alması için yetiştirir. Filmde bu olaylar ışığında Necmi'nin evlatlık oğlu olan Murat(Murat Soydan) ile Leyla'nın ve Necmi'nin kızı Hicran(Türkân Şoray)'ın karşılaşarak birbirlerine aşık olması ile yaşanan olaylar anlatılmıştır.

Tablo-57

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Moruk	Yaşlı kimse, ihtiyar	Yusuf	Orta halli iş adamı	1
Polim	Gösteriş		Mafya	1
Duman et-	Perişan etmek, çok kötü duruma sokmak	Ferit	Serseri	1
Madara et-	(Birisini) utanılacak duruma düşürmek, mahcup etmek	Ferit	Serseri	1
Harca-	1.(Birisini) haksızlık ederek kötü duruma düşürmek 2.Öldürmek; ağır yaralamak	Yusuf Hicran	Orta halli iş adamı Hırsız	2
Temizle-	Öldürmek	Nuri	Hırsız	1

Tıraş	Yalan	Yusuf	Orta halli iş adamı	1
Bozul-	Sinirlenmek, öfkelenmek	Nuri	Hırsız	1

4.94. ABBASE SULTAN

Çekildiği Yıl: 1968

Yönetmen: Turgut Demirağ

Senaryo: Turgut Demirağ

Tür: Tarihi, Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Murat Soydan, Ayfer Feray, Güzin Özipek, Danyal Topatan, Haydar Karaer, Feridun Çölgeçen, Mümtaz Ener, Aynur Akarsu, Necip Tekçe, Mürüvvet Sim, Celal Yonat, Selahattin İçsel, Zeki Alpan, Serpil Gül, Hüseyin Baradan, Turgut Özatay, Mahir Özerdem, Hüseyin Zan, Bilal İnci

Konusu: Abbase Sultan(Türkân Şoray), Halife Harun Reşit(Turgut Özatay)'in kız kardeşidir. Karakteri ve güzelliği ile etrafındaki herkeste hayranlık uyandırmaktadır. Halifenin vezirlerinden Ebu Fadıl, Abbase Sultana aşıkken Abbase Sultan ise diğer vezir olan Cafer Bermeki(Murat Soydan)'ye aşıktır. Halife siyasi sebeplerden ötürü Abbase Sultanı ve Cafer Bermeki'yi evlendirmek zorunda kalır; ancak bu evlilik şartlı bir evliliştir. Filmde bu olaylar ışığında Abbase Sultan ile Cafer'in aşklarının gerçeğe dönüşmesi ve bunun sonucunda gelişen olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.95. AYŞEM

Çekildiği Yıl: 1968

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Erdoğan Tünaş

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Tanju Gürsu, Murat Soydan, Suzan Avcı, Ali Şen, Tunç Oral, Osman Alyanak, Mualla Sürer, Sevgi Can, Baykal Kent, Celal Yonat, Vahit Volkan, Serap Olguner, Doğan Tamer, Volkan Kaya, Asım Nipton, Oktay Yavuz, Talia Saltı, Serdar Gökhan, Sevim Sevil, Nihal Kaplangı

Konusu: Bestekarlık ile geçimini sağlayan Ahmet(Murat Soydan), yeni satın aldığı çiftliğe yerleşir. Çiftliğin kahyası Veli(Ali Şen) ve kızı Ayşe(Türkân Şoray) ile bir süre birlikte vakit geçirir. Bu süre içinde Ahmet ile Ayşe arasında bir aşk başlar ve birlikte olurlar. Birlikte olmalarının ardından bir gün Ahmet'in eşi Hale(Suzan Avcı) çiftliğe gelir. Filmde Hale'nin kendini Ahmet'in arkadaşı olarak tanıtması ile başlayan ve Ayşe'nin daha sonra gerçekleri öğrenmesi ile devam eden olaylar anlatılmıştır.

Tablo-58

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Irzı kırık	Namusunu (özellikle de cinsel bakımdan) koruyamamış kimse	Fatma Nine	köylü	1
Tavuğuna kışt de	İşine karışmak, çıkarına engel olmak	Hasan	Köylü	1
Leyla	Sarhoş, esrik		Köylü	1
Harca-	Öldürmek, ağır yaralamak	Hasan	Köylü	1
Numara	Hile, dalavere	Suat	Zengin aile çocuğu	1
Çul	Giysi, giyecek	Ayşe	Tarla işçisi	1
Voltasını al-	Gitmek, savuşmak	Ayşe	Tarla işçisi	1

4.96. SONBAHAR RÜZGARLARI

Çekildiği Yıl: 1969

Yönetmen: Mehmet Dinler

Senaryo: Burhan Bolan, Bülent Oran

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Fatma Karanfil, Çolpan İlhan, Gülgün Erdem, Aydın Tezel, Leman Akçatepe, Nermin Özses, Adnan Uygur Kubilay Hakan, Önder Somer

Konusu: Nalan(Türkân Şoray) ve Kemal(Ediz Hun) büyük tesadüfler sonucu birbirleri ile tanışmıştır. Nalan sekreterlik ile geçimini sağlarken Kemal ise bahriyeli olarak askerliğini yapan bir mühendistir. İzin için geldiği sırada Nalan ile önce aynı taksiye binmeye çalışırken karşılaşmış daha sonra sırası ile aynı otel, otelin aynı katı ve yan yana odaları paylaşmışlar ve bu şekilde tanışıp birbirlerini sevmişlerdir. Kemal evlenmeleri için askerden dönüşünü beklemesini söylemiştir. Aradan zaman geçmiş ve Kemal'in askerden dönüşü üzerine onu görmeye giden Nalan trafik kazası geçirmiş ve felç kalmıştır. Filmde bu olaylar ışığında kendi sakatlığına Kemal'i ortak etmek istemeyen Nalan'ın yaşadıkları anlatılmaktadır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.97. SENİNLE ÖLMEK İSTİYORUM

Çekildiği Yıl: 1969

Yönetmen: Lütü Ö. Akad

Senaryo: Safa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, İzzet Günay, Aydın Tezel, Meltem Mete, Gülsen Erten, Gülgün Erdem, Cahit Irgat, Sinan Emre, Muammer Gözalan, Melek Görgün, Haydar Karaer, Haluk Orçun, Zeki Sezer, Reşit Çıldam, Nizam Ergüden, Hakkı Haktan, Ali Demir, Hüseyin Salıcı

Konusu: Selma(Türkân Şoray) Rıza Akmanoğlu(Cahit Irgat) isimli çok zengin bir iş adamının genç ve güzel eşidir. Rıza'nın Selma dahil hayatındaki herkese sert davranması ve Selma'nın etrafındaki insanların yapmacık tavırlarından sıkılması onu alkol bağımlılığına itmiştir. Bu durumlar içinden çıkış yolu olarak ise evinde çalışan ve genç bir mimar olan Nihat(İzzet Günay)'ı görür. Aradan geçen zamanda Nihat ve Selma iyi bir arkadaş olmuştur. Bir gün Selma oğlu Tayfun'u bir trafik kazası sonucu kaybeder ve Rıza Bey onu akıl hastanesine yatırır. Filmde bu olaylar ışığında Nihat'ın Selma'yı bularak onu bu durumdan kurtarması ve Rıza Bey ile yaşananlar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.98. SANA DÖNMEYECEĞİM

Çekildiği Yıl: 1969

Yönetmen: Mehmet Dinler

Senaryo: Erdoğan Tünaş

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Murat Soydan, Aliye Rona, Sedat Demir, Refik Üfler, Sinan Emre, Hayri Caner, Suzan Avcı, Ali Seyhan, Asım Nipton, Muammer Gözalan, Hasan Ceylan, Leman Akçatepe, Ali Demir, Vahit Volkan, Ahmet Turgutlu, Danyal Topatan, Mehmet Büyükgüngör, Necdet Yakın, Necabettin Yal, Oktay Yavuz, Haluk Orçun, Hüseyin Salıcı, Muzaffer Yenen

Konusu: Arif(Asım Nipton) bir köşkte şoförlük yapmaktadır. Kızı Leyla(Türkân Şoray) ise aynı köşkte hizmetçilik yapar. Köşkün sahibinin oğlu Murat(Murat Soydan) ile beraber büyümüşlerdir ve birbirlerine aşık olurlar. Bu aşk sonucu birlikte olmalarının ardından Murat hukuk eğitimini tamamlamak için Leyla'yı terk ederek yurtdışına gider. Leyla'nın hamile olduğunun ortaya çıkmasının ardından babası ve Leyla köşkten kovulur. Aradan geçen yılların ardından Leyla taksi şoförlüğü yaparak geçimini sağlamak ve oğlunu okutmaktadır. Bir yanlış anlaşılma sonucu hapse atılır ve avukat olmuş Murat ile yolları kesişir. Filmde bu olaylar ışığında Selma'nın Murat'tan intikam almak için çok ünlü bir şarkıcı olması ve Murat ve ailesine yaşattığı olaylar anlatılır.

Tablo-59

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Kofti	Anlamsız, değersiz, işe yaramaz, uyduruk (şey)	Refik	Taksici	1
Kerkenez	Aptal, hödük, haddini bilmez (kimse)	Hasan	Taksici	1

Kesil-	Kumarda, alışverişte vb. para vermek, ödemek	Hasan	Taksici	1
Mangır	Para, kağıt para	Hasan	Taksici	1
Terso	(kumarda) kaybeden (el)	Leyla	Taksici	1
İşle-	(kumarda) iskambil kağıdını hile yapmak amacıyla işaretlemek	Leyla	Taksici	1
Ensele-	Yakalamak, tutmak	Sedat	Taksici	1
**İslat-	Mutlu bir olayı yeme içme ile kutlamak(TDK)	Leyla	Taksici	1
Gazla-	Gitmek	Leyla	Taksici	1

4.99. KÖLEN OLAYIM

Çekildiği Yıl: 1969

Yönetmen: Atıf Yılmaz Batıbeki

Senaryo: Ayşe Şasa

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Murat Soydan, Mualla Sürer, Talat Gözbak, Benan Öz, Muzaffer Cıvan, Hüseyin Salıcı, Ali Demir, Asım Nipton, İsmet Erten, Yusuf Çağatay, Suat Geyik, Naser Malek Motiee

Konusu: Azize(Türkân Şoray), annesi(Mualla Sürer) ve kendisinin geçimi için bir gazinoda şarkıcılık yapmaktadır. Bir gün gazinoda Ömer(Murat Soydan) isimli biri ile tanışır ve birbirlerine aşık olurlar. Ömer amcası Hasan(Nasır Melek)'nın yanında çalışmaktadır ve onun para çantasını götürmesi gerekmektedir. Memlekete dönerken Azize'yi de yanında götürmek ister fakat buna Azize'nin annesi engel olur. Murat'ın para çantasını gazino müdürüne çaldığını fark etmesinin ardından Hasan gazinoya gelir ve o sırada Azize'yi görerek aşık olur. Hasan, gazino müdürü ve Azize'nin annesi Şükriye el birliği ile Hasan ve Azize'nin evliliği için uğraşırlar. Filmde Azize ve

Murat'ın yanlış anlaşılmalara sonucu bozulan aşkları ve Hasan'ın Azize'ye olan aşkına ve takıntısına rağmen tekrar bir araya gelmelerini anlatan olaylar işlenmiştir.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.100. GÜNAH BENDE Mİ?

Çekildiği Yıl: 1969

Yönetmen: Nevzat Pesen

Senaryo: Nevzat Pesen

Tür: Dram, Macera, Tarihi

Oyuncular: Türkân Şoray, Engin Çağlar, Erol Tezeren, Şaziye Moral, Aydın Tezel, Kudret Karadağ, Muzaffer Civan, Mahmure Handan, Müfit Kiper, Oktay Yavuz, Nizam Ergüden, Mehmet Büyükgüngör, Fatma Karanfil, Cenk Er

Konusu: Haluk(Engin Çağlar) babası ölüm döşeginde iken annesinin aklını çelen adamı bulup öldürmek için yemin etmiş bir Osmanlı subayıdır. Halasının kızı Nüvit(Türkân Şoray) ile birbirlerini sevmiş ve evlenmişlerdir. Balkan Harbi sonrası Haluk eve döndüğünde Muhtar isimli bir akrabalarının eve yerleştiğini görür. Nüvit Muhtar'ın amansız hastalığı sebebiyle onunla alakadar olması Muhtar'da farklı duygular uyandırmış ve bir akşam Nüvit'i sıkıştırmıştır. Bu sıkıştırmaya şahit olan Haluk bir kıskançlık ile Nüvit'i boşayıp I.Dünya Savaşına katılmıştır. Filmde savaşta esir düşen Haluk'un şans eseri Nüvit ve babasına öldürmek için yemin ettiği adam ile karşılaşması sonucu yaşanan olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.101. BANA DERLER FOSFORLU

Çekildiği Yıl: 1969

Yönetmen: Ertem Göreç

Senaryo: Burhan Bolan, Muzaffer Arslan

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Engin Çağlar, Muhterem Nur, Münir Özkul, Aydın Tezel, Nihal Kaplangı, Mine Soley, Önder Somer, Zafer Karakaş, Renan Fosforluoğlu, Arda Şenol, Müşerref Çapın, Muammer Gözalan, Hidayet Pelit, Zeki Alpan, Asım Nipton, Fadıl Garan, Talia Saltı, Nermin Özses, Muzaffer Yenen, Selahattin İçsel, Süheyl Eğriboz, Mustafa Dağhan

Konusu: Daha küçücükken annesini ve babasını kaybeden Fosforlu(Türkân Şoray), sokaklarda satıcılık yaparken Kazım(Münir Özkul) ile karşılaşır. Klarnet çalarak geçimini sağlamaya çalışan Kazım Fosforlu'yu yanına alarak bir baba gibi onu büyütür. Aradan geçen yılların ardından sokaklarda şarkı söyleyerek para kazanan Kazım, Fosforlu ve Hüdaverdi bir gün aslında çok zengin bir şarkıcı olan fakat bir kaza sonucu gözlerini ve hafızasını kaybeden Kemal(Engin Çağlar)'a rastlar. Filmde aralarına aldıkları Kemal ile Fosforlu arasında başlayan aşk sonucu Kemal'in göz ameliyatı için hırsızlık yapan Fosforlu'nun yaşadıkları anlatılmıştır.

Tablo-60

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Kıral	Çok iyi nitelikli, üstün özellikler taşıyan, yaşam koşulları elverişli (kimse)	Kazım	Klarnet çalgıcısı	2
O biçim	Deyim “çok, fazla, iyi, hoş” anlamlarında da kullanılır.	Kazım Fosforlu	Klarnet Çalgıcısı Şarkıcı	3
Fırıldak	Görüşleri, davranışları duruma göre her an	Kazım	Klarnet Çalgıcısı	1

	değişebilen (kimse)			
Mantara bas-	Yalana kanmak, aldanmak	Kazım	Klarnet Çalgıcısı	1
Kıyak	İyi, hoş, üstün(şey, kimse)	Kazım	Klarnet Çalgıcısı	1
Dalga	İçinde bulunulan durum, söz konusu edilen iş	Kazım	Klarnet Çalgıcısı	1
İnek	Aptal kimse, bön	Fosforlu	Şarkıcı	1
Numara	Hile, dalavere	Kazım	Klarnet çalgıcısı	1
Harbi	Doğru, yalansız(söz)	Kazım	Klarnet çalgıcısı	1
İbiş	Gülünç tavrılı, gövde yapısı gelişmemiş kimse	Fosforlu	Şarkıcı	1
Toz et-	(Birisini) öldüresiye dövmek, hırpalamak	Fosforlu	Şarkıcı	1
Dümbelek	Aptal, bön(kimse)	Fosforlu	Şarkıcı	1
Tüy-	Gitmek, defolmak	Fosforlu	Şarkıcı	1
Tosla-	Rastlamak, karşılaşmak	Fosforlu	Şarkıcı	1
Yürüt-	(Bir şeyi) sahibinin haberi olmadan almak	Kazım	Klarnet çalgıcısı	1
Yengen	“Güç durumda, kötü durumda” anlamında kullanılır	Fosforlu Kazım	Şarkıcı Klarnet Çalgıcısı	1
Çak-	Sezmek, anlamak, kavramak	Kazım	Klarnet Çalgıcısı	2
Racon	Yöntem, kural, adet,	Kazım	Klarnet	1

	usul		Çalgıcısı	
Mektep et-	Satmak	Kazım	Klarnet Çalgıcısı	1
Bozul-	Sinirlenmek, öfkelenmek	Kazım	Klarnet Çalgıcısı	1
Çarşafa dolaş-	Becerememek, üstesinden gelemeyip başarısızlığa uğramak	Kazım	Klarnet Çalgıcısı	1
Yürüt-	(Bir şeyi) sahibinin haberi olmadan almak	Fosforlu	Şarkıcı	1
Sepetle-	Kovmak, başından savmak, gitmesini sağlamak	Fosforlu	Şarkıcı	1

4.102. FOSFORLU CEVRİYEM

Çekildiği Yıl: 1969

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Tanju Gürsu, Suzan Avcı, Önder Somer, Altan Günbay, Danyal Topatan, Fatma Karanfil, Semih Sezerli, Mümtaz Ener, Süheyş Eğriboz, Muammer Gözalan, Mümtaz Alparslan, Nermin Özses, Mesude Eker, İnci Eroğlu, Aydın Tezel, Oktay Yavuz, Ahmet Karaca, Ahmet Şenses, Rıdvan Varol

Konusu: Zengin iş adamı Tefik(Muammer Gözalan), kendinden yaşça küçük olan Nüveyre(Suzan Avcı) ile evlidir. Nüveyre, Tefik'in serveti ve topraklarında bulunan uranyum madeni ile ilgilenmektedir. Bu yüzden Tefik'in kızları ile anlaşamaz. Necla(Türkân Şoray) şarkı söylemeye meraklı terbiyeli bir genç kızdır. Perihan(Fatma Karanfil) ise alkol ve uyuşturucu ile sürekli eğlence için yaşayan bir kızdır. Bir akşam

Nüveyre'nin telkinleri ile Perihan'a kızıp onu dövmeye giden Tevfik Perihan'ın odasında ölü bulunur. Perihan ise uyuşturucu ile kendinden geçmiştir. Nüveyre polisleri kocasını Perihan'ın öldürdüğünü söylese de Necla suçu üstlenir ve evden kaçır. Polislerden saklandığı sırada Çetin(Tanju Gürsu)'e rastlar ve çetinden babasının katilini bulması için yardım ister. Filmde bu olaylar ışığında Necla'nın külhanbey tavırlarına sahip Fosforlu Cevriye'ye dönüşmesi ve babasının ölümünün ardındaki sır perdesini aralaması anlatılmıştır.

Tablo-61

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Başla-	Sövmeye, küfre girişmek	Çetin	Gizli Subay	1
Araççılık	Hırsızlık	Çetin	Gizli Subay	1
Alengirli	Hoş, gösterişli, fiyakalı	Çetin	Gizli Subay	1
Gazla-	Gitmek, kaçmak, savuşmak	Çetin	Gizli Subay	4
Çak-	Sezmek, anlamak, kavramak	Çetin	Gizli Subay	4
Aynasız	Polis, bekçi vb. güvenlik kuvveti	Çetin	Gizli Subay	2
Toz ol-	Gitmek, kaçmak, ortadan kaybolmak	Çetin	Gizli Subay	1
*Asayiş meleşti	Filmde polis anlamında kullanılmıştır.	Çetin	Gizli Subay	1
Bilezik	Kelepçe	Çetin	Gizli Subay	1
Parlat-	İçki içmek, kafayı çekmek	Çetin	Gizli Subay	1
Anzorot	Rakı	Çetin	Gizli Subay	1
Deve	Aptal, salak	Çetin	Gizli Subay	1

Tüy-	Gitmek, def olmak	Çetin	Gizli Subay	1
Racon kes-	Kural koymak, yöntem belirlemek	Çetin	Gizli Subay	2
Yut-	İnanmak, aldanmak, kanmak	Perihan	Zengin aile kızı	1
Numara	Hile, dalavere	Çetin	Gizli Subay	2
Kuruğu titret-	Ölmek, gebermek, zıbarmak	Çetin	Gizli Subay	2
*Kaval	Sözlükte geçen anlamlarının dışında filmde “tüfek” anlamında kullanılmıştır.	Çetin	Gizli Subay	1
Filim	1.Olay; ilginç olay 2.düzenbaz, hileci (kimse) 3. Şakacı, matrak (kimse) 4.Yalan, uyduruk	Çetin	Gizli Subay	1
O biçim	Deyim “çok, fazla, iyi, hoş” anlamlarında kullanılır	Çetin	Gizli Subay	1
Mantar	Yalan, hile	Çetin	Gizli Subay	1
Dalga	İlgi, ilinti	Çetin Camgöz	Gizli Subay Mafya	4
Netice	Kalçalar	Çetin	Gizli Subay	1
Hasbi geç-	Önem vermemek, üstünde durmamak, ince eleyip sık dokumamak	Necla	Zengin aile kızı	1
Dalgası taşlan-	(Birisinin) işine karışmak	Necla	Zengin aile kızı	1

Voltasını al-	Gitmek, savuşmak	Çetin	Gizli Subay	1
-mento	Bazı argo sözcükleri oluşturmada kullanılan son ek: Örn hıyar-a-mento, turşu-mento	Necla Çetin	Zengin aile kızı Gizli Subay	7
Kirişi kır-	Gitmek, savuşmak, kaçmak; bulunduğu yerden hızla uzaklaşmak	Çetin	Gizli Subay	1
Kıtipiyoz	Yararsız, değersiz, düşük nitelikli (nesne, şey, kimse)	Necla Çetin	Zengin aile kızı Gizli Subay	5
Kafayı çek-	İçki içmek	Camgöz	Mafya	1
Gebeş	Aptal, salak, bön	Necla	Zengin aile kızı	1
Kofti	Anlamsız, değersiz, işe yaramaz, uyduruk (şey, haber, söz)	Necla	Zengin aile kızı	1
Ye-	Aldanmak, kanmak	Necla	Zengin aile kızı	1
Ellialtı	Tokattan sert, yumruktan hafif el darbesi, sille	Necla	Zengin aile kızı	1
Mostralık	Benzerlerinde daha iyi, güzel (görünen) kimse ya da nesne	Necla	Zengin aile kızı	1
Terso	Elverişsiz, verimsiz (iş ya da durum)	Necla	Zengin aile kızı	1
Posta koy-	Karşı çıkmak, meydan okumak	Camgöz	Mafya	2
Moruk	Yaşlı kimse, ihtiyar	Necla	Zengin aile kızı	1
Hava al-	Umduğunu bulamamak, sonuca	Çetin	Gizli Subay	2

	ulaşamamak, olumsuz sonuç almak, başaramamak	Camgöz	Mafya	
Mıhla-	1.Bıçak, kama ya da şiş gibi araçla yaralamak, öldürmek 2.Tabancı ile kurşunlama anlamında da kullanılır	etin	Gizli Subay	1
Mantara bas-	Yalana kanmak, aldanmak	Necla	Zengin aile kızı	1
Hořafına git-	Hořlanmak, beęenmek	etin	Gizli Subay	1
Avanta	Kolayca sağlanan yarar, karşılıksız kazanılan çıkar	etin	Gizli Subay	1
Cebellezi et-	Cebine atmak, alıp cebine koymak	etin	Gizli Subay	1
Andaval	1.Saf, kolayca kanan kimse 2.Bön, enayi	etin	Gizli Subay	1

4.103. BURUK ACI

ekildięi Yıl: 1969

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Nejat Saydam, Bülent Oran

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Tanju Gürsu, Muzaffer Tuna, Ali Şen, Aynur Aydan, Ergun Köknar, İsmail Varol, Leman Öztürk, Hüseyin Salıcı, Berna Işıl, Asım Nipton, Hayri Arlı, Tanju Şarman, Aliye Rona, Hüdayi Yarmanoęlu, Osman Görgün, Nazan Tezel,

Özdemir Özkaya, Yenal Denker, Orhan Parlakkaya, Nermin Özses, Tefvik Atakan, Zuhul Üstünbaş

Konusu: Ülker(Türkân Şoray) tıp okumak için onu zorla evlendirmek isteyen annesinden kaçarak İstanbul'a gider. Onu İstanbul'a davet eden doktor Haldun Beyi(Muzaffer Tema) bulamaz ve bir otele yerleşir otelde yan odasında gözleri görmeyen bestekar Kemani Mahmut ile tanışır. Ertesi gün kahvaltı için gittiği bir yerde üniversite öğrencilerinin Mahmut ile dalga geçmesine dayanamaz ve onlara ağzına geleni söyler. Bu gençler içinde İlhan(Tanju Gürsu) da vardır. Daha sonra kendini affettirmek için Ülker'in peşinden ayrılmayan İlhan ona aşık olur ve evlenirler. Filmde bu olaylar ışığında İlhan'a olan sevgisi saplantıya dönüşen annenin Ülker'i İlhan'dan ayırmak için yaptıkları sonucunda yaşanan olaylar anlatılmıştır.

Tablo-62

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Tıraş	Boş yere uzun uzun konuşma, gevezelik	İlhan	Zengin aile çocuğu	1

4.104. AŞK MABUDESİ

Çekildiği Yıl: 1969

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Cüneyt Arkın, Reha Yurdakul, Aydın Tezel, Sevgi Can, Suzan Avcı, Zafer Önen, Asım Nipton, Aynur Aydan, Feri Cansel, Muammer Gözalan, Renan Fosforluoğlu, Müşerref Çapın, Nermin Özses, Haluk Sarıcı, Hüseyin Salıcı, Timuçin Caymaz

Konusu: Ekrem(Cüneyt Arkın) aşkı romanları yazan zengin bir yazardır. Yazacağı yeni romanında bir sokak kadının hikayesini anlatmak istemektedir. Şarkıcı olan Suzan(Suzan Avcı)'ı dinlemek için gittiği gazinoda Leyla(Türkân Şoray) isimli bir fıstık satan kız ile tanışır. Filmde Leyla ile Ekrem'in aşkı ve Ekrem'in nişanlısının buna engel olmak için yaptıkları anlatılmaktadır.

Tablo-63

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Tıraş	Boş yere uzun uzun konuşma, gevezelik	..	Gazino müşterisi	1
Gebeş	Aptal, salak, bön	Leyla	Fıstıkçı	1
Sepetlen-	Kovulmak, bir yerden uzaklaştırılmak, baştan savılmak	Leyla	Fıstıkçı	1
Arakla-	Çalmak		Barda çalışan kız	1
Cart kaba kağıt	Birisinin bir şeyi yanlış söylemesi, abartması gibi durumlarda kullanılır.	Leyla	Fıstıkçı	1
Sök-	Geçerli olmak	Leyla	Fıstıkçı	1
Zilli	Kadın, gürültücü, edepsiz, şirret	Leyla	Fıstıkçı	1
Sepetle-	Kovmak, başından savmak, gitmesini sağlamak	Suzan	Şarkıcı	1
Piyango	Olumsuz ve beklenmedik bir durum, kötü rastlantı	Leyla	Fıstıkçı	1
Gazla-	Gitmek, kaçmak, savuşmak	Leyla	Fıstıkçı	1
Pas	(Birisiyle) Sevgi ilişkisi, cinsel bağlantı vb. kurma amacıyla takınılan tavır, verilen işaret, edilen söz	Leyla	Fıstıkçı	1
Papel	Para, kağıt para; lira, bir lira	..	Serseri	1

4.105. ATEŞLİ ÇİNGENE

Çekildiği Yıl: 1969

Yönetmen: Metin Erksan

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Esin Gülsoy, Altan Günbay, Oya Peri, Hulusi Kentmen, Muammer Gözalan, Bedia Muvahhit, Mürüvvet Sim, Zafer Önen, Ahmet Turgutlu, Faik Coşkun, Ahmet Sert, Sabahat Işık, Hüseyin Güler, Kudret Karadağ, Hakkı Kıvanç, Yaşar Şener, Zuhal Erdem, Haydar Karaer, Ayton Sert, Sıdıka Duruer, Tunç Günbay

Konusu: bir çingene kafilesinde yaşayan Nazlı(Sabahat Işık)'nın doğum sancıları tutar ve kabile doğum için bir yerde konaklamak zorunda kalır. Doğumda bebek ölü doğunca falcılık yapan Nigar(Bedia Muvahhit) ölü bebeğin yerine civardaki köşklardan bir bebek çalarak getirir. Bebeğe Gelincik(Türkân Şoray) ismi konulur. Gelincik ve Ali(Ediz Hun) beraber büyürler ve Ali çocukluğundan beri Gelincik'i sever. Fakat Gelincik de Ali'yi sevmesine rağmen sevgisini gösteremez ve onun başına iş açar. Filmde Gelincik ve Ali'nin birbirlerine aşklarını itiraf etmeye çalışması ile gelişen olaylar anlatılmıştır.

Tablo-64

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Zilli	Gürültücü, edepsiz, şirret(kız, kadın)	Gelincik	Çeribaşı	3
Kıyak	İyi, hoş, üstün	Gelincik	Çeribaşı	1
Faç	(kişide) genel görünüm, kılık, kıyafet	Gelincik	Çeribaşı	1
Yürüt-	(Bir şeyi) sahibinin haberi olmadan almak	Gelincik	Çeribaşı	1
Arakla-	Çalmak	Gelincik	Çeribaşı	1
Bas-	Defolmak, çekip	Gelincik	Çeribaşı	1

	gitmek			
Papel	Para, kağıt para; lira, bir lira	Gelincik Salih	Çeribaşı Çingene	2
Hırlaş-	Birbiriyle ağız dalaşı yapmak, tartışıp dövüşmek	Gelincik	Çingene	1
Bozuk çal-	Sinirlendiğini, öfkelenildiğini belli etmek	Nilüfer	Çingene	1
Şıfıntı	Kolayca ilişki kurulan kız ya da kadın; orospu	Nilüfer Gelincik	Çingene Çeribaşı	2
Tosla-	Vermek, ödemek	Gelincik	Çeribaşı	1
Başla-	Sövmeye, küfre girişmek	Osman	Zengin iş adamı	1

4.106. MAZİ KALBİMDE YARADIR

Çekildiği Yıl: 1970

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ekrem Bora, Tanju Gürsu, Önder Somer, Serpil Gül, Figen Han, Kazım Kartal, Sadettin Düzgün, Filiz Güler, Funda Gürçen, Feridun Çölgeçen, Memduh Ünsal

Konusu: Türkân(Türkân Şoray)'ın annesi Şükran(Türkân Şoray) kocası Ekrem(Ekrem Bora)'ın itibarını korumak için büyük bir fedakarlık yaparak evi terk eder. Annesi ile benzerliğinden ötürü ve kendisine sürekli onu hatırlattığı için Ekrem Türkân'ı Almanya'ya yatılı eğitime gönderir. Aradan geçen yılların ardından Türkân eve geri döndüğünde babasının Sezer(Figen Han) isimli genç bir kadın ile evlendiğini öğrenir. İstemeyerek de olsa onu kabul eder. Fakat Sezer'in Ekrem'i Önder(Önder Somer) ile

aldattığını öğrenir. Türkân bunu babasına kanıtlamaya çalışırken Sezer'in oyunları ile babasından iyice uzaklaşır. Babasının yanında çalışan Murat(Tanju Gürsu) ile birbirlerini tanıyıp sevmişlerdir ve evlenirler. Filmde bu olaylar ışığında Türkân'ın tıpkı annesi gibi kocasını korumak için büyük bir fedakarlık yapması ve bu fedakarlığın sonucunda gelişen olaylar anlatılmıştır.

Tablo-65

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Numara	Hile, dalavere	Erol	Kumarhane sahibi	1
Yaylan-	Gitmek, savuşmak, yürüyüp ortadan kaybolmak	Erol	Kumarhane sahibi	2
Maden	Kolayca para sağlanan, çıkar elde edilebilen (kimse, yer, kuruluş)	Erol	Kumarhane sahibi	1
Yaş	Olumsuz, tehlikeli, riskli	Erol	Kumarhane sahibi	1
Damla-	Gelmek, gelivermek		Kumarbaz	1

4.107. KARA GÖZLÜM

Çekildiği Yıl: 1970

Yönetmen: Atıf Yılmaz Batıbeki

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Kadir İnanır, Aziz Basmacı, Diclehan Baban, Mualla Sürer, Müjdat Gezen, Mürüvvet Sim, Turgut Boralı, Aynur Aydan, Reşit Çıldam, Talia Saltı, Rıza Tüzün, Kudret Karadağ, Zeki Sezer, Nezihe Güler, Kayhan Yıldızoğlu, Muzaffer

Cıvan, Lütfü Engin, Mehmet Büyükgüngör, Orhan Çoban, Celal Yonat, Yusuf Çağatay, Mürüvvet İşsever

Konusu: Azize(Türkân Şoray) babası ile beraber balıkçılık yaparak geçimini sağlamaktadır. Balık pazarında herkes tarafından sevilmektedir. Bir gün balık pazarında klasik müzik bestecisi Kenan(Kadir İnanır) ile tanışır. Kenan alaturka müzik yapmaktan itina ile kaçınmaktadır. Bu yüzden işsizdir. Bir gün Azize balık pazarında balık satmak için şarkı söylerken gazinocular kralı olan Osman tarafından keşfedilir ve şarkıcı olur. Kenan ise bestekar olduğunu gizleyerek aynı gazinoda garson olarak işe başlar. Filmde bu olaylar ışığında Azize'nin Kemal ile olan aşkları ve şarkıcı olduktan sonra Azize'nin para ve şöhret ile imtihanı anlatılmıştır.

Tablo-66

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
O biçim	Deyim “çok, fazla, iyi, hoş, güzel” anlamlarında kullanılır	Rıza	Taksici	1
Aynalı	İyi, hoş	Rıza	Taksici	1
Asker	Para, lira	Azize	Balıkçı	1
Papel	Para, kağıt para; lira, bir lira	Azize	Balıkçı	1
Goy goy	Gürültü, patırtı	Hurşid Bey	Balıkçı	1
Yelloz	Rahat davranışlı, hafifmeşrep (kız, kadın)	Bedia	Balıkçı eşi	1
Tosla-	Rastlamak, karşılamak	Azize	Balıkçı	2
Sarkıt-	Vermek	Azize	Balıkçı	1
Yengen	Güç durumda, kötü durumda anlamında kullanılır	Azize	Balıkçı	1
Çak-	Sezmek, anlamak,	Azize	Balıkçı	1

	kavramak			
Hanımevladı	Olağandan daha terbiyeli çocuk, genç	Azize	Balıkçı	1
Öt-	Konuşmak, söylemek	Handan	Şarkıcı	1
Pergelleri aç-	Daha uzun hızlı adımlarla yürümek	Azize	Balıkçı	1
Dümen	Hile, dalavere	Azize	Balıkçı	1
Su koyuver-	Tatsızlık çıkarmak; durumun gereklerine uygun davranmamak	Azize	Balıkçı	1
Bozuk ol-	Küçük düşmek; güç duruma, gülünç duruma düşüp mahcup olmak	Osman	Müzisyen	1
Düdük	Aptal, düşüncesiz	Bedia Azize	Balıkçı eşi Balıkçı	3
Kıvr-	Elde etmek, kazanmak	Azize	Balıkçı	1
Kaşkoriko	Hile, tuzak, nifak, fesat, yalan	Handan	Şarkıcı	1
Anzarot	Rakı	Azize	Balıkçı	1
İmam suyu	Rakı	Azize	Balıkçı	1
Yok deve!	“Bu kadar da olmaz çok abarttın” anlamında söylenir.	Azize	Balıkçı	1
Çakalla-	Sezmek, anlamak	Azize	Balıkçı	1
Kaşkaval	Bön, salak, budala (kimse)	Azize	Balıkçı	1

Posta koy-	Karşı çıkmak, meydan okumak	Azize	Balıkçı	1
Kofti	Anlamsız, değersiz, işe yaramaz uyduruk (şey)	Azize	Balıkçı	1
İnek	Aptal kimse, bön	Azize	Balıkçı	1
Bozul-	Sinirlenmek, öfkelenmek	Azize	Balıkçı	1
Tüy-	Tüymek, defolmak	Osman	Gazinocular Kralı	1
Silkelen-	Dövülmek	Azize	Balıkçı	1
Tereyağ	Bön, aptal, anlayışsız	Rıza	Balıkçı	1
Aftos piyas	1.İşe yaramaz, değersiz, yararsız 2."Bu da nesi?","Sen de kimsin?" anlamında kullanılır.	Rıza	Balıkçı	1
Yelkenle-	Gitmek, koşup gitmek, hızla gitmek	Azize	Balıkçı	1

4.108. MERHAMET

Çekildiği Yıl: 1970

Yönetmen: Bilge Olgaç

Senaryo: Bilge Olgaç

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Demir Karahan, Zeynep Tedü, Ali Şen, Avni Dilligil, Aydın Tezel, Deniz Altun

Konusu: Zeynep(Türkân Şoray) geçirdiği trafik kazası sonucu tekerlekli sandalyeye mahkum olarak yaşamak zorundadır. Bu yüzden ağır bir buhran geçirerek hayata küser

ve tedavi olmayı reddeder. Bir gün bir toplantı sırasında genç bir teğmen olan Tarık(Demir Karahan) ile karşılaşarak ona aşık olur. Tarık, Zeynep'in doktorundan onun hiçbir zaman yürüyemeyeceğini öğrenir. Filmde bu olaylar ışığında Tarık'ın gerçeği saklayarak Zeynep'e yeniden yürüyebileceği yolunda verdiği umut ve Zeynep'in gerçeği öğrenmesi üzerine intihar ile biten olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.109. HERKESİN SEVGİLİSİ

Çekildiği Yıl: 1970

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Nejat Saydam, Bülent Oran

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Tanju Gürsu, Nail Altınok, Hayal Sırer, Aynur Aydan, Enis Fosforoğlu, Renan Fosforoğlu, Leman Öztürk, Yılmaz Gruda, Ali Seyhan, Hakkı Kıvanç, Muammer Gözalan, Ahmet Açı, Ahmet Turgutlu, Ali Demir, Özen Tutucu, Müşerref Çapın, Birtane Güngör, Ömer Harun, Gülten Kıvanç, Nermin Denizci

Konusu: Bir yanlış anlaşılma sonucu sosyetenin en ünlü simalarından Türkân(Türkân Şoray)'ı köylü bir kız zanneden ünlü bestekar Tarık(Nuri Altınok) ona aşık olur ve onun için beste yapar. Türkân ona gerçekleri anlatamaz ama oyununa da devam eder. Bu sırada Türkân otelde yüzme sporcularından Metin(Tanju Gürsu) ile tanışır ve birbirlerine aşık olurlar. Filmde bu olaylar ışığında gerçeklerin ortaya çıkması ile Tarık'ın uçak kazasında öldü sanılması üzerine Metin'in Türkân'ın hayatını zehir etmeye yemin etmesi ile gelişen olaylar anlatılmıştır.

Tablo-67

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Numara	Hile, dalavere	Metin	Yüzücü	1
Yağcı	Dalkavuk	Ayhan	Yüzücü	1
Ye-	Cinsel ilişkide bulunmak, düzmek		Sarhoş müşteri	1

4.110. HAYATIM SANA FEDA

Çekildiği Yıl: 1970

Yönetmen: Muzaffer Arslan

Senaryo: Bülent Oran, Muzaffer Arslan

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Cüneyt Arkın, Gülgün Erdem, Hüseyin Kutman, Aynur Aydan, Hüseyin Zan, Zeki Sezer, Semih Sezerli, Kayhan Yıldızoğlu, Muammer Gözalan, Necip Tekçe, Münir Özkul, Hüseyin Salıcı

Konusu: Zeynep(Türkân Şoray) ve Fatma(Gülgün Erdem) konservatuardan beraber mezun olmuş ve beraber iş arayan iki yakın arkadaştır. Mezun olduktan sonra bir gazinoda iş bulurlar. Zeynep şarkı söyleyecek, Fatma ise keman çalacaktır. İş bulmanın sevinci içindeyken zengin plak şirketi sahibi Harun(Cüneyt Arkın) arabası ile Zeynep'e çarpar. Beynindeki hasar doktorlar tarafından anlaşılmaz ve Zeynep taburcu edilir. Bu olaydan birkaç gün sonra Zeynep'in gözleri görme yetisini kaybeder. Filmde bu olaylar ışığında Harun'un Zeynep'in gözlerini tekrar açtırmak için ve onun aşkını kazanmak için yaptığı şeyler anlatılır.

Tablo-68

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Çarpıl-	Aşık olmak, sevdaya düşmek	Fatma	Kemancı	1

4.111. BİRLEŞEN YOLLAR

Çekildiği Yıl: 1970

Yönetmen: Yücel Çakmaklı

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, İzzet Günay, Salih Güney, Semih Seren, Nubar Terziyan, Funda Postacı, Serpil Gül, Aydan Nur, Handan Adalı, Muammer Gözalan, Şaziye Moral, Murat Tok, Remziye Fırtına, Mustafa Yavuz, Faik Coşkun, Ali Demir, Nermin Özses, Memduh Ünsal, Hikmet Gül, Mahmure Handan, İbrahim Kurt, Erdoğan Seren, Erol Şen, Hasan Yıldız

Konusu: Bilal(İzzet Günay) kendi yaşıtlarından farklı olarak dini bütün bir mahalle gencidir. Feyza(Türkân Şoray) ise aynı mahalleye yapılan apartmanlarda oturan zengin bir ailenin kızıdır. Feyza annesi ve babasının kumar ve eğlence meraklarından, etrafındaki insanların yapaylığından içten içe sıkılan bir kişiliğe sahiptir. Birkaç kere pencereden Bilal'i görür. Daha sonra onunla aynı üniversitede okuduklarını öğrenir ve arkadaşlarıyla onu kendine aşık edip edemeyeceği üzerine bahse girer. Fakat bu oyun zamanla gerçeğe dönüşür. Fakat Bilal evlenme teklif edeceği sırada gerçekleri öğrenir ve Feyza'yı terk eder. Filmde bu olaylar ışığında aradan geçen yılların ardından Bilal'in oğlu ve Feyza'nın kızının birbirlerini severek evlenmeleri ile biten olaylar anlatılmıştır.

Tablo-69

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Nanay	Yokluk, olmama	Feyza	Zengin aile kızı	1
Ekşi-	(Birisine) askıntı olmak, (Biriyle) rahatsız edecek derecede ilgilenmek	Feyza	Zengin aile kızı	1
Hava al-	Umduğunu bulamamak, sonuca ulaşamamak, olumsuz sonuç almak, başaramamak		Zengin aile kızı	1
Uyut-	Aldatmak, kandırmak	Leyla	Zengin aile kızı	1
Voltasını al-	Gitmek, savuşmak	Selim	Zengin iş adamı	1
Numara	Hile, dalavere	Selim	Zengin iş adamı	1
Sepetle-	Kovmak, başından savmak, gitmesini	Selim	Zengin iş adamı	1

	sağlamak			
Dalgasına taş at-	(Birisinin) olağan düzenini bozacak müdahalede bulunmak	Selim	Zengin iş adamı	1
Çak-	Sezmek, anlamak, kavramak	Selim	Zengin iş adamı	1
Dalga	İçinde bulunulan durum, söz konusu edilen iş	Selim	Zengin iş adamı	1
Askıntı	(Biriyle) yakın arkadaşlık, dostluk, ilişki kurmak için inatla çabalayan(kimse)	Selim	Zengin iş adamı	1

4.112. BUĞULU GÖZLER

Çekildiği Yıl: 1970

Yönetmen: Sefa Önal

Senaryo: Sefa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Murat Soydan, Önder Somer, Semra Yıldız, Leman Akçatepe, Muammer Gözalan, Necip Tekçe, Nermin Özses, Talia Saltı, İsmail Varol, Vahit Volkan, Nazan Ann, Tülin Oral, Pelin Oran, Muzaffer Yenen, Kayhan Yıldızoğlu

Konusu: Canan(Türkân Şoray) annesi ve babası o küçükken vefat ettiği için babaannesi ile yaşamaktadır. Hayatını ise dikiş dikerek kazanmaktadır. Sevgilisi Ergin(Önder Somer) ise Canan'ın mütevazî yaşamına karşı çok para kazanmayı arzulayan hırslı bir insandır. Filmde bu olaylar ışığında para kazanma hırslı ile yurtdışına giden Ergin'in evlenip dönmesi üzerine Canan'ın onu terk ederek tesadüfen karşılaştığı ve bir tersanede çalışan Faruk(Murat Soydan) ile tanışarak aşık olması üzerine geçen olaylar anlatılmıştır.

Tablo-70

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Numara	Hile, dalavere	Ergin	Mühendis	1

4.113. ARIM BALIM PETEĞİM

Çekildiği Yıl: 1970

Yönetmen: Muzaffer Arslan

Senaryo: Muzaffer Arslan, Bülent Oran

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Cüneyt Arkın, Münir Özkul, Cevat Kurtuluş, Aynur Aydan, Sami Hazinses, Aziz Basmacı, Ergun Köknar, Kayhan Yıldızoğlu, Bora Ayanoğlu, Zeki Sezer, Memduh Ünsal, Kenan Özcan, Orhan Çoban, Muzaffer Yenen, Muammer Gözalan

Konusu: Mehmet(Münir Özkul) dedektiflik yapmaktadır ve kızı Zeynep(Türkân Şoray) ile birlikte yaşamaktadır. Mehmet son iş olarak sosyete de çapkınlığı ile ün salmış Harun(Cüneyt Arkın)'ı takip etme işi alır. Aldatılan koca karısı ve Harun'u basıp öldürmeye karar verir. Bu planını duyan Zeynep Harun'u kurtarmaya karar verir. Filmde bu olaylar ışığında Zeynep'in Harun'a olan aşkı ile Harun'u onun gibi bir hayatı olduğuna inandırarak kendine aşık etmesi ve bununla birlikte yaşanan olaylar anlatılmıştır.

Tablo-71

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Numara	Hile, dalavere	Harun	Zengin iş adamı	1

4.114. BÜLBÜL YUVASI

Çekildiği Yıl: 1970

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Murat Soydan, Tanju Gürsu, Zeynep Tedü, Aliye Rona, Uğur Kuvılcım, Nedret Güvenç, Ergun Köknar, Müşerref Çapın, Nuray Yıldız, Muammer Gözalan, Zeki Sezer, Hüseyin Salıcı, Renan Fosforoğlu, Mehmet Büyükgüngör, Birtane Güngör, Enver Dönmez

Konusu: Feridun(Murat Soydan) ölüm döşeğindeki babasına akrabaları Hatice Hanım(Nedret Güvenç) ve kızı Nerime(Türkân Şoray)'yi köşke getirme sözü verir. Feridun'un annesi Süheyla Hanım(Aliye Rona) bu akrabalarından rahatsız olarak onlara hizmetçi muamelesi yapar. Nerime ise fırsatını buldukça köşkün bülbül yuvası diye adlandırılan bölümünde vakit geçirir. Filmde bu olaylar ışığında Nerime Nejat(Tanju Gürsu) Feridun'dan oluşan aşk üçgeni etrafında gelişen olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.115. TATLI MELEĞİM

Çekildiği Yıl: 1970

Yönetmen: Mehmet Dinler

Senaryo: Erdoğan Tünaş

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Münir Özkul, Süleyman Turan, Suzan Avcı, Zafer Önen, Nubar Terziyan, Zeki Sezer, Leman Akçatepe, Nubar Kamçılı, Ali Demir, Hakkı Kurt

Konusu: Leyla(Türkân Şoray) bir kozmetik şirketinde sekreter olarak işe başlar. Patronu Murat(Ediz Hun)'a ilk görüşte aşık olur fakat Murat Leyla'ya onu güzel bulmadığını, çok çirkin olduğunu kendisi ile bir ilişki düşünmenin aptallık olduğunu söyleyerek onun kalbini kırar. Filmde bu olaylar ışığında Leyla'nın çıktıkları bir iş seyahatinde Murat'tan intikam alarak onu kendisine aşık etmesi ile gelişen olaylar anlatılır.

Tablo-72

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı

Kıyak	İyi, hoş, üstün	Fikret	İşsiz	1
Postala-	Göndermek, yollamak, sevk etmek	Leyla	Sekreter	1
Fındıkçı	Hilebaz, oyunbaz	Leyla	Sekreter	1
Uyut-	Aldatmak, kandırmak	Leyla	Sekreter	1
Bozuk çal-	Sinirlendiğini, öfkелendiğini belli etmek	Leman	Orta halli aile mensubu	1
Tosla-	Rastlamak, karşılaşmak	Leyla Fikret	Sekreter İşsiz	2
Harca-	1.(Birisini) haksızlık ederek kötü duruma düşürmek 2.Öldürmek; ağır yaralamak	Leyla	Sekreter	1
Dümen	Hile, dalavere	Fikret Leyla	İşsiz Sekreter	2
Çak-	Sezmek, anlamak, kavramak	Fikret Leyla	İşsiz Sekreter	2
Toz ol-	Gitmek, kaçmak, ortadan kaybolmak	Leyla	Sekreter	1

4.116. MAĞRUR KADIN

Çekildiği Yıl: 1970

Yönetmen: Nevzat Pesen

Senaryo: Nevzat Pesen

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ekrem Bora, Süleyman Turan, Zeynep Tedü, Raik Alıncık, Leman Akçatepe, Muammer Gözalan, Muazzez Erdiken, Zeki Sezer, Funda Gürçen, Özcan Yiğitmen, Tunç Aydınoglu, Tuncay Torun

Konusu: İstanbul'a giden bir trende annelerini kalp krizi sonucu kaybeden iki kardeşi Münevver(Leman Akçatepe) evlat edinmeye karar verir ve onları kendi yaşadığı çiftliğe götürür. Fakat beraber yaşadığı akrabası Ferdane(Muazzez Erdiken) çocukları Kenan(Ekrem Bora) ve Şermin(Zeynep Tedü) bu eve yeni gelen Meral(Türkân Şoray) ve Ferdi(Tuncay Torun)'yi hoş karşılamaz ve onları sürekli aşağılarlar. Bir gün Şermin ata binerken Ferdi'nin onu izlediğini görür ve onun ata binemeyeceğini bile bile binmesini söyler. Bu olayda Ferdi hayatını kaybeder. Artık Meral tek başına kalmıştır. Kenan'ın da Amerika'ya gitmesinin ardından Meral ve Şermin beraber büyürler. Aradan geçen yılların ardından Kenan çiftliğe geri döner ve Meral'e aşık olur. Filmde bu olaylar ışığında Şermin'in serveti ele geçirme ve Meral'i çiftlikten gönderme planları ışığında yapılanlar ve Kenan ile Meral'in aşk ve gurur arasındaki çekişmeleri anlatılmıştır.

Tablo-73

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Masal	Asılsız, uydurma, yalan söz, haber		Kondüktör	1
Numara	Hile, dalavere		Kondüktör	1
Yut-	İnanmak, kanmak, aldanmak		Kondüktör	1
Çarpıl-	Aşık olmak, sevdaya düşmek	Ferhat	İş adamı	1

4.117. GÜLLÜ

Çekildiği Yıl: 1971

Yönetmen: Atıf Yılmaz Batıbeki

Senaryo: Atıf Yılmaz Batıbeki

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Süleyman Turan, Hulusi Kentmen, Muazzez Doğan, Ali Şen, İhsan Yüce, Semih Sezerli, Uğur Kıvılcım, Murat Tok, Aynur Aydan, Muammer Gözalan, Hikmet Taşdemir, Eriş Akman, Necdet Yakın, Hamit Haskabal, Ali Demir, Ahmet Turgutlu, Niyazi Gökdere, Mehmet Ali Güngör, Kenan Karagöz, Sabahat İzgü, Vahit Volkan, Feridun Çölgeçen, Orhan Çoban, Zeki Sezer

Konusu: Ahmet(Ediz Hun) büyük bir holdingde reklam müdürü olarak çalışmakta ayrıca araba yarışlarıyla ilgilenmektedir. Karadeniz rallisinde kaza geçirerek yaralanır. Güllü(Türkân Şoray) onu baygın bularak kendi evine getirir ve tedavisi ile ilgilenir. Ahmet, Güllü'nün evinde iken yaptığı bir takım davranışlar yanlış anlaşılır ve ikili evlendirilir. İstanbul'a geri döndüğünde Güllü'ye bir mektup yazarak ondan ayrılır. Filmde Güllü'nün namusunu temizlemek için Ahmet'i öldürmek için araması ve bu bağlamda gelişen olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.118. BİR GENÇ KIZIN ROMANI

Çekildiği Yıl: 1971

Yönetmen: Sefa Önal

Senaryo: Sefa Önal

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Salih Güney, Gülistan Güzey, Nedret Güvenç, Mümtaz Ener, Nükhet Egeli, Suna Selen, Nubar Terziyan, Leman Akçatepe, Ali Ekdal, Müşerref Çapın, Muammer Gözalan, Filiz Bozkurt, Hülya Şengül, Mustafa Yavuz, Nezihe Güler, Orhan Çoban

Konusu: Selma(Türkân Şoray) bebekken yol kenarına terk edilmiş ve zengin bir kişi tarafından bulunarak çiftliğe götürülmüştür. Okula başlayana kadar çiftlikte yaşamış ve daha sonra yatılı okula gönderilmiştir. Okulda geçen yıllarında tatillerde dahi okulda kalmıştır. Tek eğlencesi ise piyano çalıp şarkı söylemek olmuştur. Ailesinden kimsenin kalmadığını bu hayatta tek başına olduğunu düşündüğü bir zaman Fuat(Ediz Hun) isimli İstanbul'da avukatlık yapan ve kendisinin amcasının oğlu olduğunu söyleyen birinden mektup almıştır. Filmde bu olaylar ışığında Selma'nın kim olduğunu öğrenmeye çabalarken yaşadıkları anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.119. ATEŞ PARÇASI

Çekildiği Yıl: 1971

Yönetmen: Atıf Yılmaz Batıbeki

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Kartal Tibet, Hulusi Kentmen, Nevin Nuray, Sedef Ecer, Asım Nipton, Necdet Yakın, Leman Akçatepe, Müjdat Gezen, Nermin Özses, Erol Avcı, Nermin Denizci, Muzaffer Civan, Mine Sun, Ali Demir, Zeki Sezer, Mürüvvet İşsever, Özcan Bilge

Konusu: Tarık(Kartal Tibet) sosyete de çapkınlığı ile ün salmış zengin bir ailenin oğludur. Fırtınalı bir gecede yol kenarında gördüğü Azize(Türkân Şoray)'yi arabasına alır. Azize bir çadır tiyatrosunda şarkıcılık yapmaktadır. İlk başlar sürekli kavga eden ikili sonunda birbirlerine aşık olur. Fakat Azize çadır tiyatrosunda çalıştığı gerçeğini Tarık'tan gizler. Filmde evlenme hazırlıklarındayken gizlenen gerçeklerin ortaya çıkması ile gelişen olaylar anlatılmıştır.

Tablo-74

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Numara	Hile, dalavere	Azize	Şarkıcı	1
Bas-	Defolmak, çekip gitmek	Azize	Şarkıcı	1
Ense	Kalçalar	Azize	Şarkıcı	1
Tabanvay	Yürüme, yayan gitme	Azize	Şarkıcı	1
Ayvayı ye-	Kötü duruma düşmek	Azize	Şarkıcı	1
Gebeş	Aptal, salak, bön	Azize	Şarkıcı	1

Çak-	Sezmek, anlamak, kavramak	Azize	Şarkıcı	1
Pişpirik	Bir iskambil oyunu; pişti	Azize	Şarkıcı	1
Moruk	Yaşlı kimse, ihtiyar	Azize	Şarkıcı	2
Kafa ütüle-	Gevezelik, dırdır ederek rahatsız etmek	Azize	Şarkıcı	1
Parala-	Güzel, etkili, alışılmadık söz söylemek	Azize	Şarkıcı	1

4.120. GELİN ÇİÇEĞİ

Çekildiği Yıl: 1971

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Vural Pakel

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Kartal Tibet, Selçuk Ural, Deniz Erkanat, Hayri Caner, Semih Sezerli, Uğur Serezli, Behçet Nacar, Kazım Kartal, Uğur Kıvılcım, İlhan Daner, Nezihe Güler, Tahsin Koray, İsmail Varol, Müşerref Çapın, Muammer Gözalan, Vahit Volkan, Ersun Kazançel, Celal Yonat, Ali Demir, Kıvılcım Sezerli, Nevzat Akduman

Konusu: Selim (Kartal Tibet) arabası bozulduğu için bir otelde geceleme zorunda kalır. O gece otelde de kasaba halkından birilerinin düğünü olmaktadır. Gecenin ilerleyen saatlerinde gelin Arzu(Türkân Şoray) sarhoşluğun da etkisiyle odaları karıştırıp Selim'in odasına girer. Sabah ortaya çıkan karışıklık ile Selim ve Arzu evlendirilir. Filmde birbirini sevmeyen evlenen iki gencin daha sonra birbirlerine aşık olması ile biten olaylar anlatılmıştır.

Tablo-75

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
-------------	---------------	---------------	--------------------	-----------------

Düdükle-	(birisini) kandırmak, hileyle aldatmak	Abbas	Ağanın adamı	1
Şırfıntı	Kolayca ilişki kurulan kız ya da kadın; orospu	Dursun	Ağa oğlu	1

4.121. YEDİ KOCALI HÜRMÜZ

Çekildiği Yıl: 1971

Yönetmen: Atıf Yılmaz Batıbeki

Senaryo: Ayşe Şase

Tür: Komedi, Tarihi

Oyuncular: Türkân Şoray, Tanju Gürsu, Salih Güney, Süleyman Turan, Münir Özkul, Necdet Yakın, Suna Selen, Rukiye Göleç, Mualla Sürer, Güzin Özipek, Ali Şen, Cevat Kurtuluş, Ahmet Turgutlu, Kudret Karadağ, Necip Tekçe, Reşit Çıldam, Kemal Çelme, Toron Karacaoğlu(Dış Ses)

Konusu: Hürmüz(Türkân Şoray) hapishanedeki kocası Ömer(Tanju Gürsu)'i çok sevmektedir ve hapisten çıkacağı günü beklemektedir. Hapishanede Ömer'i ziyaret ettiği bir gün Ömer'in kendinden başka altı karısı daha olduğunu öğrenir. Filmde Ömer'den intikam almak isteyen Hürmüz'ün birbirinden habersiz yedi kişi ile evlenmesi ve bunun sonucunda gelişen olaylar anlatılmıştır.

Tablo-76

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Okşa-	Dövmek, dayak atmak	Ömer	Tutuklu	1
Kıyak	İyi, hoş, üstün	Ömer	Tutuklu	1
Başını al-	(Bir işte) çok şeyler umarken, hiçbir sonuca ulaşamamak	Dış Ses	Dış Ses	1

şırfıntı	Kolayca ilişki kurulan kız ya da kadın; orospu	Havva		1
-----------------	--	-------	--	---

4.122. MAVİ EŞARP

Çekildiği Yıl: 1971

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Vural Pakel

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Yıldırım Önal, Yalçın Gülhan, Hayri Caner, Hüseyin Kutman, Ersun Kazançel, Nejat Saydam, Nezihe Güler, Asım Nipton, Enis Fosforoğlu, Nermin Denizci, Zeki Sezer, Kudret Karadağ, Memduh Ünsal, Leman Akçatepe, Renan Fosforoğlu, Mehmet Büyükgüngör, Muammer Gözalan, Ali Demir, Hayri Esen

Konusu: Leyla(Türkân Şoray), ölümcül bir hastalığa yakalanmış ve tedavi olmayı reddetmiştir. Bunun yerine kalan ömrünü eğlence içinde geçirmeyi tercih etmiştir. Bu hızlı ve vurdum duymaz yaşamına devam ederken Hakan(Ediz Hun) isimli bir pilotun kaza yapmasına neden olur. Hakan'ın komada kaldığı süre boyunca başından ayrılmaz ve bütün hastane masraflarını üstlenir. Filmde Leyla'nın zamanla Hakan ile yakınlaşarak birbirlerine aşık olmaları ile başlayan, daha sonra hastalığı nedeni ile onu kendinden uzaklaştırma çabaları ile devam eden olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.123. MELEK Mİ ŞEYTAN MI?

Çekildiği Yıl: 1971

Yönetmen: Mehmet Dinler

Senaryo: Burhan Bolan

Tür: Melodram-Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Tarık Akan, Süleyman Turan, Metin Serezli, Yalçın Gülhan, Nubar Terziyan, Danyal Topatan, Ahmet Turgutlu, Mustafa Yavuz, Hasan Ceylan, Muzaffer Tema, Muammer Gözalan, Ali Seyhan, Erdoğan Seren, Vahit Volkan, Erol Keskin, Murat Düzer

Konusu: Nesrin(Türkân Şoray), hayatı hızlı yaşayan bir kızdır. Babasının ısrarı üzerine bir gazino patronu ile evlenmeyi kabul eder; fakat düğün günü açılan ateşte hem babasını hem de kocasını kaybeder. Bunun üzerine intikam almak için yemin eder. Babasını ve evleneceği adam olan Kenan'ı öldürtenin Kenan'ın diğer dört ortağı olduğunu öğrenir ve onları kendi elleri ile öldürmek için Halime ismi ile aralarına katılır. Filmde Nesrin'in intikam için yaptıkları ve bu sırada ortakların fedaisi olan Sedat'a aşık olması ile yaşanan olaylar anlatılmıştır.

Tablo-77

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Harca-	Öldürmek, ağır yaralamak	Reşat Ekrem	Gazino Patronu Gazino Patronu	2
Yaz-	Önemli olmak, değeri olmak	Nesrin	Zengin aile kızı	1
Sarkıt-	Vermek	Nesrin	Zengin aile kızı	1
Kalay	Küfür	Nesrin	Zengin aile kızı	1
Kafa ütüle-	Gevezelik, dır dır ederek rahatsız etmek	Nesrin	Zengin aile kızı	1
Çak-	Sezmek, anlamak, kavramak	Nesrin	Zengin aile kızı	1
Asıl-	Üstelemek, ısrar, inat etmek	Nesrin	Zengin aile kızı	1
Kıyak	İyi, hoş, üstün	Nesrin	Zengin aile kızı	1
Yelkenle-	Gitmek, koşup gitmek	Nesrin	Zengin aile kızı	1
Yaylan-	Gitmek, savuşmak, yürüyüp ortadan	Sedat	Patronların fedaisi	1

	kaybolmak			
Sırık	Olağandan uzun boylu; zayıf ama çok uzun boylu kimse	Nesrin	Zengin aile kızı	1
Beş kardeş	Şamar, tokat	Sedat	Patronların fedaisi	1
Tüy-	Gitmek, def olmak	Sedat	Patronların fedaisi	1
Deve	İri yarı, uzun boylu	Nesrin	Zengin aile kızı	1
Maval	Yalan, inandırıcı olmayan, uyduruk söz	Nesrin	Zengin aile kızı	1
Saksı	Baş, kafa, beyin	Nesrin	Zengin aile kızı	1

4.124. AĞLAYAN MELEK

Çekildiği Yıl: 1971

Yönetmen: Safa Önal

Senaryo: Safa Önal

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ekrem Bora, Yılmaz Gruda, Tanju Gürsu, Oya Peri, Hüseyin Baradan, Nubar Terziyan, Mümtaz Ener, Aynur Aydan, Necip Tekçe, Ali Demir, Dünder Aydın, Mustafa Yavuz, Hüseyin Salıcı, Muammer Gözalan, Kubilay Hakan, Asım Nipton, Ali Ekdal, Ekrem Dümer, Faik Coşkun

Konusu: Sabahat(Türkân Şoray) küçükken yakalandığı bir hastalık sonucu görme yetisini kaybeder. Babasının evlat olarak edindiği Şevket(Tanju Gürsu) ile beraber büyürler. Mahalledeki herkes ikisine kardeş gözüyle baktığı için Şevket Sabahat'e olan aşkını gizler. Bir gün Sabahat arkadaşı Tasula(Oya Peri) sayesinde zengin iş adamı Vedat(Ekrem Bora) ile tanışır. Vedat ilk görüşte Sabahat'e aşık olur ve ameliyat ile gözlerini açtırır. Filmde bu olaylar ışığında Sabahat, Vedat ve Şevket arasında yaşananlar anlatılmıştır.

Tablo-78

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Mal	Orospu, fahişe	Rahmi	Balıkçı	1
Çarpıl-	Aşık olmak, sevdaya düşmek	Tasula	Fahişe	1
Bas-	Defolmak, çekip gitmek	Hasan	Balıkçı	1
Trink	Hemen, derhal, anında	Necmi	Emekli balıkçı	1
Bozul-	Sinirlenmek, öfkelenmek	Tasula	Fahişe	1

4.125. UNUTULAN KADIN

Çekildiği Yıl: 1971

Yönetmen: Atıf Yılmaz Batıbeki

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Kadir İnanır, Nubar Terziyan, Aynur Aydan, Birtane Güngör, Necip Tekçe, Dilek Akçan, Mümtaz Ener, Birsan Kaplangı, Metin Serezli

Konusu: Turgut(Metin Serezli)'un hırsızlık çetesinin bir üyesi olan Zeynep(Türkân Şoray), profesyonel hırsızdır. Turgut'un gösterdiği hedefleri baştan çıkartarak çetenin değerli mücevherleri çalmalarına yardımcı olur. Turgut'un gösterdiği yeni hedef Kenan Hanoğlu(Kadir İnanır) isimli ünlü bir bestekardır ve aile yadigarı bir kolyeye sahiptir. Zeynep önceleri iş olarak gördüğü Kenan ile birbirlerini tanıdıkça ona aşık olur Turgut ve ekibinin hapse girmesi ile evlilikleri gerçekleşir. Filmde bu olaylar ışığında Turgut'un hapisten çıkarak Zeynep'in evine abisi olarak gelmesi ile yaşananlar anlatılmıştır.

Tablo-79

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Balık	Kolayca kandırılabilir kimse, enayi, hödük	Turgut	Hırsız	1
Asıl-	Üstelemek, ısrar, inat	Zeynep	Hırsız	1

4.126. GÜLÜM DALIM ÇİÇEĞİM

Çekildiği Yıl: 1971

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Osman F. Seden

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Fikret Hakan, Cavidan Dora, Hulusi Kentmen, Aziz Basmacı, Cevat Kurtuluş, Kayhan Yıldızoğlu, Zeki Sezer, Renan Fosforoğlu, Süha Doğan, Serpil Gül, Benan Öz, Feridun Çölgeçen, Argun Kınal, Asım Nipton, Kamer Sadık, Erdoğan Seren, Ali Seyhan, İhsan Gedik, Hüseyin Güler

Konusu: Şaziye(Türkân Şoray) üniversiteden ayrılmış, gazinolarda şarkıcılık yapmaktadır. Üniversite yıllarındayken hocasına aşık olmuş fakat bunu hiç dile getirmemiştir. Şarkıcılıktan kazandığı para ile kardeşine bakmakta ve mahallede mütevazı bir hayat yaşamaktadır. Bir banka argo kelimeler üzerine bir sözlük çalışması yapmaya karar verir ve bu alandaki profesörleri bir araya toplar. Bunların arasında Orhan(Fikret Hakan) da vardır. Argo alanında bilirkişi olarak da Şaziye işe alınır. Filmde sözlüğü bitirmeye çalışan Orhan'ın Şaziye ile yaşadıkları anlatılmıştır.

Tablo-80

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Çakozla-	Anlamak, kavramak	Dış ses	Dış ses	1
Gerzek	Aptal, salak	Dış ses	Dış ses	1
Haso	Asıl, esas	Dış ses	Dış ses	1

Tırl	Parası olmayan, züğürt	Dış ses Niyazi	Dış ses Fakir mahalleli	1
Hanım evladı	Olağandan daha terbiyeli çocuk, genç	Dış ses Şaziye	Dış ses Şarkıcı	2
Mangır	Para, kağıt para	Şaziye	Şarkıcı	1
O biçim	Deyim “Çok, fazla, iyi” anlamında kullanılır.	Niyazi	Fakir mahalleli	1
Taş	Para, lira	Şaziye	Şarkıcı	1
Patlak istepne	Fahişe, orospu	Şaziye	Şarkıcı	1
*Kağıt bayramı	Filmde maaş günü anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Niyazi	Fakir mahalleli	1
Ye-	İnanmak, kanmak	Şaziye	Şarkıcı	1
Kayıntı	Yemek, yiyecek	Şaziye	Şarkıcı	1
Nallı kuzu	Eşek	Şaziye Orhan	Şarkıcı Akademisyen	1
Çak-	Sezmek, anlamak, kavramak	Niyazi	Fakir mahalleli	1
Dazgırlı	Aptal, bön, salak	Şaziye Orhan	Şarkıcı Akademisyen	3
Tayıncı	Eşcinsel erkeklere aracılık eden(erkek)	Turgut	Gazino Patronu	1
Püf	Esrar	Şaziye	Şarkıcı	1
*Dumansavar	Filmde esrar içen kişiye verilen ad anlamı verilmiştir	Şaziye	Şarkıcı	1
Sarı kız	Uyuşturucu madde	Şaziye	Şarkıcı	1

	olarak kullanılan esrar			
Gubar	Toz halindeki esrar	Şaziye	Şarkıcı	1
*Turşu	Filmde toz halinde içilen orta boy esrar anlamı verilmiştir.	Şaziye	Şarkıcı	1
*Abidik gubidik	Filmde toz halinde içilen küçük boy esrar anlamı verilmiştir	Şaziye	Şarkıcı	1
Dolma	Esrarlı sigara	Şaziye	Şarkıcı	1
*Mevlüt külâhı	Filmde dolmanın bir büyüğü olarak tarif edilmiştir	Şaziye	Şarkıcı	1
Hizmetçi baldırı	Çok kalın sarılmış esrar	Şaziye	Şarkıcı	1
*Füze	Filmde hizmetçi baldırının bir büyüğü olarak tarif edilmiştir	Şaziye	Şarkıcı	1
Duman altı ol-	Esrarlı sigara içilen yerde bulunup kendisi içmediği halde dumandan etkilenmek	Şaziye	Şarkıcı	1
Ayvayı ye-	Kötü duruma düşmek	Niyazi	Fakir mahalleli	1
Zil	Parasız, züğürt	Niyazi	Fakir mahalleli	1
Yarım porsiyon	Küçük yapılı ufak tefek kimse	Orhan	Akademisyen	1
Taş arabası	Bön, aptal, avanak	Orhan	Akademisyen	1
Yavşak	Edilgin eşcinsel erkek	Orhan	Akademisyen	1

4.127. BİR KADIN KAYBOLDU

Çekildiği Yıl: 1971

Yönetmen: Safa Önal

Senaryo: Safa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ekrem Bora, Kayhan Yıldızoğlu, Peri Han, Aynur Aydan, İlhan Hemşeri, Yılmaz Gruda, Asım Nipton, Nubar Terziyan, Diclehan Baban, Muzaffer Yenen, Muammer Gözalan, Necabettin Yal, Diler Saraç, Celal Yonat, Nilgün Ceylan

Konusu: Herkesin hayranlık duyduğu Selma(Türkân Şoray), iş adamı Necmi(Ekrem Bora) ile evlenir. Evliliklerinin beşinci yılında Necmi'nin kendisini Hümeysra(Peri Han) ile aldattığını öğrenir. Selma'yı kaybetmek istemeyen Necmi kendini affettirmeye çalışır fakat Hümeysra'nın etkisinden kendini bir türlü kurtaramaz. Filmde bu olaylar ışığında bir anlık sinir harbi üzerine Leyla'nın Hümeysra'yı öldürüp Necmi'yi yaralaması ile gelişen olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.128. SEVMEK VE ÖLMEK ZAMANI

Çekildiği Yıl: 1971

Yönetmen: Halit Refiğ

Senaryo: Bülent Oran, Muzaffer Arslan

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Murat Soydan, Zuhale Aktan, Yalçın Gülhan, Nedret Güvenç, Aynur Aydan, Bora Ayanoğlu, Muzaffer Tema

Konusu: Uzun süredir beraber olan Kudret(Murat Soydan) ile Emel(Türkân Şoray) evlilik planları yapmaktadırlar. Emel'in masaj salonunda çalışması Kudret'i rahatsız etmektedir. Bir gün Kudret, Emel'i zengin müşterisi Cihangir(Yalçın Gülhan)'den kıskanır. Aralarında yaşanan tartışma sonucu ayrılırlar. Cihangir bu fırsatı değerlendirip Emel'i kandırarak evlenmeye ikna eder. Bu sırada bir komploya kurban giden Kudret hapse girer. Filmde Cihangir ve Emel'den

intikam almak isteyen Kudret'in hapisten kaçma planları yaptığı sırada mahkum arkadaşının kendisine bütün mirasını bırakması ile gelişen olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.129. ZULÜM

Çekildiği Yıl: 1972

Yönetmen: Atıf Yılmaz Batıbeki

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Kartal Tibet, Murat Soydan, Kayhan Yıldızoğlu, Nedret Güvenç, Yılmaz Gruda, Nezihe Güler, Necdet Yakın, Tuna Tunç, Reşit Çıldam, Yeşim Tan, Yusuf Sezer, Ali Seyhan, Mehmet Ali Güngör, Ali Demir, Erdoğan Seren, Muammer Gözalan

Konusu: Konservatuar öğrencisi olan Ayla(Türkân Şoray), ünlü bestekar Tarık(Kartal Tibet) ile tanışır ve kısa zamanda birbirlerine aşık olarak nişanlanırlar. Yurt dışı seyahatine giden Tarık bir kaza sonucu kolunu kaybeder ve Ayla'nın karşısında bu şekilde çıkmamak için geri dönmez. Bu sırada Ayla da gazino da şarkıcılığa başlar. Filmde gazino sahibi Kerim(Murat Soydan)'in Ayla'ya aşık olması ile birlikte bu olaylar ışığında yaşananlar anlatılmıştır.

Tablo-81

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Sarkıt-	Vermek	Kerim	Gazino Patronu	1
*Yelkenleri aç-	Aktunç'un sözlüğünde "yelkenle-: gitmek, koşup gitmek, hızla gitmek" kelimesi ile aynı anlamda olduğu düşünülmektedir.	Barbayani	Barmen	1
Numara	Hile, dalavere	Tarık	Bestekar	1

4.130. VUKUAT VAR

Çekildiği Yıl: 1972

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Dram, Macera

Oyuncular: Türkân Şoray, Kartal Tibet, Suphi Tekniker, Aytaç Arman, Nazan Adalı, Aynur Aydan, Erdoğan Seren, Ali Seyhan, Mehmet Büyükgüngör, Özen Tutucu, Handan Adalı, Ekrem Dümer, İlhan Hemşeri, Asım Nipton, Zuhal Üstüntaş, Sedat Demir, Gülten Ceylan

Konusu: Güllü(Türkân Şoray), bir fabrikada işçidir. Bütün kazancını üvey babası ve üvey ağabeyine verir. Ağabeyi Hamza(Erdoğan Seren) ve babası Cemşir(Mehmet Büyükgüngör), Güllü'yü Ramazan(Suphi Tekniker) adında zengin bir adamla evlendirmek isterler. Güllü istemeyerek de olsa baskılar sonucu evlenmeyi kabul eder. Ancak evlilik gerçekleşmeden Ramazan bir kazada ölür. Ramazan'ın dayısı Muzaffer(Kartal Tibet), Güllü'ye sahip çıkar. Aynı evde yaşıyan Muzaffer ve Güllü bir süre sonra birbirlerine âşık olurlar ve evlenirler. Filmde bu olaylar ışığında Hamza'nın, Muzaffer ve Güllü'ye tuzak kurarak emeline ulaşmaya çalışması ile gelişenler anlatılmıştır.

Tablo-82

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Taş koy-	Susmak, sözü kesmek	Hamza	İşsiz	1
Dümen	Hile, dalavere	İbrahim	İşsiz	1
Yaz-	Önemli olmak, değerli olmak, bir anlam taşımak	Kemal	işçi	1

4.131. SİSLİ HATIRALAR

Çekildiği Yıl: 1972

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Tarık Akan, Metin Serezli, Yalçın Gülhan, Refet Gülerman, Sedat Demir, Nazan Adalı, Zeki Sezer, Nezihe Güler, Erdoğan Seren, İlhan Hemşeri, Hüseyin Kutman, Ali Demir, Hüseyin Salıcı

Konusu: Zengin bir iş adamı olan Atıf(Metin Serezli) ve ortağı Timur(Yalçın Gülhan) meşhur oyuncu Dürrin Arbel(Türkân Şoray)'e aşıktır. Dürrin'i elde edebilmek için sürekli birbirleri ile çekişirler. Bir gün Atıf müzisyen olan arkadaşı Hakan(Tarık Akan) ile Dürrin'i tanıştırır. Bu tanışma sonrasında iki genç birbirlerine aşık olur. Filmde Hakan ve Dürrin'in aşkını öğrenen Atıf ve Timur'un ikiliyi ayırmak için yaptıkları anlatılır.

Tablo-83

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Dümen	Hile, dalavere		Kıralık Katil	1

4.132. DÖNÜŞ

Çekildiği Yıl: 1972

Yönetmen: Türkân Şoray

Senaryo: Safa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Kadir İnanır, Bilal İnci, Osman Alyanak, Hikmet Taşdemir, Mehmet Büyükgüngör, Yusuf Taşdemir, Necip Tekçe, Yusuf Küçükömer, Reşit Çıldam, Murat Yağız, Ahmet Turgutlu, Muzaffer Civan, Nermin Özses, Güler Kurt, Murat Tok, Niyazi Gökdere, Ayla Ergun, İhsan Bayraktar, Sıdika Duruer, Mustafa Yavuz, Nimet Tezel

Konusu: Gülcan(Türkân Şoray), ırgatlık yaptığı tarlanın sahibi Reşit Ağa(Bilal İnci)'nin evlenme teklifini reddederek aynı kendi gibi ırgat olan İbrahim(Kadir İnanır) ile evlenir. Çiftin tek derdi kendi tarlalarını sürmek kendi küçük hayatlarında mutlu yaşamaktır. Fakat Reşit Ağa reddedilmeyi gururuna yediremeyerek intikam almaya yemin eder. Önce çifti borçlandırarak borçlarını ödemeleri için onları sıkıştırır. Bu sıkıştırma İbrahim'in Almanya'ya işçi olarak gitmesine sebep olur. Filmde Almanya'ya

giderek oradaki hayatı arzulayan ve kendi hayatına yabancılaşan İbrahim ve peşini bırakmayan, her fırsatta kendisine çile çektiren Reşit Ağa arasında Gülcan'ın yaşadıkları anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.133. ÇİLE

Çekildiği Yıl: 1972

Yönetmen: Yücel Çakmaklı

Senaryo: Burhan Bolan

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Lale Belkıs, Feridun Çölgeçen, Elif Söylemez, Nubar Terziyan, Muazzez Kurdoğlu, Murat Tok, Necip Tekçe, Cemal Konca, Tanju Şarman

Konusu: Küçükken bir depremde ailesini kaybeden ve tek sağ kurtulan olan Elif(Türkân Şoray), insanlara yardım etmek için hemşire olmuştur. Zengin bir iş adamı olan Kenan(Ediz Hun) av için gittiği ormanda kaza geçirir ve onu şans eseri Elif bulur. Hastanede tedavi gördüğü sürede ikili birbirlerine aşık olur ve evlenme kararı alır. Ancak, Kenan'ın çaresi bulunamayan hastalığı yüzünden ölecek olması gerçeği Kenan'ın evden kaçmasına neden olur. Filmde kayıplara karışan kocasını arayan Leyla'nın yaşadıkları ve ikilinin beraber can vermeleri anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.134. CEMO

Çekildiği Yıl: 1972

Yönetmen: Atıf Yılmaz Batıbeki

Senaryo: Ayşe Şasa

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Fikret Hakan, Bilal İnci, Tuncer Necmioğlu, Mümtaz Ener, Danyal Topatan, Melda Sözer, Aliye Rona, Muadelet Tibet, Can Kurt

Konusu: Cemo(Türkân Şoray) değirmenci Cano(Tuncer Necmioğlu)'nın kızıdır. Cano, onu bir yiğit gibi yetiştirmiştir. Hiçbir erkeğin boyunduruğu altına girmeyen Cemo bir gün dereye yıkanırken çan ustası Memo(Fikret Hakan) tarafından görülür. Memo Cemo'ya talip olduğunu bildirmek için babasının yanına gider. Babası da başlık istemediğini Cemo ile evlenecek kişinin bir dövüşte Cemo'yu yenmesi gerektiğini söyler. Yaşadıkları köyün ağalığını yapan Sorikoğlu(Bilal İnci) da Cemo'ya taliptir. Dövüş günü talip gençler Sorikoğlu'ndan korktukları için Cemo ile dövüşemez. Tam Cano Sorikoğlu'na kızı verecekken Memo gelir ve Cemo'nun karşısına çıkar. Memo'da gönlü olan Cemo sopasını bırakarak Memo ile evlenmeye karar verir. Filmde bu olaylar ışığında Sorikoğlu'nun intikam için Memo ve Cemo'ya çektiordikleri anlatılmaktadır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.135. YALANCI

Çekildiği Yıl: 1973

Yönetmen: Mehmet Dinler

Senaryo: Safa Önal

Tür: Komedi-Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Aytaç Arman, Orçun Sonat, Tufan Giray, Semih Sezerli, Zafer Önen, Zeki Sezer, Mustafa Yavuz, Uğur Kıvılcım, Nezihe Güler, Orhan Çoban, Nermin Özses, Ali Demir, Hamit Haskabal, Muzaffer Yenen, Ömür Göksel, Faik Coşkun, İhsan Özenç, Gülten Ceylan, Özen Tutucu, Mustafa Doğan, Erdoğan Üçkaya

Konusu: Zeynep(Türkân Şoray), nikâh günü zengin bir kızla evlenmek isteyen nişanlısı tarafından terk edilir. Zeynep üzüntüsünden bütün gece içer. Sarhoş bir vaziyette sokağa çıkar. Arabasının önüne fırladığı pamuk tüccarı Ekrem(Orçun Sonat), onu muhtemel bir kazadan kurtarır. Bütün geceyi Zeynep'le geçiren Ekrem, ona âşık olmuştur. Filmde Zeynep'in bir daha sevmemeye ettiği yemin sonucu bu olaylar ışığında yaşadıkları anlatılmaktadır.

Tablo-84

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Tayyare ol-	Çok sarhoş olmak	Zeynep	Terzi yamağı	1
Parça	Güzel, alımlı(kız ya	Orhan	Kemancı	1

	da kadın)			
Kodes	Cezaevi, tutukevi, hapishane		Kuyumcu	1

4.136. SULTAN GELİN

Çekildiği Yıl: 1973

Yönetmen: Halit Refiğ

Senaryo: Halit Refiğ

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ali Özoğuz, Müşerref Çapın, Handan Adalı, Cemil Paskap, Selim Kaya, Renan Fosforoğlu, Yüksel Gözen, Şener Gezgen, Nermin Özses, Sabahat İzgü, Nermin Denizci, Muazzez Arçay, Hasan Ceylan

Konusu: Güzelliği ile köyde nam salmış olan Sultan(Türkân Şoray) aile tarafından en fazla başlık verilen ailenin oğlu ile evlendirilir. Fakat kocası Osman(Cemil Paskap) kalp rahatsızlığı sonucu düğün gecesi rahatsızlanarak ölür. Bunun üzerine ailesi Sultan'ı geri ister fakat Osman'ın ailesi verdikleri başlık parası boşa gitmesin diye töreye başvurur ve berdel yaparak daha yeni yürümeye başlayan oğulları ile Sultan'ı evlendirir. Filmde bu olaylar ışığında Sultan'ın yaşadıkları anlatılmıştır.

Tablo-85

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Irzı kırık	Namusunu (özellikle cinsel bakımdan) koruyamamış kimse	Kazım	Ağa	2
Biti kanlan-	Hayatının bir önceki dönemine göre daha sağlıklı, daha iyi durumda, daha paralı olmak	Kazım	Ağa	1

4.137. NAMUS BORCU

Çekildiği Yıl: 1973

Yönetmen: Yılmaz Duru

Senaryo: Safa Önal

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Hakan Balamir, Tuncer Necmioğlu, Osman Alyanak, Murat Tok, Hamit Yıldırım, Ahmet Turgutlu

Konusu: Gurbet(Türkân Şoray), babası Hüseyin Çavuş(Osman Alyanak) ile çiftçilik yapmaktadır. Halil(Hakan Balamir) ile birbirlerine âşıktırlar. Halil, bir ev yapabilmek ve tarla alabilmek için şehirde işçilik yapmaktadır. Civardaki köylüleri borçlandırarak tarlalarını alan Çılğan Ağa(Tuncer Necmioğlu) da Gurbet'e âşıktır. Çılğan, Hüseyin Çavuş'a da ödeyemeyeceği borçlar verir. Borçların vadesini uzatarak, ek borçlar vererek güvenini kazanır. Hüseyin Çavuş hastalanarak ölür. Babasının borcunu ödeyebilmek için Gurbet kendisini açık arttırmaya çıkarır. Filmde bu olaylar ışığında Hamit'in düğün günü Gurbet'i kaçırmayı ve Çılğan'ın peşlerine düşmesi ile gelişen olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.138. MAHPUS

Çekildiği Yıl: 1973

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Safa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Hakan Balamir, Orçun Sonat, Ahmet Arıkan, Muazzez Arçay, Suzan Avcı, Tamer Balcı, Renan Fosforoğlu, Ekrem Dümer, Nermin Özses, Ahmet Açıkan, Haydar Karaer, Muzaffer Cıvan, Ali Ekdal, Nezihe Güler, Necip Tekçe, Sedat Demir, Ahmet Arkan, Altın Sel, Sıdıka Duruer

Konusu: Pazar yerinde tanışıp birbirlerine âşık olan Ümmühan(Türkân Şoray) ile Selman(Hakan Balamir) evlenirler. Bir süre sonra Selman'ın kan davasından kaçtığı ortaya çıkar. Ümmühan kasabaya gelen Hamza(Necip Tekçe) ve Müsellime(Tamer Balcı)'den kan davasından vazgeçmelerini ister. Ancak olumsuz cevap alınca adamları öldürüp hapse girer. Filmde hapisteyken yaşadıkları ve kocasının başka biri ile evlendiğini duyan Ümmühan'ın intikam almak için yaptıkları anlatılır.

Tablo-86

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Numaracı	Hileci, düzenci, dalavereci	Ümmühan	Pazarcı	1

4.139. GÜLLÜ GELİYOR GÜLLÜ

Çekildiği Yıl: 1973

Yönetmen: Atıf Yılmaz Batıbeki

Senaryo: Erdoğan Tünaş

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Ediz Hun, Sadettin Erbil, Bülent Kayabaş, Neriman Köksal, İlhan Daner, Feridun Çölgeçen, Selçuk Uluergüven, Nubar Terziyan, Yavuz Çetinkaya, Çetin Başaran, Necdet Yakın, İhsan Yüce, Muzaffer Civan, Lütfü Engin, Kemal Sunal, Nermin Özses, Sabahat Işık, Yaşar Şener, Meral Kurtuluş, Necip Tekçe, Niyazi Gökdere, Sıdika Duruer, Suat Geyik, Kenan Karagöz, Mücap Ofloğlu(Dış ses), Orhan Çoban, Ali Demir, Garibe Gündem, Enver Dönmez, Oktay Yavuz, Mehmet Yağmur, Sönmez Yıkılmaz, Muammer Gözalan, Sabahat İzgü

Konusu: Kumcu ailesinin küçük oğulları sünnet düğününde hediye edilen tabanca ile oynarken Fındıkoğullarından birini yanlışlıkla öldürmesi üzerine iki aile arasında kan davası başlar. Karşılıklı öldürülmeler sonucu Kumcuların Ali(Ediz Hun)'yi İstanbul'a kaçırarak ismini Nuri olarak değiştirirler. Aradan geçen yılların ardından Nuri Taka lakabını alarak gazino patronu olmuştur. Fındıkoğulları ise bu işi yapacak sağ erkek olmadığı için Ali'yi bulup öldürsün diye Güllü(Türkân Şoray)'yü İstanbul'a gönderir. Filmde Güllü'nün hemşerisi sıfatı ile tanıdığı Taka Nuri ile Ali'yi aramaları ve sonunda Ali'nin Nuri olduğu öğrenildiğinde yaşananlar anlatılmıştır.

Tablo-87

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Caka	Gösteriş,	Dış ses	Dış ses	1

	kurumlama, fiyaka			
Temizle-	Öldürmek	Nuri	Gazino patronu	1
Avanak	Akılsız, aptal, bön	Dış ses	Dış ses	1
Röntgencilik	Röntgencinin yaptığı iş	Dış ses	Dış ses	1
Hıyar	Değersiz, niteliksiz	Dış ses	Dış ses	1
Kan doğra-	(bir işi) bozmak, engellemek	Nuri	Gazino patronu	1
Hır	Şiddetli tartışma, kavga, dövüş	Temel Reis	Zengin aile mensubu	1
Çarpıl-	Yoğun bir şekilde etkilenmek	Temel Reis	Zengin aile mensubu	1

4.140. GAZİ KADIN

Çekildiği Yıl: 1973

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Safa Önal

Tür: Dram, Macera, Tarihi

Oyuncular: Türkân Şoray, Kadir İnanır, Yıldırım Gencer, Zerrin Arbaş, Ali Poyrazoğlu, Mümtaz Ener, Atıf Kaptan, Turgut Boralı, Aydemir Akbaş, Hikmet Taşdemir, Feridun Çölgeçen, Kayhan Yıldızoğlu, Yüksel Gözen, Zeki Sezer, Hakkı Kıvanç, Ertuğrul Bilda, Atilla Ergün, Osman Alyanak, Ali Demir, Süheyl Eğriboz, Ramazan Akboğa, Mete Sezer, Erdoğan Seren, Handan Adalı, İhsan Özenç, Mustafa Yavuz, Yılmaz Kurt, Bülent Kayabaş

Konusu: Çarlık Rusya ile Osmanlı Devleti arasında 93 Harbi başlamak üzeredir. Rus orduları Kafkas Cephesinde Erzurum'a saldırır. Bölgedeki erkekler savaş nedeniyle askere çağrılır. Bu sırada Ahmet(Kadir İnanır) ile Zeynep(Türkân Şoray) ise daha yeni evlenmişlerdir. Evlendiklerinin ertesi günü Ahmet askere alınır. Zeynep, bir süre haber alamadığı Ahmet'in dönüşünü bekler. Fakat Ahmet'in şehit olduğuna dair söylentiler çıkınca kocasını bulabilmek

için yola çıkar. Filmde bu olaylar ışığında Zeynep'in Ahmet'i arayıp bulması ve geri dönüş çabaları içinde geçen savaş ve aşk konuları işlenmiştir.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.141. DERT BENDE

Çekildiği Yıl: 1973

Yönetmen: Orhan Elmas

Senaryo: Bülent Oran, Muzaffer Arslan

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Murat Soydan, Mesut Engin, Feridun Çölgeçen, Muzaffer Yenen, Esin Engin, Muammer Gözalan, Muzaffer Yenen, Ali Demir, Kubilay Hakan, Meral Zeren, Nihat Ziyalan

Konusu: Tarık(Murat Soydan) ile Fatma(Meral Zeren), birbirlerine ilk görüşte âşık olmuştur. Tesadüfen Tarık'la karşılaşan Süreyya(Türkân Şoray) da Tarık'a âşık olur. Tarık görev gereği Amerika'ya gider. Tarık'tan önce Fatma ile nişanlanmak üzere olan Bülent(Nihat Ziyalan), Tarık'ın yokluğunda Fatma'nın kalbini yeniden kazanır. Fatma bu durumu Tarık'a mektupla anlatmak ister. Süreyya ise, Fatma'nın yerine Tarık'a aşk mektupları yazmaya başlar. Bu mektuplar sonunda Tarık her şeyden habersiz olarak Türkiye'ye döner ve gerçekleri öğrenir. Bunun üzerine Süreyya ile sevgili olarak nişanlanırlar. Tarık tekrar göreve gider ve şehit düşer. Süreyya karnında Tarık'ın bebeğini taşımaktadır. Kardeşi Fatma'nın bebeği olmaması ve Bülent'i kaybetmek istememesi üzerine Süreyya'nın bebeğini sahiplenir. Filmde bu olaylar ışığında Süreyya'nın kendi oğluna kavuşamaması üzerine kendini kimsesiz çocuklara adanması anlatılır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.142. AZAP

Çekildiği Yıl: 1973

Yönetmen: Türkân Şoray

Senaryo: Safa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Refik Kemal Arduman, Suzan Avcı, Muazzez Doğan, Feridun Çölgeçen, Tomris İncir, Ahmet Turgutlu, Mustafa Yavuz, Tahsin Koray, İbrahim Uğurlu, Remziye Fırtına, Ajlan Aktuğ, Meral Kurtuluş, Orhan Erdamar, Muzaffer Cıvan, Sıdika Duruer, Reşit Çıldam, İhsan Özenç, Yaşar Şener, İhsan Yüce, Mümtaz Ener, Nermin Özses, Selim Kaya, Şükriye Atav

Konusu: Filmde Elif(Türkân Şoray)'in hamileyken karnına aldığı darbe sonucu bebeğinin felçli doğması ve kocasının da vefatı üzerine tek başına çocuğunu sırtına alıp İstanbul'a gelerek çocuğunu tedavi ettirmeye çalışması ve bu sırada köyden gelmiş yalnız bir kadının İstanbul ile mücadelesi anlatılmıştır.

Tablo-88

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Ye-	Aldanmak, kanmak	Mama	Kadın Tüccarı	1
Uçlan-	Vermek	Mama	Kadın Tüccarı	1
Numara	Hile, dalavere	Mama	Kadın Tüccarı	1

4.143. ASIYE NASIL KURTULUR

Çekildiği Yıl: 1973

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Safa Önal

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Orçun Sonat, Şükriye Atav, Ali Şen, Ahmet Arkan, Nazan Adalı, Hikmet Taşdemir, Handan Adalı, Muazzez Erdiken, Celal Yonat, Nedret Ener, Sedat Demir, İsmail Varol, Yılmaz Gruda, Ahmet Turgutlu, Müşerref Çapın, Muammer Gözalan, Muazzez Doğan, Ahmet Açıkan, Feridun Çölgeçen, Nejat Saydam, Sabahat İzgü, Erdoğan Seren, Hüseyin Kutman, Ali Seyhan, Refik Üfler, Hüseyin Salıcı, Ekrem Dümer, Faik Coşkun, Zeki Sezer, Renan Fosforoğlu

Konusu: Filmde annesi Zehra(Şükriye Atav)'nın fahişelik yaptığını öğrenen Asiye(Türkân Şoray)'nin evden kaçarak lise müdiresinin evine sığınır. Öğretmeninin sayesinde okulda boyacılık yapan biri ile tanışır fakat evleneceklerken annesinin fahişe olduğu öğrenilmesi üzerine bütün hayalleri yıkılır. Bu olaylar ışığında Asiye'nin hayata tutunma çabaları anlatılmıştır.

Tablo-89

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Piliç	Genç ve güzel kız ya da kadın	Haydar	Müşteri	1
Kesil-	Derin sevgi duymak, hayran, aşık olmak	Necile	Fahişe	1
Kuş	Masum, toy, genç kız	Sami	Kabadayı	1
Taş arabası	Bön, aptal, avanak	Zehra	Fahişe	1

4.144. YÜREĞİMDE YÂRE VAR

Çekildiği Yıl: 1974

Yönetmen: Safa Önal

Senaryo: Safa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Hakan Balamir, Uğur Güçlü, Yeşim Soydan, Hulusi Kentmen, Altan Bozkurt, Özcan Özgür, Suna Selen, Turgut Boralı, Renan Fosforoğlu, Yüksel Gözen, Faik Coşkun, Feridun Çölgeçen, Leman Akçatepe, Mahmure Handan, Kubilay Hakan, Müşerref Çapın, Savaş Eren, Yılmaz Koç, İnan Orkuş

Konusu: Nurten(Türkân Şoray) daha bir çocukken babasını kaybeder. Babasının arkadaşı Rıza(Hulusi Kentmen) onu evlat edinir. Rıza'nın oğlu Yakup(Hakan Balamir) ile beraber büyürler. Rıza, evlenme çağına geldiklerinde Yakup ve Nurten'e kısmet bulur. Ancak ne Nurten'i ne de Yakup'u evlenmeye ikna edemez. Nurten, herkesin ağabeyi olarak bildiği Yakup'a âşık olmuştur. Bunu hiç kimseye anlatamaz. Yakup da Nurten'e karşı aynı duyguları hissetmektedir. Nurten'in hislerini anlamaması için elinden geleni yapar. En son Nurten'i unutmak için evlenmeye karar verir. Filmde bu olaylar ışığında yaşananlar anlatılmıştır.

Tablo-90

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Pişpirik	Bir iskambil oyunu, pişti	Nuri	Çırac	2

		Rıza	Marangoz	
Üşüt-	Delirmek, çıldırmak	Yakup	Kamyon Şoförü	1
Yanık	Çok seven, aşık	Tahsin	Taksi Şoförü	1
Çarpıl-	Aşık olmak, sevdaya düşmek	Rıza	Marangoz	1
Düş-	Gelmek, varmak	Tahsin	Taksi Şoförü	1
Açmaz yap-	Hile yapmak	Halil	Zengin Müteahhit	1

4.145. ÇILGINLAR

Çekildiği Yıl: 1974

Yönetmen: Safa Önal

Senaryo: Safa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Ekrem Bora, Ekrem Gökkaya, Altan Bozkurt, Hikmet Taşdemir, Yüksel Gözen, Atilla Ergün, Feridun Çölgeçen, Kayhan Yıldızoğlu, Kenan Karagöz, Cihat Tamer, Zeki Işık, Erdoğan Seren, Celal Yonat, Günay Güner, Süheyl Eğriboz

Konusu: Murat(Hikmet Taşdemir), Necdet(Altan Bozkurt), Cemil(Yüksel Gözen) ve Selma(Türkân Şoray) ortak çalışan, hırsızlık ve soygun yapan bir çetenin üyeleridir. Son hedefleri çok zengin bir iş adamı olan Orhan İnan(Ekrem Bora)'dır. Bu sebeple bir plân hazırlarlar. Orhan'ın geçtiği yol üzerinde Selma bir saldırıya uğrar. Orhan onu kurtarır ve evine götürür. Selma geçmişe ait hiçbir şey hatırlamaz. Amaçları Selma'nın güzelliği ile Orhan'ı kendisine âşık etmesi ve servetinin çalınmasıdır. Filmde bu olaylar ışığında gelişen ve Selma ve Orhan'ın birbirlerini öldürmeleri ile son bulan olaylar dizisi anlatılmıştır.

Tablo-91

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Kafa ütüle-	(Birisini) gevezelik, dırdır ederek rahatsız etmek	Necdet	Dolandırıcı	1

Mangır	Para, kağıt para	Necdet	Dolandırıcı	1
Hanım evladı	Olağandan daha terbiyeli çocuk, genç	Necdet	Dolandırıcı	1
Dümen	Hile, dalavere	Murat	Fedai	1

4.146. ŞENLİK VAR/BALKIZ

Çekildiği Yıl: 1974

Yönetmen: Nejat Saydam

Senaryo: Erdoğan Tünaş

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Zeki Alasya, Ömer Dönmez, Salih Kırmızı, Hülya Tuğlu, Semih Sezerli, Asuman Arsan, Mualla Sürer, Cavidan Kurtuluş, Muammer Gözalan, Renan Fosforoğlu, Sevgi Kaya, Rıza Tüzün, Faik Coşkun, Muzaffer Yenen, Mustafa Yavuz, Sabahat İzgü, Kürşat Alınçık, Ahmet Açıkan, Günay Güner, Mehmet Uğur, Yaşar Şener, Lütfü Engin, Mehmet Yüksel, Hayri Arlı, Hakkı Kıvanç

Konusu: Zeliş(Türkân Şoray), Nuri(Ömer Dönmez) ve Selim(Zeki Alasya) ile yankesicilik ve dolandırıcılık yapmaktadır. Kendi hallerinde mutlu mesut bir hayatları vardır. Bir gün Zeliş'in köpeği bir köşkün içine kaçar. Onu aramak için girdiği köşkte kıyafetlere, mücevherlere hayran kalan Zeliş köşkün sahibi ünlü şarkıcı Leyla Taner(Türkân Şoray)'e yakalanır. Aralarındaki benzerlik ikisini de çok şaşırtır. Bir süre sonra yoğun stres yüzünden Leyla hastalanır ve Zeliş'in kendi yerine geçmesini ister. Filmde bu noktadan sonra yaşananlar anlatılmıştır.

Tablo-92

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Moruk	Yaşlı kimse, ihtiyar	Selim	Dolandırıcı	1
Haybeci	Çalışıp emek harcamadan para çıkar vb. elde etmek isteyen kimse;	Zeliş	Dolandırıcı	1

	beleşçi, bedavacı			
Bozul-	Sinirlenmek, öfkelenmek	Selim	Dolandırıcı	1
Kes-	Parasını almak	Selim	Dolandırıcı	1
Yolsuz	Parasız, züğürt	Kazım	Dolandırıcı	1
Arakla-	Çalmak	Selim	Dolandırıcı	1
Balık	Kolayca elde edilebilecek kimse ya da şey	Nuri	Dolandırıcı	1
Enselen-	Yakalanmak, tutuklanmak	Zeliş	Dolandırıcı	1
Papel	Para, kağıt para; lira, bir lira	Selim	Dolandırıcı	1
Arpa	Bozuk para, para	Zeliş	Dolandırıcı	1
Numara	Hile, dalavere	Zeliş	Dolandırıcı	1
Mangır	Para	Zeliş	Dolandırıcı	1
Uçlan-	Vermek	Zeliş	Dolandırıcı	1
Kayıntı	Yemek, yiyecek	Selim	Dolandırıcı	2
Kesik	Aşık, hayran	Selim	Dolandırıcı	1
Zırtopoz	1.Ussal dengesi olmayan, deli 2.Değersiz, aşağılık kimse	Zeliş	Dolandırıcı	1
Voltasını al-	Gitmek, savuşmak	Zeliş	Dolandırıcı	1

4.147. ACELE KOCA ARANIYOR

Çekildiği Yıl: 1975

Yönetmen: Muzaffer Arslan

Senaryo: Muzaffer Arslan

Tür: Komedi

Oyuncular: Türkân Şoray, Bülent Kayabaş, Deniz Erkanat, Mürüvvet Sim, Sami Hazinses, Cevat Kurtuluş, Hulusi Kentmen, Ekrem Dümer, Çetin Başaran, Kayhan Yıldızoğlu, Turgut Boralı, Muzaffer Hepgüler, Buket Işılay, Yalçın Akçay, Hamit Haskabal, Nüket Işılay, Garibe Gündem, Necdet Mahfî Ayrıl

Konusu: Abdi(Bülent Kayabaş), genç bir avukattır. Karısı Melike(Türkân Şoray), beş yıl önce bir uçak kazasında kaybolur. Cesedi bulunamasa da Abdi karısından umudunu kesmiştir. Bu nedenle Azra(Deniz Erkanat) ile evlenmek için mahkemeye başvurur. Ancak nikâh günü Melike aniden çıkagelir. Melike'nin ani gelişiyile birlikte işler karışır. Abdi ve Azra balayı için İzmir'deki bir otele gider. Melike durumu öğrenince İzmir'e gitmek üzere yola çıkar. Filmde eski karısı ve yeni karısı arasında kalan Abdi'nin yaşadıkları anlatılmıştır.

Tablo-93

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Yat-	Yürümek, kalmak, olumsuz bir neden yüzünden başarısızlığa uğramak		Hakim	3
Çaktır-	Farkına vardırarak, belli etmek		Otel görevlisi	1
Üşütük	Deli, çılgın; olağan dışı, anormal(kimse)		Otel görevlisi	1
Antika	Garip, şaşırtıcı(kimse ya da şey)		Hakim	3
Takım	Erkeklik organı ve husyeler		Hakim	1

4.148. DEVLERİN AŞKI

Çekildiği Yıl: 1976

Yönetmen: Osman F. Seden

Senaryo: Bülent Oran

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Kadir İnanır, Savaş Başar, Osman F. Seden, Elif Pektaş, Ayfer Feray, Günfer Feray, Alev Altın, Atilla Ergün, Tevfik Şen, İlhan Hemşeri, Dünder Aydın, Zülfikar Öner, Feridun Çölgeçen, Rıza Tüzün, Füsün Kokucu, Filiz Alyanak, Ata Saka, Halil Dede, Hayrettin Akar, Turhan Alok, Ahmet Karaca, Cihan Alp, Muammer Gözalan, Atilla Ergün, Memduh Ünsal, İhsan Gedik, İbrahim Kurt, Ekrem Dümer, Abdi Algül

Konusu: Filmde zengin bir iş adamı olan Süreyya Seden(Savaş Başar)'e düşmanları tarafından suikast girişiminde bulunulur. Bu suikasttan onu Tarık(Kadir İnanır) isimli bir taksi şoförü kurtarır. Can borcunu ödemek isteyen Süreyya onu sağ kolu yaparak yanına alır. Fakat yıllardır sevdiği kadın olan Türkân(Türkân Şoray)'ın Süreyya'nın sevgilisi çıkması ile iki dostun birbirlerine düşman olması ile yaşananlar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.149. DEPREM

Çekildiği Yıl: 1976

Yönetmen: Şerif Gören

Senaryo: Sefa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Kadir İnanır, Naser Malek Matiee, Şükriye Atav, İlhan Hemşeri, İhsan Yüce, Ekrem Dümer, Hasan Ceylan, Erdoğan Seren, Sabahat İzgü, Tevfik Atakan, İbrahim Uğurlu

Konusu: Ahmet(Kadir İnanır), babasının ölümünün ardından köyüne gelir. Bir an önce babasının mallarını satarak zengin olmayı plânlamaktadır. Köyde kaldığı sırada Zeynep(Türkân Şoray) ile karşılaşır ve ona âşık olur. Zeynep de Ahmet'ten hoşlanmasına rağmen ona güvenemez. Bu nedenle Zeynep evlilik yaşının geldiğini düşünerek demirci ustası Rıza(Nasır Melek) ile evlenmeye karar verir. Ancak Ahmet bu evliliğe engel olmak için Zeynep'i kaçırr. Filmde Rıza'nın Ahmet ve Zeynep'in peşlerine düşmesi ile yaşananlar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.150. BODRUM HAKİMİ

Çekildiği Yıl: 1976

Yönetmen: Türkân Şoray

Senaryo: Safa Önal

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Kadir İnanır, Kadir Savun, Yıldırım Gencer, Tarık Şimşek, Yavuz Selekman, Nubar Terziyan, Muammer Gözalan, İbrahim Uğurlu, Yüksel Gözen, Zeki Sezer, Hakkı Kıvanç, Yılmaz Kurt, Yaşar Şener, Yusuf Çağatay, İlhan Hemşeri, Mustafa Yavuz, Cevdet Balıkçı, İhsan Baysal, Perihan Ateş, Nilgün Ceylan, Mürüvvet İşsever, İhsan Özenç, Memduh Uysal, Orhan Çoban, Reşit Çıldam, Gülten Kaya, İhsan Bayraktar, Gülten Ceylan, Mahmut Hekimoğlu

Konusu: Nevin(Türkân Şoray) hakim olarak ilk görev yeri olan Bodrumda bir kasabaya atanır. Kasabada Ömer(Kadir İnanır) isimli herkes tarafından sevilen ve saygı duyulan bir bey vardır ve kasabanın çoğu ezelden beridir onun ailesine aittir. Nevin bu düzenden hoşlanmaz tek amacı adaletin gereklerini yerine getirmektir. Filmde Nevin ve Ömer'in çekişme ile başlayan aşkları Ömer'in işlediği suçun ortaya çıkması ile yaşananlar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.151. SELVİ BOYLUM AL YAZMALIM

Çekildiği Yıl: 1977

Yönetmen: Atıf Yılmaz Batıbeki

Senaryo: Ali Özgentürk

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Kadir İnanır, Ahmet Mekin, Nurhan Nur, Hülya Tuğlu, Cengiz Sezici, Elif İnci, Taci Erşan, Erkan Esenboğa, Perihan Doygun, Erol Batıbeki, Mehmet Yigenoğlu, Günay Güner, İhsan Yüce

Konusu: Baraj inşaatında kamyon şoförü olarak çalışan İlyas(Kadir İnanır), barajın yakınındaki köyde yaşayan Asya(Türkân Şoray) isimli bir kızı görür ve aşık olur. Bir süre sonra evlenirler ve Samet(Elif İnci) isimli bir çocukları olur. Aradan geçen zamanda İlyas Asya'yı terk ederek başka bir kadınla ilişki yaşar. Bunu öğrenen Asya

gururuna yediremeyerek evi terk eder. Bu terk edişten sonra Asya ve Samet'e Cemřit(Ahmet Mekin) isimli bir yol yapımcısı sahip çıkar. Filmde yıllar sonra İlyas'ın geri dönmesi ile Asya'nın yaşadığı ikilem anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.152. DİLA HANIM

Çekildiğı Yıl: 1977

Yönetmen: Orhan Aksoy

Senaryo: Safa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Kadir İnanır, Erol Taş, Kadir Savun, Hüseyin Peyda, Tarık Şimşek, Ata Saka, Ekrem Dümer, Yüksel Gözen, Tefvik Şen, Ahmet Karaca, Abdi Algöl, Cevdet Arıkan, Erhan Dilligil, Orhan Çoban, İbrahim Uğurlu, Bahri Ateş, Ahmet Üstel, Osman Han, İbrahim Kurt, Meri Erman, Yadiğar Ejder, Zerrin Egeliler, İsmail Hakkı Şen, Nevin Nuray, Altın Sel

Konusu: Dila Hanım(Türkân Şoray) bir arazi anlaşmazlığı yüzünden kocasını vuran Karadağlı Rıza(Kadir İnanır)'yı öldürmeye yemin eder. Bir rastlantı sonucu, hiç tanımadığı Rıza ile karşılaşır. Onu büyük bir aşkla bağlanır. Rıza da Dila Hanım'a büyük bir aşk beslemektedir. Filmde Rıza'nın kanlısı olduğunu öğrenen Dila'nın yaşadıkları ve bu bağlamda gelişen olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.153. BARAJ

Çekildiğı Yıl: 1977

Yönetmen: Orhan Aksoy

Senaryo: Safa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Tarık Akan, Naser Malek Motiee, Suzan Avcı, Bilge Şen, Günfer Feray, Alev Altın, Saadet Gürses, Fatoş Tez, Tuncer Necmioğlu, İhsan Yüce, Yusuf Sezer, İbrahim Kurt, İbrahim Uğurlu, İlhan Hemşeri, Osman Han, Orhan Çoban,

Yadigar Ejder, Ekrem Dümer, Abdi Algül, Necla Fide, Meral Deniz, Yaşar Şener, Hüseyin Zan, İhsan Bayraktar, Ata Saka, İhsan Özenç

Konusu: Aysel(Türkân Şoray) bir genelevde çalışmaktadır ve düzenli olarak Gönül Postasına evlenme ilanı verir. Bu ilanı gören ve bir barajda ustabaşı olarak çalışan Nazım(Nase Malek Motiee) ile mektuplaşmaya başlarlar. Ancak Nazım yaşlı olduğu için kendi resmi yerine barajda çalışan ve hovarda bir kişiliğe sahip olan Orhan(Tarık Akan)’ın fotoğrafını gönderir. Filmde Aysel’in baraj şantiyesine gelmesi ile başlayan olaylar anlatılmıştır.

Tablo-94

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Üçkağıtçı	Yalancı	Nazım	İnşaat ustası	1
Çaktır-	Belli etmek	Melahat	Genelev Çalışanı	1
Enayi	Aptal, bön, kolay aldatılabilen(kimse)	Melahat Aysel	Genelev Çalışanı Genelev Çalışanı	2
Tavlan-	İşine konu olmak, tav olmak		Genelev Çalışanı	1
Kumpas	Tuzak kurma; hile, dalavere düzenleme		Genelev çalışanı	1
Dümen	Hile, dalavere	Nazım Orhan	İnşaat ustası İnşaat işçisi	3
Sermaye	Fahişe, genelevde, randevu evinde çalışan kimse	Orhan Aysel	İnşaat işçisi Genelev Çalışanı	2

4.154. TATLI NİGAR

Çekildiği Yıl: 1978

Yönetmen: Orhan Aksoy

Senaryo: Safa Önal

Tür: Melodram

Oyuncular: Türkân Şoray, Bulut Aras, Erol Taş, Ayfer Feray, Aliye Rona, Baki Tamer, Günfer Feray, Orhan Elmas, Asuman Arsan, Perihan Ateş, Zeki Tüney, Çetin Başaran, Hakkı Kıvanç, Mürüvvet İşsever, Niyazi Gökdere, Osman Alyanak, Cevdet Arıkan, İhsan Özenc, Ekrem Dümer, Ata Saka, Seyfettin Karadayı, Abdi Algül, Tevfik Şen, Sabahat İzgü, İlhan Hemşeri, Osman Han, Ahmet Üstel

Konusu: Nigar(Türkân Şoray), pavyonda şarkıcılık yapan güzel bir kadındır. Zengin hayranları her gece pavyonu doldurmaktadır. Kasabada balıkçılık yapan Ahmet(Bulut Aras) ise fakir bir delikanlıdır. Nigar'a tutulmuştur. Müşteri masalarını dolaşan Nigar, erkeklerden ölesiye nefret etmektedir. Filmde Nigar'ın Ahmet ile tanışmalarından sonra erkeklere bakış açısının değişmesi ve bu bağlamda gelişen olaylar anlatılmıştır.

Tablo-95

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Mangır	Para, kağıt para	Nigar	Şarkıcı	1

4.155. SULTAN

Çekildiği Yıl: 1978

Yönetmen: Kartal Tibet

Senaryo: Yavuz Turgul

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Bulut Aras, Adile Naşit, Şener Şen, İhsan Yüce, Erdal Özyağcılar, İlyas Salman, Güzin Özyağcılar, Filiz Bozkurt, Hikmet Gül, Tucer Sevi, Ahmet Arıman, İlhan Hemşeri, Selim Naşit, Ekrem Dümer, Gül Yalaz, Hasan Yıldız, Ayşe Kemikoğlu, Ali Karagöz, Sabahat İzgü, Enis Fosforoğlu, Yusuf Çatalbaş, Yaşar Şener, Billur Kalkavan, Bülent Onaran, Murat Tok, Talat Dumanlı, Aytan Koçak

Konusu: Gecekondu mahallesinde yaşayan Sultan, genç yaşında dul kalmış dört çocuklu bir annedir. Çocuklarına bakabilmek için temizlikçi olarak çalışır. Şoför Kemal'le nişanlanan Sultan ihanete uğrar. Mahalle sakinlerinin desteğiyle Kemal'i unutmaya çalışır. Bununla beraber

Kemal'in muhtar babası gecekonduları ucuza satın alarak oturanları evlerinden çıkarmaktadır. Filmde Sultan'ın Kemal ile yaşadıkları ve muhtara karşı başlattığı ayaklanma ile gecekonduların hayatı anlatılmıştır.

Tablo-96

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı
Turşu	Sarhoş, çok sarhoş kimse	Kemal	Dolmuşçu	1
Dalgacı	Ciddi olmayan		Muhtar	1
Bok götür-	Çok pis durumda olmak		Gecekondular sakini	1
Dikizle-	Bakmak, gözetlemek		Gecekondular sakini	1
Cart kaba kağıt	Birinin bir şeyi yanlış söylemesi, abartması gibi durumlarda söylenir	Sultan	Temizlikçi	1
Ye-	Aldanmak, kanmak	Sultan	Temizlikçi	1
Tak-	Önem vermek, ilgi göstermek		Gecekondular sakini	1
Dümen	Hile, dalavere	Kemal	Dolmuşçu	1
Masal	Asılsız, uydurma, yalan		Muhtar	1
Su koyuver-	Tatsızlık çıkarmak, durumun gereklerine uygun davranmamak	Kemal	Dolmuşçu	2
Nah	Yapamazsın, edemezsin anlamında kullanılır.	Kemal	Dolmuşçu	2
At-	Yalan derecesini abartarak konuşmak	Kemal	Dolmuşçu	1

4.156. BİR AŞK MASALI/FERHAT İLE ŞİRİN

Çekildiği Yıl: 1978

Yönetmen: Ejder İbrahimov

Senaryo: Ejder İbrahimov

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Yılmaz Duru, Faruk Peker, Vsevolad Sanayev, Adil İskenderov, İrina Miroşniçenko, Armen Djigarhanyan, Vladamir Samoylov, Anataliy Papanov, Arçil Gomiaşvili, Seyhan Duru, Ala Sigalova

Konusu: Filmde Ferhat ile Şirin hikayesinin sinema uyarlaması olarak Ferhat(Yılmaz Duru) ve Şirin(Ala Sigalova)'nın aşkları uğruna yaşadıkları olaylar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.157. CEVRIYEM

Çekildiği Yıl: 1978

Yönetmen: Memduh Ün

Senaryo: Safa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Kadir İnanır, Neriman Köksal, Mürüvvet Sim, Erol Taş, Reha Yurdakul, Süleyman Turan, Ali Şen, Dinçer Çekmez, Yılmaz Kurt, Bilge Şen, Tuncay Özinel, Alpay İzer, Leman Akçatepe, Mustafa Yavuz, Erdoğan Seren, Abdi Algül, Tevfik Şen, Süheyl Eğriboz, Baki Tamer, Tahsin Koray, Memduh Ün

Konusu: Cevriye(Türkân Şoray), meyhanede çıkan bir kavga yüzünden polisten kaçmaktadır. Saklanmak için girdiği yerde tanımadığı bir adamla burun buruna gelir. Karşılaştığı kişi silahlı ve yaralıdır. Cevriye adamı evine götürerek tedavi eder. Yaralının cinayet ve hırsızlık ile suçlandığını öğrenir. Ancak onu polise ihbar etmez. Daha sonra isminin Ahmet(Kadir İnanır) olduğunu öğrendiği bu yabancı ile aralarında bir yakınlaşma başlar. Filmde ikilinin polisten kurtulup birlikte yaşama hayalleri ile yaşanan olaylar anlatılmıştır.

Tablo-97

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen	Karakterin	Söylenme
-------------	---------------	----------	------------	----------

		Kişi	Statüsü	Sayısı
Kesik	Hayran, aşık	Recep	Serseri	1
Sark-	(Birisine) duyduğu duygusal ya da cinsel ilgiyi sözle ya da davranışla belli etmek, sarkıntılık etmek	Torpil	Serseri	1
Bas-	Defolmak, çekip gitmek	Recep	Serseri	1
Aynasız	Polis	Torpil	Serseri	1
Volta volta	Yallah, hemen gidiş, savuşma	Torpil	Serseri	1
Tüy-	Gitmek, defolmak	Cevriye	Fahişe	1
Piyango	Olumsuz ve beklenmedik durum, kötü rastlantı	Cevriye	Fahişe	1
Mortu çek-	Ölmek	Cevriye	Fahişe	1
Hırlaş-	Birbiri ile ağız dalaşı yapmak, tartışıp dövüşmek	Cevriye	Fahişe	1
Herifçioğlu	Kızılan, öfke duyulan bir adamdan söz edilirken kullanılan söz	Rıfat	Eczacı	2
Anasını belle-	Zor duruma sokmak	Cevriye	Fahişe	1
Allahıma	Kesinlikle, inanıyorum, vallahi	Cevriye	Fahişe	1
Tosla-	Rastlamak, karşılaşmak	Cevriye	Fahişe	1
Voltasını al-	Gitmek, savuşmak	Cevriye	Fahişe	1

Kıyak	İyi, hoş, üstün	Dudu	fahişe	2
Parça	Güzel alımlı kız ya da kadın	Dudu	Fahişe	1
Yok deve	Bu kadar da olmaz çok abarttın anlamında söylenir	Cevriye	Fahişe	1
Dökül-	Çok kötü bir durumda olmak	Ahmet	Kanun kaçağı	1
Çapraz	Güç, karmaşık durum	Dudu	Fahişe	1
Düş-	Gelmek, varmak	Cevriye	Fahişe	2
Kafayı çek-	İçki içmek	Cevriye	Fahişe	1
Oku-	Söylemek	Torpil	Serseri	1
Uyut-	Aldatmak, kandırmak	Cevriye	Fahişe	1
Dikiz et-	Bakmak	Cevriye	Fahişe	1
Demir at-	Durmak, durmaya kararlı olmak	Cevriye	Fahişe	1
Kışla-	Kovmak	Cevriye	Fahişe	1
Yat-	Bir yerde sürekli durmak	Ahmet	Kanun kaçağı	1
Dümen	Hile, dalavere	Cevriye	Fahişe	1
Ulu-	Bağırmak	Cevriye	Fahişe	1
Ye-	Dövmek, hırpalamak, öldürmek	Cevriye	Fahişe	1
Nalları dik-	Ölmek	Cevriye	Fahişe	1
Bok yoluna git-	Değersiz bir şey için büyük zarara uğramak	Cevriye	Fahişe	1

Tahtalı köy	Mezarlık, kabristan	Cevriye	Fahişe	1
-------------	---------------------	---------	--------	---

4.158. KÜSKÜN ÇİÇEK

Çekildiği Yıl: 1979

Yönetmen: Cüneyt Arkın

Senaryo: Safa Önal

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Cüneyt Arkın, Hüseyin Peyda, Çetin Köroğlu, Sümer Tilmaç, Nejat Gürçen, Muzaffer Nebioğlu, Türker Tekin, Yusuf Çetin, Nejat Özbek, Adnan Mersinli, Kudret Karadağ, Tanju Şarman, Cevdet Balıkçı, Yılmaz Kurt, Aytaç Düzyigit, Ender Gönüllü

Konusu: Çeşme’de tatildayken kotra kazasında ölen sanayicinin ölümünün cinayet olduğu şüphesi ile sigorta şirketi Sigorta şirketi bu ölümün cinayet olma ihtimali ile müfettiş Ahmet(Cüneyt Arkın)’i olayı araştırması için görevlendirir. Ahmet kalp hastasıdır. Doktoru, Ahmet’e bir mucize gerçekleşmediği sürece bir ay ömrü kaldığını söyler. Ahmet gün geçtikçe ölüme yaklaştığını hissetmektedir. Çeşme’de halkın çok sevdiği bir doktor olan Zeynep(Türkân Şoray)’le tanışır. Filmde Zeynep ile tanışan Ahmet’in hayatındaki değişikliklerin yanında yaşananlar anlatılmıştır.

BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!

4.159. HAZAL

Çekildiği Yıl: 1979

Yönetmen: Ali Özgentürk

Senaryo: Ali Özgentürk, Onat Kutlar

Tür: Dram

Oyuncular: Türkân Şoray, Talat Bulut, Harun Yeşilyurt, Keriman Ulusoy, Bahri Ateş, Kamil Renklidere, Gül Çeliker, Aliye Turagay, Necla Altınbaşak, Macide Rikkay, Meryem Çiğci, Meral Çetinkaya, Hüseyin Peyda,

Konusu: Hazal, yüklü başlık parası karşılığında Muhtar'ın oğlu Beşir'le evlendirilir. Ancak köy dışına çıkan Beşir'den bir daha haber alınamaz. Bunun üzerine Hazal, Beşir'in çocuk yaştaki kardeşi Ömer'le evlendirilir. Bu sırada köye yol yapılacağı haberi duyulur. Bu haber köylüleri rahatsız eder. Hazal ve eskiden beri âşık olduğu duvarcı Emin yol çalışmalarına katılırlar. Filmde bu olaylar ışığında Emin ve Hazal'ın kaçmaya karar vermeleri üzerine yaşananlar anlatılmıştır.

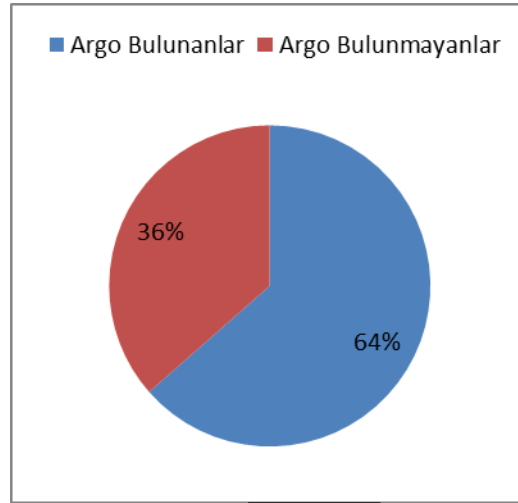
BU FİLMDE HERHANGİ BİR ARGO UNSURA RASTLANMAMIŞTIR!



SONUÇ

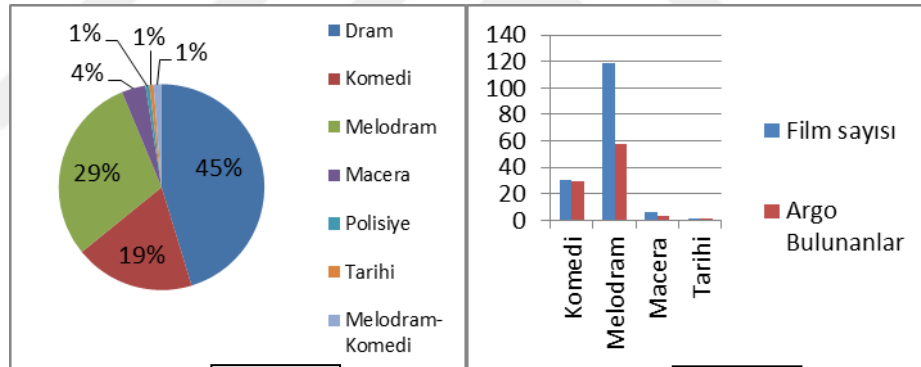
Karakteri olduğu gibi yansıtma amacı güden sinema, bunu yapabilmek için her kesimden insanın konuşma biçimine yer vermiştir. Ülkemizde bu kimi zaman standart dil olan İstanbul ağız, kimi zaman yöresel ağızlar kimi zaman da özel diller ile yapılmıştır. Tez kapsamında Türk dilinin çok fazla dokunulmamış bir alanı olan argonun 1960-1980 yılları aralığında halk tarafından kullanımının beyaz perdeye yansımaları tespit etmek amacı ile Türkân Şoray'ın rol aldığı filmler örneklem olarak incelenmiştir.

Şoray'ın komedi, dram, suç, polisiye, melodram, tarihi gibi neredeyse her türden filmlerde rol alması, aldığı rollerde en alt tabakadan en üst tabakaya kadar her kesime ait rollerde yer alması, bununla birlikte yönetmenlik deneyiminin bulunması onun örneklem olarak alınma nedenidir. Şoray'ın 1960-1980 yılları arası rol aldığı 162 film tespit edilmiş ve bu filmlerin 159'una ulaşılmıştır. "Billur Köşk", "Hayatımın Kadını", "Macera Kadını" filmleri bulunamamıştır. İncelenen 159 filmin 101 tanesinde argo kelime ve deyimler kullanılırken 58 tanesinde argo kelime ve deyimlere rastlanmamıştır (Grafik-1).

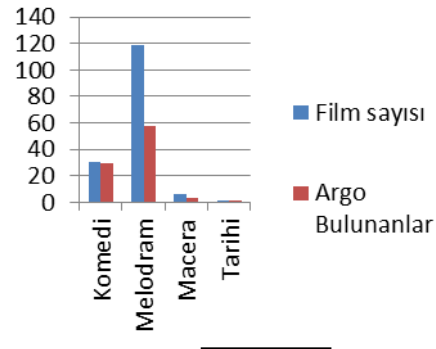


Grafik-1

Ayrıca incelenen 159 adet filmin 119'u melodram, 30'u komedi, 6'sı macera, 1'i tarihi, 1'i polisiye 2'si melodram-komedi türünde çekilmiştir. Bu türlerden 30 komedi türünde filmin 29'unda, 119 melodram türünde çekilen filmin 58'inde, 6 adet macera türünde filmin 3'ünde ve 1 adet tarihi filmde argo söylem tespit edilmiş olup komedi türünün diğer türlere göre argo kullanımına daha yatkın olduğu belirlenmiştir (Grafik-2, Grafik-3).



Grafik-2



Grafik-3

İncelenen filmlerde kullanılan ve argo söylem olduğunu düşündüğümüz 33 adet kelime ve deyimın anlamları baş kaynak olarak belirlenen Aktunç'un sözlüğü ve diğer argo sözlüklerde bulunamadığı için filmdeki bağlamından çıkarılmıştır. Kelimeler sözlüklerde geçen bazı kelimelerin farklı kullanımlarını içermekle birlikte yeni kelimeleri de barındırmaktadır. Bu kelimeler filmlerde kullanılan argo kelime tabloları içerisinde "*" işareti ile gösterilmiş olup tam listesi şu şekildedir:

Tablo-98

Argo Kelime	Sözlük Anlamı	Söyleyen Kişi	Karakterin Statüsü	Söylenme Sayısı	Film Adı
Hikayenin sonu bamyta tarlasında	"Bamyta tarlası" argo sözlükte mezarlık olarak	İzzet	Hırsız	1	Dikenli Gül

bitmek	anlamdırılmakla birlikte bu deyim “bir işin bir olayın sonunun kötü bitmesi” anlamı taşıdığı düşünülmektedir.				
Teneşirlik et-	Filme öldürmek anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	İzzet	Hırsız	1	Dikenli Gül
Civataları sık-	Sözlüklerde bulunmamakla birlikte Aktunç’un sözlüğünde geçen “civataları gevşemek: kendisini tutamayarak gülmek” kelimesinin karşıt anlamı olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda konuşmamak, ağzını sıkı tutmak anlamlarında da kullanılabileceği düşünülmektedir.	Kenan	Pavyon Patronu	1	Lekeli Kadın
**Dikine ustura vur-	Kelimenin Aktunç’ta olmaması üzerine diğer sözlükler taranmış ve Filiz Bingölçe’nin Kadın Argosu Sözlüğü eserinde “Dikine Tıraş: bir konuda tersine konuşmak” ile aynı anlamı taşıdığı düşünülmektedir	Fikret	Futbolcu	1	Aşk Yarışı
Yavrucak	Kelimenin Aktunç’un sözlüğündeki “yavru: toy, deneyimsiz acemi” kelimesi ile aynı anlamda olduğu düşünülmektedir.	Melahat	Zengin iş kadını	1	Ümitler Kırılınca
Çivi çak-	Değirmek, parmak basmak kullanıldığı düşünülmektedir.	Ahmet	Tefeci	1	Sayın Bayan
Sakalı sert ol-	Parası çok olmak anlamında kullanıldığı düşünülmektedir	Mehmet	Hırsız	1	İki Kocalı Kadın
Patlangoz	1.Kötü, acayip 2.iyi, hoş, mantıklı anlamlarında kullanıldığı düşünülmektedir.	Necmi	Mafya babası	22	Adanalı Tayfur Kardeşler

Yaşıl bacak	Filmde “polis” anlamında kullanılmış olup sözlüklerde “karabacak” şeklinde yer almıştır	Türkân	Şarkıcı	1	Kenarın Dilberi
Püfçü	Filmde “esrarkeş” anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Türkân	Şarkıcı	1	Kenarın Dilberi
Ütü bas-	Aktunç’un sözlüğünde bulunan “Kafa ütölemek: Gevezelik, dırdır ederek rahatsız etmek” ile aynı anlamda kullanıldığı düşünülmektedir.	Osman	Zengin ailenin serseri oğlu	1	Günahkar Kadın
Midye bağla-	Pas tutmak, uzun zamandır işlev görmemek anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Osman	Zengin ailenin serseri oğlu	1	Günahkar Kadın
Lacivert git-	Filmde kötü gitmek anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Osman	Zengin ailenin serseri oğlu	1	Günahkar Kadın
Teyzen güzel mi?	Aktunç’un sözlüğünde bulunan “Anan güzel mi: kendini akıllı zannediyorsun ama ben aldanmam” anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Gül	Meyhaneci Kızı	1	Meyhanenin Gülü
Camekan güzeli	Filmde aşırı süslü, makyajlı kadın anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Gül	Meyhaneci kızı	1	Meyhanenin Gülü
Ayakkabının falına baktır-	Ayakkabılarını boyatmak	Yerden bitme	Ayakkabı Boyacısı	1	Eli Maşalı
Yer solucanı	Kısa boylu kimse anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Nermin	Zengin aile kızı	1	Eli Maşalı
Boş çuval	Aptal, bön, salak anlamlarında kullanıldığı düşünülmektedir.	Nermin	Zengin aile kızı	1	Eli Maşalı
Baygın ol-	Aşık olmak, sevmek anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Ömer	Araba tamircisi	1	Eli Maşalı

Çeyiz kal-	Filmde içkisizlikten ağzı kurumak anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Süleyman	Fabrikatör	1	Eli Maşalı
Gül bahçesi	Filmde vajina anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Naciye	Dansöz	1	Kadın Değil Baş Belası
Şavşak	Filmde aptal, salak, enayi anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Naciye	Dansöz	3	Kadın Değil Baş Belası
Tüyü tersine dön-	Çok sinirlenmek, kızmak anlamında kullanıldığı düşünülmektedir	Naciye	Dansöz	1	Kadın Değil Baş Belası
Çenesi gevşe-	Filmde çok konuşmak anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Keşafettin	Kabadayı	1	Kadın Değil Baş Belası
Asayiş meleği	Filmde polis anlamında kullanılmıştır.	Çetin	Gizli Subay	1	Fosforlu Cevriyem
Kaval	Sözlükte geçen anlamlarının dışında filmde “tüfek” anlamında kullanılmıştır.	Çetin	Gizli Subay	1	Fosforlu Cevriyem
Kağıt bayramı	Filmde maaş günü anlamında kullanıldığı düşünülmektedir.	Niyazi	Fakir mahalleli	1	Gülüm Dalım Çiçeğim
Dumansavar	Filmde esrar içen kişiye verilen ad anlamı verilmiştir	Şaziye	Şarkıcı	1	Gülüm Dalım Çiçeğim
Turşu	Filmde toz halinde içilen orta boy esrar anlamı verilmiştir.	Şaziye	Şarkıcı	1	Gülüm Dalım Çiçeğim
Abidik gubidik	Filmde toz halinde içilen küçük boy esrar anlamı verilmiştir	Şaziye	Şarkıcı	1	Gülüm Dalım Çiçeğim
Mevlüt külâhı	Filmde dolmanın bir büyüğü olarak tarif edilmiştir	Şaziye	Şarkıcı	1	Gülüm Dalım Çiçeğim
Füze	Filmde hizmetçi baldırının bir büyüğü olarak tarif edilmiştir	Şaziye	Şarkıcı	1	Gülüm Dalım Çiçeğim
Yelkenleri aç-	Aktunç’un sözlüğünde	Barbayani	Barmen	1	Zulüm

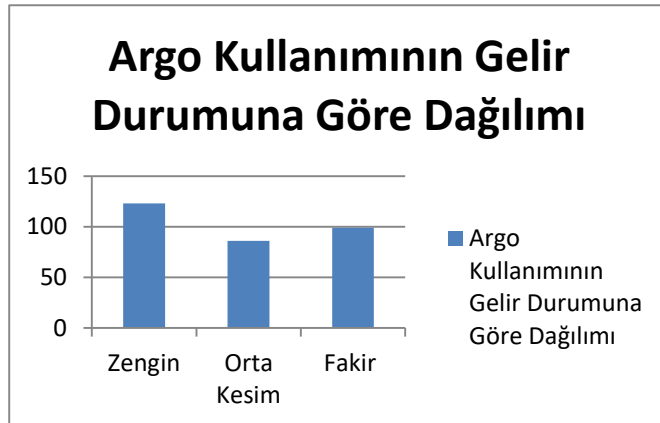
	“yelkenle-: gitmek, koşup gitmek, hızla gitmek” kelimesi ile aynı anlamda olduğu düşünülmektedir.				
--	---	--	--	--	--

Ayrıca incelenen filmlerde geçen argo kelimelerin cinsiyet dağılımına bakıldığında erkek karakterlerin kadın karakterlere göre daha yoğun bir şekilde argo kullandığı gözlemlenmiştir. 76 kadın karakter argo söylem kullanırken 233 erkek karakterin konuşmasında argo kelime ve deyimlere rastlanmıştır (Grafik-4). Argo; genel yapısı itibarıyla erkek egemen bir kullanıma sahiptir. Bu yapı incelenen filmlerde de bu yönde olmuştur.



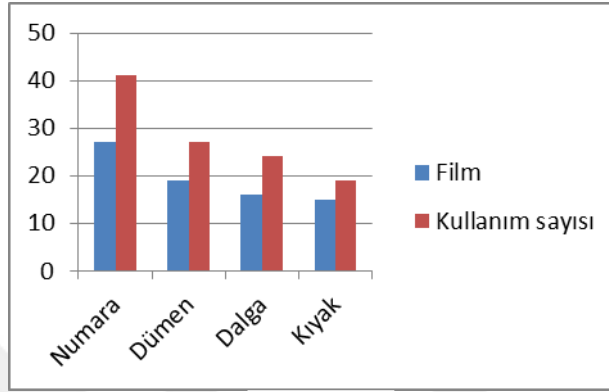
Grafik-4

Kullanılan argo kelimelerin kullanıcılarının gelir düzeylerine bakıldığında ise beklenenin dışında bir sonuç çıkmıştır. Tez hazırlık sürecinde gelir seviyesi düşük karakterlerin argo kullanımının daha fazla olması beklenmekteydi; ancak incelenen filmlerde gelir düzeyi yüksek zengin kişilerin orta ve fakir kesime nazaran daha çok argo kelime kullandığı gözlemlenmiştir. Zengin, gelir düzeyi yüksek karakterdeki kişilerden 123 karakter argo kullanırken fakir kesimde 99, orta kesimde 86'dır (Grafik-5).



Grafik-5

Kullanılan argo kelimelerin geneline baktığımızda genellikle masum anlamları bulunan kelimeler tercih edilmiştir. Bu kelimelerden en çok kullanılan dört tanesi sırası ile “numara” 27 adet filmde, 41 defa, “dümen” 20 adet filmde 28 defa, “dalga” 16 adet filmde 24 defa ve “kıyak” 15 adet filmde 19 defadır(Grafik-6). Buradan da filmlerde kullanılan argo kelimelerin bilinçli bir şekilde ağır, hakaret içeren kelimeler yerine daha masum anlamlı kelimelerin seçildiği görülmüştür.



Grafik-5

Bütün bu bilgiler ışığında Türk sinemasının, günümüzde Yeşilçam Dönemi olarak anılan 1960-1980 yılları arasında çekilen filmlerinde argo kullanımına hatırı sayılır derece yer verilmiştir. Senaryolar oluşturulurken argo kelimeler sözlüklerden değil halkın o dönem aktif olarak kullandığı kelimelerden tercih edilmiştir. Komedi türünde çekilen filmlerde diğer türlere nazaran daha fazla argo kelime olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeninin Şoray’ın röportajında da belirttiği gibi argonun içinde mizahi bir yan barındırmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Türkân Şoray ile yapılan röportaj ile Türk sineması içinde yönetmenlik tecrübesi bulunan, farklı akımlara mensup yönetmenler ile çalışan, melodramdan komediye bir çok film türünde yer alan, bu filmler içinde en alttan en üst tabakaya kadar her rolde yer alan bir sanatçının sinemada argo kullanımı üzerine düşünceleri öğrenilmiştir. Şoray; argonun sinemada zorunlu bir kullanım alanı olduğunu, toplumun bir kesimine ait insan anlatılırken onun günlük hayatta kullandığı dilin de yansıtılması gerektiğini, komedi filmlerinde çoğunlukta kullanılmasının argo kelimelerin esprili ve mecazlı kelime olmasından kaynaklandığını ve bu kelimelerin o dönem halk tarafından aktif olarak kullanılan kelimeler olduğunu belirtmiştir.

Tez ile birlikte Yeşilçam Dönemi Türk sinemasında argo kelime ve deyimlerin nasıl kullanıldığı ortaya koyulmuş, bununla birlikte yazılan argo sözlüklerde bulunmayan 33 adet kelime tespit

edilmiştir. Yapılan bu araştırmanın Türk argo kültürüne ve Türk diline katkısı bu yönde olmuş ve argonun Türk sinemasındaki kullanım şekli gözler önüne serilmiştir.



KAYNAKÇA

- Aksan, Doğan. *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, TDK, Ankara, 2010.
- Aktunç, Hulki. *Büyük Argo Sözlüğü(Tanıklarıyla)*, YKY, İstanbul, 2015.
- Andersson, Lars-Gunnar; Trudgill, Peter. *Bad Language*, Penguin, London, 1990.
- Bingölçe, Filiz. *Kadın Argosu Sözlüğü*, Metis Yayınları, İstanbul, 2001.
- Çobanoğlu, Özkul. “*Sanatsal Bir Dışavurum Formu Olarak Argo Kavramının Halkbilimsel Çözümlemesi*”, Argo, Ka Kitap, İstanbul, 2016.
- Devellioğlu, Ferit. *Türk Argosu*, Aydın Kitapevi, İzmir, 1980.
- Gelenbevi, Baha. *Türk Sinema Tarihinden Bir Kesit (1943 –1949)*, Türvak Yay, İstanbul.
- Gencan, Tahir Nijat; Edizkun, Haydar; Dürder, Baha; Gökşen, Enver Naci. *Yazın Terimleri Sözlüğü*, TDK, Ankara, 1974.
- Gökmen, Mustafa. *Başlangıçtan 1950’ye kadar Türk Sinema Tarihi ve Eski İstanbul Sinemaları*, 1.Baskı, Denetim Ajans Baskıevi, İstanbul, 1989.
- Grossman, Aryn L; Tucker, Joan S. *Gender Differences and Sexism in the Knowledge and Use of Slang*. Brandeis University, 1997.
- Gürsoy Naskali, Emine; Sağol Yüksekaya, Gülден. *Argo*, Ka Kitap, İstanbul, 2016.
- Hatiboğlu, Vecihe. *Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*, Ankara, 1969.
- İnönü Ansiklopedisi. C.3, s.289 , MEB, Ankara, 1949.
- Kefeli, Emel. “*Edebiyat Argo İlişkisi*”, Argo, Ka Kitap, İstanbul, 2016.
- Kılıçoğlu, Sefa; Araz, Nezihe; Dev, Hakkı. *Meydan Larousse Büyük Lügat ve Ansiklopedi*, C.3, s.643, Meydan Yayınevi, İstanbul, 1969.
- Maraşlı, Gülşah Nezaket. *Osman Fahir Seden’le Türk Sinemasında Düet*, Elips Kitap, Ankara, 2006.
- Neues Grosses Volklexikon, C.1, s.199, Fackelverlag, 1981.
- Nouveau Larousse Universel, C.1, s.98, 1949.
- Onaran, Alim Şerif. *Türk Sineması I.Cilt*, Kitle Yayınları, 1994.
- Onaran, Alim Şerif. “*Elli Yıllık Cumhuriyet Döneminde Türk Sineması*”, Cumhuriyetin 50. Yılı Anma Kitabı, Ankara Üniv D.T.C.F Yay. No.239 s:233.

Özgüç, Agâh. *100 Filmde Başlangıcından Günümüze Türk Sineması*, Bilgi Yayınları, Ankara, 1993.

Özgüç, Agâh. *Başlangıcından Bugüne Türk Sinemasında İlkler*, Yılmaz Yayınları, İstanbul, 1990.

Özkan, Nevzat. “Gizli Dil Olarak Argonun Fonksiyonu”, Argo, İstanbul, 2016, s.31-40.

Özön, Nijat. *Türk Sineması Tarihi(1896-1960)*, Doruk Yayınları, 2010.

Özön, Nijat. *Türk Sineması Kronolojisi 1895-1966*. Bilgi Yayınevi, Ankara, 1968.

Özön,Nijat. *Sinema Uygulayımı, Sanatı Tarihi*, Hil Yayınları, 1985.

Öztürk, Serdar. *Erken Cumhuriyet Döneminde Sinema Seyir Siyaset*, Ankara: Elips Kitap, 2005.

Sağol Yüksekaya, Güliden. “Argo Sözlükleri”, Argo, Ka Kitap, İstanbul, 2016.

Scagnomillo, Giovanni. *Bay Sinema: Türker İnanoğlu*, Doğan Kitapçılık, İstanbul, 2004.

Sekmeç, Alican; Ormanlı Okan. “Şadan Kamil ve Bir Dönemin Sineması”, Klaket, Mart- Nisan 2000, İstanbul, sayı:14, s.14-22.

Şekeroğlu, Duygu. *Başlangıcından Bugüne Fotoğraflarla Türk Sineması*, İstanbul, İDGSA Sinema-TV Ens.Yay., 1979.

Şen, Mesut. “Argo Kelimeler Üzerine”, Argo, İstanbul, 2016, s. 19-30.

Şimşek, Seyfettin. *Mecaz ve Argo Lûgatçesi*, İstanbul, 1958.

Şoray, Türkân. *Sinemam ve Ben*, NTV Yayınları, İstanbul, 2012.

Tikveş, Özcan. *Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Sinema Filmlerinin Sansürü*, İstanbul: Fakülteler Matbaası, 1968.

Türkali, Vedat. *Eski Filmler*, Cem Yayınevi, İstanbul, 1984.

Webster’s New Collegiate Dictionary, G&C Marriam Company, 1973.

Yılmaz, Emine, Demir, Nurettin. *Türk Dili El Kitabı*, Grafiker Yayınları, Ankara, 2010.

İnternet kaynakları

<http://www.sabah.com.tr/cumartesi/2015/04/04/ne-cektin-be-sansurden-yilanlarin-ocu>

www.kameraarkasi.org

www.metiskitap.com

www.intersinema.com

www.tsa.org

www.sinematurk.com

www.tdk.gov.tr

Görsel Kaynaklar

- Akad, Ö. Lütfi, Ana, Şahinler Film.(1967)
- Akad, Ö. Lütfi, Vesikalı Yarım, Şeref Film, (1968)
- Akad, Ö. Lütfi, Seninle Ölmek İstiyorum, Şeref Film,(1969)
- Aksoy, Orhan, Altın Küpeler, Akün Film,(1966)
- Aksoy, Orhan, Baraj, Akün Film,(1977)
- Aksoy, Orhan, Dila Hanım, Akün Film, (1977)
- Aksoy, Orhan, Tatlı Nigar, Akün Film,(1978)
- Alyanak, Arşavir, Bücür, Kocanga Film,(1964)
- Alyanak, Arşavir, Hatırla Sevgilim, Işık Film, (1961)
- Alyanak, Arşavir, Yılların Ardından, Melek Film,(1964)
- Alyanak, Arşavir, Dikenli Gül, Pesen Film, (1961)
- Arıburnu, Orhon M., Ümitler Kırılınca, Bronz Film, (1962)
- Arkın, Cüneyt, Küskün Çiçek, Malkoç Film,(1979)
- Arslan, Mehmet, Artık Sevmeyeceğim, Sine Film,(1968)
- Arslan, Muzaffer, Acele Koca Aranıyor, Sine Film,(1975)
- Arslan, Muzaffer, Arım Balım Peteğim, Sine Film, (1970)
- Arslan, Muzaffer, Kahveci Güzeli, Sine Film,(1968)
- Ayanoğlu, Sami, Kardeş Uğruna, İnan Film, (1961)
- Ayanoğlu, Sami, Siyah Melek/Zincinler Kırılınca, Pesen Film, (1961)
- Batıbeki, Atıf Yılmaz, Ateş Parçası, Akün Film,(1971)
- Batıbeki, Atıf Yılmaz, Cemo, Akün Film,(1972)
- Batıbeki, Atıf Yılmaz, Güllü Geliyor Güllü, Akün Film, (1973)

- Batıbeki, Atıf Yılmaz, Güllü, Akün Film,(1971)
- Batıbeki, Atıf Yılmaz, Kara Gözlüm, Akün Film, (1970)
- Batıbeki, Atıf Yılmaz, Kölen Olayım, Saner Film,(1969)
- Batıbeki, Atıf Yılmaz, Selvi Boylum Al Yazmalım, Yeşilçam Filmcilik,(1977)
- Batıbeki, Atıf Yılmaz, Unutulan Kadın, Akün Film, (1971)
- Batıbeki, Atıf Yılmaz, Yedi Kocalı, Hürmüz, Hisar Film,(1971)
- Batıbeki, Atıf Yılmaz, Zulüm, Sine Film,(1972)
- Cantürk, Hüsnü, Kaderin Önüne Geçilmez,Kulüp Film, (1961)
- Çakmak, Yücel, Birleşen Yollar, Elif Film, (1970)
- Davutoğlu, Zafer, Ekmekçi Kadın, Kemal Film,(1965)
- Davutoğlu, Zafer, Komşunun Tavuğu, Kemal Film, (1965)
- Demirağ, Turgut, Abbase Sultan, And Film,(1968)
- Demirağ, Turgut, Bir Dağ Masalı, And Film,(1967)
- Dinler Mehmet, Aşk Yarışı, Kemal Film, (1962)
- Dinler, Mehmet, Ağla Gözlerim, Melek Film,(1968)
- Dinler, Mehmet, Kara Duvaklı Gelin, Kemal Film, (1967)
- Dinler, Mehmet, Kelepçeli Melek, Kemal Film, (1967)
- Dinler, Mehmet, Köroğlu Dağlar Kralı, As Film, (1963)
- Dinler, Mehmet, Melek mi Şeytan mı, Melek Film, (1971)
- Dinler, Mehmet, Ölümsüz Kadın, Melek Film,(1967)
- Dinler, Mehmet, Sana Dönmeyeceğim, Melek Film, (1969)
- Dinler, Mehmet, Sinekli Bakkal, Kemal Film, (1967)
- Dinler, Mehmet, Sonbahar Rüzgarları, Sine Film,(1969)
- Dinler, Mehmet, Tatlı Meleşim, Melek Film,(1970)
- Dinler, Mehmet, Yalancı, Melek Film,(1973)
- Doğan, Süha, Gönülden Gönüle, Nil Film, (1961)
- Doğan, Süha, Melekler Şahidimdir, Nil Film, (1961)

- Duru, Yılmaz, Namus Borcu, Umut Film,(1973)
- Eğilmez, Ertem, Sürtük, Arzu Film, (1965)
- Eğilmez, Orhan, Dert Bende, Sine Film, (1973)
- Elmas, Orhan, Bardaktaki Adam, Matay Film, (1962)
- Engin, İlhan, Aşk Eski Bir Yalan, Engin Film,(1968)
- Engin, İlhan, Kadın İntikamı, Şah Film,(1968)
- Erakalın Ülkü, İki Kocalı Kadın, Artist Film, (1963)
- Erakalın Ülkü, Siyah Gül, Melek Film, (1966)
- Erakalın Ülkü,Çalınan Aşk, Melek Film, (1963)
- Erakalın, Ülkü, Anasının Kuzusu, Melek Film, (1964)
- Erakalın, Ülkü, Biz de Arkadaş mıyız?, Melek Film, (1962)
- Erakalın, Ülkü, Bütün Suçumuz Sevmek, Ülkü Film,(1963)
- Erakalın, Ülkü, Gözleri Ömre Bedel, Arzu Film,(1964)
- Erakalın, Ülkü, Günahkar Kadın, Duygu Film, (1966)
- Erakalın, Ülkü, Hayatımın Kadını, Saner Film,(1965)
- Erakalın, Ülkü, Kader Kapıyı Çaldı, Ülkü Film, (1964)
- Erakalın, Ülkü, Kadın Severse, Akün Film, (1968)
- Erakalın, Ülkü, Kırmızı Karanfiller, Kurt Film, (1962)
- Erakalın, Ülkü, Lekeli Kadın, Melek Film, (1962)
- Erakalın, Ülkü, Mualla, Pesen Film,Ülkü Film,(1964)
- Erakalın, Ülkü, Veda Busesi,Ülkü Film, Pesen Film, (1965)
- Ergün, O. Nuri, Güzeller Resmi Geçidi, Kemal Film. (1961)
- Erksan, Metin, Acı Hayat, Sine Film, (1962)
- Erksan, Metin, Ateşli Çingene, Akün Film,(1969)
- Göreç, Ertem, Bana Derler Fosforlu, Sine Film,(1969)
- Göreç, Ertem, Kızgın Delikanlı, Göksel Film,(1964)
- Göreç, Ertem, Otobüs Yolcuları, Be-Ya Film, (1961)

- Gören, Şerif, Deprem, Akün Film, (1976)
- Gülyüz, Aram, Aşk ve Yumruk, Metro Film, (1961)
- İbrahimof, Ejder, Ferhat ile Şirin/Bir Aşk Masalı, Tuğra Film,Mos Film,(1978)
- İnanoğlu, Türker, Köyde Bir Kız Sevdim, Çan Film.(1960)
- Olgaç, Bilge, Merhamet, Pesen Film,(1970)
- Oran Bülent, Ayrılısak da Beraberiz, Sine Film, (1967)
- Oran, Bülent, Bomba Gibi Kız, Erman Film,(1964)
- Oran, Bülent, Çile, Elif Film,(1972)
- Önal, Safa, Ağlayan Melek, Er Film, (1971)
- Önal, Safa, Bir Genç Kızın Romanı, Er Film, (1971)
- Önal, Safa, Bir Kadın Kayboldu, Er Film,(1971)
- Önal, Safa, Buğulu Gözler, Nimet Film,(1970)
- Önal, Safa, Cevriyem, Akün Film,(1978)
- Önal, Safa, Çılgınlar, Cem Film,(1974)
- Önal, Safa, Yüreğimde Yâre Var, Cem Film,(1974)
- Özgentürk, Ali, Hazal, Umut Film,(1979)
- Özonuk, Şinasi, Afacan, Hülye Film, (1961)
- Palay, Abdurrahman, Utanmaz Adam, Pesen Film, (1961)
- Pesen Nevzat, Meyhanenin Gülü, Pesen Film,(1966)
- Pesen, Nevzat, Genç Kızlar, Pesen Film,And Film, (1963)
- Pesen, Nevzat, Günah Bende Mi, Pesen Film, (1969)
- Pesen, Nevzat, Karanfilli Kadın, Pesen Film, (1966)
- Pesen, Nevzat, Mağrur Kadın, Pesen Film,(1970)
- Pesen, Nevzat,Aşk Rüzgarı, Pesen Film. (1960)
- Refiğ, Halit, Sevmek ve Ölmek Zamanı, Sine Film, (1971)
- Refiğ, Halit, Sultan Gelin, Saner Film, (1973)
- Sağiroğlu, Duygu, Her Zaman Kalbimdesin, Efes Film, (1967)

Saner Hulki, Zorlu Damat, Bronz Film, (1962)

Saner, Hulki, Acı Aşk, Es Film,(1963)

Saner, Hulki, Anaların Günahı, Saner Film,(1966)

Saner, Hulki, Ayşecik Canımın İçi, Erman Film,Bronz Film,(1963)

Saner, Hulki, Çamaşırıcı Güzeli, Saner Film, (1966)

Saner, Hulki, Küçük Beyin Kismeti, Bronz Film,(1963)

Saner, Hulki,Fıstık Gibi Maşallah, Saner Film,(1964)

Saydam , Nejat, Tapılacak Kadın, Acar Film,(1967)

Saydam Nejat, El Kızı, Acar Film,(1966)

Saydam Nejat, Gelin Çiçeği, Acar Film, (1971)

Saydam, Nejat, Allah Seviniz Dedi, As Film, (1962)

Saydam, Nejat, Asiye Nasıl Kurtulur, Acar Film,(1973)

Saydam, Nejat, Aşk Mabudesi, Acar Film,(1969)

Saydam, Nejat, Ayşem, Acar Film,(1968)

Saydam, Nejat, Bir Garip İzdivaç, Acar Film, (1965)

Saydam, Nejat, Bülbül Yuvası, Acar Film, (1970)

Saydam, Nejat, Dünyanın En Güzel Kadını, Acar Film,(1968)

Saydam, Nejat, Eli Maşalı, Saner Film, (1966)

Saydam, Nejat, Fosforlu Cevriyem, Acar Film,(1969)

Saydam, Nejat, Gençlik Rüzgarı, Acar Film, (1964)

Saydam, Nejat, Herkesin Sevgilisi, Acar Film,(1970)

Saydam, Nejat, Kadın Değil Baş Belası, Pesen Film,(1968)

Saydam, Nejat, Mahpus, Acar Film,(1973)

Saydam, Nejat, Mavi Eşarp, Acar Film,(1971)

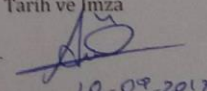
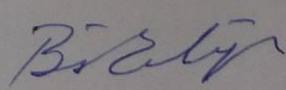
Saydam, Nejat, Sisli Hatıralar, Acar Film,(1972)

Saydam, Nejat, Siyah Gözler, Akün Film,(1965)

Saydam, Nejat, Şenlik Var/Balkız,Acar Film,(1974)

- Saydam, Nejat, Vukuat Var, Acar Film, (1972)
- Seden, Evin Semih, Ağlayan Kadın, Sine Film,(1967)
- Seden, Osman F., Badem Şekeri, Kemal Film, (1963)
- Seden, Osman F., Akşam Güneşi, Kemal Film,(1966)
- Seden, Osman F., Beni Osman Öldürdü, Kemal Film, (1963)
- Seden, Osman F., Çalığıuşu, Kemal Film,(1966)
- Seden, Osman F., Devlerin Aşkı, Akün Film,(1976)
- Seden, Osman F., Düğün Gecesi, Kemal Film,(1966)
- Seden, Osman F., Elveda Sevgilim, Kemal Film, (1965)
- Seden, Osman F., Gazi Kadın, Akün Film, (1973)
- Seden, Osman F., Gülüm Dalım Çiçeğim, Kemal Film, (1971)
- Seden, Osman F., Kenarın Dilberi, Akün Film,(1966)
- Seden, Osman F., Mazi Kalbimde Yaradır, Kemal Film,(1970)
- Seden, Osman F., Meleklerin İntikamı, Kemal Film,(1966)
- Seden, Osman F., Ne Şeker Şey, Kemal Film, (1962)
- Seden, Osman F., Sana Layık Değilim, Kemal Film,(1965)
- Seden, Osman F., Sayın Bayan, Kemal Film, (1963)
- Seden, Osman F., Seven Kadın Unutmaz, Kemal Film, (1965)
- Seden, Osman F., Vahşi Gelin, Erler Film,(1965)
- Sinemayı Sanat Yapanlar: Osman Fahir Seden Belgeseli (TRT, 1995).
- Şoray Türkân, Azap, Akün Film,(1973)
- Şoray, Türkân, Bodrum Hakimi, Akün Film, (1976)
- Şoray, Türkân, Dönüş, Akün Film, (1972)
- Tengiz, Asaf, Dikmen Yıldızı, Nil Film, (1962)
- Tengiz, Asaf, Sevimli Haydut, Aktunç Film, (1961)
- Tibet, Kartal, Sultan, Arzu Film,(1978)
- Ün, Memduh, Çapkın Kız, Uğur Film,Melek Film, (1963)

EK-1 ORJİNALLİK RAPORU

 HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ YÜKSEK LİSANS/DOKTORA TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA
Tarih: 10.09.2017
Tez Başlığı / Konusu: 1960-1980 YILLARI ARASI YEŞİLÇAM DÖNEMİ TÜRK SİNEMASINDA ARGO SÖYLEMİ: TÜRKÂN ŞORAY FİLMLERİ ÖRNEKLEMİ Yukarıda başlığı/konusu gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 238 sayfalık kısmına ilişkin, 09/09/2017 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 11 'dir. Uygulanan filtrelemeler: 1- Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç, 2- Kaynakça hariç 3- Alıntılar dâhil 4- 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim. Gereğini saygılarımla arz ederim.
Adı Soyadı: Alican Özkan Öğrenci No: N14120369 Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı Programı: Türk Dili Statüsü: ☒ Y.Lisans ☐ Doktora ☐ Bütünleşik Dr. Tarih ve İmza  10-09-2017
<u>DANIŞMAN ONAYI</u> UYGUNDUR.  Yrd. Doç. Dr. F. Binnur ERDAĞI DOĞUER



HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
THESIS/DISSERTATION ORIGINALITY REPORT

HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
TO THE DEPARTMENT OF TURKISH LANGUAGE AND LITERATURE

Date: 10/09/2017

Thesis Title / Topic: THE USE OF SLANG BETWEEN 1960-1980 YESILCAM MOVIES: SAMPLE OF TURKAN SORAY'S MOVIES

According to the originality report obtained by myself/my thesis advisor by using the Turnitin plagiarism detection software and by applying the filtering options stated below on 09/09/2017 for the total of 238 pages including the a) Title Page, b) Introduction, c) Main Chapters, and d) Conclusion sections of my thesis entitled as above, the similarity index of my thesis is 11 %.

Filtering options applied:

1. Approval and Declaration sections excluded
2. Bibliography/Works Cited excluded
3. Quotes included
4. Match size up to 5 words excluded

I declare that I have carefully read Hacettepe University Graduate School of Social Sciences Guidelines for Obtaining and Using Thesis Originality Reports; that according to the maximum similarity index values specified in the Guidelines, my thesis does not include any form of plagiarism; that in any future detection of possible infringement of the regulations I accept all legal responsibility; and that all the information I have provided is correct to the best of my knowledge.

I respectfully submit this for approval.

Name Surname: Alican Özkan

Student No: N14120369

Department: Turkish Language and Literature

Program: Turkish Language

Status: ☒ Masters ☐ Ph.D. ☐ Integrated Ph.D.

Date and Signature

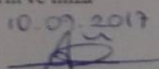
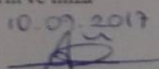
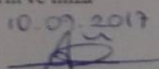
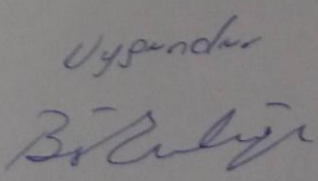
10.09.2017

ADVISOR APPROVAL

APPROVED.

Yrd. Doç. Dr. F. Binnur ERDAĞI
DOĞUER

EK-2 ETİK KURUL İZNİ

 HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TEZ ÇALIŞMASI ETİK KURUL İZİN MUAFİYETİ FORMU		
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA		
Tarih: 10/03/2017		
Tez Başlığı / Konusu: 1960-1980 YILLARI ARASI YEŞİLÇAM DÖNEMİ TÜRK SINEMASINDA ARGO SÖYLEMİ: TÜRKÂN ŞORAY FİLMLERİ ÖRNEKLEMİ		
Yukarıda başlığı/konusu gösterilen tez çalışmam: 1. İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır, 2. Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmaması gerektirmemektedir. 3. Beden bütünlüğüne müdahale içermemektedir. 4. Gözlemsel ve betimsel araştırma (anket, ölçek/skala çalışmaları, dosya taramaları, veri kaynakları taraması, sistem-model geliştirme çalışmaları) niteliğinde değildir.		
Hacettepe Üniversitesi Etik Kurullar ve Komisyonlarının Yönergelerini inceledim ve bunlara göre tez çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Kuruldan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.		
Gereğini saygılarımla arz ederim.		
<table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 70%;"> Adı Soyadı: Alican Özkan Öğrenci No: N14120369 Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı Programı: Türk Dili Statüsü: ☒ Y.Lisans ☐ Doktora ☐ Bütünleşik Dr. </td> <td style="width: 30%; text-align: right; vertical-align: top;"> Tarih ve İmza 10.03.2017  </td> </tr> </table>	Adı Soyadı: Alican Özkan Öğrenci No: N14120369 Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı Programı: Türk Dili Statüsü: ☒ Y.Lisans ☐ Doktora ☐ Bütünleşik Dr.	Tarih ve İmza 10.03.2017 
Adı Soyadı: Alican Özkan Öğrenci No: N14120369 Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı Programı: Türk Dili Statüsü: ☒ Y.Lisans ☐ Doktora ☐ Bütünleşik Dr.	Tarih ve İmza 10.03.2017 	
DANIŞMAN GÖRÜŞÜ VE ONAYI  Yard. Doç. Dr. Fatma Binnur ERDAĞI DOĞUER		
Detaylı Bilgi: http://www.sosyalbilimler.hacettepe.edu.tr Telefon: 0-312-2976860 Faks: 0-3122992147 E-posta: sosyalbilimler@hacettepe.edu.tr		



HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
ETHICS BOARD WAIVER FORM FOR THESIS WORK

HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
TURKISH LANGUAGE AND LITERATURE TO THE DEPARTMENT PRESIDENCY

Date: 10.09.2017

Thesis Title / Topic: THE USE OF SLANG BETWEEN 1960-1980 YESILCAM MOVIES: SAMPLE OF TURKAN SORAY'S MOVIES

My thesis work related to the title/topic above:

1. Does not perform experimentation on animals or people.
2. Does not necessitate the use of biological material (blood, urine, biological fluids and samples, etc.).
3. Does not involve any interference of the body's integrity.
4. Is not based on observational and descriptive research (survey, measures/scales, data scanning, system-model development).

I declare, I have carefully read Hacettepe University's Ethics Regulations and the Commission's Guidelines, and in order to proceed with my thesis according to these regulations I do not have to get permission from the Ethics Board for anything; in any infringement of the regulations I accept all legal responsibility and I declare that all the information I have provided is true.

I respectfully submit this for approval.

Name Surname: Alican Özkan

Student No: N14120369

Department: Turkish Language and Literature

Program: Turkish Language

Status: ☒ Masters ☐ Ph.D. ☐ Integrated Ph.D.

Date and Signature

10.09.2017

ADVISER COMMENTS AND APPROVAL

Approved

Yrd. Doç. Dr. F. Binnur ERDAĞI
DOĞUER